

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԹԻՓ ԼԵՎԻՍ

ՎԷ ԶԵՐԱՂԸ

Մասենագիտական Յանձնախումբ

Հ. Բ. Ը. Մ, - Հայկալ Փոստարկղ 348

Նուիրառն *Հրեհուսէ Կարապետ*

ԹԻՓ ԼԵՎԻՍ

ՎԵ ԶԸՐԱՂԸ

2004

في عوميه نظارت جليله سنك ۹ رمضان ۳۰۹ و ۲۶ مارت
۳ تاريخي و ۹۸ نومروى رخصتنامه سيله نشر اولمشدر
ريقان مسيوز شرکتى طرفندن تسويد اولنه رق طبع اولمشدر

ԷՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

Ա. Յ. ՊՅԱՆԵԱՆ ՄԱԹՊԱՆԱՍԸՆՏԱ ԹԱՊ՝

1892

ԹԻՓ ԼԵՎԵՍ

ՎԵ ԶԸՐԱՂԸ

3 69
2 1
83

Մعارف عامیه نظارت جلیله سنک ۹ رمضان ۳۰۹ و ۲۶ مارت
۳۰۸ تاریخلی و ۹۸ نومرولی رخصتنامه سیله نشر اولمشدر

مصارف آمریقان مسیوتر شرکتی طرفندن تسویه اولندهرق طبع اولمشدر

2695. 71

ԻՍԹԱՆԳՈՂՏՍՈՒ

Ա. Զ. ՊՅՍԱՆԵԱՆ ՄԱԹՊԱՆՈՐԵՏՆԻ ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՆԾԵՐ ՏՐԸ

1892

70 94

(767-ԱԿ)

67642

ԹԻՓ ԼԵՎԻՍ ՎԵ ԶԸՐԱՂԸ

ՊԱՊ 1

“ԷՔՄԵՑԻՆԻ ՍՈՒԼԱՐԸՆ ԵՒԻՋԻԻ ԻԻՋԵՐԻՆԵՆ ԱԹ:”

Օտա խընձախընձ տօլու խոխ: Պէօյիւք վէ քիւ-
չիւք չօճուզլար, օղլանլար վէ գըզլար գանափէ-
լէրտէ հիչ պօշ եէր պրագմամըչլար խոխ: Շա-
կիրալէր “Պու տիւնեատան ուզագ վար պիր ճի-
հան” իլահիսինին թէրէննիւմինի հէնուզ պիթիր-
միչլէր խոխ: Մէքթէպին նաղըրը տախի օտատա
աշաղը եօգարը կէղինմէքտէ վէ խօճասըզ գալմըշ
սընըֆլարա օտանըն եօգարը ուճուճտա եաղը խա-
նէնին եանընտա պուլունան գանափէտէ օթուրան
ղիյարէթճիլէր իչինտէն խօճալար կէթիրմէքտէ խոխ:
Գափույա եաղըն պուլունան ուզուճ գանափէյէ
պու սապահ իւսթլէրի պաչլարը քիրլի վէ եըրթըզ
վէ եալըն այագ օլան 6 չօճուզ օթուրմըշ խոխ:
Մու՛ալլիմէնին սանտալիասը պօշ խոխ: Անլէր կէօյա
օրայա պէօյիւք պիր քէյֆ իչիւն կէլմիչլէր կիպի
կէօրիւնմէքտէ խոխլէր:

Անլէրին էսքի փիւսքիւ էսվապլարընտան, քէչէ-
լէնմիչ սաչլարընտան վէ հաթթա պագըչլարընտան
պիլէ պիր քիմսէնին անլէրի շէհրին արգա թարաֆըն-
տա պուլունան տար սօգաղըն հագիր խանէլէրինտէն
թօփլայարագ Կիրակի մէրթէպինէ կէլմէյէ գանաթըրմըշ
խոխլի աշիքեար խոխ: Կիրակի մէքթէպի այտըն վէ խօշ

2695-71

պիր օտա օլուպ կիւնէշին փերթէվլէրի իշերիյէ կիւրէրէք՝ պէյազ վէ թէմիզ էավալը գըզճըղաղլար, վէ գար կիպի պէյազ պօյուն պաղլարը չիւպիէսիզ հէման օ սապահ գայըրըճը գըզ գարնտաշ եա անաւարընը կիւզէ էլլէրիյէ կէշիրիւմիշ օլան մինի մինի օղլանլար իւզէրինտէն 'աքս էտէր իտի :

Յագաթ քէօշէտէ օթուրան իշպու չօճուղլար եալըն ալաղլարըյէ պիրի պիրլէրինէ թէքմէ վուրմագտա պիրի պիրլէրինին սաշընը չէքմէքտէ , եախօտ պիրի պիրլէրինէ պագարագ կիւլիւպ շագըմագտա իտիլէր :

Նաղըր անլէրին էօնիւնտէ տուրարագ "Սապահլար խայր օլսուն չօճուղլարըմ, հէփինիզի պուրատա կէօրտիւլիւմտէն տօլայը սէվինիրիմ : Մու'ալլիմէնիզ նէրէտէ" տէտիքտէ , անլէրտէն պիրի ,

"Էօյլէ պիր շէյ եօզ" տէյիւ ճէվապ վէրտի :

Տիկէր պիրի "Ղա'իպ օլմուշ" տէտի :

Իւշիւնճիւ պիրի "Գօրգուսընտան կէլմէտի . շու չօճուղը , թիփի կէօրիւլյօր մըսըն , կէշէն Նիրափի ալաղընը մու'ալլիմէնին ֆիսթանընա կէշիրտի . թիփ իշիմիզտէ էն ֆէնա չօճուղ տըր , " տէտի :

Զանն էտէրսին պու սէօղլէր չօճուղլարըն հէփիսինէ խօշ կէլտի , զիրա հէփիսի տախի օլ գատար դահգահա իլէ կիւլմէյէ պաշլատըլար քի սաղ թարաֆլարընտաքի դանափէտէ օթուրան գըզճըղաղլար նէ օլմուշ իտիլինի կէօրմէք իւզրէ տէօնիւպ անլէրէ պագտըլար :

Թիփ տէ փարմաղլարըյէ տարանմամըն սաշընը գարըշտըրարագ սա'իրլէրի իլէ պէրապէր կիւլմէքտէ իտի :

Նաղըր , "Շիմտի սիզէ եէնի պիր մու'ալլիմէ կէթիրէճէյիմ քի զաննըմճա անտէն խօշանաճագսընըզ վէ ումարըմ քի անընլէ էյի վարընաճագսընըզ , " տէտի :

Զլյարէթճիլէրէ մախսուս գանափէտէ եալընըզ պիր քիմսէ գալմըն օլուպ , օ տա Միսս Փէրրի նամ ութանղաճ վէ ուսը պիր գըզ իտի :

Նաղըր սէօղիւնիւ պիթիրինճէ Միսս Փէրրի ճէվապէն տէտի քի "Մր. Փարգըր , պէն օ սընըֆըն տէրսինէ պագամամ . պուրայա կէլմէլէրինտէն պէրու օլ չօճուղլարը կէօղէթլէտիմ , անլէր փէք եալամագ կէօրիւնիւլյօրլար վէ տօղըուսը թալը ու հալէքէթլէրի տէ թամմ կէօրիւնիւլէլի կիպի տիր " :

"Էօյլէ իսէ , անլէրի քէնտի նաղարը տիզգաթլարընը պիւսալիւթիւն քէօթիւլիւյէ վէրմէյէ մի պըրագալըմ " :

"Խայր , լաքին . . . տօղըուսը օլ չօճուղլարա պէնտէն տահա էյի պիր մու'ալլիմէ , անլէրին տիզգաթընը ճէլպ էթմէնին եօլունը պիլիւր պիր մու'ալլիմէ լաղըմ տըր " :

"Յագաթ , խանըմ , շիմտի սիզտէն պաշգա պիր քիմսէ եօզ տըր " Միսս Փէրրի տահա չէքինմէքտէ վէ թէլալը կէօրիւնիւլէքտէ իքէն , Մր. Փարգըր էյիլէրէք ուսուլ իլէ անըն գուլաղընա " Մատամ քի պու էն էանա գարնտաղլարըմըն պիրինէ էթմէտինիզ , պանա տախի էթմէմիշ օլտընըզ , " քէլամընը սէօյլէտի :

Պունըն իւզէրինէ Միսս Փէրրի չափուճագ այաղա գալըտը , վէ շալը իւզէրինէ ալարագ վէ կէօյա սէօղիւնիւ պիթիրինճէյէ գատար ճէսարէթի գալ-

մազ տէյիւ գօրգարադ, չարչափուք «կիտէրիմ, Մր. փարգըր, մատամ քի պաշգա պիրի եօդ տըր, էլիմ տէն կէլէնի էթմէյէ չալըլըրմ, լաքին, ահ նէ դատար գօրգույօրմ», տէտի :

Ուղուն օտանըն իշինտէն վէ իւսթլէրի պաշարը թէմիդ վէ տիգգաթլը չօճուգլար սընըֆլարընըն եանընտան կէլէրէք, նազըր Միսս փէրրիյի դափուըն եազընընտաքի դանափէտէ օթուրան չօճուգլարըն եանընա կէօթիւրտիւ, վէ անլէրէ «իշթէ չօճուգլարմ, իշթէ սիդէ Միսս փէրրիյի կէթիրտիմ, չալըլընըդ, պագալըմ, հէփինիդ տէ թէրպիյէլի քիմ սէլէր կիպի տավրանըպ էյի օլա պիլիւր մի սինիդ», տէտի :

Միսս փէրրի մու'ալլիմէ մախսուս սանտալեայա օթուրտու իսէ տէ, գօրգուսընտան եիւրէյի թիր թիր թիթրէյօր իտի : Միսս փէրրի օրատան եիւզլէրճէ միլ ուղագտա վազը' քէնտի շէհրինին կիրակի մէքթէպի սընըֆլարընտան պիրինէ տէրս վէրիւր, վէ հէր կիրակի անըն էթրաֆընա, կիւլ եանապը, փարազ կէօզլիւ պէշ գըզճըղադ թօփլանըր իտի. ֆագաթ օլ գըզճըղազլարըն վալիտէլէրի անլէրէ տէրպլէրինի սէվմէյի, խօճանըն հէփ սէօզլէրինի բի'այէթլէ տինկլէմէյի, տու'ա վազթընտա ինթիւրամէ պաշարընը էյմէյի էօյրէտիրլէր, խուսուսա, գըզճըղազլար քէնտիսինի վէ քէնտիսի տէ գըզճըղազլարը սէվէր իտի : Ամմա պու չօճուգլար փէք ֆարգլը իտի. հէր նէ հալ իսէ պիր շէյ սէօյլէնմէլի իտի, զիրա բահաթսըդ վէ օյուընպադ օլան ալթը չօճուղըն ըլըլայան վէ չըլտըր կէօզլէրի մու'ալլիմէնին իւզէրինէ տիքիւմիշ իտի :

Մէրգումէ թաթլըլըլէ «Չօճուգլար պու կիւն իշինա տէրս հազըրլամըշ մը սընըդ» տէտիքտէ, տա'իմա իլէրիյէ աթըրըր օլան Պոպ թըրնըր «Սայ քի եօդ» տէյիւ ճէվապ վէրտի :

«Պիդ չօդ տէրս ալանլարտան տէյիլիդ :

«Պիդ անճադ օրթալըդ չօդ սըճադ օլուպ տա պալըդ ալլամադա եախօտ մէյվէ թօփլամադա կիտէմէտիյիմիդ վազըթ պուրայա կէլիրիդ :

«Թիի թէնպէլ օլուպ դափուտան պիր ադ էօթէյէ պիլէ կիթմէք իսթէմէտիյինտէն պուրայա կէլիր :

էօթէտէն թիի տէտիքլէրի չօճուգ, ինճէ պիր սէս իլէ «խայըր, խայըր, կիւնէշտէն սիլանէթ իշինա պուրայա կէլիօրըմ, էվիմիդ ճիհէնէմ կիպի սըճադ տըր, տէտի :

Գօրգմըշ օլան Միսս փէրրի «Ջարար եօդ չօճուգլար» տէտի, զիրա անլէր, շիմտի էն թուհաֆ պիր շէյ վուգու' պուլմուշ տըր կիպի կիւլմէքտէ իտիլէր :

«Պանա պազընըդ, մատամ քի տէրս հազըրլամամըշ սընըդ, սիդէ պիր հիքեայէ նազլ էտէյիմ :

Շիւպհէսիդ, անլէր լէզզէթլի վէ խօշ հիքեայէ տինկլէմէյէ հազըր իտիլէր :

«Սիդէ պիր չօճուգա օն իւշ եաշընտա իքէն վուգու պուլան պիր վազը'ա նազլ էտէյիմ : Չօճուղըն իսմի Բօպէրթ տիր. պուըն քէնտիսի պանա հիքեայէ էթմիշ իտիյինտէն անըն կէրլէք օլտըղընա էմին օլա պիլիւր սինիդ :

«Պիր ազչամ Բօպէրթ եալաշ եալաշ եիւրիւյերէք շէհրին պէօյիւք ճատտէսինտէն աշաղը էնմէքտէ իտի :

Պօպ Թըրնըրը, «Օլ շէհրնէրէտէ տիր» տէյիւ սօրառու:

«Ուղագ, պուրատան չօգ ուղագ: Քէնտիսինին ասէօղլունէ կէօրէ փէք տարղըն վէ մահգուն իտի, նէ կիտէճէք խոսոսուսի պիր եէրի, նէ տէ էտէճէք պիր իշի վար իտի: Էփէյի եէր կիթտիքտէն սօնկրա եօլըն իքիյէ այրըլտըղը եէրէ կէլտի վէ քէնտի քէնտիսինէ Սճէպա չիմտի սօլ թարաֆա տէօնէրէք էվէ կիտէյիմ տէ, եաթաճագ վաղթա գատար կէզինէյիմ մի, եօգսա սաղ թարաֆա տէօնէրէք պիր աղ ըրմաղա տօղրու մը կիտէյիմ» տէտի:

«Սկլլայօրսընըք քի Րօպէրթին միւֆէրրիհ խանէսի եօգ իտի, վալիտէսի էօլմիւշ, փէտէրի տէ պէքրի իտի:

«Պէօյէ տուրմուշ տիւշիւնիւր իքէն տիկէր թաւաֆտան պիր չօճուգ կէլիպ էվէ կիտէրմի սին Րօպ, տէտիքտէ, Րօպէրթ, Պիլմէմ, պիր գարար վէրէմէյօրըմ, տէյիւ ճէվապ վէրտի:

«Պիզիմ էվէ կէլիմիսին, թօփ օյնարըք:

«Րօպէրթ հալա պէքլէյօր իտի: Վազա՛ա թօփ օյնամայը սէվէր վէ, արգատաշըգտան տախի եալընըք պաշընա կէզմէքտէն զէյատէ խօշաւնըր իտի. եալընըք պաշընա ըրմաղա տօղրու կիթմէյի տիւշիւնտիւշիւնիւն սէպէպինի քէնտիսի տէ պիլմէյօր իտի: Պունընլէ պէրապէր զանն էտէրսին պիր շէյ անա պիր տիւզիւյէ Պու թարաֆտան կիթ, սաղ թարաֆա տէօն, հայտէ ըրմաղա կիթ, տէմէքտէ իտի, շէօյլէ քի, ազըպէթ իսայըր, պէնճէ էվլէլա շու թարաֆա կիթսէմ էյի օլուր, տէյէրէք քէօշէյի տօլաշտը վէ ըրմաղա եէթիշմէյէ անճագ պիր գաչ ատըմ գալտը:

Պօպ, «Օլ պիր չօճուգ նէ՞ օլտու» տէյիւ սօրառու:

«Թամմ օ սըրատա, սա՛իր պիր գաչ չօճուգ տահա օրայա կէլտիյինտէն անլէր իլէ պէրապէր կիթտի:

«Ըրմաղըն քէնարընտա պէօյիւք պիր աղաճ օլուպ, աղաճըն ալթընտա Րօպէրթին Պէնիմ եէրիմ տիր՝ տէտիյի պիր մահալ վար իտի իսէ տէ, պու տէֆ՛ա օրատա պաշգա պիր քիմսէնին օթուրմը իտիյինի կէօրտիւ: Օլ ատէմ էլինտէ գըսմէն գափանըք պիր քիթապ թութմը վէ աղաճա տաշանմը օլարագ կիւնէշին պաթմասընը սէյր էտիյօր իտի:

«Պու քիմսէ Րօպէրթին այաղընըն սէսինի իշիտինճէ տէօնէրէք անա Սգշամլար խայր օլտուն, օթուրըմ մըսընըք՝ տէտիքտէն սօնկրա Րօպէրթէ եէր կէօսթէրտի, Րօպէրթ տախի չիմէնին իւզէրինտէ անըն եանընա օթուրտու:

«Մէրգուլմ Տէմին պիր չօճուգ տիկէր պիր չօճուղա՝ Րօպէրթ էվէ կիտէրմիսին տէյիւ չաղըրըյօր իտի. Սճէպա օլ չաղըրան չօճուգ սէն մի իտին՝ տէյիւ սօրաղգտա, Րօպէրթ իսայըր, Հալ Գարթըր քէօշէտէն տէօնտիւյի սըրատա պանա օլ վէճիլէ չաղըրաք, տէտի:

«Տէմէք քի սանա սէօյլէյօր իտի: Էօյլէ իսէ պէն տէ սանա ա՛յնի սու՛ալը էտէյիմ, էվէ կիտէր միսին՝ Րօպէրթ եինէ,

«Իսայըր, գաթէն էվտէն կէլիօրըմ, տէտի:

«Էվլէթ, ֆագաթ, փարմաղըյէ մալի կէօյիւ կէօսթէրէրէք, Եօգալա՛ կիտէճէք մի սին, իշթէ հագգընտա սէօյլէտիյիմ էվ օ տըր: Պիր աղ էվլէլ քի-

Թապառա օգուտըրմ ֆասըլ տախի անըն հագգըն տա խտի: Անը խաթըրմա կէթիւրէն պու ըրմադ խտի: Օգուտըրմ ֆասըլտա Վէ պանա պիլլուր կիպի պէրրադ օլարադ . . . հայաթ սուլընըն փաք ըրմադընը կէօսթէրտի տէնիլտիքտէն սօնկրա, հէր պիր դափուսը պիր ինճուտէն 'իպարէթ վէ մէյտա նը . . . խալիս ալթուս' օլան շէհր թաւրիֆ օլունմըշ, վէ պա'տէհու սէքէնէսինին կիյտիքլէրի խիլաթլար իլէ թաճլար վէ չալարգլարը թանպուրլար զիքը էտիլմիշ տիր: Պու սըճադ կիւնիւն ադչամընտա պու խա նէսին էն կիւզէլ նէսնէլէրինտէն պիրի Անլէրէ նէ կիւնէշ նէ տէ պիր նէվ' հէրարէթ վուրմայաճադ տըր տէյիւ էտիլէն վա'տ տըր: Օլ խանէյէ կիթ մէ՞դ մի սին, գուզըմ':

"Րօպէրթ փէք հայրէթտէ գալմըշ օլարադ, "Պիւ մէմ, տէտի":

Պու արատա նազըր չանը չալարընտան Միսս փէրրի հիքեայէսինի չափուք պիթիլմէյէ մէճպուր օլարադ տէտի քի:

"Չօճուզլար, սիդէ օլ քիմսէնին հէփ սէօղլէրինի նազլ էթմէյէ վազթ եօգ տըր, ֆադաթ օլ միւլ քեայէմէտէն սօնկրա, Րօպէրթ զիքը օլունան շէյլէր իւզէրինէ տիւչիւնմէյէ պաչլատը, վէ աղ վազթտան, Բիթապը Մուգատտէսի օգումայը վէ տու'ա էթ մէյի էօյրէնտի: Պու շէյ պուստան էլլի սէնէտէն զիյատէ պիր միւտտէթ էվիլէ վուգու' պուլմըշ տըր: Օլ չօճուզ էլ եէվմ պիր վա'իդ օլուպ չօգ տէֆ'ա անըն վա'ընը տինկլէմիչիմ. պիր տէֆ'ա օ պանա տէտի քի 'Օլ ազչամ պէնի սօլ թարաֆա տէյիլ սաղ թարաֆա տէօնմէյէ թէշվիդ էտէն Ալլահ ի տիլինէ տա'իմա ինանաճաղըմ":

Թամմ պուրատա Թիփ "Օֆ" տէյիւ պաղըրտը վէ Միսս փէրրի տախի տէրսէ խիթամ վէրտի:

Թիփ չըգարտըր շամաթանըն սէպէպինի պէյան էթմէք իւզըն "Յուլսէփ պէնի չիմտիքլէտի" տէտի:

Պադաթ մու'ալլիմէ չօճուզլար նազլ էթտիլի հիւ քեայէյի տիդգաթլէ տինկլէմէտիքլէրինտէն տօլայը փէք սըգըլտը: Չօճուզլար գանափէնին պիր ու ճուստան տիկէրինէ գայարադ վէ պիրի պիրինի չէ քէրէք, չիմտիքլէյէք վէ վուրարադ հիչ րահաթ օթուրմատըլար, վէ խօճանըն հիքեայէյէ պաչլամա սընտան պէրու պիր չօգ եարամաղըլար էթտիլէր իսէ տէ, կէօրիւնիւր քի արա սըրա պա'զը սէօղլէր իլիթմէքտէ իտիլէր: պու սէպէպտէն Միսս փէրրի չար նաչար հիքեայէյէ տէվամ էթտի. զիրա պաշ գա նէ եափաճաղընը պիլմէզ խտի:

Տէրսլէր խիթամ պուլուպտա օլ շամաթամը սը նըֆ 'աճէլէ իլէ տաղըլտըգտա Միսս փէրրի նազըրա խիթապէն "Ա.հ. Մ. ֆարգըր", օլ սընըֆա չօճուզլարըն հալինտէն անկլայան պիր քիմսէ խօճալըգ էթմէլի խտի: Անլէրէ հիչ խայըրմ տօգուսմատը լաքին չալըշտըմ," տէտիլի սըրատա կէօղլէրի եաշ իլէ տօլտու:

Նաղըր թաթլըլըգլէ "Սիդ էլինիգտէն կէլէնի էթ տինիդ. հիչ պիրիմիդ անտէն զիյատէ պիր շէյ է տէմէյիդ" տէտի:

Օլ խանըմըն գալաղընա լաթիֆ պիր սէս "էքիւլէճէք թօխոււմ կէօթիւրէրէք աղլայըլէ չըգուպ կիւտէն՝ էլպէթթէ տէմէթլէրինի կէթիւրէրէք մէսէրէթլէ տէօնէճէք տիր" այէթինի տէմէլի խտի:

ՊԱՊ 2

“ՎԷ ՊԱՂԱՍԸ ԷՅԻ ԹՕՓՐԱԳ ԻՒԶԻՐԻՆԵՆ ՏԻՒՇՄԵՔԼԵ
ՄԱՀՍՈՒԼ ՎԵՐՏԻ :”

Թիփի Լէվիս էսնէյիպ կէրինտի վէ 'ազըպէթ
փազար էրթէսի կիւնիւ սապահլայըն կէճ վազըթ
կէօղլէրինի աչտը , վէ կիւնէչին քէնտի զիյասըլէ
օտայը տօլտուրմագտա իտիյինի կէօրիւնճէ էսնէյէ-
րէք “Ա՛հ , երինէ սըզընթը . զաննըմճա եաթագտան
գալգաճագ վազթ տըր : Գեա՛չքի եաթագտան գալգ-
մագ պու գատար կիւճ օլմասա իտի , պու շէյ եաթըպ
ուշումանըն հէփ թատընը գաչըրըյօր , ֆագաթ չա-
փուճագ գալգմագսամ ճէգա վար” տէտի :

Պուճը տէյէրէք չարնաչար եէրինտէն գալգտը
վէ եըրթըգ տէօքիւք եաթաղընտան տըչարը չըգ-
տըգտան հէման պիր գաչ տագիգէ սօնկրա էսվա-
պընը կէյիպ պիթիրինճէ , թամմ երինէ էվլէլքի
կիւն Միսս փէրրինին սընըֆընտա եարամազըլգա-
րըն պէօյիւք գըսմընը էտէն , վէ թէփէտէն թըր-
նաղա գատար , եա՛նի հէնուգ տարանմամըչ վէ պէլ-
քի տէ տարանմայաճագ օլան գըվրագ սաչընտան
պաչլայարագ եալըն վէ քիրլի այագլարընա վարըն-
ճայա գատար թըպգը Թիփ քէնտիսի իտի :

Իչինտէ եաթմըչ օլտըղը եաթագ քիրլիք թա-
րաֆընտան Թիփէ փէք պէնկէմէքտէ , օտա իսէ
փիսլիքճէ եաթագտան կէրի գալմամագտա իտի :
Հէր շէյ թօղլարըն , էսքի փիւսքիւլէրին վէ ֆա-
գիրլիյին չիրքինլէշտիրէ պիտիքլէրի տէրէճէտէ ,
չիրքին կէօրիւնմէքտէ իտի : Կէօյա եօրտամընը

տիւզէնինի պիթիրմէք մագսէտիյլէ , Թիփ փարմագ-
լարըլէ սաչընը տիւզէթտիքտէն սօնկրա սալընդաճ
կիպի սալլանան նէրտիպանտան մաթպախա էնմէյէ
պաչլատը :

Զանն էտէրսին քի օլ մաթպախըն Թիփի դա-
գապլանտըրմագ իչիւն խուսուտի ուշղուճըղը վար
իտի : Սօֆրանըն իւզէրինտէ պուլուճան եալընըդ
եէյէճէք եարըմ էքմէք օլուպ , սինէքլէր հէփի-
սինի եէյիպ պիթիրէճէքլէր կիպի սիւրիւ իլէ անըն
իւզէրինէ գօնմուչար իտի : Յուլիսին կիւնէչի մաթ-
պախըն շարգ թարաֆընտա պուլուճան պիրիճիք
փէնճէրէսինտէն իչէրի կէլիպ օրթալըղը այտընլաթ-
մագտա իտի : Թիփ այագլարը փէտէրինին չիզմէ-
լէրինէ չարիւլարագ թիւքգէտի , անտէն սօնկրա
վալիտէսինին էյիլէրէք պիր ազ էթ փիչիրմէքտէ
օլտըղը սօպանըն եանընա կիթտի :

“Թիփ , պու նէ գատար եաթմագ . վազթ ագչամ
օլտու : Սէնին կիպի պէօյիւք պիր չօճուղըն շիմ-
տիյէ գատար եաթըպտա , գահվէ ալթըսընը հա-
զըրլամագ իչիւն վալիտէսինի օտուճ վէ սու կէ-
թիրմէյէ պրագմասընտան տօլայը տօղրուսը ու-
թանըյօրըմ :”

(Թիփ գահգահա իլէ) “Պիր ազ տա սէնին իչիւն
փիչիրտին , տէյիլ մի , փէտէրիմ նէրէտէ :”

“Շիմտիյէ գատար պուլուճալըն եէրտէ , եա-
թագտա ուշույօր : Ա՛հ , նա՛սըլ առէմէրին էլլէրինէ
տիւշմիւլիւմ , 'էմըրիւմտէն պէգտիմ :”

Մատամ Լէվիս պուլուճը չըգմագտա օլան չափ
իպըղը եանընտան պիր ազ կէրի կիտէրէք ալընըն
թէրինի սիւտիքտէն սօնկրա պէօյիւք ֆօթասըլլէ եիւ-

ղինսիւ եկեղեցիներու, Ձեւալլը գարը փէք եօրդուն վէ տարդըն կէօրինսիւօր իտի:

Պունընլէ պէրապէր Թիփին վալիտէսի կէօրինս, տիւլիւ գատար տարդըն տէյիլ իտի, շու գատար քի Թիփին մատտէտէն խապէրի եօգ իտի: Օլ սապահ զէվալլը վալիտէսինսն գալպի քէտէրլէ տօլու իտի: Մէրգումէ օլ սապահ էօյլէ ուլումասընտան տօլայը, զէվինսի ապա թա'հիւլ էթմէտիքտէն պաշգա, հաթթա իշքէնճէլի պիր կէճէտէն սօնկրա անըն եօրդուն վիճուտընն պիր աղ րահաթլանմասընտան տօլայը սէվինսիօր իտի: Սապահայըն զաշէթ էրքէն հաթթաղընտան գալգարագ գօճասընըն պաշընը եղդգամը, հաթթաղըն չարչապ վէ եօրդանընը տիւղէթմիշ, վէ գօճասընըն րահաթթա ուլումասըն խաթրը իշիւն հիշ րահաթթ տուրմաղ մա'սուլմընը գուճաղընա ալըպ օտանըն իշինտէ կէղինսիլ իտի: Խայըր, խայըր. տիւնհատա Մատամ Լէվիստէն տահա ֆէնա չօգ գատընլար վար տըր, ֆաղաթ պու սապահ Մատամ Լէվիսէ քէնտի հալը փէք համան կէօրինսիւ: Մէրգումէ քէնտինսն թէնպէլ վէ հարամաղ չօճուղը, իթա'աթսըղ վէ թիթիղ դըզճըղաղը, օլ գատար չօգ վաղթընը ալան սէմիղ, սաղլամ մա'սուլմը, կիւն պէ կիւն զա'իֆլէշմէքտէ իտիյինսի կէօրտիւլիւ գօճասըն հաղգընտա տիւղինսիլքտէ իտի: Իշպու միւլահաղալար իլէ պէրապէր սօն տէրէճէ զարուրէթտէն գուրթուրմալարը իշիւն անլէրին քէնտինսն եօրդուն էլլէրինէ միւհթաճ իտիքլէրի տախի խաթրընա կէլտի: Պու սէպէպտէն անըն սէսինսն ինճէ վէ սէօղլէրինսն աճը օլմասընա թէ'աճճիւպ օլումամամալը տըր: Իշպու

վալիտէ հէփ սըղլէթ ու սըղընթըլարընը հալընըղ պաշընա չէքմէյէ չալըշըր, վէ հարաւմ տիլէմէք իւղրէ "էյ ճիւմլէ եօրդուն վէ եիւլլիւլէր, պանա կէլինսիլ" պուլուրան Խէլասքեարա ապա միւրաճա'աթ էթմէղ իտի:

Յուլհան մաթպախըն ճիւլարընտաքի քիւլիւք հաթթագ օտասընտա պուլունան պէշիյինտէն պաղըրը վէրտի: Անլէրին մունթաղամ օտասը մաթպախ իտի: մաթպախտան պաշգա հալընըղ իքի ուֆագ հաթթագ օտասը իլէ իւսթ գաթտա Թիփին հաթթաղը ուֆագ պիր եէր վար իտի:

Մատամ Լէվիս տէրհալ կէօղլէրինսի գօճասընըն հաթթաղը օտանըն գալիուսընա չէվիլիպ անըն գալիալը իտիյինսի կէօրինսճէ, "Կատար, շու չօճուղը ուլումթ" տէյիւ չաղըրտը: Տէօշէմէնսն իւղէրինտէ օթուրմը օլարաղ էսքի այագ գապարընա պէյագ պիր պաղ կէշիրմէյէ չալըշմաղտա պուլունան Կատար "Փէքի" տէտի:

"Փէքի" տէմէք գօլայ ամամ ուլումթմաղ պաշգա չէյ տիր: էթտէ կէօրէյիմ:

Յուլհան հաթթաղը եէրտէ "Հէ հա," տէյիւ ճէվապ վէրտի: Սօնկրա քէնտինսն տիգաթ օլունմատըղընը կէօրէրէք, կէրէքտէն եիւլքսէք սէսլէ չաղըրըպ պաղըրմաղա պաշլատըղընտան վալիտէսի մաթպախտան 'աճէլէ իլէ անըն հանընա գօշմաղա մէճպուր օլտու: Յուլհանը պէշիքտէն գալտըրտըղը սըրատա Կատարա խիթապէն "Եարամաղ դըզ, փէտէրին պիւթիւն պու կէճէ ուլումայալըպ դըզ, փէտէրին պիւթիւն պու կէճէ ուլումայալըպ չիմտի պիր աղ ուլգուսը կէլմիշ իքէն, ուլանչիմտի պիր աղ ուլգուսը կէլմիշ իքէն, ուլանմասընը հիշ վաղիֆէ էթմէղ միսին: Պէշիլի 'նի-

չիւն սալլամատըն : Շիմտի սէնի տէօյէրիմ հա՛ ,
տէտի :

Կատար թէրս վէ ազղըն պիր չէհրէ իլէ «Սալ-
լատըմ , ամմա ֆա՛խտէ էթմէտի օլա պիլախյի դա-
տար կէօղլէրինի պէլէրտէրէք պանա պագար ,» տէ-
յիւ ճէվապ վէրտի : Իշթէ պու սըրատա մաթպախ-
տան պիր չանղըլթը իշխախտի : Մատամ Լէվիս
մա՛սուլմ գուճաղընտա օլտըղը հալտէ , նէ կիպի եէ-
նի պիր պէլայա օղրայաճաղընը կէօրմէք իւղըն եի-
նէ մաթպախտա սէյիրթտի : Օ արատա Թիփ իշ
կէօրմէքտէ պուլուճնը իտի : Գարնը աճ օլտըղըն-
տան էքմէքտէն պիր փարչա քէսմիշ , վէ պիր ազ
թէրէ հաղը ալմաղա չալընըքէն էլինի օտանըն
քէօշէսինտէ տուրան սու տէսթիսինէ չարփմը ի-
տի : Տէսթիլէր ֆուրսաթ պուլտըղլարը զէման եու-
վարլանըպ գըրըլտըղլարը միսիլլիւ , պու տէսթի
տախի եուվարլանըպ գըրըլտը : Եօրղուճ վալիտէ
պու գաղայա թէհամմիւլ էտէմէտի : Սապը պիւս
պիւթիւն տիւքէնտի : Էքմէյին փարչասընը ալըպ
Թիփէ աթարագ , «Իշթէ , ալ տա տէֆ՝ օլ , արթըգ
պու կիւն եիւղիւնիւ թէքրար կէօրմէյէլիմ : Չա-
փուգ տէֆ՝ օլ , եօգսա սօնկրա՝ Բեաշքի գաչմըշ
օլայտըմ՝ տէրսին հա՛ ,» տէտի : Իշպու շամաթա ի-
չինտէ վալիտէտի քէնտի նաղարը տիգդաթընը եա-
նըպտա թավանըն տիպինէ հափընըշ օլան էթէ
չէվիրտիյի սըրատա , Թիփ էքմէյէ թէրէ հաղը
սիւրմէյէ , շափգասընը պուլմաղա , վէ օլ նախօշ վէ
րահաթսըգ էվտէն գաչմաղա ֆուրսաթ պուլտու :

Տահա մէքթէպէ կիթմէք իչիւն պիր սա՛աթ վագթ
վար իտի , ֆագաթ իսթէրսէ պիւթիւն կիւնտէ

պէքլէյէ պիլիր իտի : Թիփ աղատ իտի : Իսթէրսէ
մէքթէպէ կիտէր , իսթէրսէ կիթմէգ իտի : Տօս-
տօղրու քէնտինին խօշանտըղը մահալէ , կէնիշ , տէ-
րին կէօլէ կիթտի , վէ անըն օթլագ գըրըսը իւղէ-
րինէ հաթարագ պալըղլարլէ շու վէճիլէ գօնուշմա-
ղա պաշատը :

«Ա՛հ , նէ կիւղէլ եիւղիւյօրլար , դաթէն սու սօ-
ղուգ տըր , կիւնէշտէն գօրգմաղլար : Բեաշքի օլթամ
հանըմտա օլտա իտի , շու պէօլիւք փարլագ պա-
լըղլարտան պիրինի թութար , էօյէն վագթը փիշի-
րիպ եէր իտիմ : Ամմա օրթալըգ փէք սըճագ տըր ,
քի՞մ պալըգ ալլայաճագ : Պուճտան պաշա օրթա-
լըղըն պէօլէ սըճագտան գավրուլտըղը պիր կիւնտէ
զէվալը պալըղը սէրին սուտան չըգարմագ ինսաֆ-
սըղըգ տէյիլ մի տիր : Պու կիւն սուտան պիր
պալըգ պիլէ տըշարը չըգարըրսամ , էլիմ գըրըլտըն՝

Միսս ֆէրրիյէ սօրուլսա , պէլքի Թիփ հագդընտա
«Սընըֆըմտա պուլուճան հէփ շակիրտլէր իչինտէ
տէրսէ էն ազ տիգդաթ էտէն պու չօճուգ տըր՝
տէր իտի , ամմա Թիփ շիմտի կէօլիւն քէնարընտա
եիւղիւ գօյուճ հաթմըշ օլարագ պալըղլարա հա-
սէտ էտլյօր իտի : Պուճնիլէ պէրապէր Թիփ Միսս
ֆէրրինին սայքի հէր պիր սէօղիւնիւ տինկլէմիշ
օլմաղլէ , շիմտի պէօլիւք վէ տալը պուտագլը ա-
ղաճլար ալթընտա պուլուճան սույա պագար իքէն
եինէ «Անլէրէ նէ կիւնէշ նէ տէ պիր նէվ՝ հէրարէթ
վուրաճագ տըր՝ » էօղլէրի խաթըրնա կէտի , վէ պու-
սէօղլէրին մա՛նասընը անկլամաղա պաշայընճա տէ-
տի քի , «Ա՛հ , օլ մահալտէ պուլուճագ իսթէրիմ :
օրատա ապա շիտտէթի սըճագ օլմայաճագ : Օ չօ-

ճուղ հազդընտա նէ կիւղէլ պիր հիքեայէ նազլ էթտի: Զէվալլը, փէտէրի սէրխօշ օլտըղընտաւն էլ-պէթթէ մէս'ուտ օլամազ իտի: Գեհաճըի օ ատէմին սէօղէրինի իշիթմէսի իւղէրինէ պիրտէն պիրէ թէպ-տիլ օլան չօճուղըն նէ չէշիտ պիր չօճուղ օլտըղընը պիլսէ իտիմ: Շիմտի վա'իզ իմիշ, զաննըմճա չօգ քիմսէլէր անը սէվէրլէր: Էլպէթթէ չօգ էյի պիր ատէմ օլմալը տըր: Պէն ատէմ օլմազ իսթէրիմ: Էվլէթ, հէր հալտէ օլաճաղըմ: Իսթէրիմ քի ա-տէմլէր պէնիմ հազդըմտա 'իշթէ թիփ Լիվիա կէ-չիյօր: չէհրին էն էյի չօճուղը տըր, տէսինլէր: Ահ, պու նէ խօշ օլուր: Ատէմլէրին պէնիմ հազդըմտա պէօյլէ տէյէ պիլէճէքլէրինէ հիչ ինանմամ: Պանա էն ֆէնա չօճուղ տըր տէմէյէ օլ դատար ալըմըշ-լար տըր քի տիլլէրինի թէպտիլ էտէմէզլէր: Եա իսլահ-օլուրսամ: պիլմէմ ամմա պէլքի օլուրլըմ:"

Սօնկրա թիփ արգասը իւսթիւնէ տէօնէրէք մա-վի վէ պուլուլթսըզ կէօյիւ սէյր էթտի: պէօյլէ հաթմադտա իքէն պիր դաշ էն ճիտտի թէֆէքքիւր-լէրտէ պուլուլնտու քի պէլքի պուշլար պիրինճի տէֆ'ա օլարազ անըն ճիտտի տիւշիւնճէլէրի իտի-լէր: Վէ 'ազըպէթ ուսուլ իլէ այաղա դալգըպ վէ արգասընը օյնայըպ սըչրամադտա օլան պալըզլարա տէօնտէրիպ տէ մէթթէպէ տօղրու կիթմէյէ պաշ-լատըղը դէման, ֆիքրինտէ օլ վազթտան սօնկրա պէլքի ֆէրգիլ պիր ատէմ օլաճաղընա տա'իր պէլ-լիտիզ պիր թէսալվուրը վար իտի: Նէ էտէճէյինի, հախօտ էտէճէյի իշէ նաարը պաշլայաճաղընը թէ-մամէն պլղմէյօր իտի, ամմա քէնտիթինին հիչ առ-լա տինկլէմէմիշ կիպի կէօրիւնտիւլիւ հիքեայէ անըն

դալպինէ եէր էթմիշ, էթմէյէ պաշլամըշ իտի: Վա-դա'ա պու չէյ փէք պէլլիսիզ սուրէթտէ օլուպ թիփ պիր ազ վազթ քէօր կիպի էլի իլէ եօղլայարազ տօլաշա պիլիլի իտի, լաքին էքլիլէն թօխուլ քէօք սալմըշ իտի:

ՊԱՊ 3

"ՄԱՏԱՄԻՒ ՊՈՒ ԷՆ ԷՏՆԱ ԳԱՐԵՏԱՇԼԱՐԱՐԸ ՊԻՐԻՆԷ ԵԹՏԻՆԷՁ, ՊԱՆԱ ԵԹՏԻՆԷՁ:"

Սօզաղըն պաշընտա, վէ թիփ Լէվիսին խանէ-սինտէն էփէյի ուղադտա պէօյիւք վէ պէյազ պիր էվ վար իտի: չէհրտէ պու էվտէն տահա կիւղէլ պիր էվ եօգ իտի: թիփ չօգ տէֆ'ա օ էվլին հանընտան հավաշ հավաշ եիւրիւմիւշ վէ սօզադտան կէօղիւ-քէն օլ կէնիշ, եէշիլ չիմէնդարարը վէ ֆըշգըրա-րազ ադան չատրէվանը հայրէթլէ թէմաշա էթմիշ ի-տի: Չօգ տէֆ'ա տըշարըտա սօզազ դափուսը էօ-նիւնտէ տուրարազ օլ փուշարը տահա հազընտան կէօրմէյի ճան ու կէօնիւլտէն արղուլէմիշ իտի, զիրա վազա'ա դապա, ուղուրսըզ վէ հաթթա +օթէ-պիր չօճուղ իտիյսէտէ, տէրուշինտէ կիւղէլ չէյլէրէ պիր հէվէս վար իտի:

Թէփէնին իւղէրինտէ վազը' օլ միւքէլլէֆ պէյազ էվլին սահիպի օլան Մր. Մինթըրն էլլէրի չըզընլարլէ տօլու օլարազ 'աճէլէ իլէ օրայա եէթիշտի: Թիփին թէ'աճիւկինի մուճիպ օլմազ իւղրէ Մր. Մինթըրն ափանսըզ անըն հանընա կէլէրէք վէ տիգգաթլէ անա պադարազ տէտի քի:

“Մէն քիմի՞ն չօճուղը սըն :”

“Յոովաննէս Լէվիսին”

“Էվիմիդ նէրէտէ տիր :”

“Կէօլիւն օլ պիր Թարաֆընտա տէյիրմէնին եա-
նընտա :”

“Ա՛, դաննըմճա պապան տիւլկէր տիր, Թանը-
րըմ : Ատըն նէ :”

“Թիփ :”

“Թիփ մի՛ պու նա՛սըլ ատ . պուռնտան պաշգա ա-
տըն եօգ մու :”

“Զաննըմճա քիւչիւք պիր չօճուգ օլտըղըմ վազթ
ատըմ Եղուարդէ իտի, լաքին չիմտի պու ատըմը
քիմսէ պլիմէղ, պէն պիլէ պլիմէմ :”

“Փէքի, էօյլէ իսէ, Թիփ . պէն տէ սանա պու ատը
վէրէյիմ, դիրա իսթէրիմ քի պու կէճէ սէն սէնին
քիմ իտիյինի պիլէսին . նէ՛ էտէճէքսին պազալըմ :”

“Նէ՛ դէման, պու՛ ազամ մը . հիչ, նէ էտէճէյիմ,
ֆուրսաթ պուլուրսամ քէյֆ էտէճէյիմ :”

“Քէյֆ մի էտէճէք սին . իչին քէյֆ էթմէք մի
տիր : Պու ազամ օրթալըգ դարարտըղընտա էվիմէ
կէլ տէ պազ օրատա քէյֆ էտէպիլի՛ր միսին . ֆիւ-
չէնքլէր աթըլաճագ, չալըլար չալընաճագ վէ հէր
չէչիտ էյլէնճէ օլաճագ տըր :”

Թիփ ութանդաճ պիր չօճուգ օլմատըղընտան ա-
նը շալըրմագ խայը կիւճ պիր իչ իտի . ֆազաթ
ափանսըղ օլան պու տա՛վէթ սայ քի անըն նէֆէ-
սինի քէստի . Մր . Մինթըրն սահիհէն քէնտիսի-
նի, Թիփ Լէվիսի, օլ պէյաղ էվէ կիթմէյէ , օլ՝ ա-
ճա՛լպ շատրէվանըն եանընա վարըպ էլի իլէ անըն
քէօփիւքլիւ սույոունըն աթըլընըն եօզլամաղա տա՛-

վէթ էթսին . սէվինճինտէն եէրէ պասմայօր իտի .
ֆազաթ Մր . Մինթըրն անա ,

“Էյ , կէլէճէք միսին” տէյիւ սօրտուգտա , Թիփ
էօմրիւնտէ իլք տէֆ՛ա օլմագ իւզրէ փէլթէքլէմէյէ
վէ չէքիլմէյէ պաշլատը :

“Պէն, պէն, պիլ . . . պիլմէմ, էսվապըմ եօգ :”

“Էսվապ մը , իւսթիւնտէքիլէր նէ՛ տիր :” Թիփ ,
շաշմասը կէչմիչ վէ ուղուրդըղըն եիւզիւնտէ եիւ-
նէ փարլամաղա պաշլամըչ օլարագ “Փաշալըա”
տէյիւ ճէվապ վէրտի :

Մր . Մինթըրն կիւտիւ , վէ Թիփին էսքի փիւս-
քիւ էսվապընա պազարագ , ‘ազըպէթ տէտի քի
“Տօղրուսը ֆէնա իսմ տէյիլ , ամմա էվտէ սույընը
վար , տէյիլ մի :”

“Զօգ :”

“Էօյլէ իսէ պաշընա պիր դօղա սու տէօքիւպ
պու ազլամ խանէմէ թէմիդ եիւզլէ կէլ , պիզտէ
սէնին արատըղըն էյլէնճէյի պուլմաղա չալըլըրըգ :”

Թիփ իչիւն պու վէճիլէ խայը վազթ կէչիւմիչ
օլան Մր . Մինթըրն չափուճագ այրըլպ կիթտի :
Պիր գաչ ատըմ ուզաղլանտըղտան սօնիլա տէօնիւպ
“Պանա պազ , էկէր իւսթլէրի պաշլարը սէնինքինտէն
տահա էսքի փիւսքիւ պաշգա չօճուղար կէօրիւրսէն ,
անլէրի տէ պէրապէր կէթիւր , գըղ , օղլան , հէր քիմի
պուլուրսան , վէ կիտիպ էյլէնճէք պաշգա տահա
էյի եէրլէրի օլմայան հէր քէսի պիլէնճէ կէթիւր ,”
տէտի : Մր . Մինթըրն Թիփին սէսինի իչիտէմէյէճէք
տէրէճէտէ ուզաղլանտըղտա , Թիփ եիւքսէք սէսլէ
չէօյլէ սէօյլէմէյէ պաշլատը , “Ա՛հ , էկէր պու միւ-
քէմմէլ շէյ տէյիլ իսէ , արթըգ պիլմէմ պաշգա նէ

չէյ միւլքէմմէլ օլա պիլիւր. օլ պէօյլւք ալլուռնն իչինտէ, պէլքի շատրէվաննն հէման եանը պաշնա տա ֆիշէնկ աթմադ, վէ պօլ էյլէնճէ՝ Իսթէտիյիմիդ քիմսէյի տէ պիլէմիդճէ կէօթիւրմէք, էտէճէյիմի պիլիւրիմ: Կիտէր Պօպ Թըրնըրը արար պուլուրմ. աննն սէթրիսի կէօրիւլէճէք շէյ տիր, պէնիմքինտէն չօգ տէլիք տէչիքլէրի վար: Ա՛հ քէյֆ, ճիւնպիւլ:» Էլ չըրփտը, ըսլըզ չալտը, վէ 'ազըպէթ պուռլարլէ քէնտի տույդուլարընը տահա պէյան էտէմէմիշ օլտըղընը կէօրէրէք, եիւքսէք պիր սէս իլէ 'Եաշա' տէյիւ պաղըրտը: Էվլէթ, Թիփինն Եաշա տէմէյէ հազզը վար իտի: Պու առէմինն ճէօմէրալիյինտէն, նաշի քէնտի գալպինի աշըպ Ալլահնն ֆազիրէրէրինի թօփլամասը, վէ պարի պիր ազշամ իչիւն օլսուռն, անլէրի սէվլինտիրմէսի տօղըրուսը ալա պիր շէյ իտի:

Ալլահ Մր. Մինթըրնը միւլպարէք զըլսըն: Մր. Մինթըրնընն խանէսինտէ հէնուզ օրթալըզ գարարմաղտանն օլ պէօյլւք շէհրին հէր թարաֆընտանն թօփլանըպ կէլմիշ օլան գալապալըզ կիպի գալապալըզ հիչ կէօրիւլմէմիշ իտի: Օլ գալապալըղընն հէփիսի տէլիք տէչիք էսքի փիւսքիւլէր կիյմիշ օղլան վէ զըղլարտանն 'իպարէթ իտի, Էկէր Մր. Մինթըրնընն իսթէտիյի օ թազըմտանն քիմսէյէր իտիյսէ, իշթէ հէր պօյտան վէ հէր սօյտանն օլարադ կէլմիշէր իտի: Իչլէրինտէն պա'զըլարընն իւսթլէրի պաշլարը օլ գատար ֆէնա տէյիլ իտի. պուլ թազըմ չօճուզլար իւսթլէրի էսքի փիւսքիւլ օլան չօճուզլարընն իչինէ գարըընպ անլէրլէ պարի եալընըզ օլ կէճէ իչիւն օլսուռն գարտաշ վէ զըզ գարտաշ, վէ ճիւմէսի տախի մէս'ուտ օլտուլար: Օլ

շատրէվաննն էթրաֆընտա նէ՝ գատար սէվլինճլէ օյնատըլար, կիւլտիւլէր վէ չաղըընպ պաղըընտըլար, վէ հալայա աթըլան ֆիշէնքլէր հալատա պէօյլւք շամաթա վէ փաթըրտը իլէ փաթլայարադ թօփ կիւլլէլէրի եախօտ աթէշտէն թէքէրլէքլէր շէքլինէ կիրիպ տէ տէօնէ տէօնէ քէնտիլէրին իւզէրինէ աթէշ եաղմուլարը եաղտըրտըղլարը սըրատա սէվլինճլէրինտէն նա'սըլ չաղըընտըլար եա:

Օլ ազշամ չափուք կէշտի կիթտի: Աթըլան սօն հալա ֆիշէնկի արգասընտա փարադ պիր չիդլի պրադարադ մալի սէմայա հալալանտը: Մր. Մինթըրնն չօճուզլարը 'ամուտլարլէ միւզէյէն էյվանա թօփլարըպ տէտի քի 'Շիմտի, չօճուզլար, Պատ. Հօլպրուք սիզէ պիր գաշ սէօզ սէօյլէյէճէք, սօնկրա իլահի օգուլաճաղըզ, անտէն սօնկրա հէրքէս տաղըընպ էվլինէ կիտէճէք տիր:» Հօլպրուք վա'իդ իտի, չօճուզլարտանն նիշէլէրի անը էյի թանըր վէ էքսէրիսի աննն սէօզլէրինի իշիթմէյէ հազըր իտի: Եալընըզ Թիփի իտի քի ֆիշէնքլէրինն աթըրտըղը մահալտէն այըլըրքէն քէնտի քէնտինէ "Պաթսըն վա'զ" տէտի: Պատուելի, օղլան վէ զըղլար էթրաֆընա թօփլանըրլար իքէն թաշ նէրտիպանն պաշնա չըզըպ "Չօճուզլար խօշ վազթ կէչիրտիք, տէյիլ մի," տէտիքտէ, չօճուզլար պիր աղըզտան "Էվլէթ, Պատուելի," տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր: "Էվլէթ, զաննըմճա հէփինիդ տախի ֆէրահլանտընըզ, պէօյլէ օլտըղը սիզին լիսան ըհալընըզտան կէօրիւնիւյօր: Պու կիւն չօգ չալըշմըշ վէ ճիւմէմիդ տախի եօրղուռն օլտըղըմըղտան սիզէ սըզուռն պիր նութզ սէօյլէմէք մէրամընտա տէյիլիմ:

Սիրդէ պու ազնամ պուերայա կէլէլիտէն պերու խաթրըմտան կէլէն պիր դաչ միւլահազայը գրասաճա սէօյլէմէք իսթէրիմ: Շատրէվանըն էթրաֆընտա սէ-քիպ սըչրատըղընը, ոլ դատար դալապալըզլէ շատ ու խէնտան օլարագ օյնատըղընը սըրատա սիզի կէօղէթլէտիմ, վէ քէնտի քէնտիմէ, 'Հազզըն թախ-թընըն հանընտա, վէ տիրի սուլար ազըտըր օլան օլ շատրէվանըն էթրաֆընտա թօփլանաճաղըմըզ զէ-ման, 'աճէպա պու օղլան վէ գըզլարտան օրատա հաղըր պուլունմայան պիթի, էալէնը պիթի օլաճաճ մը տըր' տէտիմ: Սէվկիւլիւ չօճուզլարըմ, հէման Ալլահ իհսան էյլէյէ քի ճէ-մէնը տախի, էվլէթ հէր պիթի-նը օրատա հաղըր պուլանաճընըզ:" Պատուելի Հօլ-պրուք փէք գըսսա քէստի. էվլէթ օլ դատար գըսսա քէստի քի էն քիւլիւք չօճուզլար պիլէ անըն սէօյ-լէտիյի հէփ սէօղլէրի խաթըրլարընա կէթիրէ պի-լիրլէր իտի. պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր օլ սէօղլէր փէք մա'նալը իտիլէր:

Թիփ Լէվիս գալապալըղը եարարագ իլէրի կէչ-միւ, վէ վագարը վէ տիւլիւնճէլի պիր սիմա իլէ հէման պատուելինն հանընտա տուրմը իտի: Կէօլիւն քէնարընտա թէնհաճա վէ ուզուլ ուզատիլէ տիւլիւնմէսի իւզէրինտէն տահա անճագ իքի կիւն կէչմիւ իտի: Պատուելինն միւ'էսսիր սէօղլէրինի իշիտէնէք եարը պուչուգ վէրմիւ օլտըղը դարար-լարը եինէ խաթըրնա կէթիրտի. եինէ քէնտի քէն-տինէ "Զանըմճա իսլահ օլաճաղըմ. նասը պաշ-լայաճաղըմը պիլսէմ, տէրհալ պաշլարըմ" տէտի:

Կիրակի մէքթէպի չօճուզլարը թարաֆընտան օ-գուսան կիւզէլ իլահիյի տինկլէտիլի սըրատա միւմ-

քին օլտա տա պիր քիմսէ թիփին էֆքեարընա հէման պիր վագըֆ օլտա իտի, հէման պիր քիմսէ էյիլիպ տէ անըն գուլաղընա պիր դաչ սէօղ ֆըսըլտասա, վէ անըն սափմըշ այաղլարընը տար եօլա կիրտիր-սէ իտի, նէ միւլարէք պիր շէյ օլուր իտի: Փա-գաթ էյվահ մատտէտէն հիչ քիմսէնին մա'լիւմաթը օլմատըղընտան պիր սէօղ սէօլլէյէն տախի օլմատը:

Զարար եօղ, Ալլահ պիլիլ իտի, վէ չօճուզա մագայեթ օլտու:

ՊԱՊ 4

"ՊԵՆԻ ԷՐՔԵՆ ԱՐԱՅԱՆԼԱՐ, ՊԵՆԻ ՊՈՒԼՈՒՐԼԱՐ:"

Պու տէֆ'ա Մատամ Լէվիսին խանէսի մուս-թաղամ, սիւփիւրիւմիւ, վէ թօղը պիլէ սիլինմիւշ պիր հալտէ իտի: Մաթպախըն սօպասը սօղումըշ վէ սօգաղըն թօղ վէ շամաթասընը իչէրի կիրմէք-տէն մէն' էթմէք իւզըն փէնճէրէնին եէչիլ քեա-ղըտտան եափըլմըշ փէրտէսի էնտիրիլմիւ իտի: Օ-տատա սիւքիւնէթ հիւքմ սիւրիւյօր իտի:

Կատար էլի եիւզիւ թէմիւզ, սաչլարը տարանմըշ վէ իւսթիւ պաշը եէնիլէնմիւշ օլարագ աչըզ դա-փուլըն հանընտա տուրմագտա իտի: Պու պիրինճի տէֆ'ա օլարագ էթրաֆընտա գօղալայաճագ քէլէ-պէքլէր վէ էօլտիւրիւլէճէք սինէքլէր պուլունտըղը հալտէ անլէրէ հիչ գուլագ ասմայարագ ուսը վէ ըահաթ տուրմագտա իտի: Կատարըն գուրույալ գատիտ օլմուշ պապասը օտանըն պիրինճիք բա-հաթ սանտալիյէսինէ, եա'նի էսքի ուսուլտա եա-փըլմըշ պէօյիւք գօլթուզլու սանտալիյէյէ օթուր-

մըշ իտի : Անրն սիմասընտա իւմիտսիզլիյէ տէ-
լալէթ էտէն պիր մահգունիյէթ կէօրիւմէքտէ իտի :
Մէյտանտա նէ Թիփի նէ տէ վալիտէսի վար իտի :
Պիր իքի դատըն էվտէ սէսսիզճէ եիւրիւմէքտէ ,
եախօտ օլ 'աճա'իպ սուրէթտէ մուսթազամ օտայա
սանտալիյէլէր կէթիրմէքտէ , եախօտ ուֆազ թէֆէք
իշլէր կէօրմէքտէ իտիլէր :

Իշպու նատիր վուգու' պուլուր սիւքիւնէթ վէ
հազըրլըղըն հէփ սըրր ու սէպէպլինի իղահ էտէն
շէյ սօֆրանըն իւղէրինտէ տուրմագտա իտի : Մինի
մինի Յուլան էլլէրի կէօքսիւնիւն իւղէրինէ դաթ-
լանմըշ , վէ դահվէ բէնկի սաչը մա'սուլմանէ անըն-
տան պաչընըն արգա թարաֆընա տիգգաթլէ սը-
ղանմըշ օլտըղը հալտէ , փէք ուֆազ վէ սատէ պիր
թապուլթտա էպէտի ույգուսընը ույուլմագտա իտի :
Շէֆիգ պիր էլ չօճուղըն մինի մինի պէյաղ էլլէրի
իչինէ հէսուղ աչըլմագտա օլան պիր կիւլ գօմուշ ,
վէ անըն սիմասը տար եաթաղըն իչինտէ փէք
տիլպէր վէ կիւղէլ կէօրիւնմէքտէ պուլունմըշ իտի :
Զէվալլը Յուլանճըղաղ պաղըրպ գայըրըլմամըշ
վէ 'էօմրիւ էսէֆլի պիր հալտէ կէչմիշ իտի . պէ-
շիյինտէ փէք ուղուն վէ սըգընթըլը սա'աթլար կէ-
շիրմիշ , վէ Կատարտան անճագ էքշի եիւղ կէօր-
միւշ , վէ վալիտէսի թարաֆընտան եիւղ իւսթիւնէ
պրազըլմըշ իտի : Կէրչի վալիտէսի Յուլանը սէվէր
իտի , եախօտ անը սէվտիյինտէն եէվմի էքմէք փա-
ղասընը դաղանմագ իւղըն անը պրազըպ չալընմա-
ղա կիտէր իտի : Լաքին չիմտի արթըգ հէր շէյ պիթ-
միշ իտի . Յուլանըն ֆիղանը արթըգ անլէրէ դահ-
մէթ վէրմէյէճէք իտի : Յուլանըն եօրղուն վիճուտ-

ճիյէղի սիւքիւթ պիր սուրէթտէ թապուլթտա րա-
հաթլանմագտա իտի . անըն զիգըյմէթ գըսմը , եա'նի
ճանը իշլասքեարըն դուճաղընա կիթմիշ իտի :

Թիփի եաթագ օտասընտան չըգըպ ուսուլ իլէ
թապուլթա եաղլաշտը : Թիփին տախի սաչը տա-
րանմըշ վէ էսքի փիւսքիւ էսվապընը տիւզէթմէք
իչիւն խոսուսի պիր ճէհտ էտիլմիշ իտի : Թիփին
պաղըր թուլթուշտու վէ մա'սուլմճըղաղա պաղտըղը
սըրատա կէօղլէրի տօլուգսուտու :

Թիփի քիւշիւք գարտաչընը սէվէր իտի . կէր-
չի անընլէ չօգ 'ալագասը օլմամըշ իտիյսէ տէ , շու-
գատար թէսէլլիյէ մալիք իտի քի , Յուլանա մու-
հապպէթ վէ շէֆգաթ կէօսթէրմիշ վէ թաթլը սէօզ-
լէր սէօյլէմիշ իտի . հալ պուլ Կատար պէօյլէ պիր
թէսէլլիտէն մահրում իտի : Մէրգուլմէ գափու-
նըն եանընտա տուրտըղը սըրատա , գէվալլը չօճու-
ղա տարըն վէ աճը սէօզ սէօյլէմիշ , եախօտ իս-
թիրահաթը իչիւն էսէֆէնկիգ ֆէրեատ ու ֆիղա-
նընա գուլագ ասմամըշ , եախօտ պիչարէնին վիւ-
ճուտճիյէղինի հիտտէթլէ սարսմըշ օլտըղը հէփ տա-
գիգէլէր , կէօյա կէլիպ կէօղիւ էօնիւնտէ տուրմըշ վէ
թապուլթըն էթրաֆընը սարմըշ օլարագ տօղրուտան
քէնտիսինէ պաղըյօրլար դանն էթտի : Զէվալլը Կա-
տար քէնտի քէնտինէ "Ա'հ , Յուլան , անճագ պիր
աղ վաղըթ կէրի կէլսէ իտի , անը պիւթիւն կէճէ
հիշ չէքվա էթմէքսիղլին դուճաղըմտա թաչըր ի-
տիմ , " տէյօր իտի :

Էթրաֆտաքի հաղիր էվլէրտէն ատէմլէր կէլիպ
պօշ սանտալիյէլէրի տօլուրմագա պաչլատըլար :
Մատամ Լէվիս եաթագ օտասընտան չըգաղ վէ կէօզ

եաշըյէ միւլէմմա՝ երեզիւնիւն վէ շիշմիշ կէօղլէ-
րինին, էյի պիր դօմշուշնն կէօնտէրմիշ օլտըղը
գալըն սիյահ պիր նիգապ իլէ էօրթիւլմիւշ պու-
լունմասընտան տօլայը մէմնուշն օլարադ գօլթուգ-
լու սանտալիյէնին եանընա օթուրտու:

Պիր գաշ տադիգէտէն օն, օնպէշ քիշի ուֆադ օ-
տանըն հէփ պօշ եէրլէրինի տօլտուրտըլար, վէ թա-
պուլթըն պաշ թարաֆընտա օթուրմըշ օլան Պատ.
Հօլպրուք այաղա գալգտը:

Թիփ պատուելինին սէսինի իշխտիր իշիթմէզ
տէրհալ անա տէօնտիւ, վէ պատուելի էլինտէքի
քիթապտան «Վէ էմիլաթը, քիւշիւքլէրի վէ պէօ-
յիւքլէրի, Ալլահն հուգուրընտա տուրուր կէօր-
տիւմ»։ «Վէ էօլիւմ արթըգ օլմայաճադ, վէ արթըգ
հիւզն վէ ֆէրեատ վէ աղըր պուլունմայաճադ տըր,
ղիրա էվլէլէքի շէյլէր կէշտի», տէյիւ օգուտըրը
սըրատա անը քէմալ ը տիգգաթլէ տինկլէտի:

Թիփ 'էօմրիւնտէ սա'իր հիշ պիր շէյէ Պատ. Հօլ-
պրուքըն սէօղլէրինէ էթտիյի գատար տիգգաթ էթ-
մէմիշ իտի: Պատուելինին սէօղլէրի տախի զայէթ
սատէ վէ պիր չօճուղըն պիլէ անկլայա պիլէճէյի
տէրէճէտէ գօլայ անկլաշըրը սէօղլէր իտի: Վա'զ
Թիփին չու սօն իւշ հաֆթա դարֆընտա 'էօմրիւ-
նիւն սա'իր հէփ վադթլարընտա օլտըղընտան գաթ
պէ գաթ զիյատէ՝ հագըրնտա իշխտիպ տիւշիւնտիւ-
յիւ ճէննէթէ, օլ կիւզէլ շէհրէ տա'իր իտի: Անըն
տէրուշնի՝ Կիրակի մէքթէպինէ կիրտիյի կիւնիւն
սապահընտան պէրու Շէյթան իլէ պէր տէվամ ճէնք-
լէշմէքտէ իտի: —Ատէմ օլմաղա գատիր օլմատըղը-
նա, վէ քէնտինին պիշարէ, սէֆիլ վէ ֆազիր օ-

լուպ պիր եարտըմճը եա նասիհաթճըսը օլմայան
պիր չօճուգ իտիյինտէն, ատէմ օլմաղա չալըշմասը
նաֆիլէ պիր իշ իտիյինէ քէնտիսինի 'ալէտ տէվամ
դանտըրան սէսին Շէյթանն սէսի օլտըղընը պիլմէ-
տիյի կիպի, գալպինտէ ֆէնա տիւշիւնճէլէր իլէ
ճէնքլէշիպ «Սէնին գատար սէֆիլ վէ ճահիլ չօճուգ-
լար իսլահ օլունտըլար: Միսս ֆէրրինին սէօլլէտի-
յի Րօպէրթ իսլահ օլտու, վէ էկէր սէն տէ իսլահ
օլմազսան օլըրմաղը վէ շատրէվանը վէ ալթուշն սօ-
գաղլարը ասլա կէօրէմէզսին» տէյն սէսին իշլաս-
քեարընըն թաթլը վէ կիւզէլ սէսի իտիյինի տախի
պիլմէյօր իտի:

Թիփ պատուելինին սէօղլէրինի տինկլէտիյի սը-
րատա սէվկիւլիւ Յովհանն իլ էլ էպէտ Գրիստոս
իլէ պէրապէր պուլունմադ իւզրէ ճէննէթէ կիթմիշ
իտիյինի, վէ Յիսուսըն փէտէր վէ վալիտէսի վէ
կէրիտէ գալան չօճուղար իւզէրինէ պաղըպ տա
«Սիզին տախի գալպլէրինիղի պանա վէրմէնիղի իս-
թէրիմ, շէօլլէ քի խասս խաղինէմի ճէմ՝ էթտիյիմ
կիւնտէ կէրիպ սիզի արաշտըրայըմ», տէյէճէյինի ի-
շիտինճէ գալպինն գա'իֆ գարարը գուվլէթլէնտի,
վէ կէօղլէրինտէն ինճուլէր կիպի կէօղ եաշարը տէօ-
քիւլտիւյիւ հալտէ, քէնտի քէնտինէ «Վէրրիմ,
պու կիւն պաշլարըմ», տէտի:

Թապուլթըն գափաղը մըխանտը վէ Յովհանն
մա'սուլմանէ սիմասը իլ էլ էպէտ կէօղտէն սէթր օ-
լունտու: Պիր ատէմ կէլտի վէ խաֆիֆ թապուլթը
դուճաղընա ալարադ 'արապանըն իշինէ դօմադ իւզ-
րէ տըշարը կէօթիւրտիւ: Տար սօգադտան կէշէ-
րէք մէզարըղա կիթտիլէր: Յովհանն պէօյիւք վէ

կէօլկէլի պիր աղանձն ալթընա կէօմտիլէր . օթ-
լար ըրդալանմագտա , գուչար լաթիֆ լաթիֆ էօթ-
մէքտէ վէ շիւպէսիզ մէլէքլէր "Թախթըն էօնիւն-
տէ տուրմուշ" օլան պիւնլէրձէ չօճուզար ալայընա
պիր չօճուզըն տանա դամմ օլունմասընտան տօ-
լայը ճէննէթտէ իլահի օգուժագտա իտիլէր :

Ճէնաղէ ալայընտա հազըր պուլունանլար հաւաշ
հաւաշ տաղըլտըլար . օրատա անճագ Յովհանտան
այըրլմագ իսթէմէյէն , անըն արգասընտան կիթմէյի
արդու էթմէսիյլէ պէրապէր նաւը կիտէճէյինի պիւ-
մէյէն Թիփի գալտը : Պատուելի տէօնիւպ օրատա
հափա հալընըզ տուրան չօճուզը կէօրտիւ . պիր
տազիգա տուրտըգտան սօնկրա հազլաշարագ վէ է-
լինի ուսուլ իլէ Թիփին ումուզը իւզէրինէ գօյա-
րագ միւլայիմ վէ թաթըր պիր սէս իլէ "Սէվկիւ-
լիւմ իսթէրսէն , սէն տէ օրայա կիտէ պիլիրսին ,"
տէտի :

Թիփի տէրհալ եօգարըյա պագտըգտան սօնկրա եինէ
եէրէ պագմաղա պաշլատը : Նասը կիտէ պիլէճէյի-
նի վէ նէ էթմէսի լազըմ կէլտիյինի սօրմագ իսթէր
իտիյսէտէ , սէսի պօղուլտըզընտան պիր լուղէթ
պիլէ սէօյլէյէմէտի : Պատուելի "Ալլահ սէնի պէ-
րէքէթլէյիպ գլաղուզլայա , քիւշիւք տօսթոււմ ,"
տէ-
յէրէք Թիփիտէն այըրտը :

Թիփի պիրաղ վաղթ օրմանտա կէղիպ տօլաշարագ
կէրի կէլիննէ գարա թօփրաղըն եէնի մէզարըն իւս-
թիւնտէ եղըրմըշ վէ Յովհանըն օլ թօփրագ քիւ-
մէսի ալթընտա հափա հալընըզ պրագըրմըշ օլտը-
ղընը պուլտու : Թիփի հաւաշ հաւաշ մէզարըն էթ-
րաֆընը տօլաշտը վէ չօճուզըն օրատա հաթտըղը-

նը , անը ապա թէքրար կէօրէմէյէճէքլէրինի , վէ
պիր ան սօնկրա չօճուզըն ապա օրատա օլմայըպ ,
իլահիտէ զիքր օլունան օլ կիւզէլ տիյարա կիթմիշ
իտիյինի էլիճէ անկլամաղա չալըշտը :

Թիփի սա'իր քիմսէլէրին տու'ասընը իշիթմիշ վէ
Բապպանի տու'անըն պէօյիւք զըսմընը էզպէրլէյիպ
իսաթըրընտա սազլայաճագ գատար Կիրակի մէքթէ-
պինէ տէվամ էթմիշ իտի . Ալլահըն տու'այը իշիթ-
տիյինի վէ էկէր պիր քիմսէ ճէննէթէ կիթմէք իս-
թէրսէ , Ալլահըն հարտըմընը տիլէմէսի լազըմ կէլ-
տիյինի պիլիր իտի : Պիր տագիգէ թէրէտտիւտ էթ-
տի , գօրգարագ էթրաֆընա պագտը . օրատա հիշ
քիմսէ եօգ իտի , եէր իւզէրինտէ տուրան քէնտի-
սինտէն , եէր ալթընտա հաթան Յովհանտան վէ
եօգարտա օլան Ալլահտան պաշգա քիմսէ եօգ իտի :
Տէրհալ ուֆագ մէզարըն հանընտա տիզ չէօքիւպ
շու վէճիլէ տու'ա էթմէյէ պաշլատը :

"Էյ սէմավաթտա օլան Փէտէրիմիզ , իսմին մու-
գատտէս օլուն . մէլէքիւթիւն կէլսին —" պուրա-
տա պիր սօլուգ ալտը : Թիփի իշպու տու'այը տէ-
րունտէն էտիյօր իտիյսէ տէ , տու'անըն սէօզլէրինի
անկլայամայօր իտի . պու քէնտիւնին տէմէք իսթէ-
տիյի շէյ օլմատըղընը հիսս էթտիյինտէն թէքրար
պաշլատը ,

"Էյ Յիսուս , իսթէրիմ . . ." եինէ պիր տագիգէ
սօլուգ ալտը : 'Աճէպա նէ' իսթէյօր իտի : "Յարգը
պիր չօճուգ օլմագ իսթէրիմ , պէն քէօթիւ իմ . էօլ-
տիւլիւմտէ Յովհանըն կիթտիյի եէրէ կիթմէք իս-
թէրիմ : Նիյագ էտէրիմ քի պանա եօլու կէօսթէ-
րէսին :

Պու կիրպի սատէ ճիտտի, վէ ճան ու կէօնիւ-
տէն էտիլէն պիր տու'այը Յիսուսըն իշխմէտիյի
հիչ օլմու'ն մը տըր: Ասլա օլմամը վէ ասլա օլմա-
յաճագ տըր: Թիփ ֆարզը պիր չօճուգ օլտըղընը
հիսս էտէրէք այաղա գալգտը. էվվէթ տա'իմա ֆարզ-
լը պիր չօճուգ օլաճագ իտի: Յիսուս իմտատա
եէթիչիպ քիւչիւք թալիպին էլինտէն թուլթմըն օ-
լարագ արթըգ անը իլ էլ էպէտ Ալլահա գլաղուգ-
լայաճագ իտի:

ՊԱՊ 5

“ՍԵՆԻՆ ՔԵԼԱՄԸՆ ԱՅԱԳԼԱՐԸՄԱ ԶԸՐԱՂ, ՏԸՐ”

Կիրակի կիւնիւ սապահլայըն կիւնէշ Թիփի աղըր
ալգոսընտան ույանտըրտը: Թիփ քէնտիսինին քիմ
օլտըղընը տիւշիւնմէք իւզըէ պիր դաչ տագիգէ
րահաթ եաթտը: Իշէր տէշիշիւմիշ իտի: Օ արթըգ
սատէճէ Թիփ Լէվիս, եա'նի հէր քէսի րահաթսըգ
էտէն հարամագ չօճուգ տէյիլ իտի: Պու սապահ
արթըգ եէնի պիր տիւսթուրա կէօրէ, վէ Յիսուսըն
տէլալէթիլէ եաշամաղա պաշլայաճագ իտի:

Կիրակի մէքթէպինէ կիտէճէք իտի: Թիփ Միսս Փէր-
րինին քէնտիսինին 'ա'իտ օլտըղը սընըֆա տէրս վէրիպ
տէ, պիւթիւն 'էօմրիւնտէ քէնտիսինէ պէրէքէթ մու-
ճիպի օլաճագ հիքեայէյի սէօլէտիյի կիրակի սապա-
հընտան պէրու օրայա կիթմէմիշ իտի: Օ դէման-
տան պէրու կէչէն իւշ կիրակի սապահընտա Թիփին
ֆէնա թապլի'աթը քէնտիսինէ զալիպ կէլիպ անը
կիրակի մէքթէպինէ կիթմէմէյէ գանտըրմըն իտի-

սէտէ, պու սապահ Թիփ կիթմէյէ գալիյէն գարար
վէրմիշ իտի: Օ Միսս Փէրրինին եիւզլէրճէ միլ ու-
դագ պիր մահալտէ իգամէթ էտիպ ինթիմալ քի
արթըգ օրայա հիչ կէլմէյէճէյինի պիլմէտիյինտէն
իչէրիսինտէն թէքրար անը կէօրէճէյինի իւմիտ է-
տիյօր իտի: Թիփին Միսս Փէրրի հագգընտա հէփ
պիլտիյի շէյ շու իտի քի պիր քիմսէ անը գափուըն
եանընա կէթիրիպ նաղըրա թագաթիմ էթտի. իշթէ
օթուրուպ անլէրէ պագտըղը սըրատա եալընըգ
Միսս Փէրրի սէօղիւնիւ իշիթտի:

Պու սապահ կիւնէշէ պագարագ վագթըն էփէյի
կէճ օլտըղընա հիւքմ էթտի իսէ տէ, եինէ կիյինիպ
գուշանմագ իշինի չափուք պիթիլէմէտի. Թիփ գար-
եօլանըն այաղը ուճընտա օթուրուպ սէթրիսի իւ-
զէրինէ մահգուն մահգուն պագտը, հաթթա տահա
էյի կէօրիւնիւր իւմիտիլէ իշ թարաֆընը տըշա-
րըյա չէվիլտի իսէ տէ, 'Օլմատը' տէրճէսինէ պա-
շընը սալլայըպ չափուճագ անը եինէ չէվիլտի:

Թիփ քէնտի քէնտինէ “Շու սէթրինին էսքիմիշ
եագասը իւղէրինէ չէվիլիպ էօրթմէք իշիւն անճագ
պիր եագամ, պէյազ, տիւզ վէ թէմիզ պիր եագամ
օլսա իտի, պաշգա պիր շէյ իսթէմէզ իտիմ,” տէտի:
Ճագաթ 'էօմրիւնտէ եագա տէտիքէրի շէյի ասլա
գուլլանմամըն իտի: Թիփ ա'ն չէքէրէք, եինէ էսքի
փիւսքիւ գահվէ բէնկի սէթրիսինի կիյտի: Պա'-
տէհու գօնտուրալարընը կիյիպ թէքրար չըգարտը:
Ասըլ մէս'էլէ հանկիսինին տահա էյի կէօրիւնմէ-
սինտէ իտի: 'Աճէպա հանկիսի էյի օլուր իտի. ա-
յաղլարընըն հէփ փարմաղլարը տըշարըտա գալա-
ճագ տէրէճէտէ եըրթըգ օլան գօնտուրալարը կիյ-

մէք մի, եօգսա հիչ այագ գապը կիյմէյերէք եալըն այագ եիւրիւմէք մի: Սփանսըղ Թիփին խաթրընա կիւղէլ պիր թէտպիր կէլտի: Օ քէնտի քէնտինէ «էկէր այագլարըմ թէմիդ վէ պէյագ օլուրսա, չիւպհէ եօգ քի տահա էյի օլուր», տէտիքտէն սօնկրա, խանէնին արգա թարաֆընտաքի ալլուտա պուլունան էսքի թուլումպանըն եանընա սէյիրթտի, եիւղիւնիւ, էլլէրինի վէ այագլարընը էյիճէ եըյգաւորգտան սօնկրա տարաղը ալըպ սաչընը տարատը: Թիփի իւսթիւնէ պաչընա վէ թէմիդլիյէ հիչ պիր վագթտա պուլ տէրէճէ տիգգաթ էթմէմիչ իտի իսէ տէ, նասըլսա պուլ սապահ թէմիդ կէօրիւնմէյէ զայէթ արգուլամագտա իտի: Թէմիդ վէ եագընըզլը օլմագ փիս վէ քիրլի կէօրիւնմէքտէն մագպուլ վէ միւլթէպէր օլտըղընը հիսս էտիյօր իտի: Պուլընլէ պէրապէր մէքթէպէ եըյգանմըչ եիւզ վէ էլլէր վէ թարանմըչ սաչ իլէ կիթմէքտէն տահա էյի պիր շէյ եափմաղա գատիր տէյիլ իտի, վէ տօղրուսընը տէյերէք պէօյլէ եըյգանմագլէ տահա եագընըզլը օլտուլ:

Տօղրուտան սօգագ չօճուզլարընա մախսուս օլան գանափէյէ կիթտի իսէ տէ, պիր աղ ութանաւրագ կիթտի, զիրա թէմիդ վէ եագընըզլը կէօրիւնմէք իչիւն էթտիյի պուլ իւք թէճըրպէյէ չօճուզլարըն նէ նագարլէ պագաճագլարընը պիւլմէյօր իտի: Յագաթ սըղըլմատը, զիրա արգատաչլարընտան պաղըսը, էվլէլքի կիւն ուֆագ թապուլթա սօն տէֆ'ա պագտըղը սըրատա զաթէն անը մահագուն կէօրիւպ չօգ աճըմըչլար իտի:

Միսս փէրրի օրատա պուլունմատըղը ճիհէթլէ

իպլթիտա խօճասըղ զալաճագլար կիպի կէօրիւնտիւ: Հալա զայէթ սըճագ, վէ զիյարէթճիլէրէ մախսուս գանափէ պօչ իտի:

Յագաթ չօճուզլար չամաթա իլէ պիրի պիրլէրիւնի եիթիպ տիւրթիւշտիւրմէյէ վէ «Պագ պագ» «Պէլայա օղրատըգ» «Պու կիւն քէյֆ էտէմէյէճէյիլ» տէմէյէ պաչլատըլար: Պատուելի Հօլպուլը «Սապահլար խայր օլտուն չօճուզլար», տէյերէք անլէրին էօնիւնտէ տուրունճա եալընըղ Թիփին կէօղլէրի ըըլատը: Պատուելի «Սապահլար խայր օլտուն», Եղուարդ, սէնի պու կիւն պուրատա կէօրտիւլիւմէ սէվիիթրիմ, տէտիքտէն սօնկրա էլլինի Թիփէ սունտու: Պատուելի անա ասլա Թիփի թէսմիյէ էթմէյ իտի: պիր կիւն Թիփին ասըլ իսմինի սօրմուլ վէ Եղուարդ իտիյինի անկլամըչ օլարագ անտէն սօնկրա պէրրագ վէ աչըգ պիր սէսլէ տա'լմա անը «Եղուարդ» նամըլէ եատ էթմէքտէ պուլունմըչ իտի:

Պու սընըֆ րահաթ տուրմագ վէ օսանտըրըճը պիր սընըֆ իտի: Պատուելի չօճուզլարը պիրագ նիզամ ու ինթիզամագ օյուլպ նաղար ը տիգգաթլարընը ճէլպ էթմէք իչիւն պիւլթիւն հիւնէր վէ մա'րիֆէթինի գուլլանմաղա մէճպուլ օլտու, ֆագաթ պուլ տէֆ'ա անլէր սա'լի տէֆ'ալարտա օլտըղը գատար ֆէնա տալրանմատըլար: Պուլըն սէպէպի պաղը տէրէճէ պատուելինին պէօյլէսի չօճուզլարա տէրս վէրմէյի պիւլմէսի, վէ պաղը տէրէճէ տախի էվլէլա սընըֆըն իչինտէ եարամաղըղըն ասըլ մուճիտի օլմուլ օլան Թիփին չիմտի կէօղլիւնիւ խօճանըն եիւղիւնտէն պաչգա եէրէ չէվիւրմէմէսի իտի: Պատուելի

Թիփին էյիճէ տիգգաթ էթտիյինի կէօրէնէք, ճէսարէթլէնտի: Տիկէր շակիրտլէր տըշարը չըգարդլարընտա, պատուելի էլինի Թիփին օմուզը իւղէրինէ գօյարագ «Եդուարդ, պու կիւն էյի տինկլէտին. Մուգատտէս տիյարա կիթմէք իւզրէ եօլա չըգան չօճուղա տա» իր սէօյլէտիյիմ հիքեայէյի անկլատըն մը» տէտի:

«Պիր աղ անկլատըմ, անըն ճէննէթէ կիթմէք իւզրէ եօլա չըգարդընը անկլատմագ իսթէյօր իտինիզ»:

«Կէօրիւյօրըմ քի անկլամըշտըն, Սիզ տէ պէօյլէ պիր եօլուլըգ էթմէք իսթէմէ՞զ մի սինիզ»:

«Նիյէթիմ վար, էֆէնտիմ»:

Պատուելի օ գէման «Եա Բապալ իմանսըզըդըմա իմտատ էյլէ», տէյիւ տու'ա էթտի: Քէնտիսի իշպու չօճուգլարտան տօլայը իւմիտվար օլմուշ, անլէր իշիւն ճան ու կէօնիւտէն չալըշմըշ վէ տու'ա էթմիշ, 'ալէլ խուսուս Թիփ իշիւն էվլէլքի կիւնտէն պէրու տու'ա էթմիշ իտիյսէ տէ, «Նիյէթիմ վար էֆէնտիմ» եօլու գաթ'ի վէ չափուք ճէվապը իշիտինճէ հայրէթտէ գալտը: Էվլէթ, պատուելի Հօլպրուք տու'ասը իշիտիլմէսինտէն տօլայը նիշէլէր կիպի թէ'աճճիւպ էթտի:

Պատուելի տիթրէր պիր սէս իլէ «Պաշլատըն մը, չօճուղըմ», տէյիւ սօրտու:

«Էվլէթ էֆէնտիմ, չալըշտըմ, տիւն կէճէ Ալլահա «Պաշլայաճաղըմ», տէտիմ իսէ տէ, եօլու պիւմէյօրըմ»:

«Չըրաղ իսթէյօրսըն, տէյիւ մի»:

«Նէ»:

«Չըրաղ. խաթրընտա օլմալը քի նաղլ էթտիյիմ

հիքեայէտէ դիքը օլունան օղլան սըգ սըգ դարանլըգ մահալլէրտէն կէշէր վէ օրալարտա եօլունը զայպ էթմէմէք իւզրէ չըրաղընը չըգարըր իտի: Օլ չըրաղա միւհթաճ տէյիլ մի սին»:

«Եարտըմա միւհթաճըմ, ամմա չըրաղըն պանա նէ ֆա» իտէսի օլաճաղընը պիլէմէյօրըմ»:

«Գուզըմ, պէնիմ տէտիյիմ չըրաղը գուլլանըր իսէն, անըն սանա ֆա» իտէսի տօգուհաճաղընա հիշ չիւպիէմ եօգ տըր»:

«Գէման պատուելի ճէպինտէն ուֆագ դըրմըզը եիւզլիւ պիր քիթապ չըգարըպ Թիփէ կէօսթէրէնէք, «Պու նէ՞ տիր», տէյիւ սօրտու»:

«Գիթապ ը Մուգատտէս տէյիլ մի»:

«Էվլէթ, հիշ Գիթապ ը Մուգատտէսի օգուտընը վա՞ր մը»:

«Մէքթէպտէ պիր աղ օգուտընըմ»:

«Էօյլէ իսէ Ալլահըն ատէմլէրէ սէօյլէնմէսի լաղըմ կէլէն շէյի սէօյլէտիյինի, վէ ատէմլէրին տախի անը պուրայա եազտըզլարընը պիլիր սին: Իշթէ պու սէպէպտէն պու Քէլամ Ուլլահ եախօտ 'ումումէն թէսմիյէ էթտիյիմիզ իւզրէ Գիթապ ը Մուգատտէս տիր: Տուր տա սանա պիր շէյ կէօսթէրէյիմ»:

Սա հիֆէլէրի 'աճէլէ իլէ տէօնտէրտիքտէն սօնկրա փարմաղլլէ պիր այէթ կէօսթէրտի քի Թիփ իշպու ալէթտէ «Սէնին քէլամըն ալաղլարըմա չըրաղ տըր» քէլամընը օգուտը:

Թիփ կէօղլէրի ըշըլատըղը հալտէ «Տօղրու, պու նէվ» չըրաղը անկլատմագ իսթէյօր իտինիզ» տէտի:

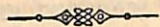
«Էվլէթ, օ նէվ»:

«Չօճուղըմ պուհը քէնտինէ չըրաղ մագամընտա գուլլանմանը իսթէրիմ: Էկէր պու չըրաղը էյիճէ գուլլանըրտան, պիւթիւն եօլտա րասթ

կէլէճէյին էն դարանլըդ մահալտէն պիլէ անըն ըլը-
ղըյէ կէչէ պիլէճէքսին : Սնը անկլամատըղըն ղէման
Յիսուսա միւրաճա'աթ էյլէ . պիլիւր սին եա , Յիսուս
պիլիւր տա'իմա գապուլ էթմէյէ հաղըր տըր : " Պիր
գուրչուն գալէմ չըգարարագ քիթապըն իպթիտա-
սընտաքի պօշ սահիֆէյէ պէլլի վէ իրի հարֆլարլէ
"Եգուարդ Լէվիս," տէյիւ եաղտըգտան սօնկրա քի-
թապը թիփէ վէրտի , վէ կիւլլւմսէյէրէք անտէն
այրըլտը :

Թիփ մէքթէպտէն չըգտը վէ պուլտըղը իչպու-
խաղինէյի սըգըճա թութմըլ օլտըղը հալտէ սօ-
գաղարտան կէչէրէք էվէ կիթտի : Տէրունի եէնի
վէ 'աճիպ տուլղուլարլէ տօլու իտի : Շիմտի իչէր
կէրչէքտէն տէյիչիլմիչ իտի : Պատուելի անընլէ կէօ-
րիւչմիւլ , էլլէրինի էլի իչինէ ալմըլ վէ անա պիր
Քիթապը Մուգատտէս վէրմիչ իտի : Ուղուրսըղըդ-
լարտա պուլունմաղա մէյեալ պիր թագըմ չամա-
թաճը չօճուղլարըն էօնիւնէ տիւչիւպ անլէրէ ֆէ-
նա 'իպրէթ կէօսթէրէճէք եէրտէ իչթէ ուսուլ իլէ
վէ պիւս պիւթիւն եալընըղ օլարագ մէքթէպտէն
չըգըպ կիթմէքտէ իտի :

Քիթապը պաղըրնա պատտըղը սըրատա , քէնտի
քէնտինէ "Շէյ թիփ Լէվիս , պիլմէյօրըմ ամմա դան-
նըմճա 'աղըպէթ ատէմ օլաճագսըն , վար օլան գուլ-
վէթինլէ չալըչմաղա նիյէթին վար , տէյիւ մի , իչ-
թէ շիմտի պիր չըրաղա տա մալիք օլտուն ," տէտի :

ՊԱՊ 6

"ՍԵՆԻ ԹԱՂԻՄ ԵՏԵՃԵՑԻՄ , ՎԷ ԿԻՏԵՃԵՑԻՆ ԵՕԼՏԱ
ՍԵՆԻ ԻՐՇԱՏ ԵՏԵՃԵՑԻՄ . ԿԵՕԶԻՒՄ ԻԻԶԵՐԻՆԵՏԵ ՕԼԱՐԱԳ
ՆԱՍԻՀԱԹ ԵՏԵՃԵՑԻՄ :"

Թիփ եաթաղընըն եանը պաչընտա օթուրմըլ
օլարագ Քիթապը Մուգատտէսինն սահիֆէլէրինի
տէօնտէրտիյի սըրատա "Վայ , իչթէ թամմ իսթէ-
տիյիմ չէյ , 'Սէնի թա'լիմ էտէճէյիմ , վէ կիտէճէյին
եօլտա սէնի իրչատ էտէճէյիմ : Էվլէթ , իչթէ պէ-
նիմ իսթէտիյիմ տէ թամմ օ տըր : Էվլէթ պու-
կիւն պաչամագ , վէ հէր չէյի էվլէլա էթտիյիմտէն
էօյլէ ֆէրզիլ պիր թարգտա եափմագ իսթէրիմ քի ,
հիչ քիմսէ պէնի թանըմսըն : Շիմտի , էկէր օ պա-
նա եարտըմ էտէրսէ , էօյլէ էտէ պիլիւրիմ : Շու ա-
յէթի էօյրէնէյիմ :

Թիփ պիր չէյի էղպէր էօյրէնմէյէ ալըչմամըլ օլ-
տըղընտան այէթի տէֆ'ա պէ տէֆ'ա թէքրարլատը :
Պու վէճիլէ չալըչմագտա իքէն Ալլահըն Րուհը թի-
փին խաթըրնա պաչգա պիր ֆիքըր կէթիրտի :

Օ քէմալը վաղարլէ , "Շիմտի Քրիստոսըն եար-
տըմըն տիլէմէլլիմ , " տէյէրէք տիղ չէօքտիւ , վէ
դայէթ սատէ լիսան էլէ վէ Ալլահըն խօշլանտըղը
օլ աչըղ վէ հիլէսիղ թարղ իլէ իսթիյաճլարընը Ա-
նա պէյան էյլէտի : Անտէն սօնկրա օ կիւն ղուհուր
էտէճէք հէփ վաղը'ալարա հաղըրլանմըլ օլարագ ա-
չաղը էնտի :

Կատար գալգմըլ օլարագ մաթպախըն սօպասընը
չաղըրտաթմագտա իտի :

Թիփի մաթպախա կիտէրէք “Նէ՞ վար Կատար, նէ՞ էտիյօրսըն,” տէյիւ սօրտու:

“Սէ՞ն նէ էտիյօրսըն: Նա՞սըլ օլտու տա պու դատար էրքէն գալգտըն:” Պիր ճէվապ ալմայարագ եինէ սէօղիւնէ տէվամ էտիպ տէտի քի, “Պու նէ՞ ֆէնա շէյ. եինէ ճէզա վար. նէ՞ էտէյիւմ, աա՞րմա՞ տա՞րմա ճէզա: Գօգմուշ թալաշ պիւս պիւթիւն ըսլանմը, օտուն չիւրիւմիւշ, վէ պաշգա օտուն տախի եօգ տըր, պէն պու աթէյի եազամամ, ճա՞ նըմ չըգտը: Վալիտէմ խասթա եաթագտա եաթըյօր, — հիչ օթուրամայօր. պանա փէտէրիմ իչիւն պիր քեասէ չայ հազըրլամամը թէնպիհ էթտի իսէ տէ, պէօյլէ կիտէրսէ, զաննըմճա պիր այտան հա՞ զըրլայամամ:”

Կատար օն իքի եաշընտա իտիսէյտէ, գայըրըլմայարագ պէօյիւլիւպ տէ հէր կէօրտիւքիւրի եէրտէ էյիլիք եախօտ քէօթիւլիւք էօյրէնէն չօճուգլարընքի միսիլիւ ‘աճա՞րպ սուրէթտէ նէչվ ունէմա պուլմը պիր ֆիքըրի վար իտի, վէ իշթիքիա էտիպ ա՞ճը սէօղլէր սէօյլէմէյէ օլ գատար ալըշմը իտի քի անըն տիլի զայէթ սիւր՝աթլէ տէօնէր իտի:

Թիփի ուզուն պիր սօլուգ ալարագ, քէնտի քէնտիսէ “Իշթէ իշէ պաշայաճագ էյի պիր եէր,” տէտիքտէն սօնկրա Կատարա եարտըմ էթմէյէ սէյիրթտի: “Պագ, Կատար, օ գատար չամաթա չըգարմա, պապամըզ ույանըր: Պէն պու աթէյի չափուճագ հազըրլայա պիլիւրիմ. չօգ տէֆա՞ սայքի հիչ պիր շէյ օլմայարագ հազըրլամըշմ. սէն անճագ կիթ տէ չայ իպըրընա պիր ազ սու գօ. պիր քեասէ չայ պիր անտէ հազըր օլուր:”

Կատար թէ՛աճճիւպ էտէրէք րա՛նաթ տուրտու վէ Թիփի, սօպայա դօնուլմը նէչիւ եուվարլագ օտուլարը գալտըրպ անլէրին ալթընա քեաղըտ վէ օտուն փարչալարը գօտըղը սըրատա էյիճէ կէօղէթլէտի: Թիփի պու իշի օլ գատար գայտսըզ վէ վազիֆէսիզ սուրէթտէ իճրա էթտի քի, Կատար օտուլարըն ասլա եանմայաճաղընը զանն էթտի: Յագաթ Թիփի ազ վագթտան հէփիսինի պիրտէն թուլթուշտըրարագ անլէրին եանար օլտըզլարընը իսպաթ էթտի, վէ օտուլար չաթըրտամաղա վէ ‘ա՞գըպէթ ճայըր ճայըր եանմաղա պաշլատը:

Շիւպհէ եօգ քի Կատար հիչ պիր շէյէ ‘էօմրիւնտէ պու գատար թէ՛աճճիւպ էթմէմիշ իտի: Թէ՛աճճիւպիւնին պիրինճի սէպէպի պիր շէյէ եարամաղ օտուլարըն սօպատա օլ գատար էյի եանմալարը, իքինճիսի տախի Թիփին քէնտիսինի թա՞ղիր էթմէքսիղին վէ եալվարըլպ եագարըլմաղա պէքլէմէքսիղին ճան ու կէօնիւլտէն իշլէմէյէ պաշլայըպ էօյլէ կիւզէլ պիր աթէշ եագմասը իտի:

Պիզգաթ Թիփի էթտիյի հէփ պու շէյլէր թուհաֆ վէ եէնի կէօրիւնիւքտէ իտի, զիրա կէրչի սէօղիւմ սիղէ ‘աճա՞րպ կէօրիւնիւք սէտէ, պու չօճուգ չիմտիյէ գատար օլ գատար խօտպին օլմուշ իտի քի, էվտէ խանէ խալընա հիւանիւ րիզասըլլէ եարտըմ էթմէյէ չըգըլմասընըն պէլքի պու պիրինճի տէֆա՞սը իտի: Իշպու մու՛ամլէսի քէնտիսինէ շէվգ ու նէշաթ պախշ էյլէտի:

Թիփի նէշաթ իլէ “Կէլ, Կատար, իշթէ աթէշ. չիմտի կէլ տէ փէտէր վէ վալիտէմիդէ դա՛մլէ ալթը հազըրլամաղա չալըշալըմ, Հայտէ, էքմէք գըզարթմայը պիլթր միսին:”

“Էվվեթ, պիլերիմ. հա՞սը պիլմէյէյիմ: Էկէր չօդ տէֆա փէտէրինէ էքմէք զըզարթմագ իչիւն պէ- նիմ կիպի սէն տէ աթէշ էօնիւնտէ երւզիւնիւ քէ- պապ էտիպ փարմազարընը եազսա իտին, զան- նըմճա շիմտի սէն տէ պիլմիշ օլուր իտին:”

“Փէքի, շիմտի պիլի փէտէր պիլի տէ վալի- տէմիզ իչիւն իքի տիլիմ էքմէք քէսէլիմ, վէ իքի քեասէտէ չայ հազըրլայալըմ: Էհ, Կատար, սէնին- լէ պէն էյի էվ չէվիլիւնլէր օլուրըզ, տէյիլ մի:”

Կատար զէվզլէնիրճէսինէ, “չայտէ սէնտէ,” տէտի:

Կէօրիւյօրսընըզ քի Կատար հիշ թաթլըլըզա ա- լըշմամըշ օլտըղընտան սուալարա՝ զըսսա վէ աճը ճէվապլար վէրմէքտէն իսէ, կիւզէլ ճէվապլար վէր- մէսի իչիւն անը փէք թաթլը գուլլանմագ լազըմ իտի: Պուռընլէ պէրապէր, Թիփ աշընմըշ քիւչիւք չայ իպըղընա պիլ ազ սու տօլտուրարագ աթէչին իւ- ղէրինէ գօյուճա, Կատար տախի իքի տիլիմ էք- մէք քէստի վէ աթէշ միւնասիպ օլուճա անլէրի զըզարթմագա պաշլատը:

Պու արատա Թիփ գափգաճազլարա վէ եէյէճէք- լէրէ մախսուս օլան գարմագարըշ վէ նիզամսըզ տօլապըն իչինտէ իքի թէմիզ թապագ իլէ իքի ֆին- ճան արաշտըրմագա կիթտի:

Կատար գարընտաշընըն պիլ գապ պէզի արայըպ պուլտըզտան սօնկրա թապաղարը տիգգաթլէ սիւ- տիլին կէօրէրէք, “Թիփ, սէնին իւզէրինէ թէ- միզլէքտէն զայէթ խօշանըր պիլ թապլիաթ կէլմիշ կէօրիւնիւյօր,” տէտի:

Թիփ, թաթլըլըզէ “Էվվեթ, թէմիզ օլմագա չալըշըյօրըմ. պիլ շէյ երզգանտըզտան սօնկրա նասըլ

թէմիզ կէօրիւնէճէյինի թէճրիպէ էթմէք իսթէ- րիմ,” տէտի:

Վէլհասըլ օլ սապահ հէմ Թիփ հէմտէ Կատար ի- չիւն ‘աճա’իպ պիլ սապահ օլտու, վէ ‘ազըպէթ էքմէք տիլիւլէրի էյիճէ զըզարտըլարագ թապագ- լարըն իչինէ գօնուլուպ սըճագ չայ ֆինճանլարըն իչինէ տօլտուրուլարագ թաղէ թաղէ վէ խօշ գօդ- մաղա պաշլայընճա, իքիսի տախի կէօյա պիլ մու- զաֆֆէրիլէթ նա’իլ օլմուշլար կիպի հիսս էյլէտիլէր:

Թիփ վէ Կատար ուսուլ իլէ եաթագ օտասընըն գափուսընա եազլաշտըլար, վէ պիլտէն փէտէրլէ- րինին շէօյլէ տէտիլինի իչիթտիլէր,

“Պաշըն օլ գատար ֆէնա աղըրյօր իսէ նիճիւն գալզըյօրսըն:”

“Նիչիւն մի գալզըյօրըմ. գալզմայայըմ տա եա նէ էտէյիմ: Զօճուզլար գալզմըշլար, վէ էկէր էվին ալթընը իւսթիւնէ չէվիլմէմիշլէրսէ, պին տէֆա մէմուճն օլմալըյըմ: Իքիսինին պէշ տագիգէ պիլ- լիքտէ զալղասըզ տիլիք էթտիլէրինի հիշ կէօր- մէմիշլիմ:”

Սա’իլ վազթլարտա օլսա իտի, չիւպհէսիզ Կա- տար պու սէօղլէրտէն տօլայը հըրտլանըր իտիյսէ- տէ, պու սապահ չայը զըզարտըլմըշ էքմէյին իւ- ղէրինէ տէօքմէմէյէ գարար վէրմիշ օլտըղընտան անլէրէ էհէմիլիլէթ վէրմէտի:

Թիփ, էլինտէ թապաղը թութարագ, մէրտճէ, Կատար տախի անըն արգասը սըրա իչէրի կիրտի:

“Պիլ ազ պիլ շէյ եէլինճէյէ գատար եէրինտէն թէփրէնմէ վալիտէ, չիւպհէմ եօգ քի պու չայ իլէ էքմէք սէնի էյիլէշտիլէճէք տիլ:”

Մատամ Լէվիս տիրաւորէ տայանարագ պաշտօնը պիր աղ եօգարը գալորտը վէ գըզարտըմը էքմէք տիրիմէրինի կէօրտիւքտէն վէ թաթը չայըն գօգուսընը ալտըգտան սօնկրա, թէ'աճծիւպ իլէ,

"Օրատա քիմ վար," տէյիւ սօրտու:

Թիփ, իֆթիխար վէ 'աճէլէ իլէ "Կատար իլէ պէն," տէյիւ ճէվապ վէրտի:

Մատամ Լէվիսին զաիֆ վէ մահգուսն չէհրէսինտէ կիւլիւմսէմէ կիպի պիր չէյ կէօրիւլտիւյիւ սըրատա,

"Վա՛յ, վա՛յ, սիգտէն ասլա պէօյլէ պիր չէյ ում մայօր իտիմ," տէտի:

Թիփին իւգէրինէ նէ դարիպ պիր գուլվէթ կէլմիշ իտի: Գահվէ ալթը հազըրլամա իչի մուվաֆֆադիյէթլէ պաշա չըգարըտը. օ իշ պիթինճէ, փասը, էսքի պալթայը արաշտըրմաղա սէյիրթտի: Պիր գաչ սէրթ օտուսն եարտը, վէ միգտարը քեաֆի օտուսն հազըրլայարագ անլէրի օտուսնըղըն իչի-նէ սըրա իլէ տիգտի: Կատար պիրատէրինին իշպու 'աճա'իւ թավր ու հարէքէթինտէն միւթէ'էսիր օլարագ թապաղարը եըյգատը վէ հաթթա սիւսփիւրկէյի եէրինտէն չըգարըպ օրթալըղը պիր աղ սիւփիւրտիւ:

Հէր չէյի նաղարը իթիպարա ալարագ օլ կիւսն Թիփ իչիւն զիքրէ շայան պիր կիւսն իտի. օլ կիւսն պիւսպիւթիւն եէնի օլան 'էօմրիւնիւն պաշանըղըն օլտու: Վազա'ա ճէհալէթինտէն նաչի կիւսնիւնիւնիւն խիթամ պուլտըղընը, վէ արթըգ պուստան պէօյլէ քէնտիսինէ խօշ պիր եօլտա վէ քէմալը մէսրուսըլէթլէ իլէրի կիթմէք պաղի գալորտընը զանն էթտիյինտէն պիր գաչ խաթալարտա պուլտուստու:

Սօնկրա քէնտի եանկըընըն ֆէրգինէ վարտը: Շէյթանըն քէնտիսինտէն ասլա վաղ կէչմէմիշ օլտըղընը վէ տահա չօգ տէֆ'ա անընլէ ճէնքլէչմէսիլաղըմ կէտիյինի անկատը:

ՊԱՊ 7

"ԳՕՐԳՄԱ ԶԻՐԱ ՊԵՆ ՍԵՆԻ ՖԻՏԻՑԵ ԻԼԵ ԽԵԼԱՍ ԵՑԼԵՏԻՄ:"

Հօվարտ Մինթըրն մէքթէպ օտարընըն գալիուսըն էթրաֆընա թօփլանմը չօճուգլարա տէտի քի, "Պուսապահ Լէվիսին խանէսինտէ զէլգէլէ վուգու' պուլմըն օլմալը տըր: Հէնուգ իլք չան չալընմամըն իսէ տէ, իշթէ Թիփ պայըր եօգարը կէլիյօր:"

Էվվէթ Թիփ զալի ատըմլարլէ պայըրտան եօգարըն չըգմագտա իտի: Եաղ թա'թիլի պիթմիշ օլարագ օ սապահ կիւղ միւտտէթի պաշայաճագ իտի: Թիփ իշպու պիւթիւն միւտտէթ զարֆընտա մուսթաղամ սուրէթտէ վէ մուհապպէթլէ մէքթէպ տէվամ էթմէյէ գարար վէրմիշ իտի քի, պուստան էվվէ 'էօմրիւնտէ հիշ պէօյլէ պիր չէյ էթմէմիշ իտի: Պուս մէքթէպ 'ուսուսմ գարիյէ էհալիսինէ մախսուս պիր մէքթէպ օլտըղընտան օլ մահալըն հէմ էն ա'լա չօճուգլարը հէմ տէ պա'ղը էն ֆէնա չօճուգլարը թիփին մէքթէպ արգատաչարը օլաճագլար իտի:

Թիփի գարչըլամագ իւղրէ պայըրտան պիր աղ աչաղը էնմիշ օլան Պօպ թըրնըր, "Նէրէյէ, Թիփ, նա'սըլ սընըղ տօսթուսմ," տէտի:

Պօպ թա'թիլ միւտտէթինին պէօյիւք փայընը

Թաշտատա կէշիրմիշ օլտըղընտան քէնտինին պու-
լունմատըղը Էսնատէ վուգուլ' պուլան թէպէտտիւ-
լաթտան հիշ խապէրի եօգ իտի. Թիփ անըն սէսի-
նի իշիտինճէ ճանը սըղըլտը վէ Պօպ քէնտինին
իղվայա կէթիրէ պիլիր տիւշիւնճէսիյէ թիր թիր
թիրթրէմէյէ պաշլատը:

Իշպու իքի չօճուգ հեր կէօնէ ույղունսըղըղը
տա'իմա պիրլիքտէ իճրա էթմիշլէր իտի. Զանն է-
տէրսին պիրլ տիկէրինին միւթէմմիմի իտի, հիշ օլ-
մաղսա տահա պիր գաշ հաֆթա էվլէլլէրէ կէլին-
ճէյէ գատար էօյլէ կէօրիւնմիւշլէր իտի. Փաղաթ
չիմտի Թիփ քէնտինի իլէ անըն արասընտա աշլան
կիրտապըն քեամիլէն ֆէրղինէ վարմատըյսա տա ա-
նը հէս էյլէտի:

Զան չալընտը վէ չօճուգլար տիւրթիւշիւպ եի-
թիշէրէք մասալարընըն էօնիւնտէ օթուրմաղա կիթ-
տիլէր:

Պօպ Թըրնըր 'ատէթի իւզընէ կիտիպ Թիփին եա-
նընտա օթուրտու իսէ տէ, չուրասընը զիքր էթմէք
լաղըմ տըր քի Պօպ հաֆթատա իքի քէրրէ մէքթէ-
պէ կէլմէք վէ էօյլէտէն սօնկրա մէքթէպտէն գաշ-
մադ 'ատէթինտէ օլտըղընտան պիրլ պիրլէրիլէ ու-
յուշա պիլմէլէրի միււրըն իտի:

Քիթապը Մուգատտէս գրա'աթ օլունմաղա պաշ-
լայընճա Թիփ տուրըգսըլըպ գըղարտը: Էվլէլա հիշ
Քիթապը Մուգատտէսէ մալիք օլմամըշ իտի իսէ
տէ, պու սապահ ճէպինտէ եէնի պիր Քիթապը Մուգատտէս
վար իտի: Մէս'էլէ անը ճէպինտէն չը-
գարմաղա ճէսարէթ էտիպ էթմէմէսինտէ իտի: "Ս-
ճէպա չօճուգլար նէ' տիւշիւնէճէքլէր, նէ' տէյէ-

ճէքլէր. քէնտինի անլէրէ նա'սըլ ճէվապ վէրէճէք է'

Իպթիտա էրթէսի կիւնիւ սապահընա գատար պէք-
լէմէք էյի օլուր տէյիւ տիւշիւնտիւ, ֆաղաթ սօնկրա
քէնտի վա'տ ու 'ահտընա չիմտիտէն պիլէ վէֆասըղ
պուլունմաղա չըղըլտըղընը կէօրէրէք գըղարտըպ պօ-
ղարտը: Սնիտէ Քիթապը Մուգատտէսի չըղա-
բըպ 'աճէլէ իլէ սահիֆէլէրինի տէօնտէրմէյէ պաշ-
լատը:

Պօպ սահիֆէլէրին ֆըլըրթըսընը իշիթտի, վէ
կէօղլէրինի էթրաֆա չէվիւրէրէք ըսըղ չալմաղա հա-
ղըրլանըրճասընա տուտաղլարընը պուրտու, վէ քի-
թապը Թիփին էլլինտէն գափարադ Մր. Հօլպրուքըն
անըն իշինէ եաղտըղը իսմի օգուտըգտան սօնկրա
ուսուլ իլէ Թիփի "Հիշ տէ սէօյլէմէյօրսըն, հէ', նէ'
ղէման Քիթապը Մուգատտէս չալտըգտա 'աղիղ քէ-
սիլտիք," տէտի:

Թիփին պիրլիք ճէվապը տահա զիյատէ գըղա-
բըպ պօղարմադ օլտու իսէ տէ, իղվա օլունմաղա
պաշլամըշ օլտըղընը հիսս էյլէտի: Էտիլէճէք իքինճի
իշ օգուտադ իտի. 'աղըպէթ օգույաճաղը եէրի պու-
լունճա կէրլի պիր աղըգտան օգույան 50 յի միւթէ-
ճավիղ չօճուգ վար իտիյսէ տէ, զէվալը Թիփ քէն-
տի սէսինին սա'իր չօճուգլարընքինտէն եիւքսէք
չըղաճաղընը զանն էթտիլլինտէն սէսինի գըսըպ էօք-
սիւրտիւ, վէ չօճուգլար "Սնա էրղէվանի խի'լաթ
կիյաիրտիլէր, վէ տիքէնտէն պիր թաճ էօրիւպ պա-
շընա գօտուլար," այէթինի օգուրլար իքէն սէսինի
ալաղլատըպ անլէրինքի իլէ պիրլէշտիրմէյէ մուլաֆ-
ֆադ օլունճայա գատար խայլըճա չալընըպ չապա-
լատը:

Պու սրբատա Պօպ տախի օլ կիւղէլ պասպ օգու-
նուպ պիթինճէյէ գատար տուտագարընը տէփրէթ-
մէյէ վէ քեաֆի միգտարը երւքսէք ալազ իլէ մա-
նասըզ եախօտ ֆէնա շի'րլէր սէօյլէյէրէք Թիփէ մա-
նի' օլմադա պաշլատը :

Օլ սապահ Թիփ պաշընը նէ կիպի պիր թէշէք-
քիւր հիսսիլլէ էյտի : Քիթապ ը Մուգատտէսին
թաթլը քէլամլարընտան պա'զըսը անըն գալպինէ
թէ'սիր էթմիշ իտի : Վադա'ա օլ մուգատտէս պաշ
տիքէն թաճ իլէ թաճլանմը իտիյսէ տէ , Թիփ անըն
շիմտի ճէլալ ու 'իդղէթլէ թաճլանմը իտիյնի վէ
Քրիստոսըն քէնտինին խէլասը իշիւն իշքէնճէ չէ-
քիպ էօլտիւլիւնիւ պիլիբ իտի : Մր . Պրոզըն էթտի-
յի տու'այա ճան ու կէօնիւլտէն իշթիրաք էյլէտի ,
վէ կէրչի Պօպ անըն սաշընը չէքտի , այագլարընը
գըտըզլատը վէ փարմագլարընըն իւղէրինէ պաստը
խսէ տէ , էյիլմիշ պաշընը եօգարը գալտըրմատը վէ
օլ տու'ա իլէ 'ազիմ գուվվէթ քէսպ էյլէտի :

Ճագաթ Թիփ նէ օլ կիւնիւն իղվալարընը նէ
տէ անլէրէ թէհամմիւլ էթմէք պապընտա չէքտիլի
կիւնիւլիւ հիշ ունութմատը : Պօպ 'ատէթի իւղրէ
փէք չօգ ուզոնսըզըզլարտա պուլունմագտա իտի .
քէնտինին էսքի արգատաշընը , եա'նի Թիփին եա-
րամազ 'ամէլլէրինին իճրասընտա արթըզ քէնտինէ
եարտըմ էթմէտիլինի կէօրէրէք , անտէն ինթիգամ
ալմագ մագսէտիլլէ անա խայլը ֆէնա մու'ամէլլէր
կէօսթէրտի , վէ անը թա'ճիլ էթմէք իւղրէ նէ գա-
տար պօշ վէ 'ապէս չէյլէր էթտի : Թիփ էլինտէքի
եազը թաշընը ճէմ' էթմէյէ չալըշտըղը բագամ տի-
ղիլէրիլլէ գափլատը . իւք իքի սըրանըն ճէմ'ինի պի-

թիրիբ պիթիրմէզ Պօպ ըլանմը չ փարմաղընը մէհա-
րէթլէ օրայա եէթիշտիբէրէք Թիփին օլ գատար
զահմէթլէ էլէ կէթիրմիշ օլտըղը ճէվապը սիլիպ ա-
նըն էսէրինի պիլլէ պրագմատը :

Թիփին տիկէր թէճրիպէսի ասըլ քէնտինին եա-
րամազ գալպի իտի : Օ տա'լիա քէնտի եանընտա
օթուրան չօճուգլարա ֆըսըլտամադա , խօճա պաշ-
գա պիր թարաֆա տէօնտիւլիւնտէ էլմա եէմէյէ ,
քեաղըտ իւղէրինտէ չիրքին բէսմէր չըզարագ թօփ-
լու իլէ անը էօնիւնտէ օթուրան քիւշիւք չօճուգ-
լարըն արգասընա կէշիրմէյէ ալըշմըլ իտի : Բահաթ
օթուրուպ տա տէրսինի օգուճագա եախօտ հազըր-
լամադա հիշ ալըշմամըլ իտի :

Պուստան պաշգա միւթալա'ա էթմէք նէ՞ կիւճ
պիր իշ իտի : Օլ իմա տէրսինի հազըրլամագ
Թիփէ միւմքինսիլ կէօրիւնտիւ : Նէ գատար չօգ
չալըշըյօր իտիյսէ , օլ գատար ղիյատէ շաշըրըյօր ի-
տի . պիւսպիլիւն միւղթարիպ վէ մէ'յուս օլտը-
ղընտան շիւպհէ եօգ քի քէնտինին կէօզ եաշլարը-
նը կէօրէրէք "Օխ , էյի օլտու , " տէմէյէ հազըր օ-
լան Պօպ եանը պաշընտա օլմասա իտի , աղլամադա
պաշլար իտի :

Պօպ էսքի վէ եաղըլ իմա քիթապընը իւշիւնճիւ
տէֆ'ա եէրէ աթընճա 'ազըպէթ Թիփին սապըր
տիւքէնիպ հիտաէթլէնէրէք Պօպա չէօյլէ տէտի :

"Պանա պագ , էկէր թէքրար էտէրսէն , անիտէ
սէնի փէնճէրէտէն աշաղը աթարըմ հա , իշիթ-
տին մի :

Մր . Պրոզ "Եգուարդ Լէվիս , գօնուշտըղըն սէպէպ-
տէն սանա նիշան գօնուլտու . Եգուարդ կէօրիւյօրըմ ,

իշթէ միւստէթի երնէ եվկէլքի 'ատէթինէ կէօրէ պաշլայօրսըն, ֆէնա աթվարտան տօյայը իշարէթ ալանլարըն երնէ պիրինճիսի օլտուն," տէտի:

Թիփին երւրէյի նա՛սըլ եանտը: Խօճանըն իշպու սէօղիւ փէք եանկըլ իտի: Թիփ իշպու միւստէթէ էօքը 'ատէթի իւղրէ պաշլամամըլ իտի. անա նէ գատար ֆարգը սուրէթտէ պաշլամաղա չալըմըլ իտիլնի պիր քէնտիսի պիր տէ Ալլան պիլիր իտի: Շիմտի իսէ իլք կիւնիւ պու գատար մէ՛յուս օլտու: Սանըրսըն պաշը տէօնիւպ կէօղէրի գարարտը. թէքրար եաղըխանէնին իւղէրինէ էյիլտի իսէ տէ, Պօպ տա 'աճէլէթէն պաշընը էյիպ Թիփին գուլադընա,

"վա'խ, վա'խ, զէվալը տօսթում," տէտի:

Թիփ չօգ տէֆ'ա պու կիպի շէյլէրի փէք թուհաֆ 'ատտ էտէրէք կիւլմէսինի դապթ էտէմէմիշ իտի իսէ տէ, չիմտի իշպու օյունլար քէնտիսինէ նէ գատար մա'նասըղ, նէ տէրէճէ զալիմ կէօրիւնիւյօրլար իտի: Ա'հ, Շէյթան պու կիւն Թիփի թութմաղա չալըլայօր իտի: Թիփ էսքի համադաթ վէ ֆէնա արգատալըզլարընըն պէլասընը չէքիյօր իտի:

Թիփ արգասընտաքի գանափէնին իւղէրինէ պիր կէօղ կէգտիրտի: Հօվարտ Մինթըրն իւէ էլիս Հօլպրուք օրատա օթուրմըլ օլարագ Ալճէպրա տէրսլէրինի հաղըրլամագ իչիւն սըզըճա չալըմագտա վէ հիչ քիմսէ անլէրին ըահաթընը պօղմաղը ֆիքըրինտէն պիլէ կէչիւմէմէքտէ իտի: Թիփ պունը կէօրիւնճէ տէրին պիր ահ չէքտի: Էկէր մէքթէպտէ քէնտիսինին եէրի անլէրինքի կիպի ըահաթ օլտա իտի, 'աճէպա պու կիւն նէ գատար սուհուլէթլէ

չալըշա պիլէճէք իտի: Օլ չօճուղար եաշճա քէնտիսինտէն չօգ պէօյիւք տէյիլ իտիյսէլէր տէ, իշթէ քէնտիսի պիր ճէմ' միսալընըն հալընա անճագ տէօրթ տէֆ'ա չալըտըգտան սօնկրա տօղրու ճէվապը պուլա պիլտիլի հալտէ, անլէր ալճէպրա սընրֆընըն իւսթ պաշընտա պուլունմագտա իտիլէր: Էկէր անլէրէ եէթիչիպ տէ անլէրլէ տէրստաշ օլա պիլսէ իտի, քէնտիսի իչիւն նէ պէօյիւք պիր պախթ օլուր իտի: Իշպու մէ՛յուսանէ միւլանաղա քէնտիսին իմլա տէրսինի տահա զիյատէ կիւնլէշտիրտի: 'ա'խ օլտըղը սընրֆ տէրս օգուլմաղա կիտիպ տէ Թիփ քէնտիսինէ մախսուս մահալտէ, եա'նի սընրֆըն ալթ պաշընտա տուրտըղը զէման հիչ քիմսէ անըն օրատա տուրմասընա թէ'աճճիւպ էթմէտի իսէ տէ, Թիփին նէ գատար չալըտըղընը հիչ քիմսէ պիլմէյօր իտի:

Ջէվալը Թիփ իչիւն օլ գատար իղվա վէ պէլալէրլէ տօլու օլան օլ ուղուն կիւն պիր թարաֆտան կէչիպ կիթմէքտէ իտի: Չարեէք սա'աթլըգ թա'թիլ էնասընտա եալընըղ պաշընա կէգիպ քէնտիսին օլ սապահքի դապի իւմիտլէրինի թագէլէմէյէ չալըտը:

Կէչիւրէճէյի տիկէր շէտիտ պիր իմթիհան տահա վար իտի: Էօյլէնտէն սօնկրա չօճուղարըն սալը վէրիլէճէյի սըրատա, Պօպ քեաղըտտան կիւլլէր եափըպ, Մր. Պրոզ պաշգա թարաֆա տէօնիւնճէ, անլէրի օտանըն հէր թարաֆընա աթարագ էյլէնմէյէ պաշլատը. եաշճա Պօպտան քիւչիւք օլան պիր դաշ շակիրտ տախի Պօպա ուշտըզլարընտան մէքթէպին իչինտէ մունթաղամ պիր թօփ օյունը

դավադարսը պաշտար : Զօճուգլար թէչէքքի , Մր . Պրոզ թաղիր էյլէտիքտէն սօնկրա 'ազըպէթ Մր . Պրոզըն սապըը տիւքէնէրէք " Էկէր պու կիւն մէք- թէպտէ պիր տահա քեաղըտ եախօտ սա"իր պիր շէյ աթան թութարսամ , շիտտէթլէ թէ"տիպ էտէ- ճէյիմ , վէ մէ"մուկ էտէրիմ քի պիր շակիրտ եինէ պու կիպի պիր մու'ամէլէտէ պուլուճուրսա , կէօ- րէն շակիրտ պանա խապէր վէրէճէք տիր , " տէտի :

Պէշ տագիգէ կէչէր կէչմէզ , Մր . Պրոզ եաղը խանէսինին չէքմէճէսինտէ պիր շէյ աբամագտա ի- քէն պիր տէ պէօյիւճէք պիր քեաղըտ կիւլլէսի կիտիպ անըն ալնընա տէյտի : Շակիրտլէրտէն պա- ղըսը կիւլտիւլէր , պա'ղըսը իսէ դօրդուպ վագարը պիր հէյէթէ կիրտիլէր , գիրա Մր . Պրոզ տա"իմա քէնտի սէօղիւնիւ եէրինէ կէթիրէն պիր քիմսէ իտի :

Մր . Պրոզ եաղը խանէսինի դափայարագ վէ սէօղ- լէրինի սաքին ֆագաթ պէլլի պիր սուրէթտէ սէօյ- լէյէրէք " Պու թօփու աթանըն քի'մ օլտըղընը պի- լէն վա'ր մը , " տէյիւ սօրտու :

Իպթիտա հիչ քիմսէ ճէվապ վէրմէյիպ պիր տա- գիգէ դատար քեամիլ սիւքիւնէթ հիւքմ սիւրտիւ : Մր . Պրոզ եինէ " Էլիս Հօլպուք , " քեաղըտ թօփ , աթանըն քի'մ օլտըղընը պիլլի միսին , տէյիւ սօրտու :

" Էվլէթ , խօճա " :

" Փէքի , սէօյլէ տէ իշիտէլիմ " :

" Թիփ Լէվիս աթտը , խօճա :

Թիփ պու հագսըզըղը չէքմէզ իտի : Էօմրիւնտէ պու իւք տէֆ'ա օլարագ մէքթէպտէ թօփ աթմագ- սըղըն պիր կիւն կէչիրմիշ օլտըղը հալտէ , իւզէրինէ սուշ աթըղըյօր իտի : Կէօղլէրինտէն աթէշ սըչրա-

տըղը հալտէ եէրինտէն ֆըրլատը , վէ սայ քի ֆէր- եատ էտէրէք :

" Պէն աթմատըմ , ինան քի պէն տէյիլ իտիմ , պիւսպիւթիւն եալան տըր , խօճա , " տէտի :

Մր . Պրոզ , " Օթուր եէրինէ . (Էլիսէ տէօնէրէք) Թիփին աթտըղընը կէօրտիւճն միւ , " տէյիւ սօրտու : Էլիսին , " Էվլէթ , խօճա , կէօրտիւմ " տէմէսի իւզէրինէ , Մր . Պրոզ , հալա ալագտա տուրմագտա օլան Թիփէ տէօնէրէք ,

" Շղուարդ , պուրայա կէլ , " տէտի :

Պօպ Թիփէ ուսուլ իլէ " Կէլմէմ , պիր ատըմ պիլէ եէրիմտէն գըմըլտանմամ , սէօյլէ , սանա դօր էտէրսէ , պագալմ քիմ քէօթէք եէր , " տէտի :

Յագաթ էմր թէքրարլանտը , Թիփ իլէրիլէ վա- տը վէ կէօղլէրինի Մր . Պրոզըն իւզէրինէ էյիճէ տիքէրէք ,

" Մր . Պրոզ թօփը պէն աթմատըղըմա եէմին է- տէրիմ , " տէտի :

Վէ լաքին , գէվալը Թիփ , քէնտի սէօղիւնէ ի- նանըմայաճաղընը , վէ ինանըմայաճաղընը պիլլի իտի . չօգ տէֆ'ա օրատա տուրարագ 'այնի տէրէճէ ճէսարէթլէ եալան սէօյլէմիշ իտիլինի վէ պիր դաշ տաղիգէ կէչմէզտէն եալանընըն մէյտանա չըգտը- ղընը պիլլի իտի :

Խայըր , հիչ քիմսէ Թիփէ ինանմատը . Պուստան պաշգա մէքթէպտէ եալանճը տէյիւ ատը չըգմըշ օլտըղընտան , շիմտի անըն ճէգասընը չէքմէյէ մէճ- պուր իտի : Պու սէպէպտէն եէրինտէ բահաթ տուր- տու , ճէտվէլին չափուք վէ շէտիտ տարպէլէրի տա- խի ալուճընըն իշինէ էնտի : Հիչ կէօղ եալը տէօք-

մէքսիզին հախօտ պիր կէօնէ իգրարտա պուլունւ մագսզըն օլտըղը եէրտէ տուրտու : Մը. Պրոզըն՝ Թիփին սուչլը օլտըղընա հիչ շիւպհէսի եօգ իտի , զիրա սէօղիւ մէքթէպտէ 'ատէթա պիր գանուն հիւքմիւնտէ օլան էլիս Հօլպրուք "Պէն կէօղիւմէ կէօրտիւմ" տէմէտի մի . Թիփ տախի էվիէլա պու կիպի դապահաթլարը , իգրարա մէճպուր օլունճայա դատար ինքեար էթմէզ մի իտի :

Պունընլէ պէրապէր , պու տէֆ'ա Թիփ օլ կիւն քեաղըտ փարչասը աթտըղընը քէմալը սէպաթլէ իգրարտան իմթինա՝ էյլէտի , վէ էլլէրի սըղլատըղը վէ հէնուգ խօճասընըն սէօղլէրի գուլաղընտա չընլատըղը հալտէ տէօնիւկ եէրինէ օթուրտու :

Զէվալը չօճուգ օլ ազլամ մէքթէպ օտասընտան զայէթ մահդուն վէ միւքէտտէր օլարագ չըգըպ էվէ կէլտի . սանըրսըն մէքթէպին հէփ շակիրտլէրինտէն , 'ալէլ խոսոսու էլիս Հօլպրուքտան պիւսպիւթիւն նէֆրէթ էթմէքտէ իտի :

Մը. Պրոզ Թիփին սիւմասընը ուղագտան կէօրէրէք տիկէր խօճալարտան պիրինէ տէտի քի , "Թիփին եիւղիւնիւն կիթտիքճէ էքլիտիլինի կէօրիւյօրըմ . անըն պիրիճիք էյի խասսիյէթի ֆէրահ օլմասը իտի , իշթէ անը տախի զայպ էտիյօր :"

Թիփ անըն պու լագըրտըսընը իշիտիպ տօղրու օլտըղընը հիսս էթտի : Մուգատտէմա չօգ տէֆ'ա թէ՛տիպ օլունմը իտիյսէտէ , ճէգայը էօյլէ ֆէրահլէ չէքէր իտի քի ճէգա վէրէնի զաղապլանտըրը իտի : Վէ լաքին պու կիւն ֆէրգլի իտի . պու կիւն միւսթահագ օլմատըղը հալտէ թէ՛տիպ օլունտըղը իլք կիւն իտի . պու կիւն հագգ օլանը իճրա էթմէյէ

ճան ու կէօնիւտէն չալըշտըղը իլք կիւն իտի :

Պօպ , Թիփէ խիթապէն "Նի՛չիւն դարչը դօմատըն , չաչըն . իպթիտա նա՛սըլ ճէսարէթլէ Նօգ տէտին , սէնի ասլա օ դատար ճէսուր կէօրմէմիշ իտիմ . Նի՛չիւն սօնունա դատար իսրար էթմէտին տէ , պիր չօճուգ կիպի տուրուպ տայագ եէտին ,"

տէտի :

"Օլ եօգ օլասըճա քեաղըտ թօփլարընը "էն քէնտին աթտըղընը տէմէտին տէ , եէրինտէ օթուրուպ սէնին աթէշինէ եանտըղըմա սէյր էթտին :"

"Նէ՞ , պէն տէյէմի իտիմ . Նէ՞ տէյօրսըն սէն . լաքին Թիփ տօղըրսընը սէօյլէ , աթան սէն տէյիլ մի իտին . պէն սէն աթտըն տէյիւ զանն էթտիմ . թամ օ սըրատա էլիս Հօլպրուքըն պաչընը նիշան ալարագ պիր թօփ աթմագտա իտիլիմտէն արտ թարաֆըմտա նէլէր տէօնտիւյիւնիւ անլլայամատըմ . Սէն աթմատըն մը , նամուսըն հագգը իշիւն տօղրուսընը սէօյլէ :"

"Խայըր , պէն աթմատըմ , վէ էկէր թէքրար էօյլէ տէրսէն , սէնի եէրէ վուրուրըմ հա՛ :"

Թիփ ափանսըղ 'աքսի թարաֆա տէօնտիւ իսէ տէ , Շէյթան հալա անըն եագասընը պրագմայըպ ճէսարէթլէ Թիփէ տէտի քի ,

"Նաֆիլէ տիր , նաֆիլէ , նաֆիլէ օլտըղընը կէօրմէյօր մըսըն : Էյի օլուր քի սէն պու մէսլէքտէն պիւսպիւթիւն վաղ կէչէսին , զիրա ասլա մուլաֆֆագ օլամագսըն . իշթէ չօճուգար , խօճա , վէ հէր ատէմ , սէն անճագ եարամագ պիր չափըն սըն տէյիւ զանն էտիյօրլար , վէ սէն տալա պաչգա պիր շէյ օլամագսըն : Տէօրթ հաֆթատան պէրու սէն

քէնտինի ալտառըյօրսն. սանա եարտըմ էտէճէք պէօյլւք պիր տօսթըն օլտըղընա ինանմաղա չալըյօրսն: Իշթէ պիւթիւն կիւն էլինտէն կէլէն հէր չէյի իճրա էթտին, էվլէթ 0 պիլիր քի էթտին, Ֆազաթ 'աճէպա 'էօմրիւնտէ պունտան տահա զիւյատէ տայանըմաղ պիր կիւն կէլիրմիջ մի իտին: Էկէր տօսթըն սէնի գայըրըյօր իսէ, պու կիւն սէն քէնտինտէն եարտըմ տիլէտիյին հալտէ, նէ՞ սէպտէն սանա եարտըմ էթմէտի:"

Թիփի եօլ քէնարընտա պուլունան պիր քիւթիւլիւն իւզէրինէ օթուրըպ պիր գէման Շէյթանըն իղվալարընա գուլագ աստը, վէ Շէյթան քէնտի սէօղիւնէ տէվամ էտէրէք տէտի քի,

"Իշթէ կէօրիւյօրսն քի ալտանընսն: Իշթէ պիւթիւն պիր այ էյի օլմաղա չալըյտըն իսէ տէ, հիչ քիմսէ սէնին հագղընտա էվլէլքիտէն տահա էյի պիր էֆքեարա զահիպ օլմամը իտիյի կիպի պունտան սօնկրա տախի օլմայաճագ տըր: Վալիտէն սէնի եինէ էվլէլքի գատար թա'ղիր էտիյօր, խանէնիզ եինէ նախօշ տըր. կատար եինէ էվլէլքի գատար մէնֆուր տըր, վէ քէօյիւն միւլթէպէր չօճուղարընըն սէնինլէ եինէ պիր ալագալարը եօգ տըր: Պէնճէ պօշ կէզիպ էյլէնսէն տահա էյի օլուր. հիչ քիմսէ սէնին էյի օլմանը մէ՞մուլ էթմէզ, վէ հաթթա էյի օլմաղա չալըսան պիլէ, սէնի ագատ պրագան օլմազ:"

Թիփին տերունինտէն տիկէր վէ եէնի պիր սէս կէլտի. Թիփի իպթիտա իշպու սէսի տինկլէմէք իսթէմէտիյսէտէ, սէս կիթտիքճէ շիտտէթլէնէրէք չէօյլէ տէտի,

"Վարսըն էօյլէ օլսուն, հայտէ տէյէլիմ քի պուրատա սէնի գայըրմաղա, եախօտ սանա եարտըմ էթմէյէ հաղըր օլան պիր քիմսէ եօգ տըր: Ֆազաթ պիլիրսին քի Յիսուս էօլտիւ, վէ սէնին տօսթըն տըր. հա'լէ-հա'ն տիր քի պու պօշ պիր սէօգ տէյիլ տիր. տիզ չէօքէրէք տու'ա էթտիյինտէ օ սէնի իշիթտի, վէ սանա եարտըմ էթտի. պունտան պաշգա հէր կիւզէլլիին մէրքէզի օլան ճէննէթ վար տըր, վէ 0 սէնի, էվլէլէթ, «հի ազ վագթտան օրայա գապուլ էթմէյէ վա'տ էթտի: Խայըր, սէն առէմլէրին, վագթըյլէ եարամաղ պիր չօճուղ օլտըղըն հալտէ, գըսսա պիր միւտտէթ իլինտէ պու գատար էյի օլտըղընա ինանմատըղարընը կէօրէրէք թէչէքքի էթմէմէլի սին. Գրիստոս ասըլ հագիգաթը պիլիր. էօյլէ իսէ գարար եօգ, եինէ չալըյմաղա տէվամ էթ. ազ վագթտան առէմլէր սէնին ըրիսըզ օլտըղընը վէ էյի պիր չօճուղ օլմաղա գալիյէն գատար վէրմիլ իտիլինի կէօրէճէքլէր տիր. էվլէթ, առէմլէր գանաճագար. Ալլահ պէօյլէ պույուրըյօր: Ալլահ սանա եօլունը կէօսթէրմէք իւզըն պիր չըրաղ իհսան էթմիլ տիր, նէ՞ սէպտէն պիւթիւն պու կիւնտէ օլ չըրաղա հիչ պագմատըն:"

Թիփի ճէվապէն "Խայըր, օլամամ, պէն պիր խրիսթիյան օլամամ: Պու կիւն պէնիմ նէ մէսլէքիմ, նէ տէ հիսսիյաթըմ, տօղրու տէյիլ իտի: Սայ քի չօճուղարտան վէ Մր. Պրոգտան իքրահ էտիյօրըմ. նէ էտէճէյիմի պիլմէյօրըմ," տէտի:

Շէյթան, "Էվլէ կիթ, օլ չըրաղ վէ եէնի ֆիքրէր տէֆ" օլսուն. Գրիստոս սէնի վագիֆէ էտինմէզ. սէնին կիպի ույղունսըզ, քէօթիւ, եալանճը պիր

չօճուգ, Դրիստոսըն քէնտիսինէ ի'թիպար էտէճէ-
յինի նա'սըլ մէ'մուլ էտէ պիլիւր," տէտի:

Յագաթ Թիփի էլինի ճէպլինէ ուղատըպ չըրադ
թէսմիյէ էթտիյի քիթապըն իւղէրինէ գօմուչ, վէ
տէրունինտէն կէլէն թաթըլ պիր սէս անը չըրադը
գլիյասընը վէրմէյէ պրադմաղա մէճպուր էթմիչ իտի:
Անը ճէպլինտէն չըգարտը, սահիֆէլէրի տէօնտէրտի,
վէ 'այնի սէվլիլիւ Նարտըմը Թիփին կէօղլէրինէ
աթիտէքի սէօղլէրի էրիչտիրտի. "Գօրգմա, զիրա
պէն սէնի ֆիտիյէ իլէ խէլաս էյլէտիւ. իսմինլէ
չաղըրտըմ. սէն պէնի սին:"

Օ գէման Թիփին կէօղլէրինտէն մէսէրրէթ կէօղ
եաչըլարը ագտը: Օլ գըլմէթլի սէօղլէր մէճրուչ
վէ միւղթարիպ գալպինին էն տէրին քէօչէ վէ պու-
ճաղարընա թէ'սիր էթտի: Խէլասքեար օլան Բրիս-
տոս քէնտիսինի իսմիյէ չաղըրմըլ իտի. չաղըրմըլ
իտի, էվլէթ, անըն օլաճադ իտի: Թիփի էթրաֆընա
պաղըպ հիչ քիմսէյի կէօրմէտի քէնտիսի պայըրըն
տիպլինտէ չուգուր պիր եէրտէ պիր աղաճըն տալ-
լարընըն կէօլկէսի ալթընտա օթուրըյօր իտի: Օ-
րատա տիզ չէօքէրէք տու'ա էյլէտի: Շէյթան տէֆ'
օլտու, ֆիրար էթտի, զիրա տու'ա էտէն Թիփին
պուլունտըղը մահալ մուգատտէս իտի: Թիփին
րուհը զալէպէյի գազանտը:

ՊԱՊ 8

"ՄԵՃԱՆԵՆ ԱԼՏԸՆԸՁ, ՄԵՃԱՆԵՆ ՎԷՐԻՆԵՁ:"

Թիփին խանէսինտէ պիր գաչ թէպէտտիւլաթ
օլմուչ իտիյսէտէ քէնտիսինին անլէրի հիսս էտիպ
էթմէտիլինի պիլմէմ: Մատամ Լէվիս կէրչի եինէ
եօրղուն օլուպ սէֆաի խաթրա վէ հուգուրը գալպէ
մալլիք տէյիլ իտիյսէտէ, էվլէլէքի կիպի սէրթ վէ
թիթիզ տալի տէյիլ իտի:

Խանէ տահա գլիյատէ ասայիչ ի հալտէ օլուպ նէ
սալլայաճադ պէչիք, նէտէ գայըրըլպ մուխաթա-
րատան վիգայէ էտիլէճէք չօճուգ վար իտի.
տիքիչ տիքմէյէ տահա գլիյատէ վաղթ վար իտիյ-
սէտէ մինի մինի գօլլարըլլէ քէնտիսինին պօյնունա
սարըլան մա'սուլմըղաղըն պուլունմամասը պա'զէն
Մատամ Լէվիսին գալպինի քէտէրլէ տօլտուրըպ
անը գըսսա ֆաղաթ աճը սէօղ սէօլլէմէյէ թահրիք
էտէր իտի:

Յագաթ Թիփի խանէ խաղընը հայրէթէ տալ-
տըրտը. պունըն իչիւն 'աճիպ թէպէտտիւլլէրէ հա-
ճէթ եօգ իտի. խուսուսա Թիփին թալը ու հարէ-
քէթինտէ կէօրտիւլլէրի թէպէտտիւլ քէնտիլէրէ
'աճա'իպ կէլիյօր իտի:

Սապահլայըն հաղըրլանան աթէչ, թաղէ սու իլէ
տօլտուրըլմըլ գօղա, սօպանըն եանընտաքի օտուն
սանտըղընըն օտուն իլէ տօլտուրըլմըլ օլմասը, սէ-
ֆիլ եօրղուն վալիտէնին տիմաղընա պալ տամա-
լարը կիպի թաթը կէլմէքտէ իտիյի կիպի, հէլէ
Թիփին փէտէրինին հալ ու խաթընը սօրմաղա

կիթտիյի զէման եաստըղընը տիւղէտիւ պ եռւմշաթ-
մաղէն անա կէօսթէրտիյի հիւրմէթ վէ ըր'այէթ է-
սէրլէրի, եիւղ իւսթիւ պրազըլմըշ փէտէրինէ օլ
գատար եէնի վէ խօշ կէլիյօր իտի քի, սէրթ եա-
թաղը իւղէրինտէ եաթարադ պիւթիւն կիւն անլէ-
րին իւղէրինէ տիւղիւնիւյօր իտի:

Թիփ խանէտէ խարիճտէ օլտըղընտան զիյատէ
մուվաֆֆաղիյէթէ նա'իլ օլտու. խանէտէ խարիճտէ
օլտըղը գատար չօգ իղվա եօգ իտի: Էվլէլլէրի օլ
գատար քէօթիւ վէ փէրվասըղ մու'ամէլէտէ պու-
լունմըշ իտի քի էվ խաղընըն հէփիսի անըն իշինէ
գարըշմամայը էօյրէնմիշլէր իտի. վաղթընըն պէօ-
յիւք փայընը տըշարըտա կէշիրմէք 'ատէթինտէ օլ-
տըղընտան խանէտէ օլ գատար իղվալարա տիւչար
օլմաղ իտի: Կատար Թիփին իւղէրինտէ կէօրտիւյիւ
թէպէտտիւլտէն տօլայը թէ'աճճիւպ էթմէքտէն
քէնտի ալամայօր իտի: Պէլքի Թիփին իւղէրինտէ
կէօրիւլէն իշպու թէպէտտիւլիւ հիշ քիմսէ Կատար
գատար հիսս էթմէյօր իտի, զիրա էվլէլա Թիփին
պաշընճա զէվլգ ու էյլէնճէսի տա'իմա քէնտի գըզ
գարտաշընը թա'ճիղ էթմէք իտի:

Թիփին եէնի մէսլէքի պիւթիւն կիւն գըզ գար-
տաշընըն թէ'աճճիւպ վէ թէֆէքքիւր մատտէսի
օլտու. Կատար պիրատէրինին, սապահլայըն, մէք-
թէպին իւք չանընըն սէսինի իշիտի իշիթմէղ տէր-
հալ քէնտի քիթապլարընը թօիլատըղընը, վէ ադ-
շամլայըն կէրի կէլինճէ էվլէլա ասլա էթմէմիշ օլ-
տըղը չէլլէրի էթմէյէ եա'նի օտուն եարմայա, պաղ-
չէտէ իշլէմէյէ վէ սա'իլ պիր չօգ չէյլէր իճրա էթ-
մէյէ սէյիրթտիյինի քէմալը տիգգաթլէ կէօղէթլէր

իտի: Պիր խայը տիւղիւնտիւքտէն սօնկրա, իշպու-
թէպէտտիւլիւն պիրիճիք սէպէպլինին, Թիփին չիմ-
տի հէր Կիրակի կիւնիւ Կիրակի մէքթէպլինէ կիթ-
մէսի իտիյինէ գանտը: Ասըլ սըրը իշթէ պուրատա
իտի: Իշպու ի'թիգատա գահիպ օլտըգտան սօնկրա
Կատար տէրհալ պիգգաթ մէքթէպէ կիտիպ օրատա
նէ էթտիքլէրինի կէօրմէյէ գարար վէրտի: Նիշէ
չէֆգաթլը քիմսէլէր օլ Կիրակի մէքթէպլինէ կիթ-
մէսի իշիւն անա նասիհաթ վէրմիշլէր իտիյսէտէ
մուվաֆֆադ օլամամըշլար իտի, ֆազաթ պու տէֆ'ա
պաշընը փէնճէրէտէն տըշարը չըգարարադ ուղոն
վաղթ թէֆէքքիւրէ տալտըգտան սօնկրա,

“Վալիտէ, իյնէ իփիւք իսթէրիմ,” տէյիւ պա-
ղըրտը: Մատամ Լէվիս թէնէքէ թէնճէրէ իշինտէքի
չօրպայը գարըշտըրտըղը, վէ պաշընը եօգարը պիլէ
գալտըրմատըղը հալտէ “Իյնէտէն իփիւքտէն նէ”
իսթէրսին” տէյիւ սօրտու:

“Էսլապըմը եամալայաճաղըմ. հէր թարաֆը եըր-
թըլմըշ օլտըղընտան փէք ֆէնա կէօրիւնիւյօր. չու-
էնլի փարչանըն ըէնկլինտէ, եէշիլ իփիւք իսթէրիմ!”

Մատամ Լէվիս պիր տագիղէ չօրպայը ունութ-
տու վէ պիր նազարը թէ'աճճիւպ իլէ Կատարա
պագտըգտան սօնկրա 'ազըպէթ տէտի քի,

“Պագալըմ պուընըն արգասընտան նէ կէլիլ:
Պիր հաֆթա թա'ղիր իշիտիպ տէ իսթէր իսթէմէզ
իճրայա մէճպուր պուլունմատըգճա սէնին էսլապ
եամալայաճաղընա ասլա 'ազըմ քէսմէզ!”

“Էվլէլթ, եամալայաճաղըմ, պիր տահա հէրքէսին
էօնիւնտէ սէֆիլ վէ իւսթիւմ պաշըմ եըրթըգ տէօ-
քիւք հալտէ օլարադ կէօրիւնմէյէճէյիմ. Շափգամը

հըյգայըս իւթիւնէնէնիմ վէ հարըն օլ Կիրակի մէքթէպինէ կիտէնէնիմ: Պէն պէնի պիւտիմ պիւնէի, հիչ իւսի իշիթտիյիմ եօգ տըր. հարըն կիտէնէնիմ:"

Զօրպա տիպինէ հանմաղա պաշլատը. մատամ Լէվիս, հիչ պիր լազըրտը սէօյլէմէքսիղին, վէ լաքին խայլը տիւշիւնէ իլէ նազարը տիգգաթընը եինէ չօրպայա չէվիրմէյէ պաշլատը: Վազթըյէ Կատարըն չաղընտա իքէն քէնտիսի տէ Կիրակի մէքթէպինէ կիտէր իտիյսէտէ, Կատար կիպի քէնտի իւսթիւնիւ պաշընը համալամաղա մէճպուր օլմազ իտի. հէր Կիրակի սապահըսը վալիտէսի անա եէնի վէ թէմիզ էլպիսէսինի քէմալը տիգգաթլէ կիյտիւրիւր իտի:

Զօրպայը օտուռտան պիր դապըն իշինէ պօշալթտըգտան սօնկրա տիքիչ սէփէթիսին հանընա կիթտի, վէ 'ազըպէթ սէփէթտէ պուլուռնան իփիլք մադարալարընտան պիր մադարա եէշիլ իփիլք չէքիպ չըգարարազ "Իշթէ, իյնէ իփիլք, իսթէրսէն ֆիսթանընը համալա. պէն շու իշի պիթիւրինէ ազաճա տօղրու չափգանը թէմիզլէրիմ," տէտի:

Շիմտի թէ'աճճիւս էթմէք սըրասը Կատարա կէլտի. վալիտէսինտէն հիչ հարտըմ ումմայօր իտի:

Թիփ Կիրակի սապահլայըն մաթպախտա կէզինտիյի հալտէ իւսթիւ պաշը պիւսպիւթիւն թէմիզ կէօրիւնմէքտէ իտի: Վալիտէսինին "ազաճա գարըն" հըյգամըն օլտըղը թէմիզ կէօմլէյի կիյմիչ իտի: մէքթէպէ կիթմէյէ հաղըր իտիյսէտէ, պէքէյօր իտի:

Կատար պիր դաչ էսքի գապարը հըյգատըղը սըրատա, էօթէյէ պէրիյէ գօշուս 'ատէթա օլտըղընտան զիյատէ շամաթա չըգարմադտա իտի:

Պէսպէլի թիփ Կատար հազընտտ տիւշիւնիւյօր իտի: Ասըլ հազիգաթ շու իտի քի օ սապահ չըրաղընտան եէնի պիր տէրս, "Մէճճանէն ալտընըզ, մէճճանէն վէրինիզ" տէրսինի էյօրէնմիչ իտի: Օլ այէթի օգուլընճա օրատա տուրտու: 'Սճէպա օլ սէօղիւն մա'նասը նէ իտի. չիւսիէ եօգ քի քէնտիսինէ խիթապէն սէօյլէնմիչ իտի: Ալլահ թիփէ չօգ նիմէթլէր իհասն էթմէմիչ մի իտի. մէսքէն մագտմընտա ճէննէթի իհասն էտէնէյինի անա վա'տ էթմէմիչ մի իտի: Իշթէ պիր էմը. "Մէճճանէն ալտընըզ, մէճճանէն վէրինիզ:" Նէ' ալընմը վէ քիմէ վէրիլէնէք իտի: Ալլահ' մը. իյայըր, էլպէթթէ Ալլահա տէյիլ: Թիփ, Ալլահա վէրէնէք հիչ պիր չէյի, էվլէթ, իշլասքեարըն ալըպ թէմիզլէմիչ իտիյինէ ինանտըղը կիւնահ իլէ տօլու գալպինտէն մա'տա հիչ պիր չէյի օլմատըղընը էյի պիլիւր իտի:

'Սճէպա պաշգալարա վէրէնէք նէ'սի վար իտի. իշպու տիւշիւնէ իլէ մէշղուլ օլարազ պաշընը փէննէրէտէն տըշարը չըգարտը. Կատար գափուըն հանընա կէլտի վէ թուլումպա իլէ սարնըճտան սու չէքէրէք թէննէրէյի տօլտուրտու: Թիփ աչաղը պազըպ Կատարը կէօրտիւ. 'աճէպա Կատարա վէրէ պիլէնէյի պիր չէյ վա'ր մը իտի: Էսէֆլէ պաշընը սալատը. խայըր վէրէնէք հիչ պիր չէյի եօգ իտի. ֆագաթ պիր իշին իճրատընտա Կատարա հարտըմ էթմէք 'աճէպա անա պիր չէյ վէրմէք տէյիլ մի իտի: Մէսէլա, էկէր անը Կիրակի մէքթէպինէ կիթմէյէ գանտըրապիլէնէք օլտա, պէլքի Կատար օրայա կիթմէքլէ քէնտիսինին իսթիֆատէ էթտիյի գատար ֆաիտէհապ օլաճազ իտի: Պու սըրատա եօրուլմազ

Շէյթան թիփին ֆիքրինէ շու աթիտէքի տիւշիւն-
ճէլէրի կէթիրտի :

“Կատար պիւթիւն մէքթէպ շակիրալէրինէ էյի
պիր կիւլիւնձ օլուր : Հէփիսի անը կէօղէթլէյէ-
ճէքլէր , կիյինմէյէ միւնասիպ հիչ պիր շէյի հօգ
տըր . ճիւմլէսի իքինիդին իւղէրինէ կիւլէճէքլէր .
պոռնտան պաշգա պերապէրինձէ կէօթիւրմէյի թէք-
լիֆ էթսէն պիլէ , մէքթէպէ կէլէճէյինի զանն էթ-
մէմ : Սէնի զէճղլէնձէք : Էօյլէ պիր թէքլիֆ էթ-
մէմէք էվլա տըր : ”

Վիճառնը քէնտիսինէ “էյ , թիփ Լէվիս , նէ
միսքին պիր գօրգազալն սէն . էթտիլին պոռնճա
վա՛տլարտան սօնկրա , իսթիհա օլունուրսըն տէյիւ
գօրգաղընտան գըզ գարտաշընը մէքթէպէ կէօ-
թիւրմէքտէն չէքինիյօրսըն ,” տէտի :

Թիփ “Էվլէթ կէօթիւրէճէյիմ ,” տէյերէք աշաղը
սէյիրթտի :

Մաթպախտա կէզինմէսինին սէպէպի իշթէ պու-
րտի : Հէմշիրէսինէ նէ տէյէճէյինի պիւմէյօր իտի .
Կատար քէնտիսինէ եարաւմ էտէրէք տէտի քի ,

“Թիփ , զաննըմճա Կիրակի մէքթէպլինտէ իլահի
օգուրլար , տէյիլ մի : ”

Թիփին կէօղէրի ըշլատըղը հալտէ , ճէվապէն “էվ-
լէթ օգուրլար . պիր չօգ քիմսէլէր պիր աղըզտան
օգուրլար վէ ահ , նէ թաթլը օգուրլար . մուսիգա
տախի վար . Կատար , կէլիպ իլահի օգումագ իս-
թէմէզ միսին ,” տէտի :

“Պիլմէմ . զանն էթմէմ քի կիթմէք էվտէ օթուր-
մագտան տահա ֆէնա օլուր , օթուրմագտան փէք
օսանըյօրմ . հօլու պիլսէ իտիմ , պէլէի կէտէր իտիմ : ”

Թիփ ‘աճէլէ վէ շէվգ իլէ “Պէն սէնի կէօթիւ-
րիւրիւմ” տէտի : Սէօղլիւնիւ ճէսարէթի զա՛լ օլ-
մագտան պիթիրմէք իսթէյօր իտի :

Կատար մավի շապգա վէ եէշիլ ֆիսթան կիյ-
միշ օլտըղը հալտէ , Կիրակի մէքթէպլինէ կիթտի :
Նիզամսըզ կէլէն գըզլարա մախսուս սընըֆ թէշքիլ
օլունամալը օլտըղընտան , Մր . ֆարգըր անը Միսս
Հարլինին սընըֆընտա պուլունուպ րէնկեարէնկ էս-
վապ կիյմիշ օլան գըզլարըն եանընա կէօթիւրտիւ :
Փագաթ Մր . Հօլպրուք թիփին էլինտէն թութա-
րագ տէտի քի ,

“Եդուարդ տէվամ իւղրէ Կիրակի մէքթէպլինէ
կէլմէք իսթէյօրսըն , տէյիլ մի : ”

“Էվլէթ , էֆէնտիմ : ”

“Էօյլէ իսէ , Նիզամսըզ կէլէն չօճուղարա մախ-
սուս օլան պու սընըֆտան չըգ տա կէլ պէնիմ սը-
նըֆըմա կիր : ”

Մոռնթաղամ սընըֆտա օթուրմագ իւղրէ Պատ-
ուելինին արգասը սըրա կիթտիլի զէման թիփ սէ-
վինճինտէն եէրէ պասամյօր իտի : Թիփին ‘էօմ-
րիւնտէ պոռնտան տահա զիյատէ միւֆէրրիս վէ
մէս՛ուտ պիր զէման կէօրէճէյի չիւպհէլի իտի :
Փագաթ զանալիտէ քէնտիսի իշիւն եէր գալմամըշ
օլտըղընը կէօրիւնձէ զէվալը գըզարտը : Գանալիէ-
նին պիր ուճոռնտա Պատուելինին օղլու էլիս Հօլ-
պրուք , եա՛նի թիփին զաննընճա տահա անտէն
պիր զաչ կիւն էվլէլ հաղգընտա միւզէվլիրիք է-
տէրէք ճէզալանմասընա սէպէպ օլմուշ օլան չօճուգ
օթուրմագտա իտի : Օրասը Կիրակի մէքթէպի օլ-
մասըլէ պերապէր անըն եանընա օթուրմագ իս-

Թէմէյօր իտի : Յազաթ Մր. Հօլպրուք պէքէմէքտէ
օլտըղընտան իսթէր իսթէմէզ օթուրմաղա մէճպուր
իտի : Էլիս պիր աղ էօթէյէ կիտէրէք անա եէր վէրտի,
վէ տէրս վազթընտա նէ սէօզ իլէ նէ տէ սիմա ու
իմա իլէ անը ինճէտէճէք հիչ պիր հալ ու հարէ-
քէթտէ պուրուճմատը : Վէ լաքին թիփին դալպի
դայէթ միւղթարիպ օլտըղընտան , օլ տէրսին թա-
տը գաչտը : Տէրսին մատտէսի , Գրիստոսա վէ
խաչ իւզէրինտէ էօլիւմիւնէ տա՛իր իտի : Թիփի նա-
զար ը տիգգաթընը քէնտիսի իչիւն պիւսպիւթիւն
եէնի պիր չէյ օլան տէրսէ չէվիլինճէ նախօշ
տիւշիւնճէլէրի դա՛իլ օլմաղա պաչաւտը : Գալպի
իչպու հիքեայէտէն օլ տէրէճէ միւթէ՛քսսիր օլտու
քի էօվքէսի կէչտի վէ նազարը տիգգաթը դայէթլէ
ճէլպ օլուճտու :

Մէքթէպ խիթամ պուրուր պուլմաղ Մր. Հօլ-
պրուք անա տէճնէրէք տէտի քի , " Եդուարդ , նէ՞
չէյ պու կիւն սէնին ճանընը սըզըյօր իտի : "

Թիփին երւզիւ եինէ գըզարտը : " Պէնիմ — պէ-
նիմ մի — պիր չէյ եօզ էֆէնտիմ : "

" Մէքթէպտէ Էլիս իլէ սէնին արանտա պիր
կիւճիւք վուգու՝ պուլտո՛ւ մը : "

Թիփ թութուրդընը կէօրէրէք ճէսարէթլէ " Է-
լիս պէնի կիւճիւյէ տիւշիւրտիւ , " տէտի :

Մր. Հօլպրուք թէքրար եէրինէ օթուրարադ
տէտի քի " Օլ կիւճիւյիւն նէ օլտըղընը պանա
պէյան էտէ պիլըր միսին , Եդուարդ : "

" Էլիս , էթրաֆա քեաղըտ փարչալարը աթտը-
ղըմը իտտի՛ա էթտիլինտէն Մր. Պրոզ պէնի տէօյ-
տիւ , ամմա պէն աթմատըմ : "

" Կէրչէքտէն , սէն ա՞թմատըն մը : "

" Էվլէթ , Պատուելի , աթմատըմ : "

" Օ դէման էօյլէ տէտի՛ն մի : "

" Թէքրար պէ թէքրար տէտիմ իսէ տէ , Էլիս Պէն
Թիփին աթտըղընը կէրչէ՛ք տէտի : "

" Եդուարդ , տա՛իմա կէրչէք սէօյլէմի՛ն մի սին ,
սէօղիւնէ ինանըլը՛ր մը : "

Թիփ եէրէ պազմաղա վէ տուտաղլարը տիթրէ-
մէյէ պաչաւտը վէ 'ազըպէթ ուսուլ իլէ " Չօգ եա-
լանլար սէօյլէմիլիմ ամմա պու տէտիլիմ հազիգաթէն
եալան տէյիլ տիր : Պէն պուճտան պէօյլէ տա՛իմա
կէրչէք սէօյլէմէք իչիւն չալըմաղա գարար վէրմիչիմ .
Յիսուս պու տէֆաքի տէտիլիմէ ինանըր , " տէտի :

Պատուելի թաթլըլը վէ մուհապպէթլէ ճէվապ
վէրէրէք տէտի քի , " Պէն տէ ինանըրըմ , Եդուարդ :
Էլիս եանըլըն տըր . կէօրիւյօրըմ քի սէն տէ անա
տարըլընսըն , տարընըղընը եէնէ՛մէզ միսին : "

Թիփ պաչընը սալլայարադ տէտի քի , " Պօշ եէրէ
պանա տայադ եէտիրտի , Պատուելի : "

" Յազաթ , Եդուարդ , էկէր Քրիստոս օլ գանուճ
մուճէպլինճէ հարէքէթ էտիպ տէ , եալընը քէնտիւ-
սինէ էյի մու՛ամէլէ կէօսթէրմիչ օլանլարը 'աֆվ
էթսէ , 'աֆվա նա՛իլ օլաճաղընը գանն էտէ՛ր միսին : "

Թիփ իչիւն պու եէնի պիր Ֆիքր օլտըղընտան
անը սիւքիւթէ մէճպուր էթտի : Մր. Հօլպրուք
" Սէնին չըրաղընըն պու մէս՛էլէյէ տա՛իր նէ պու-
յուրտըղընը սանա կէօսթէրէյիմ , " տէյէրէք էլինի
ուզատըպ Թիփին քիւշիւք զըրմըզը Քիթապ Մու-
գատտէսինի ալտը :

Թիփ Պատուելինին փարմաղըյէ կէօսթէրտիլի

“Ատէմէրէն սուշարընը պաղըշամատըղընըդ սու-
րէթտէ, փէտէրինիդ տախի սիզին սուշարընըդը
պաղըշամայաճագ տըր,” այէթինի տէրհալ ֆիք-
րինտէն օգոտոտու:

Մը. Հօլպրուք “Սուշար, կիւնահար մա՛նա-
սընտա տըր,” տէյիպ կիթտի:

Պիւթիւն պու միւտտէթտէ Կատար տըշարըտա
պէքլէմէքտէ իտի: Թիփին քէնտիսինէ եօլտաշ օլա-
ճաղընը ումմատըղընտան Թիփէ պէքլէմէյօր իտի: ան-
ճագ իւսթլէրի պաշարը թէմիդ գըզըղաղար կէշիպ
կիթտիքտէն սօնկրա քէնտիսի անլէր թարաֆընտան
կէօրիւլմէքսիզին եախօտ իսթիհա օլունմագսըղըն
էվէ կիթմէյէ պէքլէմէքտէ իտի:

Եաղըդ քի Կատար ուշղոնսըդ պիր մու՛ալլիմէնին
էլինէ տիւշմիւշ իտի: Մէրգուճէ քէնտիսին վազի-
ֆէսի տէրս քիթապընտա պուլունան սու՛ալարը
սօրմագ, վէ պիր շակիրտ պիր սու՛ալա ճէվապ վէ-
րէմէտիյինտէ անը պաշգա պիր շակիրտէ տանըշմագ
իտիյինի զանն էտիյօր իտի: Պու սէպէպտէն Կատար
եալընըդ իւահի թէքէննիւմիւնտէն խօշանմը իտի:
վէհասըլ, Սլլահ իսթէյօր իտի քի իշին պէօյիւք
գըսմընը Թիփ կէօրսիւն: Թիփ, շիմտի հէմշիրէ-
սինէ եաղըն վարտը վէ իքիսի պլըլիքտէ եօլա
շըգսըլար: Հէփ օղան վէ գըղլար այրըլպ էվէ-
րինէ կիթմիշ օլտըղարընտան գարտաշ իլէ գըղ
գարտաշըն պլըլիքտէ ըահաթ ըահաթ կիթմէլէրինէ
պիր մանի՛ եօգ իտի:

Թիփ, “էյնասըլ. խօշանտըն մը Կատար,” տէյիւ
սօրտու:

“Զօգ խօշանմատըմ. էն ուշղոնսըդ գըղըն եա-

նընտա օթուրտըմ. շափգամը վէ այագ դապլարըմը
գէվլէնտի. անտէն իբահ էրէրէ՛:

Թիփ, պիր ազ էվլէլ էօյրէնտիյի այէթ ի քէրիմէյէ
Կատարըն տախի միւհթաճ օլտըղընը տիւշիւնտիւ
իսէ տէ, Կատար հաղգընտա իճրա էտէճէք սա՛իր
ֆիքըլէրի տախի վար իտի: Սլլահըն Բուհը իշլէ-
մէյէ պաշլամըշ իտի: Գըղ գարտաշընը Կիրակի մէք-
թէպլինէ կէօթիւրմիւշ օլան Թիփ, պաշլամըշ օլտըղը
էյի իշի իլէրի կէօթիւրմէք իսթէր իտի: Փագաթ
Կատարա սէօղ սէօյլէմէք չօգ կիւճ պիր իշ իտի,
նէ սէօյլէյէճէյինի պլըլմէյօր իտի: Վէլաքին եօգուշ
աշաղը էնտիքլէրի սըրտա, ‘այէտ տէվամ Թիփին
գուլաղընտա “Մէճճանէն ալտընըդ, մէճճանէն վէ-
րինիդ,” քէլամը չընլայօր իտի:

Սգըպէթ Թիփ, “Կատար, կէրչէքտէն խրիս-
թիյան օլմագ իսթէմէ՞դ միսին,” տէտի:

“Խրիսթիյան օլմանըն նէ իտիյինինի պլըմէմ:

“Յիսուսը սէվմէք իսթէմէ՞դ միսին:”

“Պէն նէ՞ պլըէյիմ. Յիսուս հաղգընտա պիր շէյ
պլըմէմ քի:”

“Պու կիւն տէրս էնասընտա Յիսուսըն հէր ա-
տէմի նէ տէրէճէ սէվտիյինի, վէ հէր ատէմին տէ
քէնտիսինի սէվմէսինի իսթէտիյինի, վէ ուղըմըդա
նէ վէճհլէ էօլտիւշիւնիւ իշթմէտին մի:”

“Պէնիմ տէրստէն հիշ մա՛լլիւմաթըմ եօգ տըր:
Սայքի պլըլթիւն վաղըթտա Միսա Հարլինին ֆիս-
թանընըն տիւշմէլէրինի սայըյօր իտիմ. ֆիսթանըն
էօն թարաֆընտա, եան թարաֆլարընտա վէ հէր
եէրինտէ սըրա սըրա տիւշմէլէր վար իտի:”

“Վայ, վայ, ֆագաթ Կատար, սէն,

‘Բապա Յիսուս պէնի սէվէր,
Զիւն Ինճիլ պէօյլէ սէօյլէր,’

Իլահիսինն օգուհալընը իշլթմէտին մի :

“Էվլէթ, իլահի չօգ էյի իտի . անճագ քի պանա իլահի քիթապը վէրէն օլմատը, վէ հալընըդ պիր իքի լուղէթ անկլայա պիրտիմ :”

Վէլհասըլ թիփ քէնտիսինն Կատարա չօգ պիր խայրը տօգուհալընը զանն էթմէյօր իտի : Յագաթ շու գատարընը պիրլյօր իտի քի, Կատար հագգընտա տիւշիւնմէյէ վէ անա քէնտի ճանընըն իշթիյաճընը խապէր վէրմէյէ պաշլայալըտան պէրու, Կատարըն Գրիստոսը սէվմէսինի արգուլամագտա, էվլէթ ճան ու տիլտէն արգուլամագտա իտի :

Մր. Հօլպրուք Փամիլեասըյէ պէրապէր քիլի-սէտէն էվէ կէրի կէլտիքտէն սօնկրա, հազը խա-նէսի օտասընըն դափուսընա տօղրու կիտէրէք տէտի քի “Էլիս, պիր ազ պուրայա կէլ : Մէքթէպտէ Եդուարդ Լէվիս իլէ իլիշիյին օլտո՞ւ մը :”

“Հիչ պապա, պիր չէյ հօգ, անճագ քի թիփ տա”իմա ‘տաէթի օլտըղը իւզրէ, էթրաֆա քեա-ղըտտան թօփլար աթտը . Մր. Պրոզ տախի աթա-նըն քիմ օլտըղընը պանա սօրտըղընտան հագիգաթը հալը սէօյլէմէյէ մէճպուր օլտուլմ . պուհըն իւզէ-րինէ թիփ զայէթ տարըլտը : Նէ վար պապա, ա-ճէպա սանա չէքվմմը էթտի :”

“Էլիս, Եդուարդըն աթտըղընը կէօրտիւն միւլ :

“Էվլէթ, պապա կէօրտիւլմ :”

“Հիչ չիւպէն հօգ մը :”

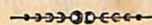
“Էվլէթ, պապա, հա”նի՝ թամմ թօփըն կէշտիյի սըրատա պաշըմը քիթապըմըն իւզէրինտէն գալտը-

ընճա, թօփըն թիփին թարաֆընտան կէլտիյինի կէօրտիւլմ . թիփ էլինի հօգարը գալտըրմըլ օլտը-ղընտան, թապի’աթըյլէ անըն աթմըլ օլտըղընը զանն էթտիմ : Պիր ազ էվլէլ թօփը աթանըն թիփ օլտըղընա հիչ չիւպէն հօգ իտի :

“Լաքին շիմտի թօփը աթանըն թիփ օլտըղընը հագինէն պիրմէյօրսըն, տէյիլ մի :”

“Էհ, պապա, խայրը . պէլքի Աղեքսանդր աթտը իսէ տէ, պէն էօյլէ զանն էթմէտիմ :”

“Փէքի, ամմա, էլիս, ի’թիգատըմճա սէն հանըլ-մըշսըն, զանն էթմէմ քի պու տէֆ’ա Եդուարդ հա-լան սէօյլէտի : Սէպէպլինի սանա տէյէյիմ . թիփ իշլասքեարա թապլի՝ օլմագ իշիւն չալըշմաղա պաշ-լամըլ օլուպ, ի’թիգատըմճա խրիսթիյան տըր : Լա-քին պուրատա պիր խուսուս վար տըր քի անըն իւզէրինէ տիւշիւնմէնի իսթէրիմ . պիր քիմսէտէն էյի պիր չէյ էօյրէնմէմիչ վէ աօլա քիմսէնին մու-ալէնէթինէ նա”իլ օլմամըլ օլան Եդուարդ Լէվիս իշթէ քէնտի գալպինի Գրիստոսա վէրմիչ օլտըղը հալտէ, տօղուշը կիւնիւնտէն պէրու սայքի հէր կիւն գալպինի Գրիստոսա վէրմէսի իշիւն տու’ա էթմիչ օլտըղըմ օղլուլմ հէնուզ վէրմէմիչ տիր :”

ՊԱՊ 9

“ԲԱՊՊ ՊԻՋԵ ՊՈՒՐԱՅԱ ԳԱՏԱՐ ԵԱՐՏՈՐ ԵՅԼԵՏԻ :”

Մր. Պրոզ Փազար էրթէսի կիւնիւ սապահլայըն “Զօնուղլար, քիթապլարընըղ գափայընըղ, սիզինլէ պիր ազ գօնուշմագ իսթէրիմ,” տէտի :

Քրիթապլար 'ալէլ'աճէլէ դափանըպ հազը խանէլէրէ դօնուլաուլար, վէ չօճուզլար քէմալը սիւքիւնէթլէ խօճալարընըն սէօյլէյէճէյինի տինկլէմէյէ հազըրլանտըլար: Մը. Պրոզ դօլթուզլը սանտալլիյէյի հազը խանէյին արգասընտան չէքիպ անըն իւզէրինէ օթուրարագ չօճուզլարա խիթապլէն տէտի քի,

“Մուվաչչան քէլիմէսինին մա'նասը նէ՞ օլտըղընը քիմ պէյան էտէ պիլիւր:”

Պիր դաչ չօճուզլար ճէվապ վէրմէյէ բուխսաթթալէպ էթմէք իւզրէ, էլլէրինի գալտըրտըլար:

“Փէքի, Հովարտ, սէն սէօյլէ պադայըմ, նէ՞ զանն էտէրսին:”

“Պիր չի'ր տիր քի հէր պիր պէյթինին պիրինճի հարֆը ալընըպ հազըրտըգտա մաթլուպ պուլունան պիր իսմին իմլասը հասըլ օլուր:”

“Եա'նի հալընըզ պիրինճի հարֆտան պիր իսմ հասըլ օլուր, տէյիլ մի:”

Զօճուզլար կիւլտիւլէր, վէ Հովարտ 'աճէլէթէն սէօզիւնիւ իզան պապընտա տէտի քի, “Խայըր, խօճա, հէփ պէյթլէրին պիրինճի հարֆլարը սըրա իլէ ալընըպ թէրթիպ օլունտըգտա պիր իսմին իմլասը հասըլ օլուր, իշթէ պունը տէմէք իսթէրիմ:”

“Մուվաչչան, տա'իմա նէզմ մի օլուր:”

Իչպու սու'ալա պիր դաչ ճէվապլար վէրիտիյինտէն սէօզ էփէյի ուզատը իսէ տէ, 'ազըպէթ մուվաչչանըն հէմ նէզմ (ոտանաւոր) հէմտէ նէսը (արձակ) օլա պիլէճէյինէ դարար վէրիլտի:

Էլիս Հօլպուրէ էլինի գալտըրտը. պիր չօգ սու'ալլէր սօրմագ իսթէր իտի:

“Խօճա, մուվաչչան քէլիմէսի նէ թուհաֆ պիր քէլիմէ տիր:”

“Էվլէթ թուհաֆ տըր. մուվաչչան քէլիմէսինին նասըլ թէչէքքիւլ էթտիյինի հէփինիզ տէ անկլատընըզ զանն էտէրիմ, տէյիլ մի:”

“Էվլէթ էֆէնտիմ:”

“Վէ լաքին, պու սէօզիւ նէ տէյիւ աչտըղըմը զանըմճա պիլմէք իսթէրսինիզ. Իսթէրիմ քի պու մէքթէպէ տէվամ էտիպ տէ հազը հազմագ պիլէն հէր պիր չակիրտ՝ թէ'լիֆի մագամընտա քէնտի իսմի իւզէրինէ պիր մուվաչչան էսէր հազըրլասըն:”

Զօճուզլար մըրըլտանարագ “Հաղըրլայամայըզ, պիլլիւրիզ քի հաղըրլայամայըզ. հաթթա պաչլամաղա պիլէ դատիր տէյիլիզ,” տէյիւ Հաղըրլատըլար:

Մը. Պրոզ ճէվապլէն տէտի քի “Էվլէթ, գատիր սինիզ. պէն չակիրտլէրիմէ իճրասընա գատիր օլմատըզլարը պիր իչի վէրմէմ. Իսթէր սիզ քէնտիլլիյինիզտէն թէ'լիֆի էտինիզ, իսթէր պաչգա հէրլէրտէն ալընըզ. ազատ սընըզ. Փագաթ իսթէրիմ քի հէփինիզ տէ պունըն իչիւն պիր չալըչա սընըզ:”

Մէքթէպլին հազը հազմագ պիլէն էն քիւլիւք չակիրտի պունըն իւզէրինէ պէօյիւք միւլէքիլաթա օղրատը վէ պիլթիւն գուլվէթիլլէ քէնտի գօլու'նու ուզաթտը:

Խօճա “Մէօյլէ, գուզում, նէ՞ իսթէյօրսըն,” տէյինճէ չօճուզ,

‘Աֆլ պուլուրըրսընըզ, խօճա, պաչգա հէրլէրտէն ալմագ սէօզիւնիւն մա'նասընը անկլայամայօրըմ,

Մը. Պրոզ թաթլը թաթլը կիւլէրէք տէտի քի, ‘Անկլայօրըմ. սատէ լիսան գուլլանմամ լաղըմ ի-

տիյնիս խաթրմտան չըգարմամալըլըմ։ Միւրատըմ,
թէ՛ լիֆինիզի պիր եախօտ իսթէրսէնիզ պիր դաչ
քիթապտան ալա պիլէճէյնիզի անկլաթմադ տըր։
Հէր հալտէ սիզին էֆքեարընըզը եազմանըզ իճապ
էթմէզ՝ իսթէտիյնիզ կիպի, եա՛նի իսթէր նէզմ,
իսթէր նէսր եազա պիլիւրսինիզ։ Լաքին հէր պիր
չօճուղըն պիր մատտէ սէչիպ անըն իւզէրինէ մոռն-
թազամէն եազմասընը իսթէրիմ։ Իշթէ սիզէ, սիզի
էփէյի եօրաճազ պիր իչ։ Փազաթ 'ազըպէթ մոռ-
վաֆֆազ օլուր սընըզ։"

Թիփ միւզլթարիպ պիր հալտէ էվէ կիթտի։ Նէ
էտէճէյնի պիլմէյօր իտի։ Հէր թէ՛ լիֆաթ տէրսի
կիւնիւնտէ մէքթէպտէն դաչմադ 'ատէթինտէ օլ-
տըղընտան 'էօմրիւնտէ թէ՛ լիֆաթ տէտիքէրի շէյի
հիչ գալէմէ ալմամը իտիյսէ տէ, արթըզ մէքթէպ-
տէն դաչմամաղա դարար վէրմիչ իտի։ Թէ՛ լիֆաթ
գալէմէ ալմազ, 'ալէլ խոսոռս Մր։ Պրոզըն թալէպ
էթտիյի օլ եէնի վէ դարիպ թարզտա եազմազ
քէնտիսինէ միւմքինսիզ կէօրիւնիւյօր իտի։

Թիփ օլ ազչամ 'աճէլէ իլէ սօֆրատան գալգա-
րազ վէ օտոռն եարմազ իշինի պիթիւրէրէք, էրքէն
հալուղըն քէնարընտաքի գարա աղածըն ալթընտա
օթուրմաղա կիթտի։ Իշպու սըզընտըտան դուր-
թուլմաղա պիր չարէ պուլմազ իշիւն տիւշիւնմէք
իսթէր իտի։ Հազգ իճրասընա պաշլամըլ օլտըղըն-
տան պու խոսոռս քէնտիսի իշիւն կէրչէքտէն պիր
սըզընտը իտի։ Նէ պու վաղիֆէտէն դուրթուլմաղա
նէ տէ անը իճրա էթմէյէ պիր չարէ կէօրէմէյօր
իտի։

Մր։ Հօլպրուք Բիթապ ը Մուգատտէսի Թիփէ

վէրտիյի զէման, "Պու չըրաղը լայըզը վէճհէ գուլ-
լանտըղըն հալտէ, սէնին եօրուենն իւզէրինտէ թէն-
վիր էտէմէյէճէյի հիչ պիր դարանըզ մահալ պուռ-
լուենմալաճազ տըր," տէմիչ իտի։

Թիփ չօգ տէֆա պու սէօղիւն իւզէրինէ տիւ-
շիւնմիւլ վէ պա թէճրիպէ անըն կէրչէք օլտըղընը
պուլմըլ իտիյսէ տէ, շիմտի անտէն նասըլ իսթի-
ֆատէ էտէճէյնի պիլմէյօր իտի։

Անը ճէպինտէն չըգարըպ սահիֆէլէրինի իհիթի-
րամլէ չէվիրտի։ Բիթապ ը Մուգատտէսին Թիփին
թէ՛ լիֆինի եազմալաճաղը աշիքեար իտի։ Ֆազաթ
Թիփին խաթրընա նէ ալա պիր չարէ կէտի եա՛։
Գալէմէ ալաճաղը մուվաշշան մատտէսինի Բի-
թապ ը Մուգատտէստէն թօփլամաղա դարար վէրտի։
Շիւպհէսիզ օլ գատար այթթլէրին իլինտէ իսթէտիյի
շէյ պուլուենա պիլիւր իտի։ Պու ճիւմլէ իլէ պէրա-
պէր սա՛իրլէր Թիփին քէնտի թէ՛ լիֆինի Բիթապ ը
Մուգատտէստէն թօփլատըղընը իշիթսէլէր, ան-
լէրէ նէ՞ գատար դարիպ պիր շէյ կէօրիւնէճէք ի-
տի։ Չօճուղար նէ՞ տիւշիւնէճէքլէր իտի։ Պօպ
Թըրընըր նէ՞ տէյէճէք իտի։ Փազաթ պաշգա նէ՞
եափա պիլիւր իտի։ Բիթապ ը Մուգատտէստէն
պաշգա անճազ իքի քիթապը, եա՛նի իմա քիթա-
պը իլէ էսքիմիչ 'իլմ ի հիսապը վար իտի։

Պիր ազ միւթէրէտտիտ հալտէ գալտըզտան
սօնկրա Թիփ ափանսըզ "Հիչ տէ վաղիֆէմ տէյիլ,
Բիթապ ը Մուգատտէսիմտէն տօլայը ութանմալա-
ճաղըմ, էկէր ութանմազմալըղըմ լազըմ կէլէն պիր
շէյ վար իսէ օ տա Բիթապ ը Մուգատտէս տիր.
պուլնտան թօփլալաճաղըմ, Չօճուղար պիլմէլի

տիրէր քի պէն իսլահ օլմագ իչիւն մէսէքիմի
թէպտիլ էթմիչիմ: Բեհաշքի պիւսէլէր իտի: Նէ
գատար թէզ անկլասալար, պէնիմ իչիւն օլ գատար
էյի օլուր: Էվլէթ, չիւպհէմ եօգ քի չըրաղըմ
պէնի պու կիւճլիւքտէն դուրթարածագ տըր: Հէր
նէ զէման անա միւրաճա՛թ էտէրսէմ, պանա
հարտըմ էտէր," տէտի:

Ճէպինի գարըշտըրարագ էսքի պիր գուրշուն
գալէմ փարչասը չըգարտը: չիմտի պիր փարչա տա
քեաղըտ լաղըմ իտի: Էլինի պիր տիկէր ճէպինէ
սօգտու վէ փապանմըշ պիր գալէմթրաշ, իվլիք
փարչալարը վէ պիր իքի քէսթանէ վէ էն սօնրա
Պօպ Թըրնըրն՝ իւզէրինէ խօճանըն ըէսմինի չը-
գարագ պիր պէրկիւզար մագամընտա քէնտիսինէ
վէրմիշ օլտըղը քիրլի քեաղըտ փարչասընը չըգա-
րարագ, իչպու քեաղըտը հանը պաշընտա պու-
լունան պիր տիւզ թաշըն իւզէրինէ սէրտի, վէ
չալըշմագա պաշլատը:

Պու իշ Թիփ իչիւն ուզուն վէ զանմէթլի պիր
իշ իտի: Օլ կիւն վէ անը միւթէ՛ագըպ կիւնլէրտէ օլ
աղաճըն ալթընտա սա՛թլարճա օթուրըր, Բիթապ ը
Մուգատտէսին սահիֆէլէրինի չէվլիբիր, վէ անըն
այէթլէրինի քէմալը տիգգաթլէն օգուր, վէ արա
սըրա թաշըն իւզէրինէ սէրմիշ օլտըղը քեաղըտ
իւզէրինէ պիր գաշ լուղէթ հազար վէ օրթալըղըն
գարարմասը սէպէպլիյէ գալըղպ էվէ կիթմէյէ մէճ-
պուր օլաճաղը զէմանա գատար պու վէճհլէ տէվամ
էտէր իտի: Պու նէվ՝ իշն Թիփ իչիւն պիւսպիւ-
թիւն եէնի պիր իշ օլտըղը հիշ խաթըրտան չըգա-
րըլմամալը տըր:

'Ագըպէթ պիր աղչամ, կիւնէշ զարպըն կիւլ
ըէնքլի ուֆուզընտան զաթէն պաթմըշ, վէ միւ-
նէվլէր եղլտըղլար քէմալ ը շա՛շա՛ա իլէ փարլամաղա
վէ կէօկէլէր աղաճըն էթրաֆընտա չօղալըպ կիթ-
տիքճէ գարարմաղա պաշլամըշ օլտըղը հալտէ, Թիփ
"Օլս" տէյէրէք քէնտիսին օլ գըյմէթլի քեաղըտ
փարչասընը պիւքտիւ, վէ քէմալ ը տիգգաթլէն անը
Բիթապ ը Մուգատտէսին իչինէ դօտուգտան սօնկրա
էվէ ըշվան օլտու: Բէնտիսինին մուվաշշան թէ՛լի-
ֆինի պիթիրմիշ, վէ իլք տէֆ՛ա օլարագ բասթ
կէլմիշ օլտըղը օլ գըյմէթլի այէթլէր անըն գալպինէ
ղայէթլէ թէ՛սիր էթմիշ իտի: Իչպու այէթլէրին
հալլի օլտըղը քէլամլար պիւթիւն միւտտէթ ի՛էօմ-
րիւնտէ ունուտամայաճաղը քէլամլար օլուպ սըղլէթ
ու սըղընտը զէմանլարընտա Թիփէ թաթլը թէ-
սէլլիլէր վէրէճէքլէր իտի:

Էթթէսի ճում՛ա կիւնիւ հէվի տէրս քիթապլա-
րը քէմալ ը ինթիգամ իւզրէ հաղըխանէլէրին կէօգ-
լէրինէ դօնուլտըլար: Կիւնէշին սըճագ փէրթէվլէ-
րինի իչէրի կիրմէքտէն մէն՝ էթմէք իւզրէ փէր-
տէլէր էօրթիւտիւ, վէ գըրգ չօճուգ քէմալ ը սիւ-
քիւնէթ, վէ լաքին մէրաղլէ խօճալարընըն եիւղիւ-
նէ պագմաղա պաշլատըլար: Թէ՛լիֆաթըն հէփիսի
տախի իսմսիզ հախօտ իմզասըղ օլարագ խօճանըն
մասասը իւզէրինէ եղըլմըշ իտի: Մը. Պրոզ մէգ-
քիւր թէ՛լիֆաթը օգույաճագ, վէ օգուր իքէն չօ-
ճուզլար անլէրի հաղանլարըն իսմլէրինի հէճէլէյէ-
րէք պուլաճաղլար իտի:

Պու փէք էլլէնճէլի պիր իշ օլտու. թէ՛լիֆլէրտէն
պա՛ղըլարըն աճա՛իպ իտիլէր: Էլիս չօլպրուք քէնտի

մուկաճճահ թէ՛ լիֆինի վերգիլիոս նամ տէրս քի-
թապընտան քէմալ ը մէհարէթլէ հազըրլամը իտի :
Հովարա Մինթըրն քէնտի թասնիֆինի փէտէրինին
քիւթիւպլսանէսինտէն Շէյքսփիրին էսէրլէրինի հա-
վի օլան քիթապը ալարագ ֆէվզէլ'ատէ չօգ չալըն-
մազլէ հազըրլամը իտի : Կէրէք չօճուգլար կէրէք
խօճա Հովարաճն մուկաֆֆադիյէթինի թաստիգ էթ-
տիլէր :

Պօպ թըրնըր պիլէ մուկաճճահ պիւր թէ՛ լիֆ եազ-
մը իտի : Խօճանըն մէզքիւր թէքլիֆինի զայէթ
էյլէնճէլի պիւր շէյ 'ատտ էթտիլինտէն , քէնտի 'ա-
տէթի իւզրէ իշպու էյլէնճէլի իշէ հիսսէտար օլմագ
էսթէմիշ իտի : Թամմ քէնտի մագսէտինէ մուկա-
ֆըզ վէ մանգուճ օլան իւշ սաթըր պուլմուշ իտի :
Պօպ թըրնըրն թէսմիյէ օլունմաղը միւնասիպ կէօր-
տիւյիւ Պօպ լուղէթի հէճէլէնինճէ , կիւլէն չօճուգ-
լարըն դահգահասընտան մէքթէպ ինկէտի :

Պու քեաղըտտան սօնկրա սըրա թիփին թանը-
տըղը տիկէր պիւր քեաղըտա կէլիյօր իտի : Խօճա
անը էլինէ ալընճա , թիփին եիւրէյինին չըրփընթը-
սը օլ տէրէճէ շիտտէթլէնտի քի անը օտատա օլան
հէփի չօճուգլարըն իշիտէճէլինի զանն էթտի :

Օտատա եինէ սիւքիւնէթ հիւքմ սիւրմէյէ պաշ-
լատըղը , վէ Մը . Պրոզ քեաղըտը աշարագ թէ՛ լի-
ֆի աղըր աղըր վէ քէմալ ը իհթիրադէ օղտուղը
սըրատա հայրան զալան չօճուգլար տախի իսմի հէ-
ճէլէտիլէր :

“ՅԻՍՈՒՍԸՆ ՔԵԼԱՄԼԱՐԸ”

“Թ. Թա քի անա հէր իման էտէն հէլաք օլմայըպ, անճագ
էպէտի հայաթա մալիք օլա :

Ի. 'Իմմանուէլ քի թէրճէմէ օլունտա՝ Ալլահ պիդիմլէ տէ-
մէք տիր :

Փ. Փիլիպպոս անա՝ Եա Բապպ , փէտէրի պիդէ կէօսթէր ,
վէ պիդէ քիֆայէթ էտէր՝ տէտի :

Լ. Լաքին սիդէ տէրիմ քի ատէմլէր սէօյլէտիքլէրի հէր
պաթըլ սէօզ իշիւն ըուզ ի ճէզատէ հիսապ
վէրէճէքլէր :

Է. Էկէր պիր քիմնէ պէնի սէվէրսէ քէլամըմը ճըֆը է-
տէր :

Վ. Վաշ սիդէ էյ միւրա՝ 'իւլէմա վէ ֆէրիսիլէր :

Ի. Իշթէ , . . . պէն տա՝իմ իւլ էվգաթ սիդինլէ պէրա-
պէր իմ :

Ս. Սիդէ եէր հազըրլամաղա կիտէյօրըմ :

Շափիրտլէր պու այէթլէրին օգունմասընը զայէթ
սիւքիւթ վէ թէ՛ աճճիւպլէ տինկէյիպ Թիֆ ԼէվիՍ
իսմինի հէճէլէտիլէր :

'Ազըպէթ Մը . Պրոզ “Եդուարդ , պու այէթլէրի
սանա քի՛մ պուլտու ,” տէյիւ սու՝ալ էտինճէ ,

Թիփ պու տէֆ՝ա կէրչէք սէօյլէտիլինի կէօսթէր-
մէք իւզրէ , վէ քէմալ ը շէվգ իլէ “Պէն անլէրի Գի-
թապ ը Մուգատտէսիմին իշինտէն պուլտուճ , խօճա ,
հէփիսինի տէ իշարէթ էթմիշ իմ ,” տէյիւ ճէվապ
վէրտի :

Օ դէման Մը . Պրոզ սայքի տիթրէյէն պիր սէտ
իլէ տէտի քի ,

“Պունլար Բիթապ ը Մուգատտէսին պիր թա-
զըմ զիզըմէթ այէթլէրի տիր : Տօղրուսը պու կիւ-
ղէլ վէ հայրէթ էսկիւ իշինիդտէն փէք մէմուռն վէ

խօշնուտ դալարմ: Քեանքի շակիրալերիմտէն հէր պիրի Յիսուսըն իշպու սէօյլէմէնին մա'նաւընը կէրչէքտէն հիսս էտէ իտի:”

Էլիս, էվէ քէնտիսիլէ պիրլիքտէ կիթմէսինի րէճա էտէն Հովարտ նամ տօթուռնա ճէվապէն տէտի քի “Պու ագչամ պիլէնճէ կէլէմէմ, Հովարտ, պաշգա իշիմ վար, կէլէմէմ: Թիփ, պանա պագ. Թիփ Լէվիս, պիր ազ տուր, պէն սիղին թարաֆա կիտէճէյիմ: իսայըր, Հովարտ, խայըր, խայըր պու կիւն օլմազ, եարըն սապահ կէլիրիմ. սահին տէյօւրըմ, պու ագչամ կէլէմէմ:”

Թիփ, տիւշմէն սայտըղը Էլիս ‘աճէլէ իլէ գօշուպ քէնտի եանընա կէլինճէյէ դատար քէմալը սիւքիւթ վէ թէ‘աճճիւպլէ պէլլէտի:

Էլիս կիրկին պիր չօճուգ իտի. սէօյլէյէճէյինի տօղրուտան վէ չափուք սէօյլէմէք ‘ատէթինտէ օլտըղընտան ասըլ մատտէյէ կէլտի:

“Պանա պագ, Թիփ, կէչէն կիւն քեաղըտ աթան սէն իտին տէտիյիմ զէման եանըլտըմ մը պէն. սէնի կէօրտիւմ տէյիւ զանն էթտիմ:”

Թիփ, “Էվլէթ, եանըլտըն. պէն օ կիւն ասլա քեաղըտ աթմատըմ,” տէտի:

“Փէտէրիմ տախի պէնիմ եանըլմը օլտըղըմը զանն էտիյօր: Պէն կէրչէք սէօյլէտիլիմէ հիչ չիւպհէ էթմէյօր իտիմ: Էսէֆ էտէրիմ, իսթէրսէն պուռնը խօճայա վէ չօճուգլարա սէօյլէյէյիմ տէ խօճա վարսըն օ զէման ասըլ քեաղըտը աթըպ տա սէնին նահագգ եէրէ տէօյլէլտիւյիւնիւ ալչագլըզլէ սէյր էտէն չօճուղը արայըպ պուլսուռն:”

Թիփ պիր ազ միւղթարիպ օլտու իսէ տէ, ‘ա-

զըպէթ “Խայըր, լաղըմ տէյիլ. պէն եէտիյիմ քէօթէյի եէմէմիշ օլամամ. արթըք սէօյլէմէնին նէֆֆա իտէսի վար. պու խուսուստա զիյատէ պիր շէյ սէօյլէմէսինի իսթէմէմ,” տէտի:

Էլիս, հայրէթլէ Թիփէ պագտըգտան սօնկրա ‘ազըպէթ,

“Սէն թուհաֆ պիր չօճուգ սըն: Զանըմճա պու կիւն էն էյի թէ”լիֆի սէն եաղմը իտին,” տէտի:

Էլիս քէնտիսիւտէն այրըլտըգտան սօնկրա էվէ ‘ավտէթ էթմէքտէ իքէն Թիփին դալպի սէվինճինտէն չարփմագտա իտի: Էժօրիւնտէ պիրինճի տէֆ‘ա օլմագ իւղրէ խօճասընըն ճիտտի վէ ճանտան օլան աֆէրինինի դաղանմը իտի: Էլիս “Փէտէրիմ տախի պէնիմ եանըլմը օլտըղըմը զանն էտիյօր,” տէմիշ իտի: Էօյլէ իսէ Մր. Հօլպրուք քէնտինին սէօղիւնէ ինանըպ իթիմատ էթմիշ իտի: Պուռտան պաշգա մէսէրէթ պախշ տիկէր պիր խուսուս տախի վար իտի: Պիր իշէ եարամագ, էվլէթ սա”իրլէրին նաղարընտա քէօթիւ պիր չօճուգ օլան Թիփ Լէվիս ճատտէտէն վա’իզին օլլու Էլիս իլէ պէրապէր, վէ անըն իլէ ճիտտի սուրէթտէ դօնուշարագ կէչմիշ իտի:

ՊԱՊ 10

“ԲԱՊՊՏԱՆ ԳՕՐԳԱՆԱՐԱ ԻՔՐԱՍ ԷՏԵՐ:”

Թիփ եալաշ եալաշ ֆագաթ մուհագգագ սուրէթտէ նամ ու իթիպարընը խօճալարը իլէ հէփ

մէքթէպ արգատաչարընըն նազարընտա երեքսէլթ-
տի : Մր. Պրոզըն մէքթէպինտէ 'ալի իւլ ա'լա իշա-
րէթի 10 վէ էն էտնա տէրէճէ + հարֆըլէ կէօս-
թէրիլի իտի : "Պէնիմ 'ալամէթիմ + տիր , վէ մա-
տամքի իմլա քիթապընտա տախի + ծնա միւսավի
տիր , էօյլէ իսէ պէնիմ 'ալամէթիմ 'ալի իւլ ա'լա
տըր , " տէմէք վազթըլէ Թիփին եէվմի էյլէնճէսի
իտի :

Փաղաթ խայը կիւնլէրտէն պէրու Թիփ իշպու
եէվմի էյլէնճէսինտէն վազ կէչմիշ իտի : Անըն քէ-
մալը սիւր'աթ վէ իֆթիխար իլէ "օն" տէյիւ ճէվապ
վէրտիյնի իշիթտիքլէրի զէման չօճուզլար արթըզ
թէ'աճճիւպ էթմէլլէր իտի :

Թիփ իշի թէրս կիթտիյի կիւնլէրտէ եէրէ պաղ-
տըղը վէ հիճապընտան գըփ գըրմըղը քէսիլտիյի
հալտէ "եէտի" եախօտ պա'ղէն "ալթը" տէյիւ ճէ-
վապ վէրտիյի զէման էքսէր շակիրտլէր թէ'աճճիւպ ,
'ալ էլ խուսուս թէ'էսսիւֆ էտէրլէր իտի :

Կէրչի Թիփ տահա էյի օգուճաղա գատիր տէյիլ
իտիյսէտէ , կիւնտէն կիւնէ անըն եանկըշլարընըն
ազալտըղընը սայքի հէրքէս կէօրմէքտէ իտի : Թիփ
եանըլտըղընտա Մր. Պրոզ անա զիյատէ սապըր է-
տէր , վէ պիր միւշքիլէ տիւշտիւյիւնտէ անա տա-
հա զիյատէ մու'ավէնէթ կէօսթէրիլ իտի :

Չօճուզլար անըն քէնտի իմլա տէրսինի հազըր-
լամաղա չօգ չալըշտըղընը կէօրիւրլէր , վէ Թիփին
պիր քէլիմէյի տօղրու հէճէլէյէմէտիյինի կէօրմէլէրի
իւզէրինէ անլէրտէն փէք աղը կիւլէր իտի :

Մր. Պրոզ արթըզ անա սէրթ սէօյլէմէք 'ատէ-
թինտէն վազ կէչմիշ իտի : Պու եա չու գանու

խիւաֆընտա հարէքէթտէ պուլունույօր տէյիւ Թի-
փին 'ալէյհինտէ պիր իշթիքէս վաղը' օլսա , շիմտի
մէքթէպտէ վուզու' պուլան հէր ֆէնալըղըն մուճիտի
Թիփի իտիյի խուսուսընտա էֆքեարընը թէպտիլ էթ-
մէյէ պաշլամըլ օլան խօճա անը չաղըրըպ պիւլա թէ-
րէտտիւտ թէքտիր էտէճէք եէրտէ , սէօյլէմէք իշիւն
անա տա'խմա ֆուրսաթ վէրիլ , վէ կիւնտէն կիւնէ
անըն սէօղիւնէ տահա զիյատէ ի'թիմատ էտէր իտի :

Էվլէթ , շիմտի մէս'էլէլէր տէյիլիւմիշ օլուպ կիւն-
տէն կիւնէ տախի տէյիլիւմէքտէ իտի : Պօպ Թըրնըր
պուլընը աշիքեարէ կէօրտիւ . Թիփին կիթտիքէ տա-
հա խըմպըլ պիր արգատաչ օլտըղընը անկլատըղըն-
տան էօյլէն վազթընտա տահա չօգ տէֆ'ա մէք-
թէպտէն դաշար իտի :

Փաղաթ զէվալը Թիփի վուզու' պուլան թէպէտ-
տիւլիւն օլ գատար , էվլէթ , պաշալար գատար
պիլէ ֆէրգինէ վարմայօր իտի :

Պիւմէզսինիզ քի Թիփ նէ տէրէճէ մէշազգաթ
չէքիյօր իտի : Շէյթանըն անտէն վազ կէչտիյինի
— ուսուլ ուսուլ պէօյիւյէրէք էյի պիր չօճուզ
օլմաղա անը պրադտըղընը զանն էտէր միսինիզ :
Խայըր , հիչ պիր վէճհլէ . կէօրտիւնիւզ քի Թիփ
տօղուշտան օյուլն վէ էյլէնճէյի սէվէր իտի . էյլէն-
ճէյէ միւնասիպ վազթ ու սա'աթը հիչ էօյրէնմէմիշ
իտի :

Պուլունտըղը եէրի եախօտ էթրաֆընտա վու-
զու' պուլան շէյլէրի հիչ հիսապա ալմադսըղըն իս-
թէտիյի մահալ վէ զէմանտէ սէրպէսթէ ֆէրահ-
լանըպ էյլէնմէք խաթըր իշիւն թաւր ու հարէքէ-
թինին իսլահը պապընտաքի սա'յ ու զայրէթլէրին-

տէն վաղ կէշմէյէ տէրունինտէ պիր արդու հիսս էտէր իտի : Պա՛ղէն իշէրի թէրս կիթտիյինտէ, քէնտի քէնտիսինէ "էյի օլմագ ուղըրնա չէքիլէն հէփ պու սա՛յ ու զայրէթլէր նաֆիլէ շէյլէր տիր," տէր իտի : Պա՛ղէն օլ դատար մահդուն վէ մէյուս օլուր իտի քի եէնիտէն պիր ճէհտ էթմէյէ գալու գըշմանըն արթըգ միւմքինսիզ օլաճաղընը դանն էտէր իտի : պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր ճան ու կէօ-նիւլտէն չալըշըր իտի :

Անըն էն կիւճ տէրսի 'իլմի հիսսալ իտի : Տահա Թիփ տէրսլէրինտէ կէրի գալըպտա 'ալ էտ տէվամ կէրի կէօթիւրիւլէրէք ճէմ՝ ֆասլընտան պաշլա-տըլան թէնպէլ վէ պուտալալար սընըֆընտա պու-լունմագտա իտի :

Գըշըն սօղուգ պիր սապանընտա եէր պէյաղ վէ տէրթ գար իլէ էօրթիւմիւշ օլուպ սօղուգտան ին-սանլարըն պուրուկլարը գըզարմագտա վէ փարմագ-լարը սըզլամագտա իտի :

Թիփ պայըրըն տիպինտէ գարա աղաճըն ալթընտա պուլունան մէքթէպէ արթըգ կիտէմէյօր իտի : էվտէ օթուրուպտա, տէրս էօյրէնմէք — պա խուսուս պու սապահ կիւճ պիր մասլահաթ իտի : ֆէտէրինին էօք-սիւրիւլիւ պիւթիւն կէճէ գարֆընտա չիտտէթլէն-միշ օլտըղընտան վալիտէսի մահդուն վէ միւքէա-տէր իտի :

Պու կիւնլէրտէ դանն էտէրսին կատար էլինտէն կէլտիլի գատար թէրս վէ նախօշ կէօրիւնմէյէ չա-լըշըյօր իտի, վէ տա՛իմա դամ ու դուսսայա պա՛իս պիր եէր օլան մաթպալա չիմտի էն ֆէնա հալէ կէլ-միշ իտի : Եաշ օտուն սօսպտա չաթըրտայըպ դա-

յէթլէ թիւթմէքտէ օլտըղը հալտէ, պիր տէ Թիփ պիր դաշ օտուն փարչասը կէթիւրմէյէ չաղըլտը : Թիփ թամմ օ սըրատա 'իլմի հիսսապա մախսուս կիւճ պիր մէս՝էլէնին հալը իշիւն պէշինճի տէֆ՝ա օլմագ իւղըն չալըշմագտա իտի :

Կատար զազապա թահրիք էտէր ամիրանէ պիր թավը իլէ,

"Պու անտէ իսթէրիմ, պիր տագիդա պիլէ պէքլէմէմ," տէտի :

Թիփ մահդուն վէ միւքէտտէր օլարագ կիթտի, վէ թօփլամըշ օլտըղը օտունա զազապ իլէ պալթայը հէր պիր վուրուշընտա ֆիքրինտէն տէր իտի քի "նաֆիլէ, պէն օ սու՛ալը հալլ էտէմէմ, արթըգ չալըշմայաճաղըմ. հիշ պիր շէյ պիլմէմ, պիլէճէյիմ տէ եօգ : Իշթէ էլլի տէ-ֆ՝ա չալըշտըմ. հէր թարաֆա տէօստէրտիմ, եինէ օլմա-տը : Հիշ անլաշըլմաղ. — 16 գօյուկտան հէր պիրի ա-նալքիշէր մէճիտիլէյէ մալուս — տէմէքնէ՞ տէմէք տիր — : Պունըն մահասընը անկլամագ իսթէրիմ : Օլ առէ-մին 40 գօյուկըն վէ 23 ինէյի վար իտի : հէփիսինի էզպէրլէտիմ ամմա հալլ էտէմէյօրըմ. իշթէ հէփիսի պու : Դեհաքի օլ գօյուկլար կէպէրսէլէր, վէ հէփ ինէքլէր մահվ օլսա իտիլէր տէ, պէնիմ պաշըմա տա պու պէլա կէլմէսէ իտի : Պիր տէֆ՝ա տահա չալըշալըմ," (Թիփ չիմտի մաթպալտա օլուպ է-լինտէ եաղը թաշը իլէ քիթապը պուլունմագտա օլտըղը հալտէ փէնճէրէնին եանընտա օթուրմագտա իտի) "Պագալըմ, հէր պիրի 34 մէճիտիլէյէ եիրմի պէշ ինէք,"

"Անըն իւզէրինէ մալ օլտու" սէօղիւնէ եէթի-շինճէյէ գատար քէմալը սիւր՝աթլէ իլէրի կիթտի :

էկէր «Անա մալ օլտու» սէօղիւնիւ անկալայ պիլ-միշ օլսա իտի, սու"ալը հալլ էտէճէյինէ շիւպէսի եօզ իտի: Բեա՛շքի պիր քիմսէ անա եարտըմ էթսէ իտի, Ֆազաթ պիր եարտըմճը եօզ իտի: Տէրհալ տէրս օգուճաղա չաղըրլաճաղընտան մէքթէպէ կիթտիք-տէն սօնկրա չալըշմաղա վազթը օլմայաճադ իտի:

Թամմ պու սըրատա փէտէրի խաթըրնա կէլտի. խաթըրնա կէլտի քի փէտէրի սաղլամ օլտըղը զէ-մանլարտա մարանկօղլըդ էտիպ չօզ տէֆա տիւզ թախթալար իւզէրինտէ պիր չօզ րէսմէր չըզար իտի: Ինթիմալէն ճէմ՝ ուսուլընա փէտէրինին՝ աղլը էրէր տէյիւ տիւշիւնէրէք անա միւրաճա՛աթ էթ-մէյէ դարար վէրտի:

Պիրտէն եէրինտէն սըչրայըպ փէտէրինին եա-թադ օտասընա տօղրու գօշտու:

Թիփ ուսուլ իլէ «Պասալ «Անա մալ օլտու» սէօղիւ-նիւն մա՛նասընը պանա իղան էտէ՞մէզ մի սին», տէտի:

Խասթա առէմ պաշընը տէօնտէրէրէք թէ՛աճ-ճիւպ իլէ Թիփէ պադտը:

Ս.գըպէթ «Միւրատըն նէ՛ տիր» տէյիւ սօրտու:

Թիփ մէ՛յոլսանէ պիր սուրէթտէ տէտի քի, «Իլմի հիսապտա պէօյլէ տէնիլմիշ տիր. 'անա մալ օլ-տու', . . . դօյուլարտան հէր պիրի անա իքիշէր մէճիտիյէյէ մալ օլտու, վէ պէն անտէն հիշ պիր շէյ անկլամայօրըմ»:

Մը. Լէվիս ճէվապէն «Իշթէ էօյլէ սէօյլէ, շիմտի նէ տէմէք իսթէտիյինի անկլայօրըմ», տէտի:

Խայալէն չօգտան թէրք էթմիշ օլտըղը մարանկօղ տիւքքեանընը կէօղիւ էօնիւնէ կէթիրտիքտէն սօնկ-րա չու վէճիլէ իֆատէ ի մէրամ էյլէտի:

«Պանա պադ, Թիփ, էկէր օն օգգա մըխըմ օլսա տա հէր օգգաը տէօրթ ղուրուշա օլսա իտի, օլ մըխլար պանա օլ գատարա մալ օլուր իտի, եա՛նի՛ պէնիմ իշիւն օլ գատար տէյէրլէրի օլուր իտի, վէ էկէր սաթսա իտիմ, օլ մըխլարա պէտէլ օլ գատար ալըր իտիմ. պուըն անկլամայօր մը սըն»:

Թիփին ֆիքրինտէ օլան միւշքիլ հալլ օլուճաղա պաշլատը. «Տէմէք օլուր քի օլ առէմ 16 դօյուընը սաթմայըպ հէր պիրինէ իքիշէր մէճիտիյէ պէհա պիշտի. էվլէթ, անկլայօրըմ, էկէր օ իսէ, թէճրիպէ էտէրիմ», տէյիպ տէրհալ եէնիտէն չալըշմաղա պաշլատը:

Թիփ պուլտըղը ճէվապըն՝ իլմի հիսապտաքի ճէ-վապա մուվաֆըդ կէլտիյինի կէօրմէք իւզրէ տէր-հալ իլմի հիսապա միւրաճա՛աթ էթմէք պապըն-տաքի՝ աչգ ու շէվգինի ունուտամայաճաղը կիպի, քիթապտաքի ճէվապ իլէ եաղը թաշը իւզէրինտէքի ճէվապըն պիրի պիրլէրինէ թէմամէն մութապըդ ի-տիքլէրինի կէօրտիւյիւ զէման դանընըն տամարլա-ընտա նէ վէճիլէ ճէվէլան էթտիյինի տախի ասլա խաթըրնտան չըզարմայաճադ տըր:

Քիմալը մէսէրէթ վէ շիւքրանիյէթլէ փէտէրինէ «Թէմամէն թըպգըսը. պուլտուճ, պուլտուճ, պու-սապան պիւթիւն վազթըմը անա վէրտիմ», տէյիւ պաղըրտը:

Թամմ օ սըրատա էլլիս Հօլպրուք տախի ալճէպ-րանըն կիւճ պիր սու"ալընը հալլ էյլէտի իսէ տէ, օլ գատար իֆթիխար էթմէտի:

Մը. Պրոզ Թիփին սընըֆընտա էն իլէրիտէ օլան չակիրտէ տէտի քի, «Թուվաս սէն գալը տա սիյան

հիսապ թախթասընըն իւղէրինտէ 23 իւնձիւ սու"ալը հալլ էլէ"։

Թոլմաս տէրհալ "էտէմէմ" տէյիւ ճէվապ վէրտի։

"էօյլէ իսէ անը Հենրիկոս հալլ էթսին։"

Հենրիկոս "Պէն տէ հալլ էտէմէմ," տէտի։ Սըրա իլէ հէր պիր շակիրտին ճէվապը պու օլտու։ Թիփ իօճանըն սու"ալընը պէքլէյէրէք եիւրէյի չափուք չափուք աթմադտա իտի, զիրա եիրսի իւչիւնձիւ սու"ալ անըն էն զիյատէ ճանընը սըգան, լաքին չիմտի էն սէվկիւլիւ սու"ալը օլմուչ իտի։

Մր. Պրոզ 'ալէլ խուսուս 'ատէթ սազիթ օլմա մադ իչիւն, "Բօպէրթ, սէն," տէտի։ Զիրա անըն տա 'այնի ճէվապը վէրէճէյինէ հիչ շիւպհէսի եօգ իտի։

Պօպ Թըրնըր կիւլէրէք "Պէն մի, հալլ էտէմէմ," տէտի։

Սըրա Թիփէ կէլմիչ իտի. Մր. Պրոզ սու"ալ սօրարադ արթըզ վազթ զայ' էթմէմէյէ դարար վէրմիչ իտիյսէտէ, Թիփին սիմասընտա փարլայան չէվգ սէպէպիլլէ անա սօրմաղա մէճպուր օլտու։

"Եդուարդ, սէն հալլ էտէ պիլիփ միսին։"

Թիփ 'ալէլ 'աճէլէ վէ իֆթիտար իլէ "էվլէթ խօճա, էտէ պիլիթիմ," տէտի։

Սիյահ հիսապ թախթասընըն իւղէրինտէ, թէպաշիր իլէ Թիփէ պաշ պէլասը օլան օլ սու"ալըն հալլը իչիւն եազըլան րազամլար դատար պէլի վէ կիւղէլ րազամլար էվլէլա հիչ եազըլմամըլ իտի։

Էնճամ Թիփ Մր. Պրոզըն սէսինի իշիտէրէք տալմըլ օլտըղը խօշ խալալտան այըբը։

"Տէրստէն հիչ խապէրինիզ վափ մը։"

Պօպ երնէ կիւլէրէք 'Պէնիմ հիչ խապէրիմ օլմա տըղընա շիւպհէմ եօգ տըր," տէյիւ ճէվապ վէրտի։

Մր. Պրոզըն սապըր պիւսպիւթիւն տիւքէնտի. մէգըիւր հալ տէֆ'ա պէ տէֆ'ա վազը' օլմուչ իտի. յինտէն արթըզ սապըր էթմէյէ դատար տէյիլ իտի. Գիթապըն իւք սահիֆէյէրինի աչտը վէ 'ազըպէթ,

"Փէքի, եարըն իչիւն ճէմ" ֆասընըն իւք սահիֆէսինի ալընըղ տա պազալըմ օ տէրստէն պիր շէյ էօյրէնէ պիլիփ մի սինիզ," տէտի։

Թիփին չալգը իւմիտի սէօնտի վէ զայէթլէ մահ զուս վէ միւքէտտէր օլտու։ Շակիրտլէրտէն տիկէր հիչ պիրի վազիֆէ էտինմէտի. հէփիսի տալի զաթէն պու կիպի շէյլէրէ ալըմըլար իտի. Կերչէք, Թիփ տալիս ալըմըլ իտի իսէտէ, չիմտի չալըմադտա, պէլի իլէրի կիթմէք իչիւն փէք չօգ չալըմադտա իտի. պու սէպէպտէն Թիփ օլ դատար չալըմըղը հալտէ եէնիտէն տէրսէ պաշամադ իւղրէ երնէ քիթապըն թա իպթիտասընա դատար կէրի կէթիւրիւտիւլիւնիւ կէօրէրէք զայէթլէ մահզուս վէ մէյուս օլտու։

Մր. Պրոզ Թիփէ "Թիփ պիր ազ տուր," տէյիպ կէօղիւնիւ անա վէ սօնկրա ալա սուրէթտէ հալլ օլուսմըլ սու"ալա տէօնտէրտի, վէ 'ազըպէթ եազընտա պուլուսան պիր չօճուղա խիթապէն

"Կարոյոս, եարընա մախսուս օլան 'իլմ ի հիսապ տէրսին հաշկի սահիֆէտէ տիր," տէյիւ սու"ալ էթտի։

Քէնտի տէրսլէրինտէ ասլա թէնպէլիւք էթմէյէն պիր սընըֆա մէնսուպ օլան զայրէթլի քիւլէր պիր

չօճուղ «Եարուն դարպ ֆասլընա պաշայօրըղ խօճա»,
տէյիւ ճէվապ վէրտի:

Խօճա Թիփէ տէօնէրէք տէտի քի «Եդուարդ,
սէն պու կիւն էյի էթտին. պուստան պէօյլէ չա-
լըշմաղա նիյէթին վար զանն էտէրիմ. էփէյի վա-
գըթտան պէրու սէնի կէօղէթլէյօրըմ: 'Իլմի հիսապ
օգուսմագտա օլան իւշիւնսիւ սընըֆ Եարըն դարպ
ֆասլընա պաշայօր: Սէն օլ սընըֆա կիրէ պիւր,
վէ անլէրլէ պէրապէր կիտէ պիւտիյին միւտտէթճէ
օլ սընըֆտա գալա պիւր սին»:

Թիփ սէվինճինտէն սէօղ սէօյլէյէմէղ պիւր հալէ
կէտի, զիրա պու գատար աղ պիւր միւտտէթտէ
քէնտի սընըֆընտան եիւքսէք պիւր սընըֆա կիրէ-
ճէյինի հիւ մէմուլ էթմէմիշ, հաթթա խաթր ու
խայալընտան պիւլէ կէշիւմէմիշ իտի:

Պօպ Թըրնըր էյիլէրէք տահա եիւքսէք պիւր սը-
նըֆա կէշմէքտէ օլան Թիփէ ճիտտի պիւր հայրէթ-
լէ պագաւր,

Թիփին աղղընտան թէք պիւր սէօղ պիւլէ չըգմա-
տը. հաթթա կէօղլէրինի գալաւըրըպ տա խօճասընըն
եիւղիւնէ պիւլէ պագմատը, վէ խօճանըն քէնտի էօ-
նիւնտէ տուրան չօճուղըն տուլղուլարընա տա'իր
ճիւղ'ի պիւր թէսավլուրը պիւլէ եօղ իտի. Թիփին
եիւրէյինին նասըլ աթտըղընը վէ նասըլ անըն քէն-
տի քէնաթիսինէ թէքրար պէ թէքրար «Իշլէր պաշ-
գալաշմըն տըր, իշլէր կէրէքտէն պաշգալաշմըն
տըր», տէտիյինի պիւլմէյօր իտի: Օլ 'գըշ սապահըն-
տա Թիփէ սէօյլէմիշ օլտըղը օլ պիւր գաշ սէօղ ա-
նըն հագիդի պիւր առտէմ օլմասընա նասըլ սէպէպ
օլաճաղընը հիւ պիւլմէյօր իտի:

Իշլէ հէման օ սապահլայըն սիյահ Եաղը Թախ-
թասընըն էօնիւնտէ տուրտըղը սըրատա Թիփ միւ-
քէմմէլ սուրէթտէ Թահսիլ ի 'իլմէ գարար վէրտի:

ՊԱՊ 11

“Չէնպիւն ՎԷ ՅԱԳԻՐ ՊԻՐԻՊԻՐԻՆԷ ԲԱՍԹ ԿԷԼԻՐ

ԻՔԻՍԻՆԻՆ ԽԱԼԻԳԻ ԲԱՊ ՏԵՐ:”

Հէնուղ չան չալընմամըն իտի. չօճուղար սօպա-
նըն էօնիւնտէ Թօփլանմըն օլարաղ գօնուշմագտա ի-
տիլէր, էլպէթթէ հէփ չօճուղար տէյիլ, անճագ սա'իր-
լէրէ նուֆուղ իշլէտիպ անլէրի իսթէտիքլէրի Թարա-
ֆա չէվիլրէն միւլթէպէր չօճուղար օրայա Թօփլան-
մընլար իտի. Թիփ իշպու ճէմ'իյէթին խարիճինտէ, վէ
Եալընըղ պրաղըլմասընտան նաշի ճանը սըղըլարաղ
կէզիպ տօլաշմագտա իտի. Պու կիւնլէրտէ խուսուսի
պիւր արգատաշը եօղ իտի. Պօպ վէ անըն տօսթլարը
անը սայքի պիւսպիլթիւն թէրք էթմիշլէր իտի:
Թիփին անլէրին հիւ պիւր օյունուսա հիսսէտար օլմա-
ղա նէ վաղթընէ տէ արղուսը վար իտի. մէքթէպ չա-
կիրտլէրինին տիկէր կիւրօհլարը 'ինտինտէ տախի
հիւ էհէմմիյէթ քէսպ էթմէմիշ իտիյինտէն տըշարտա
գալըպ, պէօյլէ կիտէրսէ քէնտիսինին հալը նէ օ-
լաճագ տէյիլ տիւշիւնիւր իտի. Պիրտէ Հովարտ Մին-
թըրն չօճուղարըն քէօմէսինտէն այրըլարաղ,

“Թիփ, պուրայա պագ,” տէյիւ նիտա էյլէտի:

Թիփ օրայա կիտէրէք մահղոնանէ “Նէ” իսթէ-
յօրսըն,” տէյիւ սօրտու, զիրա սօպանըն էթրաֆը-

նա թօփլանմըն օլան օլ իւսթլէրի պաշարը թէմիզ չօճուգլարը կէօրէրէք ճանը սըզըմըն խաի :

«Պու աղչամ պիղէ կէլմէք իսթէրմիսին , պիլիւսին պու կիւն տօղուչ կիւնիւմ տիր , սա՛իր չօճուգլար տախի պիղիմէ չայ իշմէյէ կէլիպ վազթ կէչիւրէճէլէր . կէլէ պիլիւր միսին :»

Թիփ պէլէրի գալան կէօղէրիյէ թէ՛աճճիւպիւնիւ պէյան էթտիյի հալտէ , 'ազըպէթ «Պէնտէն նէ՛ իսթէյօրսըն» տէյիւ սօրտու :

Հովարտ փէք թաթլըլըզ իլէ ֆազաթ պիր ազ թէնէզղիւ էտէրճէսինէ «Նէ՛ մի , հիչ նէ օլաճազ , իսթէյօրըմ քի սէնտէ կէլսին տէ պիրլիքտէ խօշ վազըթ կէչիւրէլիւմ , իշթէ պու գատար ,» տէտի :

Թիփ Հովարտըն իշպու մու՛ամէլէսինին ֆէրզինէ վարըպ քէնտինին շէտիտ հիտաթթինի կիղէյէմէտի , վէ եինէ հիտաթթիլէ ,

«Պու եէնի պիր շէյ տիր , տէյիլ մի : Սէնին պիր չօզ տօղուչ կիւնլէրին օլմուչ իսէ տէ , սէնին տօղուչ կիւնիւն օլտըղընը պէն պիրինճի տէֆ՛ա օլարազ պու կիւն իշիտիյօրըմ ,» տէտի :

Հովարտ ղուրուր իլէ վէ զըզարարազ ,

«Էյ , փէքի , էկէր կէլմէք իսթէմէյօր իսէն , ...»

Մր . Պրոզ էլինի Հովարտըն գօլու իւսթիւնէ գօյարազ «Պաշատըղըն օլ կիւղէլ վէ էյի իշի պօզմա , գուղում . պու տէտիյին Նդուարդ իշիւն պիւսպիւթիւն եէնի պիր շէյ տիր . անա իպրամ էյլէ ,» տէտի :

Մր . Պրոզ իշպու սէօզլէրի ուսուլ իլէ սէօյլէյիպ պրըլտըղընտան անըն սէօզլէնիւ հիչ քիմաէ իշիթմէտի :

Թաթիլ վազթընտա Հովարտ կիտիպ Թիփի աւայըպ պուլտու :

«Կէրչէք տէյօրըմ , Թիփ , պու աղչամ սէնի պէքլէրիւ . օյունտա էյի արդատաշ օլաճաղընտան չօճուգլար սէնին պուլունմանտան խօշլանաճաղար :»

Թիփ խուսուսի սուրէթտէ ճէհտ էթմիչ օլտըղընտան թէրսլիլի զաթէն կէչմիչ իտի :

Միւֆէրրիս պիր թարզ իլէ «Կէլիւրիւմ , ամմա պէնիւմ հէյ՛էթիւմ օլ չօճուգլարըն եանընտա 'աճէպա նէ՛ գատար եազըլըզսըզ կէօրիւնէճէք տիր ,» տէտի :

Հովարտ թէքրար չօճուգլարըն եանընա կիթտիյի սըրատա «Զարարը եօզ , հիչ զարարը եօզ , «է՛ կէլ ,» տէյիւ ճէվապ վէրտի :

Հովարտ Մինթըրն տօղուչը սէնէ պաշըսը միւնասէպէթիլլէ իճրա էթտիլի շէնլիլլէ նէ՛ սէպէպտէն անը տա՛վէթ էյլէտի . իշթէ Թիփի շաշըրան պիր սու՛ալ : Թիփին պիլմէտիյի սէպէպլի պէն իզահ էտէյիւմ . Մր . Մինթըրն Թիփի հիչ ունութմամըն օլուպ օղլունըն վասըթասըլլէ անա եարտըմ էթմէք իսթէր իտի իսէ տէ , օղլունըն ասըլ եարտըմ էտէնին քէնտիսի իտիլինի զանն էթմէսինի արդուլար իտի : Օլ սապահ գահվէ ալթը էթտիլլէրի զէման քէնտի օղլունըն թապլի՛աթընա էյիճէ վազըֆ օլտըղընտան տէտի քի ,

«Կէրչէք պիր գահրէմանըն հիքեայէսինի օղու՛մաղա պաշլամըն իմ :»

Հովարտ գահրէմանըղա միւլթազ օլտըղընտան կէօզլէրինի արզու իլէ փէտէրինէ տիքէրէք ,

«Պապա , օլ գահրէման քլիւմ տիր , նէ՛ էթմիչ ,» տէտի :

«Պէչ փարասը պիլլէ օլմայան պիր ատէմ իլէ տօսթլըզ էթմէյէ ճէսարէթ էտէն զէնկին պիր կէնճ

իտի : Վազթ միւրուրըյէ օլ ֆազիր առէմ օլ դա-
տար պէօյիւք վէ միւլթէպէր օլտու քի անա եար-
տըմ էտէն կէնճ անտէն հիւրմէթ ու ըր'այէթ կէօ-
քէրէք իֆթիխար էտէր իտի :

Էլիս իւն պէրապէր մէքթէպէ կիտէր իքէն Հո-
վարտ տահա պու մատտէ հազընտա տիւշիւնիւպ
թաշընտըղընտան, էլիս "իշթէ Թիփ Լէվիս . փէտէ-
րիմ տէյօր քի պիղիմ կիպի չօճուգլար անընպէ տօսթ
օլմալըղ . պիլիւսին եա, շու սօն վազթլարտա աթ-
վարընըն իսլահընա կէրէքտէն չօգ չալըշմաղա
պաշլամը տըր," տէյինճէ Հովարտըն Թիփ հազ-
ընտա տախի տիւշիւնմէսի գօլայ իտի :

Հովարտ պիր տաղիգէ սիւքիւթ տուրտըգտան
սօնկրա "էլիս, պու ազշամ Թիփի պիղիմ էվէ
կէլմէյէ տա'վէթ էտէյիմ մի : Օյուն իշինտէ թա-
պի'աթը չօգ էյի տիր, պիլիւսին եա, հիշ հըրսան-
մազ," տէտի :

Էլիս, "կէլէճէյինի դանն էտէր միսին," տէտի :
"Հայ հայ, սըշրար պիլէ . պէն Կա'վէթ Էրէթի .
տօսթլարմըղա պու մու'ամէլէմիզ թուհաֆ կէօ-
րիւնէճէք իսէ տէ, դաննըմա իսթէտիյիմի էտէճէք
գատար ճէսարէթիմ վար տըր :

Հովարտ փէտէրինին եէնի հիքեայէսինի խաթընա
կէթիւրէրէք գուրուլմաղա պաշլատը :

Իշթէ պու սէպէպտէն նաչի Թիփ թէփէնին իւղէ-
քինտէ եափըմը օլ միւքէլէֆ խանէտէ Հովարտ
Մինթըրըն տօղուշը սէնէ պաշըսը միւնամէպէ-
թիյէ իճրա օլունամազ օլ պէօյիւք շէնլիյէ տա'վէթ
օլունտու :

Մատամ Լէվիս էօյլէտէն սօնկրա Թիփին սէթրի-

սինի քէմալը տիգզաթ ու ինթիմամ իւն տիքիպ
տիքիշտիրտի, փաքէյիպ թէմիլլէտի : Տա'վէթ հազ-
ընտա սայքի հիշ պիր սէօզ սէօյլէմէտի իսէ տէ,
անտէն դայէթլէ մէմուռն վէ միւֆթէխիր օլմագտա
իտի : Յիլ հազիդա պու 'ամա'իպ պիր թէրազըր իտի :
շէհրին էն ֆէնա վէ ալազ չօճուգլարը իւն արգա-
տաշըգ էտէն Թիփ պիրտէն պիրէ պէօյիւք պիր
ատըմ ալարազ տէրէճէ ի պալայա վասըլ օլմուշ ի-
տի : Մատամ Լէվիս իշթէ պէօյլէ սէսսիգճէ տիքիշ
տիքմէքտէ իտի իսէտէ, օթուրմը իյնէնին իւրիյէ
կէրիյէ կիտիպ կէլմէսինէ սէյր էտէն Կատար տիւ-
շիւնմէսինի շու վէճիլէ պէյան էթմէյէ պաշլատը :

"Մը. Պրոզըն հէփ շակիրտիւրի քէնտի սէթրիւ-
րինին եագասը իւղէրինէ պէյազ գօլալը եագա կէ-
շիրիւրէր :

Վախտէսի տարըն, տարըն տէտի քի, "էհ,
պանա' նէ . էկէր անյէր քէնտի եագալարը իւղէրինէ
պէյազ քէտի կէշիրիւրէր իսէ, օ զէման տա պանա
քէտի մի սաթուն ալտըրամազսըն . պիղիմ փարա-
մըղ նէրէտէ :

Մատամ Լէվիսէ պու փէք նախօշ պիր մէս'էլէ
իտի : Մէրգումէ Թիփէ պիղզաթ Հովարտ Մին-
թըրըն կիլինտիյի գատար ա'լա չուլա կիյտիրմէյէ
վէ անըն պօյնընա հէփ կէօրէնլէրին կէօղլէրինի
գամաշտըրամազ տէրէճէ պէյազ վէ փարազ եագա
գօմաղա ճան ու կէօնիւլտէն արղուլար իտի իսէտէ,
քէնտի արղուսընըն իճրասընա մուգթէտիր օլմատը-
ղընտան մահզուն վէ միւքէտտէր իտի :

Եաթազ օտասընըն գափուսը աշըգ օլտըղընտան
Թիփին փէտէրի իշպու միւքեալէմէյի իշիթտի :

էօքսիւրիւյիւ պիր ազ քէսիւրիւնձէ "Կատար" տէյիւ
չաղըրտը. գըզըզազ եաթազ օտասընա գօշտու :
"Սէթրի հաղըրլանտը մը, Կատար :"

"Էվվէթ :

"Կիւղէլ կէօրիւնիւյօր մը :"

"Պիր ազ :"

"Թիփին գօմասը իչիւն պիր եազա պոլլմազ
իսթէր միսին :"

Կատար թէ'աճճիւպ իլէ "Հա՛յ, հա՛յ, անա սէօզ
մի իսթէր," տէտի :

"Փէքի, էօյլէ իսէ, պէնիմ իքի իւչ եազամ վար
քի գուլլանմայօրըմ, գուլլանա պիլէճէյիմի տէ դանն
էթմէմ" (պու սօն սէօզ մահգոնանէ սէօյլէնտի) .
"անլէրտէն պիրինի ալ, սօֆրանըն ալթընտաքի
սանտըղըն իչինտէ տիրլէր. պազալըմ սէթրինին եա-
զասը իւղէրինէ տիքիպ տէ սա"իր չօճուգլարըն կի-
յինտիլինէ պէնզէտէ պիլլըր միսին : Էլլինտէն կէլէ-
նի եափ, պազալըմ թիփի նէ' տէր :"

Կատար ուսուլ իլէ սանտըղըն եանընա կիթտի :
Պու շէյ քէնտիսի իչիւն եէնի պիր իչ իտիյսէ տէ,
փէտէրի պու կիւն փէք սարարմըչ օլուպ անըն դա-
յէթ մահգոնանէ սէօյլէմիչ օլտըղը "Գուլլանա պի-
լէճէյիմի տէ դանն էթմէմ," սէօզիւ քէնտիսինին հիտ-
տէթլինի թէսքին էթտիլինտէն, հիչ ճէվապ վէրմէյէրէք
կիտիպ եազալարտան պիրինի սանտըղտան չըգարտը :
Մէղքիւր եազա փաք վէ պէյազ օլուպ փարլամազ-
տա իտի : Մատամ Լէվիս, անը գօճասընըն գուլլանա
պիլէճէյինէ իւմիտի օլմայարազ պիր կէճէ կէօզ եա-
չը տէօքտիւյիւ հալտէ հաղըրլամըչ իտի :

Կատար եաթազ օտասընտան տըչարը չըգտըղըն-

տա վալիտէսի հիտտէթ իլէ "Անը նէ' եափաճադ-
սըն," տէտի :

Կատար ճէվապէն "Փէտէրիմ իսթէյօր քի պոււնը
թիփի գօսոււն," տէտի :

Խասթա "Պէն վէրտիմ, գօսոււն, պիլիւսին եա,
պու կիւն միւմքին մէրթէպէ թէմիզ վէ եազընդը
կէօրիւնմէսի լաղըմ տըր," տէտի :

Մատամ Լէվիս արթըզ պիր սէօզ սէօյլէմէտի իսէ
տէ, գօճասընըն իֆազաթ պոլլմասընա տա"իր օ-
լան իւմիտլէրտէն պիրինին տախի դա"իլ օլտըղը-
նը հիսս էթտի :

Թիփ, պաչը թէմիզ տարանմըչ, թէմիզ կէօմլէյի
վէ տիգզաթլէ թա'միր օլուսմըչ սէթրիլի կիյմիչ վէ
փարլազ եազայր գօնմուչ օլտըղը հալտէ, օտաճը-
ղընտան աչաղը էնտի, Եազա գօնմասը անա եէնի
պիր հէյ"էթ վէրտիլինտէն թիփի էվլէլքինէ պէն-
զէմէզ պիր չօճուգ օլմուչ իտի :

Թիփի սէվինճինտէն գըզարտըղը հալտէ "Պու եա-
զա նէրէտէն պուլոււնտու" տէյիւ սօրուսճա,

Կատար "Փէտէրինին տիր, սէնին գօմանը ար-
զու էթտի," տէյիւ ճէվապ վէրտի :

"Փէքի, նա'սըլ օլտու տա եազամա կէչիլիլտի :"

"Պէլքի աթլայարազ :"

Կատար քէսիւր վէ պիրազ հիտտէթլէնմիչ օլարազ
սէօյլէտի . խայրխահանէ պիր 'ամէլտէ պուլոււնմա-
ղա օ գատար ալըչմամըչ իտի քի իչպու խըտմէ-
թինտէն տօլայը կէրչէքտէն ութանըյօր իտի :

Թիփի կիւլէր հիւզ իլէ "Փէքի, էկէր էօյլէ ի-
սէ, պուրայա աթլամազլէ փէք ա'լա պիր իչ էթ-
միչ, քէնտիլնէ էն միւնասիպ օլան մահալը պուլ-

մուշ օլտըղընաան ճան ու կէօնիւտէն մէմնուն իմ," տէտիքտէն սօնկրա մէգքիւր չէն վէ միւֆէրրիհ սիւ մա իլէ օլ հաղիր խանէտէն չըզըպ թէփէնին իւղէ-րինտէքի միւքէլլէֆ խանէյէ տօղրու կիթտի:

ՊԱՊ 12

"ԱՏԵՄԼԵՐ ՍԷՅԵԼԵՏԻՔԼԵՐԻ ՀԷՐ ՊԱԹԸԼ ՍԷՅԵ ԻԶԻԻՆ
ՐՈՒԶ Ի ՃԵԶԱՏԵ ՀԻՍՍԱՊ ՎԵՐԵՃԵՔԼԵՐ ՏԻՐ:"

Հովարտ Մինթըրն մէքթէպ շակիրտլէրի արասըն-տա 'ատէթա պիր հիւքմտար մագամընտա օլտըղըն-տան Թիփ տէմիր գափուլարը աչըպ իչէրիյէ կիրինճէ կէրչի չօճուղարտան պա'ղըսը տիրսէքլէրիյէ պիրի պիրլէրինի տիւրթէրէք պիր աղ կիւտիւլէր իսէ տէ, էքսէրիսի Հովարտըն անը գարշըլամագ իւղրէ 'ա-ճէլէ իլէ գօշտըղընը վէ ճան ու կէօնիւտէն անը սէլամլատըղընը կէօրէրէք, անըն էօրնէյինէ իմթի-սալ էյլէտիլէր: Հովարտ թըպղը փէտէրինէ պէնղէր իտի. էկէր պիր իշ իճրա էթսէ, անը փէք ալա սուրէթտէ իճրա էտէր իտի: Օլ կիւնիւ չօճուղար փէք խօշ սուրէթտէ կէչիւրտիլէր, էօյլէ խօշ պիր սուրէթտէ քի անճագ չօճուղար անըն թատընը պիրլիւրէր: Գար եռւլարլայարագ, գալա եափարագ, թօփ աթարագ, զըղագ իլէ պուզ իւղէրինտէ գա-յարագ զըշա մախսուս օլան հէր կէօնէ օյունը օյնատըլար:

Իշպու օյունլարըն քեաֆֆէսինտէ Թիփ սա'իրլէ-րինտէն զէրրէ գատար կէրի գալմամագտա իտի, վէ էկէր օլ կիւնիւն զէվզինի չըգարան պիր չօճուզ

վար իտիյսէ օ տա Թիփ Լէվիս իտի: 'Ազըպէթ չէմս ի միւնիր ուֆուգտան նիհան օլուպ սօղուզ զըշ կէճէսի հիւքմ սիւրմէյէ պաշլատը: Չօճուղար պայըրըն տիպլինտէ Թօիլանըպ թէփէտէ պուլունան էլիս իլէ զըղաղընըն կէլիպ եէթիչմէսինէ պէքլէտի-լէր: 'ազըպէթ անլէր գարըն պուզ քէսիւմիշ եիւղիւ իւղէրինտէն եաղ կիպի գայարագ կէլտիլէր:

Հովարտ եօգարըյա կիտէրէք "Չափուք օլ եէ-թիշ. սանա նէ՞ վագը՝ օլտու," տէյիւ չաղըրտը:

Էլիս զըղաղը մէհարէթլէ չէվլիւրէրէք վէ այաղա գալգարագ, "Իշթէ եէթիչտիւ. թէքրար կէլէճէյի-նիղի զանն էթտիլիմտէն, պէն սիղէ պէքլէտիւ," տէտի:

Հովարտ ճէվապէն տէտի քի, "Խայըր. պիղ պիղ-տէն գաչ չօճուղըն տօմուշ օլտըղընը անկլամագ իւղրէ պիր գօմիսիօն թէչքիլ էթտիք, վէ հէփիմի-զին տախի սօղուգտան տօնմըշ օլտըղըմըղը կէօր-տիւլիւմիւգտէն, չայ իչէճէք վագթ կէլինճէյէ գա-տար իւղէրիմիւգտէքի պուզլարըն էրիմէսի իչիւն քիւթիւպիսանէտէ եանան աթէչլին եանընա կիթմէյէ գարար վէրտիք:"

Գըղաղընը օմուղընա ալտըղը սըրատա էլիս. "Փէքի, Հովարտ հա'նի, սէնին գըղաղըն" տէտի:

"Վայ, օլ հէյպէթլի պայըրըն թէփէսինտէ գալտը. զարար եօգ, սիղ եալաշ եալաշ կիտինիղ տէ, պէն գօշարագ կիտիպ ալայըմ:"

Չօճուղար Հովարտըն սէօղիւնէ կէօրէ հարէքէթ էթտիլէր, վէ էլիս Հօլպուք Մր. Մինթըրնըն պաղչէսինէ կիտէն օլ քիւչիւք գափուլը աչմաղա հաղըրլանմագտա իքէն, Հովարտ պայրը աշաղը

գօշարագ, "Տուրընըզ, օրատան կիթմէյնիզ, դար-
ւար իշյնտէ գալըրաընըզ, Պէօյիւք գափուտան,
պէօյիւք գափուտան," տէյիւ նիտա էյլէտի: Քէհիլ
քէհիլ սօլուալըզ վէ նէֆէսի քէսիլտիյի հալտէ
պէօյիւք գափուտան ճիվարընտա անլէրին եանընա
եէթիշտի:

Ուիլ Պէյլի ճայըր ճայըր եանան աթէշին էօնիւն-
տէ տուրան պէօյիւք գօլթուգ սանտալիյէսինէ ա-
թըլարագ, "Պու նէ ա'լա մահալ, վայ 'ատէթա
պիր գար թօփու քէսիլմիշիմ," տէտի:

Հովարտ էլինի սայքի պաշը հիզասընա գալտը-
րարագ "էկէր էլիսին կէօսթէրտիյի եօլտան կիթմիշ
օլսա իտին, պուզ քէսիլըր իտին," տէտի:

Էլիս կիւլէրէք տէտի քի "Անը տօղրու եօլ դանն
էթտիմ: Պէլքի օ զէման տիւնքի Կիրակի մէքթէպի
տէրսինին այէթի քէրիմէսի, եա'նի 'Տար գափու-
տան կիրինիզ,' քէլամը հագընտա տիւշիւնիւյօր
իտիմ:"

Ուիլ Պէյլի "Հը', անը տէրսէն, հէր գափու պիր
տիր," տէտի:

Հովարտ էլինի Ուիլին օմուզը իւզէրինէ գօյա-
րագ վէ անը օխշայարագ, "Գուզում, Բիթապը Մուգատտէսին
լիսանընը սէն անկլամազըն. եօզ-
սա էլիսին նէ տէմէք իսթէտիյինի անկլար իտին
," տէտի:

Էլիս կիւլէրէք տէտի քի "Պիր թալէրէ պահա
թութարըմ քի էկէր փէտէրին սանա իղահ էթմէ-
միշ օլսա իտի, անը սէն տէ անկլամազ իտին:"

Թիփ իսէ միւթէ'էսսիր վէ սաքիթ պիր հալտէ
ուզագտա տուրմագտա իտի. մէզքիւր Կիրակի

մէքթէպի տէրսինի պիլիր իտի. Պատ. Հօլպրուքըն
սէօլլէրինի, շակիրտլէրէ հէնուգ եաշնա քիւշիւք
էքէն տար գափուտան կիրմէյէ նասիհաթ վէրտիյինի
խաթըրնա կէթիրտի, վէ էլիսին սայղըսըզ սէօլլէ-
րինի իշիտէրէք միւզթարիպ օլտու:

Թիփ պիրտէն պիրէ "Պէն պիր շէյ պիլիրիմ,"
տէտի:

Ուիլ Պէյլի զէվզէնիրճէսինէ "Սահի'ն մի, տօղ-
րուսը, չօգ շէյ," տէտի: Ուիլ քէնտիսինի պէյէնիւր,
Թիփտէն զիյատէ մա'լիւմաթլը դանն էտէր, վէ
պուշը անա անկլաթմազ իսթէր իտի:

Էլիս՝ Ուիլէ պիր նազարը հիտտէթլէ պագ-
տըգտան սօնկրա Թիփէ թաթըլըզլէ "Նէ' տէյէճէք
իտին, Թիփ" տէյիւ սօրտու:

Թիփ ճէվապէն, "Տէյէճէք իտիմ քի էկէր պէն
վա'իլլին օլլու օլսա իտիմ, Բիթապը Մուգատտէսի
զէվզէնմէզ իտիմ," տէտի:

Էլիսին եիւզիւ տէրհալ գըփ գըրմըզը քէսիլտի
վէ քիպիլլէնէրէք "Օ սէօգտէն մէրամըն նէ' տիր"
տէյիւ Թիփէ սօրտու:

Թիփ ճէսարէթլէ "Նէ' քի տէտիմ իսէ օ տըր"
տէյիւ ճէվապ վէրտի:

"Պէն' մի Բիթապը Մուգատտէսի զէվզէնտիյիմի
իսպաթ էթմէք իսթէյօրսըն"

"Եա քիմի'ն, գուլաղըմլէ իշիթմէտիմ մի:"

Էլիս հիտտէթլէ "Խայըր, իշիթմէտին, էօյլէ տէ-
մէզսէն մէմուտն օլուրըմ," տէտի:

Թիփ տէտի քի "Փէքի, զէվզէնիպ զէվզէն-
մէտիյինէ վարսընլար չօնուզլար շէհատէթ էթմին-
լէր: Պիր քիմսէ Բիթապը Մուգատտէստէն պիր շէյ

ալըր տա անը տէճտէրիպ չէվիբէրէք, հերքէսէ, ասըլ մա'նասըլէ հիչ պիր միւհնասէպէթ վէ 'ալա-
գասը օլմայան պօշ պիր շէյ մա'նասընտա տըր կիպի
կէօսթէրիր իսէ, պէն անա զէվլէնմէք թէսմիյէ
էտէրիմ:"

Հովարտ տօսթուհն իմտատընա եթիշէրէք, տէ-
տի քի "Պու պօշ միւպահասէ նէ" տիր. Թիփ, պու
քիւշիւք շէյի նիշիւն պէօյիւտիւյօրսըն, Նէ՞ վար.
էլիս օլայթի պիր չօգ քիմսէլէրին էթտիքլէրի կիպի
կիւլէրէք զիքը էյլէտի: Պէն էյի քիմսէլէրին Գի-
թապ Ը Մուգատտէսին այէթլէրինի կիւլէրէք զիքը
էյլէտիքլէրինի չօգ տէֆ'ա կէօրմիւշիւմ:"

Թիփ ճէսարէթլէ տէտի քի "Օ պանա լազըմ
տէյիլ, պէն օ քէօթիւ պիր շէյ տիր տէյօրըմ, վէ
էլիսին փէտէրի տախի էօյլէ տէյօր: Էլիսին փէ-
տէրինին պիր կիւն Ուիլ Պէյլլէ 'Ատէմէր Գի-
թապ Ը Մուգատտէսին սէօղլէրինի աղըզա ալտըզ-
լարը զէման զայէթ ինթիյաթլը օլմալը տըրլար' տէ-
տիյինի պիզզաթ իշիթտիմ:"

"Սանա տէտիմի քի հաֆթա իշինտէ կիտիպ
քէնտիսինին ետրինէ վա'զ վէրէսին: Կէլ պագալըմ,
օլ իշ իշիւն սանա գաշ ղուրուշ ալըզ վէրլիյօր:"

Ուիլ Պէյլլի պուհը զայէթ նախօշ պիր թարգտա
սէօյլէտի: Էլիս Թիփին սէօյլէմէսինէ ֆուրսաթ
վէրմէյիպ տէտի քի,

"Պէն պա'զը քիմսէլէր գատար էյիլմ տէյիւ իտ-
տի'ա էթմէյօր իսէմ տէ, պու ազշամքի սէօղլէրիմ
տէ ֆէնա պիր շէյ կէօրմէյօրըմ:"

Ուիլ "Թիփտէն պաշգա պիր քիմսէ տախի պու-
լունմազ քի անլէրտէ պիր ֆէնալըզ կէօրսիւն:

Պիլի'ր մի սինիզ, Թիփ էյի չօճուգ տըր, հիչ ֆէնա-
լըզ էթմէզ. եալան սէօյլէմէք, սէօյիւպ սայմազ վէ
սա'լիր պիր գաշ ուֆազ թէֆէք շէյլէր իսթիսնա-
լար տըր," տէտի:

Էլիս միւսթագիմ պիր չօճուգ օլտըղընտան քէ-
մալը թէմքլինլէ տէտի քի "Նայըր, պէնի միւտա-
ֆա'ա էթմէք մագսէտիյլէ կէրչէք օլմայան շէյի
սէօյլէմէքտէն պիր խայր հասըլ օլմազ: Թիփ չիմտի
օ կիպի շէյլէրի ապա էթմէզ իսէ տէ, տօղրուսընը
սէօյլէյէրէք անըն պէնիմ հագղըմտաքի օլ հիւսն ի
զաննընտան տօլայը մէմնուս տէյիլիմ:"

Հովարտ չայըն հագղըր օլտըղընը խապէր վէրմէք
իշիւն չանըն չալընտըղընը իշիթտիյինտէն տօլայը
մէմնուս օլտու, զիրա չօճուգլար մահղուս վէ միւ-
քէտտէր օլմազա պաշլայօրլար իտի: Անլէրին էք-
սէրի Թիփին ճէսարէթլէ գարշը գօտուղընը կէօրէ-
րէք օլ գատար միւթէհայէրի գալտըլար, քի պիր
շէյ սէօյլէմէյէրէք իշպու միւպահասէսին էնճամը նէ
օլաճաղընը կէօրմէք իւզրէ անըն էթրաֆընա թօփ-
լանտըլար: Հովարտ ետրինտէն սըշրայարագ վէ
"Իշթէ չօճուգլար պիր շէյ քի անըն իշիւն պէն
քէնտիմ հագղըր իմ, պույուրընը," տէյէրէք անլէրի
եէմէք օտասընա կէօթիւրտիւ: Փարլազ լամպալար
իլէ թէնվիր օլունմըշ վէ օրթասընտա միւքէմմէլ
սօֆրա գուրուլմըշ օլան օլ եէմէք օտասը Թիփ ի-
շիւն 'աճա'իպ պիր մէնղարէ իտի: Տօղուշ կիւնիւ
շէնլիյինէ մախսուս օլան իշպու ա'լա սօֆրանըն
իւզէրինէ թագէ պէքսէմաթ վէ սօղուգ փիլիճէր
թապագ վէ գալաթալարը, ա'լա պալ չանաղլարը
վէ պօլ գուրապիյէլէրլէ տօլու կիւմիւշ սէփէթլէր

սիրելի միջ իտի: Թիփ 'էօմրիւնտէ պու կիպի պիր մէնգարէ հիչ կէօրմէմիչ օլտըղընտան անըն կէօզ գամաշտըրան փարլազըզ վէ կիւզէլլիլինտէն օլ գատար մաթ վէ միւթէհայեիր օլտու քի հանկի թարաֆա տէօնէճէյինի շաշըրտը:

Մատամ Մինթըրն, հէփ տօսթլարընը սէլամլա-տըգտան սօնկրա օլընա տէօնէրէք տէտի քի, "Հովարտ, փէտէրինի մի սօֆրա պաշընա կէլմէ-սինի իսթէրսին, եօգսա սէն վէ տօսթլարըն եա-լընըզ պաշընըզա գալմայը՝ մը թէրճի հտէրսինիզ:"

Հովարտ քէմալը շէվզ իլէ "Խայըր վալիտէ, հէմ սէնին հէմ տէ փէտէրիմին սօֆրա պաշընտա պուլունմանըզ իսթէրիմ: Պէնիմ իլէ պէրապէր սա"իր հէր քիմ տէ պուլունսա, իշպու զիյնէթտէ "էլն հազըր պուլունմանըզ իսթէրիմ," տէյիւ ճէ-վապ վէրտի:

Թիփ Հովարտըն սիմասընտա փարլայան մէսէր-րէթի քէմալը թէ'աճճիւկ իլէ սէյր էյլէտի. Հո-վարտ վալիտէսինի, վէ վալիտէսի Հովարտըն նէ' ա-զիմ մուհապպէթլէ սէվմէքտէ իտիլէր: Պու շէյ Թիփ իշիւն պիւսպիւթիւն եէնի պիր շէյ իտի: Փէք ա'լա վէ մուսթազամ օլտըզ ճիհէթլէ զիյաֆէթէ հիչ տէ-յէճէք եօզ իտի: Զօճուզլար քէնտիլէրին հէյէճան վէ խէլէճանլարընը ունուտըպ հէր շէյին զէվզինի չըգարտըլար:

Սա'աթ սայքի տօգուզ իտի, եա'նի զիյաֆէթիւն իսթամ պուլուպ չօճուզլարըն տաղըլաճաղը վազթ եազլաշմը իտի: Հէր քէս պիւթիւն վազթտա ֆէրա'լանմը, վէ սօֆրայա կէլմէգտէն վուզու՝ պուլմուշ օլան միւսպահասէյի էլիստէն մա'տա հէր

քէս ունութմը իտի, էլիս սա"իրլէրէ մուհապպէթ վէ թաթըլըզ կէօսթէրտի իսէ տէ, Թիփ իլէ սօ-զուզ վէ մաղըրուրանէ տալընտը: Պու ճիւմէ իլէ պէրապէր անլէր պիրի պիրլէրինտէն սազընտըլար, վէ 'ուսուս չօճուզլար քէնտի զէվզ ու սէֆալարըն-տա օլտըլար: Մր. Մինթըրն գափուշը աշընճա շամաթա քէսիւիպ 'ազլիմ պիր սիւքիւնէթ հասըլ օլ-տու: Միւսմալիլէն իլէրի կէչէրէք "Տիվարլար եէր-լէրինտէ տուրո՞ւյօր մը" տէյիւ սու"ալ էթտի:

Էլիս իզահաթ իսթէրճէսինէ Տէլուշ" մը, նէ, եա'նի անլէրին զա"իպ օլմասըն՞ մը մէ'մուլ էտիյօր իտին," տէտի:

"Տօղըրուսը զա"իպ օլաճազլարընտան գօրգույօր իտիմ իսէ տէ, կէօրիւյօրմ քի անլէրէ պիր շէյ օլ-մամըշ հալա եէրլէրինտէ տուրույօրլար: Նէ՞ եա-փըյօր իտինիզ պազալմ:"

Հովարտ ճէվապէն տէտի քի "Էլիս պիզէ պիր հիքեայէ նազլ էտիյօր իտի, սէն իշէրի կիրաիլին զէման անըն իշիւն կիւլիւյօր իտիք: Էլիս, հիքեա-յէնէ տէվամ էթ, պապամըն պուրատա օլմասընըն զարարը եօզ տըր. հիքեայէ տինկլէմէքտէն խօշ-լանըր:"

Էլիս գըփզըրմըզ քէսիլէրէք "Խայըր, սիւքիւթ էտէր իսէմ էյի օլուր զանն էտէրիմ," տէտի:

Մր. Մինթըրն "Հիքեայէնէ տէվամ էթ, պէն հի-քեայէտէն խօշլանըրմ," տէտի:

"Պէն, էֆէնտիմ անլէրէ պու սապահ կէօրտիւ-յիւմ պիր վազը'այը, եա'նի Յուլսէփ Պարնըն քէն-տի փէտէրիլէ սէօյլէշմէսինին թարգընը հիքեայէ էտիյօր իտիմ:"

Հովարտ "Էվելթ", պապա, իշխման պիւսպիւթիւն թէ՛աճճիւպ էտէրսին. քէնտի փէտէրիյէ օլ վէճիլէ մու՛ամէլէ էտէն էօյլէսի հիչ պիր չօճուգ կէօրմէմիշիւմ. փէտէրինին հէր պիր սէօղիւնիւ զէվգէնիւր," տէտի:

Մր. Մինթըրն հիչ քէնտինի պօղմայարագ "Զաննընդճա անտէ թէ՛աճճիւպ օլունաճագ պիր շէյ վա՞ր մը տըր" տէյիւ, սօրտու:

"Վար եա. եօ՞գ մը, էլպէթթէ վար. զիրա փէտէրի անա կէրչէքտէն թէ՛մքին ու վագարլէ սէօյլէտիլի սըրատա չօճուգ անը զէվգէնիւր վէ անըն եիւզիւնէ գարշը փէրլասըճա կիւլէր իտի:"

"Պագաթ օ կիւլի պիր շէյէ սիղին թէ՛աճճիւպ է-տէճէյինիլի հիչ զանն էթմէյօր իտիմ:"

Զօճուգլար շաշա գալտըլար. էլիս "Նի՛չիւն Մր. Մինթըրն. Հովարտ սանա էօյլէ մու՛ամէլէ էթսէ իտի, սանա 'աճա'իւ կէօրիւնմէ՞զմի իտի," տէտի:

"Խայըր, պանա 'աճա'իւ կէօրիւնմէսինէ պիր սէ-պէպիւմ օլա պիլէճէյինի էյիճէ պիլմէյօրմ:"

Հովարտ պունը իշխտինճէ հէմ թէ՛աճճիւպ էթտի հէմտէ կիւճէնտի. վէ տիթրէր պիր սէս իլէ "Պա-պա տօղրուսը պէն սանա օլ գատար թէրպիյէսիգ-լիք կէօսթէրմէք 'ատէթինտէ օլտըղմը պիլմէյօր իտիմ," տէտի:

Մր. Մինթըրն ճէվապէն տէտի քի "Խայըր, ապա կէօսթէրմէմիշ իսէն տէ, կէօսթէրմէյէ պաշայաճա-ղընը ումա պիլլրիւմ. Պունտան պէօյլէ սէն վէ էլիս վէ Ուիլ Պէյլի վէ սա'իր Նիչէլէրի աթալարընըղըն սէօղլէրինի զէվգէնիւր իսէնիլ, թէ՛աճճիւպ էթմէ-յէ պիր սէպէպիւմ օլմայաճագ տըր:"

Զօճուգլար պիւսպիւթիւն միւթէհայերի օլտու-լար. էլիս Հօլպրուք քէմալը իֆթիլսարլէ "Պէն քէնտի փայըմա օլարագ տէրիւմ քի, փէտէրիւմէ օլ գատար հիւրմէթ վէ ըի՛այէթ էտէրիւմ քի հիչ պիր վագըթտա օ թէ՛հիլքէյէ տիւշմէյէճէյիւմ," տէտի:

Մր. Մինթըրն "Սահի՛ն մի, տօղրուսը չօգ թէ- 'աճճիւպ էտէրիւմ. Պէն սէն էն ֆէնասը օլուրսըն տէյիւ զանն էտէյօր իտիւմ," տէտի:

Հովարտ սօֆրատան դալգարագ փէտէրինին եա-նընա կէլտի վէ մէրագ իլէ,

"Պապա պու սէօղտէն միւրատըն նէ՞ տիր" տէյիւ սօրտու:

Փէտէրի ճէվապէն տէտի քի "Հիչ. նէ՞ օլաճագ, միւրատըմ շու տըր քի, թա՛ամ էթմէյէ պաշա-մաղտան հէման պիր աղ էվլէլ պէն շօլ օտատա իտիւմ. չօճուգլար արասընտա վագը՝ օլան միւպա-հասէյի իշխտիւ շու նէթիճէյի չըգարտըմ քի Ալլա-հըն մուգատտէս քէլամընը զէվգէնմէյի չօգ պիր շէյ սայմայան չօճուգլարըն քէնտի փէտէրլէրինին եալսօտ հէր հանկի պիր ատէմին սէօղլէրինէ հիւր-մէթ կէօսթէրճէքլէրինէ իւմիտ էտիլէմէզ:"

Պու սէօղիւն իւղէրինէ, օտատա քէմալը սիւ-քիւնէթ հասըլ օլտու, վէ էլիս Հօլպրուքըն սիմասը հիճապընտան գըփ գըրմըղը քէսիլտի:

'Ագըպէթ Հովարտ եարտըմա եէթիշիւ փէփէլէ-յէրէք տէտի քի, "Լաքին պապա — պէն զանն էթ-մէմ — սէն զանն էտմէր միսին — տէմէք իսթէրիւմ — պապա — սէն պիլլրսին քի էլիս իլէ օլ պիր չօճուգլարըն Ալլահըն քէլամընը զէվգէնմէյէ նիյէթ-լէրի եօգ իտի. Զանն էթմէ՞զ միսին քի պու խու-

սուս մատտէյի տէյիշտիրը : ”

“Կէրչէք պիւմէմ. Յովսէփ Պարնդըն դաստէն քէնտի փէտէրինին սէօղիւնիւ ղէվգէ ալաղընը նէտէն պիւլըր սինիդ .”

Հովարա “Սմէլի կէօսթէրիյօր ,” տէտի :

“Փէքի , Թիփ միւսթէմնա օլարադ , սիդտէն հէր պիրինիլին տէ ‘ամէլի կէօսթէրիյօր : Պաղընըդ , չօճուղար , պէն սիդին հէփինիդ տէ պոլնտան պէօյլէ ըր’այէթսիդ վէ փէտէրլէրինիդէ իթա’աթսըդ օլաճագսընըդ տէմէյօրըմ . խայըր . պէն անճագ ղէմինի փէտէրլէրինիդին , նէ հագդ իլէ քէնտիլէրէ սէմալի փէտէրլէրինիդէ եա’նի Ալլահա կէօսթէրաիլինիդտէն ղիյատէ հիւրմէթ վէ ըր’այէթ կէօսթէրմէնիդի մէ’մուլ էթտիքլէրինի անկլամայօրըմ տէյօրըմ ,”

Չօճուղար իլէ Մր. Մինթըրն պիրադ սիւքիւթ գալարգտան սօնկրա Մր. Մինթըրն եինէ քէլամա աղաղլէ ‘Տար գափուտան կիրինիդ’ քէլամընը քէմալը հիւրմէթլէ թէքրար էլլէտի : “Չանըմճա պուլ քէլամըն մա’նասընը հէփինիդտէ անկլարսընըդ . պուլրատա տար գափուտան կիրմիշ օլտըղը ղաննընտա պուլուլունան պիւրի օլուպ օլմատըղընը պիւմէք իսթէրիմ :”

Մր. Մինթըրն էթտիլի սու’ալըն ճէվապընը պէքլէմէքտէ իքէն հիւքմ սիւրէն սիւքիւնէթ նէ ‘աղիմ պիր սիւքիւնէթ իտի :

Թիփ եիւրէյինին գալի վէ շէտիտ չարփընթըլաընը իշիթմէքտէ իտի . հիւքմ սիւրէն սիւքիւնէթի իքի տէֆա իսլալ էթմէք իսթէտիյսէտէ , մուղթէտիր օլմատը : ‘Սղըպէթ քիֆայէթ միգտարը սէս չըգարըպ “էվլէթ էֆէնտիմ , էօյլէ ղանն էտէրիմ ,”

տէմէյէ մուղթէտիր օլտու :

Մր. Մինթըրն չափուճագ Թիփէ տէօնէրէք “Նիշիւն էօյլէ ղանն էտէրսին , Թիփ ,” տէտի :

“Յիսուսը սէվիպ անըն էմրլէրինի հըֆղ էթմէյէ չալըշտըղըմ իշիւն :”

Մր. Մինթըրն տիթրէր սէսլէ “Ալլահ սէնի միւպարէք գըլա’ չօճուղըմ , չալըքի հէփ պուլ չօճուղար տալսի օլ գափուտան կիրէլէր ,” տէյիւ ճէվապ վէրտի :

Շէհրին սա’աթը տօգուղը չալար . չօճուղար տաղըլմաղա հաղըրլանտըլար , Թիփ շափգասընը ալար վէ երլտըղլարըն փարադ ըլըղընտա եալընըդ պաշընա էվէ ‘ալտէթ էլլէտի : Գալալի միւսթէրին օլմուշ վէ ըուհը գուվլէթլէնմիշ իտի , ղիրա ‘աղըպէթ իսթէտիլի օլտու . ճէսարէթլէ չօճուղարա գարըդ գօտու , քիմէ խըտմէթ էթտիլինի կէօսթէրտի :

Իյթէ հէր քէս քէնտիսինին պիւթիւն գուվլէթիլլէ չալըլմագտա օլուպ հարտըմճըսը քիմ իտիլինի անկլատը : Արթըգ պոլնտան պէօյլէ մէս’էլէլէր հէր հալտէ իլ էլ էպէտ տէյիշլէճէք իտի :

—→→→00←←←—

ՊԱՊ 13

“ՎԷ ՏՈՒՆՏԱ ԻՄԱՆ ԷՏԵՐԵՔ ՀԷՐ ՆԷ ՏԻԼԵՐՍԵՆԵՁ ,
ԱԼԱՃԱԳՍԸՆԸՁ :”

‘Աճէպա պուլ արատա Կատար ունուտըլար’ մը իսայըր , հիշ պիր վէճհլէ : Թիփ Կատար իշիւն ‘ալ էտ տէվամ վէ հէրարէթլէ տու’ա էթմէքտէ իտի : Չան ու կէօնիւտէն տու’ա էթտի իսէ տէ , ղանն

էտերսին շիմտիյէ դատար տու՛ալարը նաֆիլէ օլմուշ խաի : Պիր կիրալի կիւնիւ տէրսին մատտէսի Տու՛ալարըն ճէվապընա տա՛իր խաի : Թիփ քէմալ ը տիգաթիլէ խօճասընը տինկլէտի իսէ տէ , խօշնուտ գալմատըղընա տէլալէթ էտէն պիր հէյ՛էթիլէ տինկլէտի :

Թիփ հէփ չօճուգլարըն տաղըլտըղընը կէօրիւնճէ Մը . Հօլպրուքա խիթապէն , « Էֆէնտիմ պիր սու՛ալ տահա տինկլէմէյէ վազթընըղ վա՛ր մը , » տէյիւ սօրաու :

Մը . Հօլպրուք թէքրար ետրինէ օթուրարադ ,

« Էվլէթ , պիր տէյիւ իսթէրսէնիդ իքի սու՛ալ տախի տինկլէմէյէ վազթըմ վար , նէ՞ տիր պագայըմ Եղուարդ » տէտի :

« Պէն առէմլէրին տու՛ալարընա Ալլահըն տէրհալ ճէվապ վէրմէտիլինին սէպէպինի պիւմէք իսթէրիմ : »

Մը . Հօլպրուք կիւլիւմսէյէրէք տէտի քի , « Եղուարդ , էկէր հէփ սու՛ալարըն տախի պու գատար կիւճ օլուր իսէ , պու կիւն սա՛իր պիր սու՛ալա վազթ գալաճաղընա՛աղըմ քէսմէզ : Փագաթ պուենա պիր գաչ սէպէպ վար տըր . անլէրի պուլմաղա չալըլալմ : Պա՛ղէն Ալլահ պիղիմ տու՛ալարըմըզա , սատէճէ իմանըմըղ իսթիւն էթմէք , եա՛նի քէնտի տիլէյիմիդի իհսան էթմէյէ հազըրլանընճայա գատար քէնտի քէլամընա իման իլէ տու՛ատա միւտալմէթ էտէճէյիմիդի , վէ կախօտ աղ վազթտան օսանարադ արթըզ նիյաղ էթմէքտէն ֆալիդ կէլէճէյիմիդի կէօրմէք խաթըր իչիւն ճէվապ վէրմէզ : Պա՛ղէն պիւթիւն գուլմէթիմիդի տու՛այա վէրիպ ֆարզ օլան իչի իչլէմէյիդ . չօգ տէֆա տախի տու՛ալ էտէրէք տիլէտիլիմիդ չէյի ալաճաղըմըզա ինանմայըզ : Սճէպա տէտիլիմի անկալաճօրմըսըն : »

Թիփ տէրհալ « Խայըր , էֆէնտիմ , » տէյիւ ճէվապ վէրտի :

« Փէքի , պագալմ ֆիքրիմի տահա սատէ թարգտա պէյան էտէ՛մէզ միյիմ : Եղուարդ , քիմի՞ն իչիւն տու՛ալ էթտին տէ , միւսթէճապ օլմատըղընտան տօլայը պու սապահ ճանըն սըզըլմագտա տըր : »

« Կատար իչիւն տու՛ալ էթտիմ , հէմտէ ուզուն միւտտէթտէն պէրու էթտիմ : Կատար պէնիմ դըզ գարտալըմ օլուպ անըն Յիսուսը սէվմէսինի իսթէք իսէմ տէ , կէօրիւնիւր քի տու՛ամըն անա հիչ ֆալիտէսի օլմամը տըր : »

« Գապէլ է Ալլահ սէնին սապըրըն սընայօր իսէ տէ , ինթիմալ տըր տէմէմ : Պանա գալսա , տահա էյի պիր սէպէպ պուլա պիլիլիդ : Տու՛ալ էթմէքլէ պէրապէր իչլէյօր մըսըն , եա՛նի Կատարա սէօյլէյօր մըսըն . անա սէնին քէնտիսի իչիւն տու՛ալ էթտիլինի սէօյլէյօր մըսըն . Քրիստոսա կէլմէսի իչիւն անա իպրամ էտիյօր մըսըն վէ անա եօլ կէօսթէրիյօր մըսըն : »

Թիփ քէմալը վագարլէ տէտի քի , « Պիր տէֆա անա պիր աղ սէօյլէտիմ իսէ տէ , սէօզիւմիւն անա ֆալիտէի օլտըղընը գանն էթմէտիլիմտէն թա օ վազթտան պէրու անա պիր սէօզ պիլէ սէօյլէմէմիչիմ : »

« Սճէպա Գիթապ ը Մուգատտէստէ Սէլամէթլէ կիտինիդ , ըսընմըզ վէ տօյմուշ օլասընըզ , կիպի պիր այթթէ րասթ կէլտիլին օլմու՛շ մը : Իչպու այթթ պիլա՛ամէլ տու՛ալ էթմէնին ֆալիտէսիդ օլտըղընը կէօսթէրի : »

Թիփ պաչընը սալլայարադ էօյլէսի պիր այթթ օգուլմամըզ օլտըղընը պէյան էթմէսի իւզէրինէ Մը-

Հօլպրուքը էլինի անըն ուժագ Գիթապը Մուգատ-
տէսինէ ուղաւարդ տէտի քի,

“Կէթիր անը պուլալըմ վէ էվէ եէթիլինճէ օգու,
վէ սէն քի Կատար իչիւն տու'ա էտիպ անա հիճ
սէօյլէմէմէքտէ սին, պագ քի օլ ատէմէ պիր աղ
պէնկղէմէյօր մըսըն: Պունտան Ֆաղլա պաշգա պիր
շէյ տալի վար տըր: Տիւտիմին շէյի Ալլահըն իճրա
էտէճէյինէ կէրչէքտէն ինանըր մըսըն: Սէն տու'ա
էթտիլինտէ հէր կիւն, ‘Եա Բապպ, Կատարը խրիս-
թիան էյլէ’ տէր իսէնտէ, ‘աճէպա Կատար պու կիւն
սէնին եանընա կէլսէտէ ‘Պէն խրիսթիան օլմագ
խաթէրիմ’ տէսէ, թէ'աճճիւպ էթմէզ միսին: Պէօյլէ
պիր շէյ մէ'մուլ էտէ'ր միսին:”

Թիփ քէնտի էֆքեարընը սըտգ իլէ սէօյլէմէք
‘աաէթինտէ օլաղընտան քէմալը վագարլէ,

“Խայըր մէ'մուլ էթմէմ’ տէյիւ ճէվապ վէրտի:

Գիլիսէնին չանը չալընմաղա պաշաւաղընտան
Պատուելի այաղա գալգտը վէ Թիփէ խիթապէն տէ-
տի քի “Թիփ, էկէր սէն հէմ իշլէր հէմ տէ տու'ա
էթտիքտէն սօնկրա Ալլահտան իմանընը արթըրմա-
սընը տիլէր իսէն, զանըմճա Օ քէնտի վա'տընը
իճրա էտէճէք, վէ սէնտէ աղ վագթտան տու'ալա-
րընըն ճէվապընա նա'իլ օլաճագ սըն:”

Գիթապալարը վէ քեաղըտլարը զաթէն թօփլամըշ
օլարագ կիթմէյէ հաղըր պուլոււնտըղը սըրատա ‘ի-
լավլէթէն տէտի քի,

“Եղուարդ, Փէնճէնպիհ ազլամը տու'ա մէճիս-
լէրինէ նի'չիւն կէլմէյօր սըն:” Թիփ միւլթէ'աճճի-
պանէ պագարագ տէտի քի,

“Օ մատտէ հագգընտա ապա տիւշիւնմէմիշ իմ,

էֆէնտիւմ. չօճուղար օլ մէճիսէ կէլիլլէ'ր մի եա:”

Պատուելի մահղուն պիր թարգտէ տէտի քի “Խա-
յըր, կէլմէղլէր, զիրա պիւթիւն պու շէհրտէ սէնին
եաշտաշըն օլուպ տա իշլապքեարը սէվէն պաշգա
պիր չօճուղ թանըմայօրըմ: Տիւշիւն, Թիփ, էօ-
նիւնտէ իճրա էտէճէք նէ' գատար իշ վար:”

Թիփ եէնի տիւշիւնճէլէրլէ տօլմուշ օլարագ էվէ
տէօնտիւ: Խայըր, էվէ կիթմէտի. թա գարա ա-
ղաճա գատար կիթտի, վէ օրատա օթուրարագ Պատ.
Հօլպրուքըն Գիթապը Մուգատտէսի իչինտէ իշա-
րէթ էթտիլի մահալը օգուտը: Էվլէթ Կատար ի-
չիւն թամմ պէօյլէ տու'ա էթմիշ իտի, վէ պատ-
ուելինին տէտիլի կիպի էկէր Կատար կէրչէքտէն
Քրիստոսա կէլսէ, քէնտիսի հագիգաթէն փէք թէ'աճ-
ճիւպ էտէճէք իտի:

Օլ կիւն Թիփ շու աթիտէքի թարգտա տու'ա
էթմէտիքճէ մէքքիւր աղաճըն եանընտան այրըրմա-
տը. “Եա', Ալլահ Կատարա Յիսուսը սէվտիլէ պիւ-
լէճէյն պապընտա պանա իման իսսան էյլէ, վէ անա
նէ վէճհլէ եարտըմ էտէ պիլէճէյիմի պանա պէյան
էյլէ:”

Պունտան պէօյլէ Թիփ շիւպհէ եօգ քի իշլէմէք
իչիւն ֆուրսաթ արամաղա պաշաւաղը վէ հէման օ
կիւն արատըղը ֆուրսաթը պուլտու, էօյլէն թա'ա-
մընտան սօնկրա Կատար եալընըզ պաշընա կէզմէյէ
կիթտի. Թիփ անը կէօղէթլէյիպ մէզարըղա տօղ-
րու կիթտիլինի կէօրտիւ: Ալլահ Թիփի չափուճագ
Կատարըն արգասընտան եէթիլմէյէ թէշվիգ էյլէ-
տի: Թիփ հէմիլէսինին եանընա եէթիլիպ տէ ա-
նըն Յովնանըն մէզարը եանընա պիր թաշ եուվար-

լայնալ իւսթիւնէ օթուրմը իտիյնի կէօրիւնճէ ,
իճրա էտէճէյի իշի տիւշիւնէրէք երւրէյի շիտտէթ-
լէ աթմաղա պաշլատը :

Կատար կէօղէրինի հօգարըյա գալտըրարադ “Սէ-
պուրայա նի՛չիւն կէլտին,” տէյիւ սօրտու :

Թիւփ պիր ադ չէքինտիքտէն սօնկրա ասըլ ֆիք-
րինի աչըդտան սէօյէտի :

“Սրգան սըրա կէլտիմ :

“Էօնիւմ սըրա կէլմէյիպտէ արգամ սըրա կէլ-
տիյնի պէն տէ պիլիւրիմ :

“Սէնիւլէ կէօրիւշմէք նիյէթիլլէ կէլտիմ :

“Փէքի , էօյլէ իսէ պէնի կէօր տէ տէֆ’ օլ , պէն
սէնին պուրատա տուրմանը իսթէմէմ :

Պէս պէլլի , նէ քի սէօյլէնիէճէք իսէ , չափուք
սէօյլէնմէլլի իտի : Թիւփին գալպի մուհապպէթլէ
թաշգըն օլտըղընտան տիթրէր պիր սէս իլէ տէ-
տի քի ,

“Ա՛հ , Կատար պէն սանա ‘Աճէպա խրիսթիյան օլ-
մադ Խեֆէշ Դեֆէ’ տէյիւ սօրմաղա կէլտիմ : Պուռնա
օլ գատար արդուքէչ իմ քի սէօյլէմէմէք էտէմէմ :

Կատար տէօնիւպ պիրատէրինէ ուսլու վէ վա-
գար իլէ պագադգտան սօնկրա , ‘ազըպէթ , “Մէ-
րամըն նէ’ տիր . խրիսթիյան օլմադ նէ’ տիր :

“Մէրամըմ , ‘Յիսուսը սէվիպ անըն էմրլէրինի
իճրա էյլէ ,’ տէմէք տիր :

“Անը նէ’ տէյիւ սէվէյիմ :

“Զիրա անըն սէնի նէ գատար սէվտիյնի վէ
սէնին իչիւն նէլէր էթտիյնի անկլայաճագ օլտան ,
անը սէվմէմէք էտէմէզ սին :

“Նէ շէյի իճրա էթմէմիղի պուլուրըյօր :

“ ‘Էյի օլունուզ , էյի շէյլէր իճրա էթմէյէ չալը-
շընըզ’ տէյիւ պուլուրըյօր ”

Կատար կէօղլէրինի պէլէրտիպ հիտտէթլէ տէտի
քի , “Պէնիւմ էյի օլմատըղըմը , վէ Եւսալ իտիյիմի
պլիլէրէք սէնին կէլիպ պանա պէօյլէ շէյլէր սէօյ-
լէմէն ալչաղըզ տէյիւ մի տիր : Անամ տա’իմա
պանա հըրսլանըպ պէնի թա’ղիր էթմէզ մի . Խաֆա
իշ իլէ օղրաշաճագ տէյիւ մի իմ . սօնկրա պէն տէ
թիթիլլէնէրէք հըրսլանըրըմ , հէմ տէ իսթէյէրէք
հըրսլանըրըմ , զիրա պէն քէնտիմի զապթ էտէ-
մէմ :

Ֆադաթ Թիւփ շէվգլի պիր սուրէթտէ անըն սէօ-
ղիւնիւ քէսէրէք տէտի քի “Լաքին , ա՛հ , Կատար ,
Յիսուսըն սանա հարտըմ էտէճէյինի պիլմէյօրսըն
Օ սանա հարտըմ էտէր : Օ կիպի պիր շէյ վու-
գու’ պուլտըղը , հըրսլանըպ ֆէնալըզ էթմէք իս-
թէտիյին զէման , հալընըզ անա կիտիպ էօնիւնտէ
տիզ չէօք վէ հէր շէյի պէյան էյլէ , օ հէր տէֆ’ա
սանա հարտըմ էտէր , վէ հօգարըտա , հա’նի սէնին
կիտէ պիլէճէյին ճէննէթտէ հիչ քիմսէ հըրսլանմազ ,
հիչ թա’ղիր էտէն օլմազ . օ նէ կիւզէլ պիր մա-
հալ տըր . . . իւսհի օգուրլար , ալթուն թաճլար
գօրլար , փուռարլար ազար , վէ . . . վէ պիլիւրսին քի
Յուլան տա օրատա տըր , պէն տէ օրայա կիտէ-
ճէյիմտէն Խեֆէշ քի սէն տալի պէնիմէ պերապէր
կէլէսին :

Կատար պիրատէրինին սէօղլէրինի տինկլէտիյի
սըրատա վագարը պիր հէյ’էթ քէսպ էթմէյէ պաշ-
լատը վէ պիրատէրի սէօղլիւնիւ պիթիլինճէ կէօղ-
լէրինի Յուլանըն քիւչիւք մէզարընա չէվիւրէրէք

շալընը իբրեւ իշխան իշխանութեան սրբաշուն վէ անընդէն երևա-
ղիւնս իւր իւր իւր , հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաղա
պաշաղտըղնտան պիւթիւն վիճուտը սարսըլմագ-
տա իտի :

Թիփ միւղթարիպ օլուպ շիմտի նէ էտէճէյինի
պիւթէյօր իտի . 'աղըպէթ էյիլէրէք Կատարա տէտի
քի "Ահ, Կատար, սէնի աճընըրըմ . էկէր Յիսուսը
«էվէ Էօն», մէս'ուտ օլուր իտին :

Կատար ընչգըրարագ տէտի քի "Իսթէրիմ, իս-
թէրիմ, էկէր եօլուսը պիւթէմ, սէվէր իմ :

Թիփ զայէթլէ սէվիմէսիյլէ պէրապէր պու կի-
պի պիր շէյի պու գատար էրքէն ումմատըղնտան
հայրէթէ տալտը, վէ տէտի քի,

"Գօլայ տըր Կատար, էկէր Ալլահտան օլ եօլու-
սանա կէօսթէրմէսինի տիլէր իսէն, սահիս գօլայ
տըր : Պիլիբսին քի Ալլահ տէտիլին հէր լուղէթի
իշիտիր . շիմտի տէ իշիտիր ամմա խասսէթէն տի-
լէմէնի իսթէր : Պագ, Կատար, պէն պիր աղ էօթէյէ
կիտիյօրըմ, սէնտէն ուղաղլաշըյօրըմ քի սէնի կէօ-
րիւպ սէսինի իշիթմէյէյիմ . տիղ չէօք տէ Յիսուսա
սէօյլէ : Օ սանա եարտըմ էտէր :

Թիփ պիր թարաֆա կիթտիյի սըրատա Կատար
"Տուր, նէ տէյէճէյիմի պիւթէյօրըմ," տէտի :

"Թամմ պանա տէտիլինի անա Զաֆլ Էթ, վէ սանա
եարտըմ էթմէսինի նիյաղ էյլէ : Պագ, Կատար, ան-
սըղ պիր շէյ էտէմէգսին . անըն սէնի հէր ան կէօ-
ղէթմէսի լաղըմ տըր, եօգսա հէր ճէհտ նաֆիլէ տիր :

Թիփ պիր թարաֆա չէքիտի, վէ Կատար եալը-
նըղ գալտը . թամմ պիրատէրինին իշլասքեարը
պուլտըղը մահալտէ եալընըղ գալտը : Քէնտիսինին

իլը տու'ասընը 'արղ էթմէք իւղրէ օրատա եալընըղ
գալմասը Կատարա փէք զարիպ կէլտի :

Կատար հէր աղշամ քէնտի եաթաղը եանընտա
տիղ չէօքէրէք "էյ սէմավթտա օլան Փէտէրիմիղ"
տէմէյէ ասլա ալըշմամըլ իտի : Պու անըն իշիւն
պիւսպիւթիւն եէնի վէ զարիպ պիր շէյ իտի : Օ-
րատա ուղուս վագթ րահաթ օթուրտը, վէ չէհ-
րէսի կիթտիքճէ գիյատէ թէմքինլէտի : 'Աղըպէթ
քիւլիւք էլլէրինի Յովհանըն մէգարընը գափլայան
սէրթ գարըն իւսթիւնէ գօյարագ տիղ չէօքիւպ
տէտի քի "էյ, Յիսուս, Թիփին տէտիյի կիպի օլ-
մագ իսթէրիմ : էկէր իզնին օլուր իսէ, սէնի սէվ-
մէք իսթէրիմ : Պէնի սէվէն եօգ տըր : Թիփին սէօյ-
լէյիլինէ կէօրէ սէն տա'իմա եարտըմ էտէրսին :
էկէր եարտըմ էտէրսէն, պէն տէ չալըշըրըմ :

Պու սէօյլէրի փէք եափաշ եափաշ վէ տիւշիւ-
նէրէք, վէ հէր սէօղ 'աղապինճէ սօլուգ ալարագ
սէօյլէտի իսէ տէ, պիթիլինճէ այաղա գալգմագ իս-
թէմէտի . տահա գիյատէ սէօյլէմէյի արղուլատը-
ղնտան տու'այը թէքըրարլէ "Թիփին սէօղիւնէ կէօ-
րէ պէն էյի օլմալըյըմ : Պէն էյի օլմաղ իսէմ տէ,
չալըշըրըմ," սէօղիւնիւ տախի 'իւլավէ էլլէտի :

Իշպու սատէ վէ չէվգլի տու'ա տէֆ'աթլէ թէք-
րար օլուստու :

Թիփ արթըղ Յովհանըն մէգարընա կիթմէյիպ,
մէգարըղըն տիլէր թարաֆնտան Ֆէրզլի եօլ իլէ
տօստօղրու էվէ կիթտի : էվէ եէթիլինճէ քէնտինին
օտաճըղընա կիրէրէք վէ տիղ չէօքէրէք Կատար
իշիւն տու'ա էթտի . տու'ասը տախի սէվտիքէրի
չէյլէր իշիւն հէմ իշլէյէն հէմ տու'ա էտէն քիմսէ-

լէրին տու՛ածը կիպի իտի :

Թիփ Կատարը Թէքրար կէօրտիւյիւ ղէման անը ագլամայըն եէնիլիճէք չօրպայը հաղըրլամագտա , անը գուվլէթլիճէ գարըշտըրմագտա վէ կիթտիքճէ գաթըլաշտըղընտան կիւճիլէ գարըշտըրմագտա , վէ գարըշտըրմագ իշինին կիթտիքճէ կիւճլէշմէքտէ օլտըղընը կէօրտիւ , վէ եագլաշարագ

“Կատար , պրագ պէն գարըշտըրայըմ ,” տէտի , Կատար տախի պէօյիւք գաշըղը անա վէրտի : Օ ղէման Թիփ չօրպայը գարըշտըրմագ ալաշատը :

Պիր աղ սօնկրա Կատար չօրպայա թուղ դօմագ իւղըէ Թէնճէրէնին եանընա կէլիպ Թիփին շէվլիլ վէ հասրէթլի պագըշընը կէօրտիւ , վէ պաշընը սալլայարագ անա ուսուլ իլէ “Ջանըմճա իշիթտի ,” տէտի :

Թիփ սէվինճ իլէ “Պէլէլէճ քի իշիթտի” տէյիպ , տէրուճինտէն “Անըն իամինէ համտ ու սէնա օլտուճ” տէտի : Սէմատա օլան մէլէքլէր տախի մէսէրրէթլէ իլա՛ի օգուտըլար , ղիրա օ կէճէ Կատար Լէվիա իշիւն պէյաղ պիր խիլաթ վէ ալթուճտան պիր Թաճ հաղըրլանտը :

ՊԱՊ 14

“ԻՄՏԻ ՀԵՐ ԳԻՄ ԱՏԵՄԼԵՐԻՆ ՀՈՒԶՈՒՐԸՆՏԱ ՊԵՆԻ
ԻԳՐԱՐ ԷՏԵՐՍԷ , ՊԵՆ ՏԱԽԻ ՍԷՄԱՎԱԹՏԱ ՕԼԱՆ
ՓԵՏԵՐԻՄԻՆ ՀՈՒԶՈՒՐԸՆՏԱ ԱՆԸ ԻԳՐԱՐ ԷՏԵՐԻՄ”

Թիփ նէ էտէճէյինի էյի պիլմէտիյի հալտէ տըշարը չըգըպ , գափուճըն էօնիւնտէ տուրտու , վէ այ այտընլըղընտա էթրաֆընա պիր կէօղ կէգտիրտիքտէն սօնկրա եինէ իշէրի կիրիպ փէնճէրէնին էօնիւնտէ օթուրարագ ուղուճ վագթ տըշարըյա պագտը . ‘աղըպէթ սապիթ պիր գարար վէրմիշ կիպի կէօրիւնտիւ . ճէսարէթլէ գապարը եըյգամագտա օլան Կատարըն եանընա վարտը :

“Կատար քիլիսէյէ , տու՛ա մէճլիսինէ կէլմէք իսթէմէճ միսին :

Կատար քեասէյի թապագլարը եըյգամագտա մախսուս օլան լէյէնին իշինէ պրագըպ էփէյի Թէ՛աճճիւպ իլէ Թիփին եիւղիւնէ պագտըգտան սօնկրա տէտի քի ,

“Թիփ իսթէրիմ ամմա տըշարը չըգմագ իշիւն միւնասիպ էսվապըմ եօգ տըր . պէնիմ էսվապըմ անճագ իւսթիւմտէքի ըուպա իլէ էսքի շափգամ տըր :

Թիփ ճէվապէն տէտի քի “Անըն հիշ գարարը եօգ . պագ պէնիմքի տէ պու ֆէնա էսքի սէթրի իսէ տէ , պէն կիթմէյէ գարար վէրմիշիմ . չու գապլարը չափուք եըյգա տա կիտէլիմ :

‘Ագըպէթ Կատար “Փէք ալա , Կէլէլէճ . լաքին վալիտէմ նէ՞ տէր ,” տէտի :

“Անը պէն սըրասընա գօրուճ :” Թիփ ուսուլ իլէ

եաթադ օտաւնա կիթտի: «Պապա չիմտի պիր ազ էյի» միսին:»

«Օ դատար էյի տէյիլ իմ: 'Իլմ ի հիսապ տէրսի պու կիւն նաճըլ իտի:»

«Փէք ալա իտի. Մր Պրոդ պանա 'սէն չափուք չափուք իլէրի վարմաղա պաշլամըսըն' տէտի: Վալիտէ, պու ազլամ Կատար պէնիմէ պէրապէր կէլիմն մի, պէն քիլիսէյէ, տուա մէճլիսինէ կիւ տէճէյիմ:»

«Մատամ Լէվիս իչինտէ էփէյի վազըթտան պէրու պիր դումաշ փարչասը արաշտըրըպ տա հէնուզ պուլամամըլ օլտըրը սէփէթտէն կէօղիւնիւ չէլիլիպ օղլունա մէրադ վէ թէ'աճճիւպլէ պաղտըրտան սօնկւրա տէտի քի,

«Պէնճէ հաւա խօշ, իսթէրսէ կիթսին, Փազաթ իսթէյէճէյինի զանն էթմէմ:»

Վէ լաքին էմէյօք էրէ. օն տազիգէտէն Թիփ վէ Կատար պիրլիքտէ Եօլա չըզըպ դարլար իչինտէն կիթտիլէր: Կատարըն սիմասը թէմքինլէչիպ պիրտէն «Թիփ, պա'ղէն հըրսլանաճաղըն կէլմէ՞ղ մի, օլ տէրէճէ քի պիր քիմսէ իւզէրինէ հիւճուճ էթմէղ իսէն կէօյա չաթլայաճաղսըն տէյիլ զանն էտէր սին:»

Թիփ տէտի քի, «Խայըր, օ դատար տէյիլ, լաքին տուր հէլէ, էլվէթ, օ շէյ պանա տա վազը' օլուր, պա'ղէն Պօպ Թըրնըրա զայէթլէ տարըլըրըմ, օլ տէրէճէ տարըլըրըմ քի անը դարըն իչինէ կէօմէճէյիմ կէլիլ. Փազաթ պու հալ չօգ սիւրմէղ:»

Կատար տէտի քի «Պէնիմքի սիւրէր. սապահ-լայըն իչէ պաշլարըմ, պիր շէյ պէնի հըրսլանտըրըմ

վէ ազլամա դատար հըրսըմ կիթտիքճէ արթար. օլ տէրէճէ հըրսլանըրըմ քի պանա կէօյա ուչաճաղըմ կիպի կէլիլ: Տա'իւսա պու հալտէ դալաճաղըմը զանն էտէ՞ր միսին:»

Թիփ ճէվապ վէրիպ տէտի քի «Խայըր, շանն էմէյօք, Հէր կիւն պիր ազ սապր էթմէյէ չալըչտըղըն հալտէ, չօղա վարմաղտան էվլէլքինին Եարըսը դատար պիլէ դօլայըղլէ հըրսլանմատըղըն կէօրիւրսին. իչպու խուսուսը պաշա շէյլէրտէ թէճրիպէ իլէ անկլամըլ օլտըղըմտան, պէօյէ օլաճաղընը պիլիւրիմ: Իլք տէֆ'ա օլարադ մէքթէպտէ հիւսն ի հալէքթէթտէ պուլունտըղըմ դէման ա'հ իլիմ նէ դատար կիւճ իտի: Ֆըսըլտամաղա նէ դատար արդու էթտիլիմի խայալ էտէմէղսին. 'ալէտ տէվամ պէնի կիւլտիւրէճէք վազը'ալար վուզու' պուլմագտա իտիլսէտէ, սապր ու թէհամիւլ էթմէքտէ տէվամ էթտիլիմտէն, չիմտի Ֆըսըլտամադ խաթր ու խայալըմտան պիլէ կէչմէղ: Կատար, վալիտէմիդ պիլի' մի:»

Կատար, «Խայըր, պիլմէղ,» տէտի:

«Սէնին Եէրինտէ օլսա իտիմ, անա տէր իտիմ:»

«Ա'հ, Թիփ, տէյէմէմ. պէնի թա'ղիր էթմէքսիլըն պանա պազմադ. պու մատտէյէ տա'իր անա պիր սէօղ սէօլէյէմէմ:»

«Էվլէթ, սէօլէյէ պիլիւրսին. պէն օլսա իտիմ, չիւպհէ Կօգ քի սէօլէր իտիմ. Էկէր վալիտէնին չալըչմանտան խապէրի օլսա, չալըչպ սապր էթմէք սանա չիմտիքինտէն չօգ դօլայ կէլիլ:»

Շիմտի արթըգ սայքի քիլիսէնին գափուսընա Եազլաշմըլար իտի:

Թիփի ափանսըդ տէտի քի, "Կատար, պու ագ-
չամ պապամըդ իշիւն տու'ա էտէլիմ: Պէն չօգտան
պէրու տու'ա էտիյօրըմ, սէն աէ պանա եարտըմ
էյլէ:"

Փէյտէր փէյ, Ալլահ Թիփի տար եօլտան կէօ-
թիւրմէքտէ իտի: Թիփ միւնէվկէր վէ սընադ օլան
օտատա օթուրըպ տա, Պատ. Հօլպրուքըն օ-
րատա պուլունան հէր պիր խրիսթիյանըն օլ կէճէ
Քրիստոս իշիւն պիր իշ էթմէսի պապընտա 'արդ
էյլէտիյի հէրարէթլի տու'այը իշիտիր իշիթմէզ
Քրիստոսըն ուղընա նէ էթմէսի վաճիպ իտիյինէ
տա'իր տիւշիւնիւպ թաշընմաղա պաշատը: Էթ-
րաֆընտա պուլունան ատէմէրին հէփիսի պիրէր
պիրէր տու'ա 'արդ էթմէքտէ եախօտ պիր գաչ
սէօզ սէօյլէմէքտէ իտի: Քէնտիսի'տէ մի սէօյլէ-
մէլի. 'աճէպա սէօյլէյէ պիլլի'ր մի: Ահ, խայըր:
Քէնտիսիսնէ քիմսէ գուլագ ասմագ իսթմէյէճէ-
յինտէն, սէօյլէմէսինտէն հիշ պիր ֆա'խտէ հասըլ
օլմադ: Մր. Պրոզ թամմ քէնտիսին գարչըսընտա
օթուրտըղընտան, պէլքի անտէն ութանըր իտի:
Էվկէթ, ֆագաթ Խէլասքեարընը իգրար էթմէյէ
պօրճուլ տէյլի'լ մի տիր: Պատուելի "Հէր քիմ պէնի
ինքեար էտէրսէ," այէթի իւզէրինէ սէօյլէմիշ վէ
անը փէք կիւզէլճէ իզահ էյլէմիշ իտի: Մր. Մին-
թըրն հէման պիր ազ էվկէլ օրատա պուլունան-
լարտան հիշ պիրինին Քրիստոստան տօլայը ու-
թանմամասը իշիւն տու'ա էթմիշ իտի: Իշպու հէփ
տիւշիւնճէլէրին նէթիճէսի շու օլտու քի Թիփ գա-
նափէտէն գալըպ վէտիզ իւզէրինէ կէլիպ շու
վէճիլէ տու'ա էյլէտի: "Էյ սէմավաթտա օլան փէ-

տէրիմիզ, իսմին մուգատտէս օլտուն: Տու'ա էթ-
մէյի պանա էօյրէթ: Քրիստոսը ինքեար էթմէք
իսթէմէմ: Անը սէվմէք իսթէրիմ: Պիլիմ մէքլէպ
չօճուզլարընըն, փէտէրիմին, վէ հէփ ատէմլէրին
Անը սէվմիսինի իսթէրիմ: Յիսուս իշիւն իշլէմէյէ
չալըշաճաղըմ: Անըն իշիւն իշլէմէյէ շալաշալաճ:
Հէր կիւն պանա եարտըմ էյլէ, վէ Յիսուսըն խաթրը
իշիւն կիւնահլարըմը 'աֆվ էյլէ: Ամին:"

Թիփ այաղա գալընճա, հիշ պիր զէմանտա Ալ-
լահա օլ գատար եաղաշմամըլ օլտըղընը հիսս էյ-
լէտի: Մր. Հօլպրուք, պիր ազ սօնկրա պու գա-
տար էրքէնտէն քէնտի խաշընը ալմըլ օլան կէնճ
չակիրտ եա'նի Թիփ իշիւն տու'ա էթտիյի էսնատէ
թէ'էսսիւրիւնտէն նաշի սէսի տիթրէտի:

Մէճլիս խիթամ պուլունճա Պատուելի քէնտի-
սիյլէ կէօրիւշմէք իշիւն պէքլէյէն քիմսէլէրին քիւ-
շիւք ճէմա'աթը իշլինտէն 'աճէլէ իլէ կէշտի:

'Աճէլէ իլէ "Հէփիինիզ տէ խօշճա գալընըլ:" (Քէն-
տիսիյլէ կէօրիւշմէք իսթէյէն Մր. Մինթըրնա տէօ-
նէրէք) "Պու ագչամ պէնի մա'ղուր թութարսը-
նըլ, պիրատէր. պիր քիմսէ իլէ օ տահա պու-
րատա իքէն կէօրիւշմէք իսթէրիմ," տէտի: Պատ-
ուելիյի կէօզէթլէյէն քիմսէլէր անըն Թիփ Լէվիս
իլէ գըզ գարտաշընա եէթիշլինճէյէ գատար 'աճէլէ
իլէ իլէրի կիթտիյինի կէօրտիւլէր:

"Ագչամլար խայր օլտուն, Եղուարդ: Զաննըմճա
պու Կատար տըր: Նա'սըլ սըն գըղըմ: Եղուարդ,
Քիթապ ը Մուգատտէստէ 'Մէսրուր իմ, զիրա-
րապալ ալաղըմը վէ նիյաղըմը իշիթտի' կիպի պիր
այէթ պուլունտըղընը պիլլի'ր միսին:"

Թիփ ճէվապէն տէտի քի, “Խայըր, Պատուելի, էօյլէսի պիր այէթ վա՛ր մը եա:”

“Էվլէթ, Մէզամիրտէ պուլա պիրսին. Թամմ եէրի խաթրումա կէլմէյօր. Գըզ գարտաշըն հադ-դընտա տիւշիւնտիւլիւն զէման իշպու քէլամըն հադիգաթընը հիսս էտիյօր մըսըն:”

“Էվլէթ, էֆէնտիմ, հիսս էտիյօրըմ: Ալլահ ա-վաղըմը իշիթտի:”

“Եա սէ՛ն Կատար, սէն պու կէճէ Յիսուսը սէվ-տիյինի զանն էտէ՛ր միսին:”

Կատար Պատուելիտէն փէք դօրդտըղընտան ետ-վաշ վէ գօրգադ պիր սէս իլէ “Էվլէթ, էֆէնտիմ,” տէյիւ ճէվապ վէրտի:

“Նի՛շիւն էօյլէ զանն էտէր սին:”

“Պէն. . . պիրմէմ. անճադ տու՛ա էտէրիմ, վէ օ պէնի իշիտիր, վէ տու՛այը սէվէրիմ:”

“Փէքի, Ֆադաթ Կատար, ատէմլէրին Յիսուսը պուլուճա իլք տիւշիւնճէլէրի Յիսուս իշիւն պիր իշ իճրա էթմէք տիր. նէ իշ իճրա էտէ պիլէճէք-լէրինի արայըպ թարամաղա պաշլարլար: Սէ՛ն նէ էտէճէքսին պագալըմ:”

“Պիլմէմ, Պատուելի, էտէ պիլէճէյիմ պիր իշ եօզ քի. . . :”

“Խայըր, օ Փիքը եանկըշ տըր: Էկէր արայըպ թարարսան չօզ իշ կէօրէ պիրսին. Ֆադաթ ու-զաղա վարմա, զիրա Յիսուս հէման սէնին էօնիւնէ չըգան ուֆադ թէֆէք իշլէրի կէօրմէնի իսթէր. Օտայը սիւիպ սիւփիւրիւր, սօֆրայը կիւզէլճէ նիւ-զամլայըպ սըրասընա գօրսան, աթէշլիթ ութ ուղըրըր վէ սա՛ր պու միսիլիւ ուֆադ թէֆէք իշլէրէ

վալիտէնէ եարտըմ էտէր իսէն, Յիսուսըն նազա-րընտա սէվկիւլիւ վէ Սնըն իշիւն պիր իշ էթմիշ օլուրսըն: Հէփ ուֆադ թէֆէք իշլէրի էթտիյին զէ-ման Յիսուսըն սէնի կէօզէթլէմէքտէ օլտըղընը, վէ անլէրի ա՛լա սուրէթտէ իճրա էթտիյին հալտէ, ա-նը սէվկիւնտիւմէքտէ իտիյինի հիսս էթմէք խօշ տէ-յի՛ւ մի տիր: Ալլահըն էմրլէրինտէն պիրի տախի ‘Փէտէրինէ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ’ քէլամը օլտըղընը պիլլօր միսին:”

Կատար ուսուլ իլէ “Խայըր,” տէյիւ ճէվապ վէրտի:

“Էվլէթ, Թամմ պէօյլէ պույուրուլմըշ տըր. Եդ-ուարդ օլ քէլամը քէնտի Բիթապ ը Մուգատտէսինտէ պուլուպ սանա կէօսթէրէ պիրի: Հիւրմէթ էթմէք եալընըզ իթա՛աթ էթմէք տէմէք տէյիւ տիր. հիւր-մէթ էթմէք էն ճիւզ՛ի չէյլէրտէ պիլէ անլէրէ խօշ կէօրիւնմէյէ չալըշմադ տէմէք տիր:”

Մը. Հօլպրուք Թիփ իլէ հէմշիրէսինտէն այըր-լաճաղը քէօշէյէ փէք եազըն կէլմիշ օլտըղընտան, էլիւնի ուսուլ իլէ Թիփին օմուզը իւզէրինէ գօյա-րադ տէտի քի “Եդուարդ մատամ քի Բիթապ ը Մուգատտէսին այէթլէրինտէն պահա էտիյօրըզ, իշ-թէ սանա Թամմ իշլաւքեարըն աղըղընտան չըգմըշ պիր այէթ տահա ‘Հէր քիմ ատէմլէրին հուզու-րընտա պէնի իզրար էտէրսէ, պէն տախի սէմա-վաթտա օլան փէտէրիմին հուզուրընտա անը իզրար էտէրիմ’ կէճէլէր խայը օլտու:”

Թիփ Պատուելիին ֆիքրինի անկլայըպ սէվին-ճինտէն կէօզլէրի ըշլամաղա պաշլատը: Գարնտաշ վէ զըզգարնտաշ պիր աղ վադթ սիւքիւթ եիւրիւ-տիւքտէն սօնկրա Կատար պիրտէն պիրէ տէտի քի

«Զաննըմճա Մր. Հօլպրուք վախտեմիդին խոռոչու-
նը պիլմէզ, պիլսէ իտի, էօյլէ սէօյլէմէզ իտի:»

Թիփի 'աճելէ իլէ, «Էվլէթ ամմա, պիլլը միսին.
Ալլահ տա'րմա պիլիբ իտի, վէ հէր շէյի տախի
պիլիբ. պու ճիւմէ իլէ պէրապէր օլ քէլամը քէն-
տիսի սէօյլէմիշ տիր», տէտի:

Կատար թէմբին իլէ «Կէրչէք սէօյլէմիշ տիր»
տէյիւ ճէվապ վէրտի:

ՊԱՊ 15

«ԻՇԹԷ ՃԻԻՁ"Ի ԱԹԷՇ ՆԷ՝ ԳԱՏԱՐ ՕՏՈՒՆ
ԹՈՒԹՈՒՇՏՂԸՐ»

Ուիլ Պէյլի «Եալան, սէն շադա էտիյօրսըն» տէ-
տի: Հովարտ կէրչէքտէն ճէվապ վէրիպ տէտի քի
«Խայըր հէմին էտէրիմ քի շադա տէյիլ: Իսթէրսէն
Մր. Պրոդա սօր:»

Էլիս Հօլպրուք անլէրին եանընա կէլէրէք «Նէ՝
վար, նէ՝», տէյիւ սօրտու:

«Հիչ, նէ՝ օլաճադ. հիչ ինանըլմայաճադ պիլր
հիքեայէ: Հովարտըն սէօյլէյիլինէ կէօրէ Թիփի Լէ-
վիս տիւն ագչամ տու՛ա մէճիսինէ կիտէրէք օրա-
տա պիլր տու՛ա էթմիշ:»

Էլիս Հօլպրուք թէ՛աճճիւպ վէ թահգիր պէյան
էտէր պիլր թավը իլէ «Թիփի Լէվիս մի էթմիշ,
քեհ՛շքի օրատա օլա իտիմ», տէտի:

Հովարտ թէքրարէն տէտի քի «Էվլէթ, սա-
հիհ տիր. անը պու սապահ փէտէրիմ զիքը էյ-
լէտի վէ փէտէրիմին սէօղիւնէ կէօրէ էյի պիլր տու՛ա

էթմիշ տիր: Էլիս, փէտէրին Թիփին տու՛ասընը
իշիտէրէք կէօղ եաշըլարընը զապթ էտէմէմիշ, վէ
Մր. Պրոդ փէտէրիմ իլէ էվէ կիտէր իքէն Թիփին
'աճա'իպ սուրէթտէ տէյիշիլմիշ օլտըղընը, վէ չիմտի
մէքթէպիւն էն էյի չօճուգլարընտան պիլրի իտիյինի
զիքը էյլէմիշ տիր:»

Ուիլ Պէյլի տէտի քի, «Փէքի, էկէր Թիփի Լէվիս
'ազիզ քէսիլիրսէ, պէն պիր շէյ պիլմէմ. Թիփի
չէրին էն եարամազ չօճուղը արըր, փէտէրիմին
սէօղիւնէ կէօրէ օ դատար քէօթիւ տիր քի հէր
Ֆէնալըղը եափար:»

Էլիս ճէվապէն տէտի քի, «Մր. Պրոդըն սէօյլէ-
տիյի շէյին սահիհ օլտըղընը պիլմէյէճէք տէրէճէտէ
պուտալալըդ լաղըմ տէյիլ, էօյլէ սէօյլէմէ: Պէն
'էօմրիւմտէ պիլր քիմսէ կէօրմէմիշիմ քի, Թիփի դա-
տար տէյիշիլմիշ օլտու: Լաքին չիմտի անը էվ-
վէլքի դատար սէվմէյօրմ: Գարտաշ, օլ դատար նա-
զիքէշմիշ քի քէնտիսիլէ սէօյլէշիլմէյօր:»

«Ալէլ խուսուս Պատուելիսին օղու օլտըղըն
հալտէ, 'Բիթապ ը Մուգատտէսին սէօղլէրինէ եանկ-
լըշ մա'նա վէրիյօրսըն՝ տէյէրէք սէնի չուգուրա
տիւշիւրիւր իսէ:»

Էլիսին եիւղլէրի գըզարտը իսէ տէ, միւսթադիմ
պիր չօճուգ օլտըղընտան 'աճէլէթէն տէտի քի.
«Օ խուսուստա հագգը վար իտի. փէտէրիմին
սէօղլէնէ կէօրէ պէնիմ էթտիլիմ եանկլըշ իտի:
Լաքին սօղրուսընը տէյէրէք օ վազթտան պէրու
— Թիփտէն փէք օ դատար խօշանմայօրմ:»

Օն պէշ տագիգէլիք թա'թիլ վազթընտա Ուիլ
Պէյլի եիւքսէք սէսլէ տէտի քի «Թիփի, սանա տէյօ-

ըրմ: Պուրայա կէլ տէ չու հիսապընը վէր պա-
գայըմ. տիւն կէճէ վա'իդ օլմուշսըն տէյօրլար,
սահի'հ մի:"

Թիփ կիւլիւմէյէրէք վէ ֆէրահ իլէ,

"Խայըր, էօյլէ պիր շէյ հօգ," տէտի:

"Տու'ա մէճլիսինտէ պիր շէյ սէօյլէ'մէտին մի:"

Թիփին սիմասը զայէթ վագարը պիր հէ'յէթ
ալտը, վէ ճէվապէն "էվլէթ, տու'ա մէճլիսինտէ
տու'ա էթտիմ," տէտի:

"Փէք ա'լա, կէլ պագայըմ նէ՞ իչիւն տու'ա էթ-
տին, սէօյլէ պագայըմ:"

Թիփ վագարլէ "Սէ'ն իչիւն տու'ա էթտիմ,"
տէտի:

"Վա'յ. էյի իշ թուլթուշսըն, հաշա. փէք մէմ-
նուշըմ:"

Ուլլ արթըգ պիր սէօգ սէօյլէմէտի:

Տօղրուսը չօճուզլար հիչ պիր վագթտա տու'ա
մէճլիսինտէ տա'իր պու գատար գօնուշմամըշլար
փախ: Իշթէ պու գատար ճիւղ'ի պիր աթէշ հէփ
չօճուզլարըն գալպլէրինտէ տու'ա մէճլիսինտէ կիթ-
մէք արդուսընը թուլթուշտըրտը: Թիփ պուշըն
ֆէրգինէ վարմատը. անը անկլամատը, վէ ճէն-
նէթտէ թաճա նա'իլ օլաճաղը զէմանա գատար իհ-
թիմալէն հիչ անկլամայաճագ տըր: Իշթէ Թիփին օլ
գըսաս վէ հագիր տու'ասընտան' Սլլա'ըն օլ չօճուզ-
լարարասընտա չըգարտըղը օլ պէօյիւք ինթիպահ ը
րուհանի իլէրի կէլտի:

Էրթէսի փէնճէնպիհ ագշամը Հովարտ Մինթըրն
էլիսէ տէտի քի "Էլիս, կէլ պու ագշամ տու'ա
մէճլիսինտէ կիտէլիմ. չու Թիփին նասը սէօյլէտիյինի

պիր իշիթմէյէ փէք մէրադ էտիյօրըմ:"

Էլիս 'աճէլէ վէ ճէսարէթլէ ճէվապ վէրիպ տէտի
քի "Խայըր, Թիփի իշիթմէյէ զէրրէ գատար ար-
ղում հօգ տըր. զաթէն իշիմ տէ վար, կէլէմէմ:"

Հովարտ կիթմէյէ վէ քէնտիսիյլէ պէրապէր կի-
տէճէք արգատաշ պուլմաղա քա'ր քէրէշիտիյինտէն,
Ուլլ Պէյլիյէ թէքրար րասթ կէլինճէ,

"Ուլլ, պու ագշամ տու'ա մէճլիսինտէ կիտէլիմ,"
տէտի:"

Ուլլ թէ'աճճիւպ իլէ անա պագարագ "Նէ՞ Է-
չիւն" տէյիւ սօրտու:

"Թիփին սէօյլէմէսինի իշիթմէք իչիւն:"

Ուլլ "Է'հ, փէքի, կիտէլիմ, վէ անը թէշվիդ
իչիւն պիլէմիդճէ պիր թագըմ չօճուզլար տախի ա-
լալըմ, օլմա'ղ մը," տէտի:

Կիթտիլէր: Թիփ վէ Կատար Թէքրար օրատա
իտիլէր, վէ Թիփին իչի եինէ սըզըլմաղա պաշ-
լատը: Անըն գօրգագ րուհը անա տէտի քի "Է-
կէր պիր սէօգ սէօյլէր իսէն, չօճուզլար սէնի
զէվլէնիլլէր, վէ սէն պաշղալարա խայրտան զի-
յատէ գարար էտէրսին:" Վէ լաքին վիճտանը ճէ-
վապ վէրէրէք տէտի քի "Հէր քիմ ատէմլէրին
հուզուրընտա պէնի ինքեար էտէրսէ, պէն տախի
սէմալթտա օլան ֆէտէրիմին հուզուրընտա անը
ինքեար էտէրիմ:" Իշպու 'ալի սէօզլէր զալիպ կէլ-
տիքլէրինտէն, Թիփ եինէ տիդ չէօքիւպ տու'ա
էյլէտի:

Մր. Մինթըրն զէվճէսիլլէ պէրապէր էվէ կիթ-
միշ օլարագ անընլէ կէօրիւշտիւյիւ էսնատէ տէտի
քի "Տօղրուսը օլ չօճուզըն կէօրտիւյիւ թէրպիյէյէ

պագարադ — խայրը, նէ՞ տէյօրըմ պէն, օլ չօճուգ թէրպիյէ տէնիլէն շէյին եիւղիւնիւ պիլէ կէօրմէմիշ — լաքին պու ագչամ անըն տու՛աքընը իշիտէրէք վէ սօնկրա տօղտու տօղալը հագգընտա հէր կիւն տու՛ա եթտիյիմիդ վէ հէր սուրէթլէ կէօզէթլէյիպ գայըրտըղըմըղ օղլումըղ իւզէրինէ տիւշիւնէրէք խաթրըմտան պիր չօգ շէյլէր կէշիրտիւմ : Կէրշէք-տէն իգրար էտէրիւմ քի Հովարտը Թիփ Լէվիսին շիմտիքի հալընտա կէօրմէք իշիւն հէփ օլանըմը ֆէտա եթմէյէ հաղըրըմ : ”

Հովարտ օտաւտա փէտէր վէ վալիտէսինին կէլ-մէլէրինէ պէքլէտիյի էմնատէ փէտէրինին պու սէօ-զիւնիւ 'ազիւմ թէ՛ աճճիւպ իլէ իշիթտի, վէ իպ-թիտա դադապլանտը : Քէնդէթ Թիփ Լէվիս իլէ մուգայէսէ էտիլսին . . . Սօնկրա փէտէրինին հաղին հաղին սէօզ սէօյլէմէսինտէն նաշի միւքէտտէր օլտու : Վալիտէսինին պու գատար սա՛յ ու զայրէթ վէ ֆէտաքեարլըղընա պագարադ անըն անլէրին քէնտիսինէ պաղլատըղլարը իւմիտլէրի պօշա չը-գարմասը աճընաճագ պիր հալ իտի :

Օ կէճէ փէտէրինին տու՛ասընը քէմալը տիգգաթլէ տինկլէտի վէ մէքքիւր տու՛անըն շէվգ ու հէրա-րէթինտէն միւթէ՛էստիւրէն կէօզլէրի եաշ իլէ տօլ-տու : Հովարտ էրթէսի սապահլայըն պիր աղ թէմ-քինլի պիր եիւզ իլէ մէքթէպէ կիթտի, վէ չօճուգ-լար տու՛ա մէճլիսինի զէվզէնտիքլէրինտէ անլէրլէ պիրլէշմէտի :

Մը. Պրոզըն պաղըը շակիրտլէրինտէն պիրինին նիյաղը սէտասընտան զաթէն թութուշմըղ օլարադ սա՛ր շակիրտլէրին տալսի Ալլահ իշիւն իշլէմէլէրի

պապընտա քէմալը շէվգ ու զայրէթլէ տու՛ա էթ-մէյէ պաշլատը, վէ իպթիտա իլէ ինթիհայը պիլէն դատիր Ալլահ անը քէնտիսին իշպու մէրաղընը իպթիտա Հովարտ Մինթըրնա սէօյլէմէյէ թէշվիդ էյլէտի : Խօճա վէ շակիրտ մասանըն էօնիւնտէ տուրմագտա իտիլէր, վէ Հովարտ հիսապ թախ-թասը իւզէրինտէ պիր մէս՛էլէ հալլ էթմէյէ չա-լըշըյօր իտի :

Մը. Պրոզ “ Հալլ էտէ՛մէյօր մըսըն ” տէյիւ սօրտու :

“ Խայըր, էֆէնտիւմ : ”

“ Հովարտ պու կիւն 'ազլըն պաշընտա՞ օլարադ մը սու՛ալը հալլ էթմէյէ չալըշըյօրսըն : ”

Հովարտ “ Խայըր, էֆէնտիւմ, ” տէր տէմէդ եիւ-զիւ գըփ գըրմըզը քէսիլտի :

“ Նէ՞ վար, Հովարտ : ”

“ Պիլմէմ, զաննըմճա պիր շէյ եօգ : ”

“ Պու կիւն քէնտիսինտէն օ գատար մէմնուէն տէյիլ միսին : ”

“ Մէմնուէն մը, նի՛շիւն . . մէրամընըղ նէ օլտը-ղընը անկլամայօրըմ, խօճա, զաննըմճա էլիմտէն կէ-լէնի էթմէք իշիւն վար օլան գուվլէթիմլէ չալըշ-տըմ : ”

“ Սահի՛հ մի, Հովարտ : ”

“ Էվլէթ, խօճա : ”

“ Տիւն կէճէ տու՛ա մէճլիսինտէ էօյլէ զանն էթ-տի՛ն մի : Սէնին գատար թա՛լիւմ ու թէրպիյէ կէօր-միւշ պիր չօճուգ քէնտիսինին հէր կիւն Ալլահը ալտաթտըղընը պիլտիյի հալտէ, էլինտէն կէլէն հէր շէյի իճրա էթմիշ տիր տէյիւ տիւշիւնէ պի-լիւր մի : ”

Հովարտըն երեզլէրի շիմտի հիճապընտան եան-
մադա պաշլատը :

“Նէ տէմէք իսթէտիյինի անկլամայօրըմ խօճա :”

Մր. Պրոզ զայէթ թաթըլըզլէ տէտի քի “Անկ-
լամայօրսըն հը : Հէման Ալլահըն Բուհը սանա
եարտըմ էտէ իտի տէ տէտիյիմի անկլայա իտին :
Սէն տօղտղըն զէման փէտէր վէ վալիտէն , սէնին
Ալլահա ‘ա’իտ օլտըղընը պիտիքլէրինտէն սէնի
Ալլահ իչիւն թէրպիյէ վէ փէրվէրտէ էթմէյէ վա’տ
էթմէտիլէր մի : Աճէպա , անլէր քէնտի վազիֆէ-
լէրինի իճրա էթմէտիլէր մի : Սէնին կերչէք խրիս-
թիյան օլմամանըն գապահաթը անլէրէ’ մի ‘ա-
’իտ տիր :”

“Խայըր խօճա :”

“Էօյլէ իսէ սանա ‘ա’իտ տիր : Սէն ճէսէտճէ վէ
Բուհճա Ալլահա ‘ա’իտ սին . սէնի Օ եարատըպ
հըֆզ ու հիմայէ էյլէմիշ տիր . սէնի խէլաս էթմէյէ
հազըր իսէ տէ , սէն պրագմայօրսըն : Սէնին Ալլահա
միւթէ’ալըզ օլմազըղըն հազիգաթընը եօզ էտէմէզ-
սին . Ֆագաթ իսթէրսէն մուհապպէթինի անտէն
տիրիլ , վէ սէնի ճէննէթէ կէօթիւրմէքտէն անը
մէն’ էտէ պիլիթսին . վէ պուհը զաթէն էտիյօրսըն :
Պու հա’գգ մը տըր :”

Հովարտ պէպրլէնմէյէ պաշլատը , վէ գայտըզ
պիր սուրէթտէ , “Պէն օ կիպլի շէյլէրին լիւզումընը
հիսս էթմէյօրըմ , Մր. Պրոզ” տէյիւ ճէվապ վէրտի :

“Տէյէլիմ քի հիսս էթմէյօրսըն , պու շէյ մէս’էլէլի
թէպտիլ էտէր մի : Սէնին Ալլահա ‘ա’իտ օլտըղըն ,
վէ անըն մալընը անա վէրմէտիյին հազիգաթընը
թէպտիլ էտէր մի : Պէնիմ սու’ալըմ շու տըր :

‘Սէնին պու էթտիյին տօղրու մը տըր :”

Հովարտ հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէքսիլին կէօյլէ-
րինի բագամ թաշը իւզէրինէ տիքէրէք օլտըղը
եէրտէ տուրա գալտը :

Մր. Պրոզ թաթըլըզլէ տէտի քի “Ճէվապ վէր-
մէ’զ միսին . Հովարտ , էթտիյին տօղրո’ւ մը :”

Էփէյի սիւքիւթ տուրտըգտան սօնկրա հիլէսիզ
չօճուգ քէնտի կէօյլէրինի գալտըրըպ խօճաընըն
երեզլիւնէ պագտը վէ թէլաշսըզճասընա ,

“Խայըր , էֆէնտիմ ,” տէտի :

“Պու եանկըշ մէսլէյինէ տէվամ էտէճէ’ք միսին :”

“Խայըր , խօճա :”

“Յէնա մէսլէյինտէն շի’թէ տէօնիւպ տէ տօղրու-
լըզլէ հարէքէթ էթմէյէ պաշլա’ր մըսըն :”

Պուհըն իւզէրինէ պիր սիւքիւնէթ տահա վագը
օլտու : Միւսթագիմ վէ սատըզ վէ հազիգաթտա
սա’իր չօճուգլարտան զիյատէ եագլաշըր օլան Հո-
վարտ Միւթըն քէնտի սէօյլէրինտէն հիւքմ օ-
լուհմը իտիյինտէն , նէ տէյէճէյինի պիլմէյօր իտի :
‘Ագըպէթ “Սէօզ վէրէմէմ , խօճա” տէտի :

“Հովարտ , շիմտիյէ գատար պէն սանա պիր տէֆ’ա
տօղրու օլանը կէօսթէրտիքտէն սօնկրա սէն անը
քէմալը մէմնուհիյէթլէ իճրա էթմէքտէ օլտըղըն
հալտէ , շիմտի պէօյլէ պիր ճէվապը տօղրուսը սէն-
տէն ումմազ իտիմ :”

“Յագաթ պէն քէնտիմէ էմնիյէթ էտէմէմ . շիմտի
քի տուլղուլարըմ եարըն տէյիլիլէ պիլիթ :”

“Եա’նի , վազիֆէնի պու կիւն իճրա էթմէյի
արղուլէյօր իսէնտէ , զաննընճա եարընա գատար
պէքլէյէճէք օլուր իսէն իշպու արղուհն էքսիլիթ ,

պուռ սէպէպտէն պէքէմէք իսթէյօրսըն: Պուռ տօղւոն մը տըր:”

Պուռ տէֆ’ա սիւքիւնէթ տահա ուղուսն սիւքիւնէթիւն տէն շաղիւրտէր մասանըն եանընտա տուրմագտա օլան Մր. Պրոդ իլէ Հովարտ Մինթըրնը տահա զիյատէ մէրագլէ կէօղէթլէմէյէ վէ չանըն չալըն մամասընըն սէպէպի հագգընտա տիւչիւնմէյէ պաշլատըլար: Փագաթ ’աղըպէթ Հովարտ թէքրար կէօղլէրինի գալտըրըպ ճէսարէթլէ,

“ Զալըլըրմ, Մր. Պրոդ,” տէտի:

Էրթէսի փէնճէնպիհ ագչամը Պատ. Հօլպրուք. “ Պուրատա քէնտիսի իչիւն տու’ա էթմէմիղի արգուլէյէն Իսթէ Կօգ մը, վէ էկէր վար իսէ, շէֆէ պիղէ խապէր վէրմէյէ հիմմէթ պոչուրըր մը,” տէյիւ իլան էթմիշ օլտըղը ճիհէթլէ ’իպատէթ խանէտէ ֆէվգէլ ’ատէ սիւքիւնէթ հիւքմ սիւքմէքտէ իտի: Պուռ սըրատա մէքթէպ չօճուղարընա մախսուս դանափէտէ օթուրան չօճուղարըն սիմալարընտա աիանսըղ թէ’աճճիւպ էսէրլէրի կէօրիւտիւ, զիրա Հովարտ Մինթըրն սափ սարը քէսիլմիշ օլարագ մէքըիւր դանափէտէն վագարը պիւր սիմա իլէ այաղա գալգտը, վէ հէր քէսին իշիտէ պիլէճէյի պէրրագ պիւր սէս իլէ տէտի քի,

“ Պէն կէրչէքտէն խրիսթիյան օլմագ իսթէրիմ, պէնիմ իչիւն տու’ա էտէր մի սինիդ:”

Նասըլ էթմէսինլէր ’Աճէպա Մր. Մինթըրնըն օլ ագչամ քէնտի օղու իչիւն էթտիյի տու’ա կիպի պիւր տու’ա հիչ ’արդ օլունա կէլմիշ մի: Մէքըիւր տու’այը իշիտէնլէրտէն օլ տու’այա ճէվապ վէրիլմիշ իտիյինէ, վէ իքինճի տու’ա մէճլիսինտէ Հովարտըն:

քէմալը մէսէրրէթլէ “ Պէն պուռ կէճէ Յիսուսը սէվէրիմ, հէր քէսին Անը սէվմէսինի արդուլէրիմ: Պէն զայէթլէ սա’ատէթլի իմ,” տէմէսինէ ’աճէպա թէ’աճճիւպ էտէն պիւր քիմսէ օլտու մը:

Արթըգ պուռտան պէօյլէ իշ իլէրիլէտի: Տու’ա մէճլիսի օտասը խընճախընճ տօլտըղը կիպի քիլիսէ տախի գալապալըղլէ տօլար վէ հէր կէճէ քէնտիսի իչիւն տու’ա արդ օլունմասընըր ըէճա էտէն քիմսէլէրին սէսի իշիտիլի իտի:

Զանն էտէրսին քի Ուիլ Պէյլինին իչէրիսինէ պիւր չէյթան կիրմիշ իտի. չօճուղարա հիչ րահաթ վէրմէյ, հէր ագչամ տու’ա մէճլիսինէ կիտէր, վէ պիւթիւն կիւն տու’ա մէճլիսինի զէվգէնիլ իտի. ֆագաթ չօճուղար անըն իչիւն տու’ա էթտիլէրի կիպի Ալլահըն տա չէֆագաթլը նագարը անըն իւղէրինտէ իտի:

Պիր ագչամ իքի քիմսէ խրիսթիյանլարըն տու’ա սընը թալէպ էթմէք իւղրէ այաղա գալգտը. պուռլարտան պիւրի, արգատաչլարընըն դանընճա չէհրին էն իւմիտսիդ չօճուղը օլան Ուիլ Պէյլի, տիկէրի տախի Ուիլ Պէյլինին ագ սաչլը փէտէրի իտի քի, էյի քիմսէլէրին սէօղիւնէ կէօրէ չէհրին էն մու’աննիտ, գայտսըղ վէ իւմիտսիդ ատէմի իտի:

Իչպու միւսպարէք կիւնլէրտէ տու’ա մէճլիսլէրինտէն ուղագ տօլաչան իքի քիմսէ տահա վար իտի քի, Բապպա տէճմէլէրի իչիւն հէր կիւն քիւլիսէտէ հէրարէթլի տու’ալար ’արդ օլունմագտա իտի: Պուռլար իքի չօճուղ օլուպ պիւրի պիւրէրինտէն օ գատար ֆէրգլի իտիլէր քի անլէրին իսմէլինի պուրաճըգտա պիւրլիքտէ զիքը էթմէք պիլէ:

դարիւ պէ Էսէֆէնմիդ կէօրիւնիւր։ Պիրի Պօպ Թըրնըր, տիկէրի էլիս Հօլպրուք։ Էն Էտնա վէ Էն ա'լա, Էն Ֆէնա վէ Էն Էյի։ Պու ճիւմլէ իլէ պէ-բապէր պուռնար շու պիր շէյտէ միւթթէֆիգ իտիւ-լէր Էա'նի Քրիստոս իլէ պիր կէօնէ 'ալադա վէ միւնասէպէթտէ պուլունմագ իսթէմէյօրլար իտի։ Թիփ պու իքի չօճուգ իչիւն տախի տու'ա Էտիպ Հալըշմը իտիյսէ տէ, անըն տու'ա վէ սա'յ ու զայրէթինին սէմէրէսի շու աթիտէքի միւքնալէմէ-տէն կէօրիւլէ պիլիր։

“Պանա պագ, Պօպ, խաթրըմ իչիւն պու ագչամ տու'ա մէճիսինէ կէլէմէդ միսին։”

“Կէլէմէմ, Թիփ, ապա կէլէմէմ։ Սէնին խաթրըն իչիւն 'ալել խուսուս սէնինլէ պիրլիքտէ Էլմա Հալ-աղըղմըզ զէմանլարըն խաթրէսի իչիւն հէր շէյի էթմէյէ հաղըր իսէմտէ, պու ագչամ 'նիք Հընթ իլէ պէրապէր կիտիպ Պարլօնըն քէտիսինի սօդագ դա-փուսը տէմիրինէ սըզըճա պաղլամաղա սէօզ վէր-միշիմ։ պիլիր սին Էա պու իշ օլիսթիյար Պարլօ տու'ա մէճիսինտէ պուլունաղը Էսնատէ իճրա օլունմալը տըր։ 'նէ' օլուր։ պէնիմ կէլմէմէմին զարարը Էօգ. սէն հէմ պէնիմ հէմ սէնին իչիւն տու'ա Էյլէ. օլմա'դ մը։”

Թիփ ա'ն չէքէրէք վէ տէհէթլէնմիշ օլարագ սա-վուշպ պիր թարաֆա կիթտի։ Օւ օղլանըն վագ-թըյլէ քէնտիսին պիրիճիք արգատաշը օլմուշ իտիյի սահի'ն օլա պիլի'ր մի։ էլիս թօփ օյնամաղա մախ-սուս մէյտանտա պուլունաղընտան Թիփ օրայա կիթտի։

“Էլիս, պու ագչամ չօճուգլար իլէ պէրապէր կէլմէ'դ միսին։ պիլիրսին Էա, պու ագչամքի մէճ-

լիս սայքի սօն մէճիս տիր։”

Էլիս անա տէօնտիւ վէ փէք սօղուգ պիր սու-րէթտէ տէտի քի,

“Թիփ Լէվիս, 'աճա'իպ սուրէթտէ պէնի սէվմէյէ պաշամըշսըն կիպլի կէօրիւնիւյօր, վէ կէրշէքտէն սէնտէն փէք մէմնուշմ. լաքին պունտան պէօլլէ սէն քէնտի ումուրընա պագար տա պէնիմ իշլէ-րիմէ գարըշմազ իսէն տահա զիյատէ մէմնուշ օլուրմ։”

Զէվալը Թիփ նէ' գատար միւքէտտէր օլտու։ Լաքին հաթթա օլ ագչամ պիլէ մէքթէպտէն Էվէ կիտէր իքէն Մր. Հօլպրուքա բասթ կէլտի. վա'իզ տէօնէրէք շէհրէ գատար անընլէ պէրապէր Էիւ-րիւտիւյիւ Էսնատէ տէտի քի,

“Նդուարդ հիչ օղլում իչիւն տու'ա էթտիյին վա'ր մը։”

“Էվլէթ, Էֆէնտիմ։”

“Էօմրիւն օլտըգճա, օղլմըն քէնտիսինի Քրիս-տոսա թէսլիմ էթմէսինէ գատար անըն իչիւն տու'ա էթմէքտէն ապա Ֆարիդ օլմայաճաղընա սէօզ վէ-րի'ր միսին։”

Թիփ չէվզի պիր սուրէթտէ “Ա'ա Ֆարիդ օլ-մայաճաղըմա սէօզ վէրիւրիմ Էֆէնտիմ,” տէյլ Գէ-վապ վէրտի։

ՊԱՊ 16

“ՓԵՏԵՐՈՆ ՎԷ ՎԱԼԻՏԵՆ ՄԵՍԵՐՈՒՐ ՕԼՍՈՒՆՆԵՐ,
ՎԷ ՍԵՆԵՆ ՏՕՂՈՒՐԱՆ ՍԵՎԻՆՍԻՆՆԵՐ”

Մ. Հօլպրուքը նասըլ օլուպ տա կատարըն տա-
հա զիյատէ իւերի կիթմէսի իչիւն միւնթաճ օլտըղը
չէի պու գատար ալա պիւլիօր իտի։ Անըն սէօզ-
լէրի կատարըն խաթրընտա եէնի, էվլէթ պիւս-
պիւթիւն եէնի օլան ֆիթրլէր ույանտըրտը։ Էվլէ-
լա վալիտէսինէ գարչը իճրասընա պօրճը իտի-
յի վաղիֆէլէրի օլտըղընա տա՞իր պիւր թէսալվու-
րը պիւլէ հօգ իտի։ Գըչըն օլ պէրրագ կիւնիւնտէ
կատար աթէչին էօնիւնտէ տուրմըլ օլարագ տիւ-
չիւնմէքտէ, նէ վէճիլէ իչլէմէյէ պաշայաճաղընը
տիւչիւնմէքտէ իտի։ Պիւթիւն կիւն էվտէ եափա
եալընըզ գալաճագ իտի։ Գօմչուլարը Մատամ
Սթէպէնա տիւչէրէք թօփուղընը ինճիթմիլ, վէ
ատէմ կէօնտէրէք Մատամ Լէվիսին չէնէ կի-
տիպ քէնտիսինին եէրինէ իչլէմէսինի բէճա էթմիլ
իտի։ Էվլէ վէ խասթա փէտէրինէ պագմագ իչլէրի
կատարըն իւզէրինէ գալմըլ իտի։ Օտայը պիւր
կէօզտէն կէչիւրինճէ նէ կէօրսէ էյի, հէր թարաֆ-
տա գարըչըզըզ վէ փիսլիք։ հէր թարաֆտա թօզ,
զիպիւ վէ էօրիւմէք աղլարը վար իտի։ քէնտիսին
չափգասը իլէ շալը պիւր քէօչտէ կէօրիւմէքտէ
իտի։ վալիտէսինին ֆուլթասը տէօչէմէ իւզէրինտէ
օտանըն թամմ օրթասընտա տուրմագտա իտի։
Գահվէ ալթը ֆինճան վէ թապագլարը հալա եըյ-
գանմամըչար իտի։ Սօպա եազ իլէ պիւսպիւ-

թիւն լէքէլէնմիլ, օճագ քիւլ իլէ տօլմուլ, փէն-
ճէրէնին քեաղըտ փէրտէսի պիւր մըլսըն իւզէ-
րինտէ եանֆուրի ասըլմըլ, վէ սօպանըն արգա-
սընտա օճագ եէրինին իւսթիւնտէքի բաֆտա օլ
գատար էլմա փարչալարը, քիպրիթլէր, չաթալլար,
եաղլը գաչըզլար, գըրըզ չայ ֆինճանլարը վէ
քիւրլի շէմ՝տանլար վար իտի քի, օլ մէնզարէյէ ա-
լըչմըլ օլան կատարտան մա՞տա հէր քէսին նէֆրէ-
թինէ պա՞իս օլուր իտի։ կատար էթրաֆընա կէօզ
կէզտիւրտիլի էսնատէ, Մ. Հօլպրուքըն, “վալի-
տէնի խօշանտըրմագ իչիւն թախթա սիւտիլին
եախօտ աթէչ եագտըղըն գէման . . .” սէօզիւնիւ
խաթրընա կէթիւրէրէք չարնաչար կիւլիւմսէտի։

կատար քէնտի քէնտինէ տէտի քի,

“Պիւլմէյօր, պիւլմէյօր քի օտանըն սիւփիւրիւ-
միւլ օլուպ օլմամասը վալիտէմին գայտընտա տէյիլ
տիւր։ Պիւլմէզ քի պիզ նասըլ եաշայօրըզ։ Էկէր
հալլէր տէյիլիսէ, ‘աճէպա վալիտէմ հիսս էտէ-
ճէք մի։ Պիզ տէ պաշգալար կիպի եաշասագ,
կիւզէլ շէյլէրէ մալիք օլսագ, կիւզէլ կիւզէլ տիզիպ
սագլասագ, ‘աճէպա նէ’ օլուր . պէն պիւր թէճրի-
պէսինի էտէյիմ։ Ահ նէ’ էտէ պիւլիւրիմ։ Պուրայը
սիւփիւրէ պիւլիւր, սօպայը սիլէ պիւլիւր վէ բաֆը
թէմիլլէյէ պիւլիւրիմ։ Շիմտի էտէյիմ տէ պագալըմ
էվտէ պու թէպէտտիւլիւ կէօրիւպ պէյէնէն
օլուր մը։”

Պէօյլէ տիւչիւնիւր տիւչիւնմէզ տիւչիւնճէսինի
իճրա էթմէյէ պաշլատը։ կատար թապագլարը
եըյգալըզ փիւր փաք էթտի. օլ թէմիլ թապագլար
էօյլէ գարըչըզ տօլապըն իչինէ գօնամագլար . էօյլէ

իսէ երջգանմալը: Շիշէ վէ չըզընլար աչաղը ալըն-
առլար վէ քիմ պիլիբի նէ դատար վազթտան պէրու
օրատա երղըմը զալմը օլան տիւրլիւ տիւրլիւ
քեաղըտլար վէ գութուլար րաֆլարտան աչաղը էն-
տիւրիտիլէր, վէ րաֆլար պիւր տէֆ'ա տահա սու
վէ սապօն երւղիւ կէօրտիւլէր: Նա'սըլ տա թէմիզ
սիլլինտիլէր եա' :

Փէտէրի եաթադ օտասընտան շամաթայը իշի-
տէրէք, "կատար, նէ՞ եափըյօրսըն" տէյիւ սօրտու:

Կատար "էվ երջայօրմ," տէյիւ ճէվապ վէրտի:

Օ զէման փէտէրի պաչգա պիւր շէյին իճրասընա
մուզթէտիւր օլմատըղընտան զըզը քէնտի իշինի
եափմաղա պրագտը: Թապագ տօլապընը երջա-
տըգտան սօնկրա սօպանըն արգասընտաքի րաֆը
թէմիզէմէյէ պաչլատը. անըն իւզէրլինտէ պուրու-
նան նէսնէլէրին հէփիսինի թօփլայըպ անլէրի պիւր
թարաֆա ալտը, րաֆը միւքէմմէլ սուրէթտէ երջ-
գատըգտան սօնկրա հէր շէյի սըրասըլլէ տիղտի: Օլ
կիւն Կատար իշիւն նէ՞ կիւզէլ պիւր կիւն իտի: Պիւր
էյի 'ամէլին իճրասը անը տիլէր էյի պիւր 'ամէլին
իճրասընա սէվզ ու թէշլիզ էթտի, վէ հէր շէյ
քէնտի էլլիլէնէ գատար սիլլինպ թէմիզլէնի իտիյտէ,
տէրուլինտէ օ նիսպէթտէ մէմնունիլէթ վէ մահ-
զուղիլէթ հիսս էտէր իտի: Փէտէրինլն թա'ա-
մընը ըսըթմագ իւզրէ անճագ էօյլէն վազթը իշտէն
պիւր ազ ֆարիզ կէլտի:

Օ կիւն ճիւմ'ա էրթէսի կիւնիւ օլմաղլէ Թիփ
Մր. Պէյլինին օտուլընը տիղմէյէ կիթմիշ իտի:
Իւճրէթինն պէտէլ քէնտիսինն պիւր 'իլմի սարֆ
քիթապը իլէ եէյէճէյի վէրիլէճէք իտի: Պիւթիւն

զըշ օլ քիթապա միւհթան օլմուշ իտիլինտէն ճան ու
կէօնիւլտէն չալըշտը: Իշթէ պու սէպէպտէն Կա-
տար պիւթիւն օ կիւն Թիփի վէ վալիտէսինի կէօր-
մէտի: Զաթէն կիւն պաթմըշ իտի: Կատար քէնտի
քէնտինն տէտի քի, "Օտա պիւս պիւթիւն տէյիլի-
միշ օլտըղընտան շիւպիէ եօգ քի Թիփ եարըն սա-
պահ անը հիշ թանըմայաճագ տըր:" Քեաղըտ
փէրտէ թա'միւր օլունարագ եէրինն մըլալանմը իտի:
Եաստըղըն էօրթիւսիւ տիքիլիպ տիքիշտիլէրէք
եինն եէրինն թագըմըշ իտի: Օճաղըն իւսթիւն-
տէքի րաֆ սիլլինմիշ օլարագ աթէշին ըշըղընտա
թէմիզ թէմիզ փարլամագտա իտի: շիւտի օրատա
պիւր չիֆթ փարլագ շէմ'տան իլէ ուֆագ պիւր գու-
թու քիպլիթտէն պաչգա պիւր շէյ եօգ իտի: Թախ-
թա տէօշէմէ սապօն, քիւլ, վէ պօլ սըճագ սու
իլէ սիլլինպ երջգանարագ փիլի փաք օլմուշ իտի:
օ սապահ օրատա կէօրիւլմէքտէ օլան շափգալար,
շալլար, ֆութալար վէ էսքի այագ գապլարը պիւս-
պիւթիւն մէյտանտան գալըմըշ իտի: օտատա րասթ
կէլէսիլէ աթըմըշ հիշ պիւր շէյ կէօրիւլմէյօր իտի:
սօֆրա գուրուլմըշ, վէ տիւզ վէ թէմիզ թապաղար
տախի անըն իւզէրինն սօֆրա պէղլինին լէքէլէրինի
էօրթէճէք սուրէթտէ տիղիլմիլլէր իտի: աշ թէմիզ
թէնճէրէտէ ֆըզըր ֆըզըր գայնամագտա իտի: Կա-
տար դայէթլէ չալըշըպ չապալարը օլարագ, եօրղու-
արըն պիւր հալէ կէլմիշ իտի: Թամմ պու սըրատա
տըշարըտա այագ սէսի իշիտիլիպ գափու չալընտը:
Կատար կիտիպ գափուլը աչմասը իւզէրինն Հօ-
վարտ Մինթըրնը կէօրիւնճէ տիւնեալար գատար
սէվլինտի, զիրա Հօվարտ Մինթըրն տէտի քի,

“Վալիտէմ ագչամ թա՛ամը իշխան սիգէ պիր աղ սիւտ կէօնտէրտի: Թիփ նէ՛րէտէ. ամմա սօղուգ հա. պու ագչամ ասըլ գըղագ գայտըրաճագ վագթ տըր. շու գապը իսթէրսէն չափուք վէր, չափուք:” Պունլարըն հէփիսինի պիր նէֆէստէ սէօլլէտի: Իշթէ ագչամ թա՛ամը իշխան թագէ վէ ա՛լա սիւտ տախի. էկէր Թիփին սէվտիյի պիր շէյ վար իտիյսէ, օ տա սիւտ իտի:

Կատար վալիտէսի իշխան էսքի գօլթուգը սանտալեայը օտանըն էն սըճագ եէրինէ եէրլէշտիրտի, փէտէրինին եէնի օտայը կէօրէպլլմէսի իշխան կիտիպ անըն օտասը գափուսընը աչըլա պիլտիյի գատար աչտը, վէ չօրպայը գարըշտըրտըգտան սօնկրա անասընը հասրէթլէ կէօլլէմէյէ պաչլատը: Կատարըն եիւրէյի հիչ պիր վագթ, սէրթլէշմիշ գարըն իւզէրինտէ եօրդուն անասընըն այազլարընըն հաւ վաշ սէսինի իշիթտիյի զէմանտաքի գատար աթմամըշ իտի: Սճէպա պու թէպտիլաթըն ֆէրգինէ վարաճագ մը իտի: Վալիտէսի եօրուլմըշ թիթիգլէնմիշ վէ սօղուգտան թիրիլ թիրիլ թիթրէմէքտէ օլարագ, վէ էվի ալթիւսթ գարմագարըշ վէ սօղուգ պիր հալտէ պուլաճագը իւմիտիյլէ իշէրի կիրտի: Կէօլլէրի օլան պիր քիմսէնին քէնտիսի սապահլայըն էրքէն տըշարը չըգալրտան պէրու օլ օտաճըգտա վուգու՝ պուլան թէպէտտիւլաթը կէօրմէմէսի միւմքի՛ն մի իտի: Մատամ Լէվիս գափույը պիր աղ չիտտէթլէ գափատը, վէ նէ կէօրսէ էյի. օճագտան չըգան ալէվլին ըըղը սանըրսըն պիր տագիգէ գատար անըն կէօլլէրինի կէօրմէգ պիր հալէ կէթիրտի: Էլլէրիյլէ եիւզիւնիւ էօֆէլէյէրէք միւ-

թէհայելիր պիր սիմա իլէ էթրաֆընա պագտը: Կատար սէյիրտիպ անըն էօնիւնէ չըգտը. նասըլսա վալիտէսինէ տօղրու գալպինտէն՝ ագիմ մուհապպէթ վէ շէֆգաթ գայնամագտա վէ անըն իշխան պիր խըրտմէթտէ պուլունմաղը արդուլէմէքտէ իտի:

Քէմալը ֆէրահլէ “Սօղուգ մը, վալիտէ,” տէյիւ սու՛ալ էթտիքտէն սօնկրա օտանըն սըճագ թարաֆընտա պուլունան սանտալիյէյի կէօսթէրէրէք — “շուրայա օթուր: Թա՛ամ հաղըր տըր, վէ սէնին իշխան պիր ֆինճան չայ հաղըրլամըշմ,” տէտի:

Մատամ Լէվիս քէմալը սիւքիւնէթլէ շափգասընը, շալընը վէ եաշ ալագ գապըլարընը չըգարըպէ իւշիւմիւշ ալագլարընը թէմիղ վէ սըճագ սօպանըն էօնիւնէ գօտու: օտանըն թէմիղլիյինէ, փարլագ շամ՝ տանլարա կիւզէլճէ գուրուլմըշ թէմիղ սօֆրայա պիր կէօզ կէգտիրտիքտէն սօնկրա, սըճագ չայը քէմալը սիւքիւնէթ վէ իշթիհա իլէ իշտի. անճագ Կատարըն պապասը տըշարը պագարագ: “Սէն կիտէլիտէն պէրու պուրատա էօյլէ իշէր կէօրիւտիւ քի,” տէյիպ տէ անասը տա “Էվլէթ, Էվլէթ, կէօրիւյօրըմ,” տէյիւ ճէվապ վէրինճէ, Կատար սէվինճինտէն զըփ գըրմըղը քէսիլտի, վէ գուրումալարը իշխան եաշ ալագ գապըլարընը սօպանըն ալթընա գօտուղը սըրատա ուսուլ իլէ քէնտի քէնտինէ տէտի քի “Մը. Հօլպրուքըն սէօղիւ սահիհ իմիշ. չիտի ինանըյօրըմ: Զաննըմճա պու կիւն Յիսուսը խօչանտըրտըմ: Էօյլէ հիսս էտիյօրըմ:”

Զօրպայը օճագտան էնտիրտիյի սըրատա տըշարտան կիւզէլ պիր ըսլըգ սէսի իշիթտի: Թիփ գարըն իւզէրինտէն սէքիպ սըշրայարագ՝ աճէլէ իլէ

պիւսպիւթին սիւքիւթ էթմէյէ մէճպուր օլտու .
ֆազաթ էփէյի վազթ սիւքիւթ տուրտդտան սօնկ-
րա եինէ սէօյէմէյէ պաշլայըպ տէտիքի ,

“Նիշիւն իսթէտին : ”

Պու ֆուրսաթ պուլունա պիլէն էն ա՛լա ֆուր-
սաթ օլտըղնտան Կատար թիթրէր պիր սէս իլէ
տէտի քի ,

“Պէն Յիսուսը խօշլանտըրմագ իսթէտիմ վալիտէ .
Մր . Հօլպրուքըն սէօյէյիլինէ կէօրէ , էկէր պէն սա-
նա եարտըմ էտէր տէ , սէն տէ պէնտէն խօշլանտը-
սան , Յիսուս մէմուուն օլուր , ” Պիրազ սիւքիւթ
տուրտդտան սօնկրա սէօղիւնէ տէվամ էտիպ տէ-
տի քի “Պէն չիմտի Յիսուսը սէվտիլիմտին , տա-
” իմա անըն պէնտէն խօշնուտ գալմասընը իսթէրիմ ,
վէ պէն տօղրու օլանը իճրա էթմէյէ չալըլաճաղըմ : ”

Իշթէ հէր շէյ մէյտանա չըգտը . Կատարըն
եիրէյի անըն սէսինի պօղաճագ տէրէճէտէ չիտ-
տէթլէ աթմագտա իտի . Վալիտէսի էլիլէ իւզիւ-
նիւ էօրթէրէք նէ պիր սէօղ սէօյէտի նէտէ եէրին-
տէն թէփրէնտի . Կատար պիրազ պէքլէտիքտէն
սօնկրա եավաշ եավաշ ուֆագ եաթագ օտասընըն
գափուսընա տօղրու կիթտի , այ այտընըղը օլտը-
ղընտան ըլըղա ինթիյաճը օլմատը :

Ղըրպէթ Կատար քէնտի քէնտինի թօփլայարագ
“Կէճէլէր խայր օլսուն , վալիտէ , ” տէտի :

Վալիտէսի եիւզիւնիւ սըգըճա գափամըլ օլտըղըն-
տան ղարիպ պիր սէսլէ “Կէճէլէր խայր օլսուն , ”
տէտի :

Կատար օլ կէճէ եաթագ օտասընա կիթտիլի վա-
զըթ սանըրսըն ընչգըրաճաղը կէլմէքտէ իտի . տէ-

րունինտէն անա սէվկիսինէ ղայէթլէ հասրէթ չէք-
մէքտէ իտի : Կէճէլէր խայր օլսուն տէտիլի գէման
վալիտէսինի էօփմէյէ արգուլատը իսթտէ , պու կիւ-
պի պիր մուամէլէնին նէ գատար թուհաֆ կէօրիւնէ-
ճէյինի պիլիլ իտի . հաթթա կէճէլէր խայր օլսուն
տէմէք պիլէ փէք նատիրէն գուլանըլան պիր սէօղ
իտի : Պու սէպէպտէն Կատար եաթաղը եանընա
տիղ չէօքիւպ վալիտէսի իչիւն տու՛ա էլլէտի :

Զանն էթմէմ քի Մր . Հօլպրուք տու՛ա մէճլիսին-
տէն էվէ ‘ալտէթ էտէրքէն Կատարա սէօյէտիլի
պիր գաչ սէօղիւն պիթիպ էպէտի հայաթ իչիւն
մահսուլ վէրէճէք թօխուսլար իտիլինի պիլիլ իտի :

ՊԱՊ 17

“ՎԷ ՃԻԻՄԼԷ ԵՎԼԱՏԸՆ ԲԱՊՊ ԹԱՐԱՅԵՆՏԱՆ ԹԱ՛ԼԻՄ
ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՕԼԱՅԱԳ ՏԸՐ : ”

Թիփ քէմալը տիգգաթլէ քեասէնին իչինէ պիր
գաչ տամլա էօքսիւրիւք ‘իլաճը գօյարագ փէտէրի-
նէ վէրտիքտէն սօնկրա , մէքթէպէ կիթմէլտէն էվ-
վէլ փէտէրի իլէ պիրազ կէօրիւլմէք իւզրէ անըն
եանընա օթուրըպ տէտի քի “Պապա , սէնին իլէ Մր .
Պէյլի չօճուղըղընըղտա պէրապէր մէքթէպէ կիթ-
մէ՞ղ մի իտինիլ” :

Մր . Լէվիս ճէվապէն տէտիքի “Էվլէթ , կիտէր
իտիք : Պապալարըմըղ պիրիպիրլէրինէ գօմլու օլ-
տըղլարընտան , պիղ հէր սապահ եիրմի տագիգա
գատար եօլ եիւրիւյէրէք մէքթէպէ պիրիքտէ կի-
տէր , պիր սընըֆտա , վէ մէքթէպին էն իլէրի շա-

կիրառելն տեսն իտիք : Ահ, օ զէմանտան պերու վազը թլար չօգ տէյիշիւմիշ տիր : Պէնիմ փէտէրիմ անըն փէտէրինտէն խալլըճա հալլը վազթլը իտի իսէտէ , չիմտի օ զէնկին պիր քիմսէ տիր , պէն իսէ զայէթ Փազիր պիր ատէմ իմ :"

"Օ տա չօճուզըղընտա Ուլի Պէյլի կիպի մի իտի:"

"Պէնիմ Ուլի հազընտա փէք օ դասար մա'լիւմա-թըմ եօգ իսէ տէ , փէտէրինին զայէթ եարամազ պիր քիմսէ օլուպ պանա չօգ էզիյէթ վէրմիշ իտիյինի պի-լիրիմ : Պէնի չօգ սէվէր իտի . դօմշու օլմամըզ հա-սէպիլլէ տա'իմա պիրլիքտէ պուլունուր իտիք . զաննըմճա պէն տէ անըն կիպի զէվիզ ու էյլէնճէտէն փէք խօշանըր իտիյսէմտէ , օ սա'իր չօճուզլարըն իւզէրինէ 'ատէթա պիր դօրպա քէսիլմիշ իտի . ան-լէրին հէփիսի անտէն դօրգաղլարը կիպի էյի խաթ-ըմա կէլմէյօր ամմա զաննըմճա պէն տէ դօրգար ի-տիմ . հէր նէ հալ իսէ , պանա էօյլէ կէօրիւնիւր քի էկէր անըն ֆէնալըզլարընա օ դասար ուլմամըշ օլ-սա իտիմ , չիմտի ֆէրզլի պիր ատէմ օլուր իտիմ :"

"Մը . Պէյլինին չիմտի տէյիշիւմիշ պիր ատէմ օլ-տըղընտան խապէրին վա'ր մը , պապա :"

"Տէյիշիւմիշ մի , նա'սըլ , նէ տէմէք իսթէյօր-սըն :"

"Տու'ա մէճլիսինէ կէլիյօր , սէօյլէյօր , տու'ա է-տիյօր վէ պու վէճհլէ մու'ամէլէ էթմէքտէն տախի խօշանմադտա կիպի կէօրիւնիւյօր :"

Մը . Լէվիս հայրէթաէ դալարազ տէտի քի "նէ տէյօրսըն , պէ , էլպէթթէ տէյիշիւմիշ օլմալը . էվ-վէլա հէփ պու կիպի չէյլէրի զէվիլէնիլ իտի :"

"Էվլէթ , քէնտիսի տախի անը իզրար էտիյօր ,

լաքին չիմտի զէվիլէնմէտիյինէ պէն չէհատէթ է-տէրիմ :"

"Հէփ պու թէպէտաիւլաթ նէ զէման վազը'օլտու :"

"Պիր դաշ հաֆթա էվլէլ ըուհանի ուլանըզըզ վուզու' պուլմասընտան չիւպհէսիզ խապէրին վար . օ զէմանլարտա , Մը . Պէյլի պիր կէճէ պաղա դալըզ պէնտիսի իչիւն տու'ա օլունմասընը ըէճա էյլէտի , վէ թա օ զէմանտան պերու սայքի հէր տէֆա տու'ա մէճլիպէրինտէ նասիհաթ վէ տու'ա էտէր :"

Մը . Լէվիս պիրազ սօլուզ ալտըգտան սօնկրա պիր սօղազ ահ չէքէրէք տէտի քի "Փէքի , տօղ-րուսը անտէն տօլալը էսէֆ էթմէմ . իւմիտ էտէրիմ քի օլ թէպէտաիւլ տէվամը օլուր : Տօղրուսը օ կի-պի պիր թէպէտաիւլէ փէք միւհիթաճ իտի :"

Թիփ եազլին պիրլիւնիսինէ տէտիքի "Տէվամը օլուր , Ալլահ անա պաղըզ կէօղէտէէք տիր :"

Թիփ պիրազ վազթ սիւքիւթ տուրտու . էփէյի վազթտան պերու փէտէրի իչիւն քէմալը չէվիզ ու հէրարէթլէ տու'ա էթմէք 'ատէթիստէ օլտըղընտան չու աթիստէքի սէօղիւ տախի սէօյլէմէյէ ճէսարէթ էյլէտի :

"Տիւն կէճէ տիւշիւնտիւմքի սիզ վազթըլլէ պիրի պիրլինիզլէ սըզ տօսթ օլմուշ օլմալըսընը , զիրա օ սէնին իչիւն տու'ա էտէրէքէն , խալլըճա աղլայարազ փէք ֆէնա օլտու :"

Մը . Լէվիս պաշընը եաստըգտան դալտըրըզ օղ-լունըն եիւզիւնէ պազա դալտը , վէ 'ազըպէթ "Մը . Պէյլի աշի'օ իչիւն մի տու'ա էթտի , տէյիւ սօրտու :

"Էվլէթ , սէնին իչիւն , հէմ տէ ճան ու տիւտէն տու'ա էթտի :"

“Նա՞սըլ օլտու տա էօյլէ տու՛ւա էթտի:”

“Հի՛չ, նա՞սըլ օլտաճադ, տու՛ւա էթմէլէրի իչիւն ա՛ն-
լէրէ, եա՛նի մէճլիստէ՝ պուլունան հէփ ատէմլէրէ
պէն ըէճա էթտիմ: Սէնին կերչէքտէն պիր խրիս-
թիյան օլմանը արդուլատըղմոտան էվլէլա պէն
տու՛ւա էթտիքտէն սօնկրա, անլէրէ խիթապէն իս-
թէրսինիզ պու մատտէ իչիւն սիզ տախի տու՛ւա է-
տինիզ, տերտէմէղ Մր. Պէյլի այաղա գալգառ: Ու-
մարմըի պունտան տօլայը պանա կիւճէնմէզսին
պապա, տէյլի մի: Մէճլիստէ պուլունան հէփ ա-
տէմլէր քէնտի տօթլարը իչիւն տու՛ւա օլունմասընը
ըէճա էտէրլէր:”

‘Ազըպէթ Մր. Լէվիս եավաշ եավաշ սէօյլէյէրէք
տէտի քի, “Խայըր, նի՛չիւն կիւճէնէյիմ. պէն տու՛ւա-
յա չօդ միւհթաճըմ: Իշթէ ազ վազթտան էօյլէ պիր
մահալա կիտէճէյիմ քի օրատա արթըգ պէնիմ իչիւն
տու՛ւա էտիլմէսինին պանա պիր ֆա՛խտէսի օլմայա-
ճադ տըր:”

Թիփին պու սէօղէ վէրէճէք պիր ճէվապը օլմա-
տըղընտան, փէտէրի տէրհալ,

“էօյլէ իսէ սէնտէ պէնիմ իչիւն տու՛ւա էթտին,
տէյլի մի,” տէյիւ սօրտու:

“էվլէթ, վէ հէր կիւն տու՛ւա էտէրիմ պապա.
Սէնին Յիսուսը կերչէքտէն թանըմանը փէք ար-
դուլէյօրըմ:”

Պունըն իւզէրինէ ուզուն պիր սիւքիւնէթ վազը՝
օլտըգտան սօնկրա, խասթա երնէ սէօղէ պաշլայըպ
տէտի քի,

“Տօղրուսը, Թիփ, սէնին իսլահ օլտըղընտան
տօլայը մէմնուն վէ մէսրուրիմ, օլ գատար մէս-

րուր իմ քի սանա թա՛րիֆ էտէմէմ: Փէտէրիմ էյի
պիր քիմսէ օլուպ պէնի տօղրու եօլա գլաղուղլամաղա
չալըշտը իսէ տէ, պէն պիւս պիւթիւն եանկըշ եօլա
սափտըմ, պիւթիւն ‘էօմրիւմիւ պօշ եէրէ թէլէֆ
էթտիմ, վէ չօճուղարմա ֆէնա էօրնէք օլտում:
Սէն պէնիմ եարտըմըմ օլմագսըղըն իւրիւնյօրսըն
վէ սէվինիւրիմ քի պէօյիւյէրէք էյի պիր ատէմ վէ
վէֆաթըմտան սօնկրա վալիտէնէ մուճիպ ի թէսէլլի
օլաճադսըն: Պաղաթ սէնին ատէմլէրէ պէնիմ իչիւն
տու՛ւա էթմէլէրի պապընտա ըէճա էթմէնէ պիր
լիւղում կէօրմէյօրըմ. արթըգ իշ իշտէն կէչմիշ տիր,
օլ գատար էօթէսինէ վարմըշըմ քի, արթըգ կէրի
տէճմէքլիլիմ միւմըին տէյիլ տիր:”

Թիփին ճէսարէթ վէ մէրալիլի երնէ դա՛լի օլմա-
տըղը ճիհէթլէ ‘աճէլէթէն տէտիքի,

“Պապա, պէն օ կիպի պիր սէօղէ ինանմամ. Ալ-
լահ հիչ պիր վազթտա արթըգ իշ իշտէն կէչմիշ
տիր տէմէգ. Ալլահըն էմրի շու տըր քի էկէր պիզ
պիր շէյի զայէթլէ արդուլէր վէ տու՛ւա էտէրէք անը
տիլէր իսէք, վէ տիլէյիմիզէ նա՛լի օլմամըգ պիզէ
խայրը իսէ, անը պիզէ իսան էտէճէք տիր,
վէ անըն վա՛տընա ինանմագ պէնիմ պօրճուճ
տըր: Պիր տէֆ՛ա պէն Կատար իչիւն տու՛ւա
էթտիմ. էվլէթ չօդ տու՛ւա էթտիմ իսէ տէ, հիչ պիր
ֆա՛խտէսինի կէօրմէտիմ. ‘Ազըպէթ Պատ. Հօլպրուք
պանա ‘Գապլիլ քի սէն տու՛ւա էթտիյին զէման Ալ-
լահըն սէնին տիլէյինի իճրա էտէճէյինէ ինանմայօր-
սըն,’ տէտի վէ պէն սօնկրա միւսթէճապ օլմամա-
մըն սէպէպի օ օլտըղընը անկլատըմ: Պէն Ալլահըն
պէնիմ տու՛ւամը իչիթմէքտէ օլտըղընա գանընճա,

արթըզ հէր չէյ սըրասընտա կիթմէյէ պաշլատը, վէ չիմտի հէր տէֆ'ա անա ինանմաղա պօրծը իմ: Պէն Ալլահտան սէնի կէրչէքտէն խրիսթիյան էթմէսինի տիւնմիշ օլտըզըմ կիպի պուռնտան պէօյլէ տախի տիւնյէճէյիմ, վէ Ալլահ հէր հալէր Կիւլէյի Եճ-բա Էրէճէ: Կիւլէ: (Պու Նօղթատա Թիփին սէսի հալվաշլանտը, զիրա Թիփ փէտէրինին դալպինտէ դալթի նաղիք պիր թէլ պուլուռնտըզընը պիլիւր իտի,) "Ճէննէթտէ մա'սուլմ Զուլաննըզաղը կէօրմէք իսա թէմէ'զմիսին: "

Մը. Լէվիսին աղղընըն էթրաֆը չէքիլիպ պիւլզիւմէյէ պաշլատը վէ պիր կէօզ հաշը տամասը անըն հանաղընտան աշաղը եռւլարլանտը. 'Աղըպէթ տէտիքի,

"Պէն զաթէն մէզարա հաղաշմըշմ: Պա'զէն տիւլիւնիւրիւմքի տիւնհա պէնիմ օլսա անը ճէննէթէ կիթմէյէ հաղըրլանմազ հօլուռնա մէմնուռնիյէթ լէ վէրիւրիմ. ֆազաթ արթըզ իշ իշտէն կէշմիշ տիր: Պիւթիւն միւտտէթի 'էօմրիւմտէ տօղրու հօլու պիլտիլիմ հալտէ, տա'իմա հանկըշ հօլտան կիթմիշ օլտըզըմտան չիմտի ճէզամը չէքմէլիյիմ: "

Փէտէրինին իշպու սէօղիւնէ նէ ճէվապ վէրիլէճէյինի Թիփէ իլհամ էտէն ասըլ Քրիստոսըն Րուհը իտի. Թիփ սէօյլէտիլի սէօղլէրի չէվզէ, վէ թէմքինի պիր սուրէթտէ վէ լաքին քէմալը հիւրմէթլէ սէօյլէտի:

"Պապա, օ խուսուստա սէն Ալլահտան զիյատէ՞ մի պիլիւրսին: Ալլահ Քիթապը Մուգատտէստէ հիշ օ կիպի պիր սէօզ սէօյլէմէմիշ տիր. էյի պիլիւրիմքի սէօյլէմէմիշ տիր, զիրա պիր տէֆ'ա կիրալի մէք-

թէպինտէ օլ մէս'էլէտէն պահա օլուռնտըզը էսնատէ Մը. Հօլպրուք տէտիքի Պիր ատէմ նէ գատար իլսթիյարլանմըշ, հալստ նէ գատար չօզ կիւնահ իլշմիշ օլուր իսէ օլսուռն, կէրչէք պիր խրիսթիյան օլմաղա մուգթէտիր տիր: "

"Չօճուղըմ, պիր ատէմին պիւթիւն 'էօմրիւնտէ պու կիպի շէյլը իլէ հիշ պիր 'ալազա վէ միւնա-սէպէթտէ պուլուռնմատըզը հալտէ ճէլի հաղաշմըշ օլտըզը սէպէպտէն ափանսըզ թէպալի ի մէսլէք էթմէսի, վէ քէնտինի սալիս կէօսթէրմէսի ալազըզ վէ սինսիլիք տիր: Ալլահն պու կիպի պիր շէյտէն հաղղէթմէսի մուհալ տըր: Պէն տա'իմա' Պու կիպի պիր շէյ էթմէմ' տէմիշիմ: "

Թիփ պուռնա ճէվապ վէրէմէտի. պու Ֆիքրին տօղրու օլտըզընա ինանմատը, պիլ'աքս անըն հանկըշ օլտըզընա զէրրէ գատար շիւպիսի հօզ իտի, ֆազաթ փէտէրինէ ճէվապ վէրէճէք գատար 'ազ ու հիքմէթէ մալիք տէյիլ իտի: Մէքթէպէ կիթտի իսէ տէ, փէտէրինին սօն սէօղլէրի հալա գուլաղընտա չընյամազտա իտի: Էֆքեարընը թօիլայըպ պիր շէքլէ գօտըգտան սօնկրա, փօսթա խանէտէն չըգան Մը. Հօլպրուքըն հանընա սէյրտէրէք պիր սէօզ իլէ անա պէյան էյլէտի:

"Պատուելի սանա պիր սու'ալ սօրա պիլիւրմիլիմ: " Հէր քէսի չէքմէքտէ օլտըզը մուղայագատան գուրթարմաղա տա'իմա հաղըր օլան պատուելի Հօլպրուք կիլիլմաէյիպ "Էվլէթ," տէտիքտէն սօնկրա միւղթարիպ չօճուղ իլէ պէրապէր պիր ազ էէր եիւրիւտիւ:

"Էկէր պիր քիմսէ սիզէ տէսէքի Պիւթիւն 'էօմ-

ընամիւ տիւնսէ վի զէվգ ու սէֆալար իլէ կէշիրմիշ օլ-
տըղըմ հալտէ, էճէլիմին եաղաշմըշ օլտըղընը կէօ-
րէրէք իմանա կէլմէյի վէ Ալլահա 'իպատէթ էթմէյի
ալշաղըզ սայարըմ,' սիզ նէ ճէվապ վէրիր իտինիզ:"

Պատուելի Հօլպրուք տէտիքի "Պանա գալսա,
ինթիմալ քի անա 'էօմրիւնիւն կէշմիշ սէնէ-
լէրինի նանագգ երէէ Ալլահ եօլունա կէշիրմէմիշ
օլտըղըն սէպէպտէն 'էօմրիւնին շու սօն սէնէսինի
տախի Անա վագֆ էթմէմէյի տահա աճ ալշաղըզ
մը սայըյօրսըն,' տէյիւ սօրար իտիմ: Պիր առէմ
գըրգ սէնէ հաղգսըղըզ էթմիշ օլտըղը հալտէ, պիր
սէնէ տահա հաղգսըղըզ էթմէյէ նէ սէպէպտէն պօրձ-
լու օլտըղընըն հիքմէթինի անկլայամայօրըմ: Պէնճէ
անըն թուլթաճաղը էն ալա եօլ տէօնիւպ էլինտէն
կէլտիլի գատար իալահ օլմաղա չալըշմագ տըր:"

Թիփ ուղուն պիր սօլուգ ալտըգտան սօնկրա
տէտիքի "Ահ, նի՞չիւն օ զէման պու շէյ պէնիմ խաթ-
րըմա կէլմէտի. պու կիպի պիր ֆիքրին եանկըշ օլտը-
ղընը պիլիյօր իտիմ, պէսպէլլի կէօրիւյօր իտիմ, ամմա
աղըղմը աշըպտա, պիր սէօզ պիլէ սէօյէյէմէտիմ:"

Մր. Հօլպրուք շէվգլի չօճուղըն եիւղիւնէ մէրաղէ
պագտըգտան սօնկրա 'աղըպէթ տէտիքի 'Եղուարդ,
պու սապահ փէտէրինին պէնի կէօրմէքտէն խօշ-
լանաճաղընը զանն էտէրմիսին:"

Թիփ էմնիյէթլէ տէտիքի "Եվվէթ, պիլիրիմ քի
խօշլանըր: Պատուելի, պիր կիտիպ անընլէ կէօ-
րիւշսէն տէ պունը անա իզահ էթսէն, տօղրուսը փէք
մէմնուն օլուըրմ:"

Աղ վագֆ սօնկրա, Թիփ արգասընա պագարագ
գայէթլէ սէվինտի, զիրա Մր. Հօլպրուքըն չափուք

չափուք եիւրիւյերէք քէնտլիւրին, եա'նի Մր. Լէվի-
սին էվլինէ տօղրու կիթտիլինի կէօրտիւ: Օ զէման
Թիփին գալպի փէտէրինտէն տօլայը իւմիտլէ տօլ-
տու: Քէնտիսի փէտէրի իչիւն տու'ա էտիպ չալըշմըշ
իտի, վէ իշթէ Մր. Հօլպրուք տախի անը կէօրմէյէ
կիտիյօր իտի. արթըզ պագի գալան իշի քէմալը
էմնիյէթլէ Ալլահա պրագտը:

ՊԱՊ 18

"ԻՄՏԻ ՏՈՒՐՈՒՅՕՐԸՄ ԶԱՆՆ ԷՏԵՆ ՏԻՒՇՄԷՔՏԵՆ ՍԱԳԸՆՍԸՆ"

Հօվարտ Մինթըն տէտիքի "Պուրայա պագ, Թիփ,
շու շէրչիլէյի սըզը թուլթ տա շու մըլը չագայըմ:
Ուիլ, անը օլ գատար եիւքսէք մըլսամա, պաշգալար
իլէ պիր հիզատա օլմաղ: Թուլթ, էլիս, շու իսքէմ-
լիլի թուլթ, շիմտի տէվրիլիր հա: Իշթէ օլտու,
հէր շէյ կիւզէլ վէ սըրալը տըր, տէյիլմի, Մր. Պը-
րոզ:" Մր. Պրոզ, եա'նի խօճա, մէքթէպ գափու-
սընտան իչէրի կիրէր իքէն Հովարտ Մինթըն իս-
քէմէնին իւզէրինտէն աշաղը աթլատը:

Մր. Պրոզ կիւլիւմէյերէք "Փէք ինթիմալ տըր,
ամմա տէտիլինի իշիթմէտիմ," տէյիւ ճէվապ վէրտի:
"Մէքթէպճէ վէ չակիրտլէրճէ հէփիմիզ տախի
իմթիհանա հաղըրըզ, տէյօրըմ:"

"Շիւպիէ եօգ քի մէքթէպ հաղըր տըր. իւմիտ
էտէրիմ քի պէյնլէրինիզ տախի հաղըր տըր: Էլիս,
պէնճէ օլ սանտալիյէ պիրաղ սօլա կէթիրիւսէ էլի
օլուր, օրատա եօլ իւղէրինտէ օլտըղընտան, չա-
կիրտլէրին կէշիպ տէօնմէսինէ մանի' օլուր: Եղ-

ուարդ պու կիւն ճէսարէթին եէրինտէ՞մի։”

Թիփ 'աճէլէ իլէ 'Էվլէթ, էֆէնտիմ, էփէյի եէրինտէ տիր,“ տէտի։

Կէրչի պիրազ մէրազլը վէ էնտիչէլի կէօրիւնիւյօր իտլյսէտէ, սահիսէն ճէսարէթի եէրինտէ իտի։ Ու գուն գըշ միւտտէթի խիթամ պուլմըշ իտի։ Օլ կիւն իլէ էրթէսի կիւն շակիրալէր իմթիհան էտիլէճէլէր իտի։ Չօճուզլարըն հէփիսի տախի իմթիհանա հազըրլանմազ իչիւն զայէթ սըզը չալըշմըշլար իտլյսէտէ, հիչ պիրի Թիփ գատար չալըշմամըշ իտի։ Թիփ պիրլինճի տէֆ'ա օլարազ մուշթաղամ պիր իմթիհան վէրէճէք իտի։ Մուգատտէմա տա'իմա պիր թազըմ պուտալարըն սընըֆընտա պուլունմըշ իտի քի անլէր եա պիւսպիւթին իմթիհանտան գաչարլար, եա տա քէնտի ճէհալէթլէրինտէն նաչի պէօյիւք պէօյիւք խաթալարտա պուլունտըզլարընտա տարըլմայարազ կիւլիւպ էյլէնիլլէր իտի։ Լաքին պու կիւն իշ պաշգա իտի։ Իշթէ, չալըշգան չօճուզլարըն օրթասընտա տուրմըշ, խօճանըն սու-
“ալլէրինէ քէմալը իֆթիխարլէ ճէվապ վէրմէքտէ, ըէ'իսլէրի Պօպ Թըրնըր օլուպ տա փէնճէրէլէրին էօնիւնտէ կէզիւպ տօլաշան օլ թէնպէլլէր պէօլիւ-
յիւնէ մէսրուր վէ միւֆէրրա'ի օլարազ պագմագտա, վէ վազթըյլէ նասըլ օլուպ տա քէնտիսինն տախի օլ սընըֆտա պուլունմըշ օլտըղընա թէ'աճճիւպ էթմէքտէ իտի։ Պու կիւն Թիփ իչիւն պէօյիւք պիր կիւն օլաճագ իտի։ Վաղա'ա պա'զը եաշտաշլարընտան խայըճա կէրի գալմըշ իտի, օլ գատար կէրի քի իլէրի սընըֆլարըն իմթիհանը էրթէսի կիւնէ պրազըլմըշ օլտըղըն ճիհէթլէ Հոլարտ Մինթըրն իլէ էլիս

Հօլպրուքըն տէրսլէրինտէն հիչ պիրլինն իմթիհանը իճրա էտիլմէյէճէք իտի։ հալպուքի քէնտի սընըֆընա մախսուս օլան հէփ տէրսլէրին իմթիհանը հէման օլ սապան իճրա օլունաճագ իտի։ Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր Թիփ քէնտիսինտէ օրատա հազըր պուլուն-
նանլարըն նազարը տիգզաթընը ճէլպ էտէճէք տէրէճէտէ թէպէտտիւլ վուգու' պուլմըշ օլտըղընը պիւլիւր, վէ տէյիչիւմիշ օլտըղընը հիսս էտէր իտի։ օ սապան պիգզաթ անըն պաշընը տարայրպ սաչլարընը տիւզէթտիլի վէ սէթրիսինն եազասը իւզէրինէ թէմիզ պիր եազա կէչիրտիլի էսնատէ վալիտէսի տախի պունը հիսս էյլէմիշ իտի։ Մէքթէպ չօճուզլարը պունը հիսս էտիյօրլար իտի։ Թիփ չալըշգան վէ զայրէթլի պիր չօճուգ սըֆէթիլլէ թանըլմըշ իտի։

'Ազըպէթ չան չալընտը վէ չօճուզլար իչէրի կիւրիպ եէրլէրինէ օթուրալլար։ Կէրչի հէնուգ էրքէն իտլյսէտէ, զիյարէթճիլէր կէլմիշլէր իտի։ Ատէմլէր Մր։ Պրոզըն իճրա էյլէտիլի իմթիհանլարտա հազըր պուլունմագտան խօշլանըյօրլար իտի։ Իմթիհան ֆիհրիսթիւնտէ Թիփին գրա'աթ տէրսի իլք էվլէլ կէլմէքտէ իտի։ հիչ պիր զէմանտա անըն կէօզլէրի պու գատար ըըլմամմըշ, վէ եիւզիւ պու գատար կիւլէր կէօրիւնմէմիշ իտի։ Թիփ էյի օգուճալա զա ալըշմըշ իտի։ պիւթիւն գըշ միւտտէթինտէ քէմալը սապը ու զայրէթլէ չալըշմըշ, վէ չիմտի անըն օգուճագ ճիհէթլինճէ օլան խաթալարը իլ էլ էպէտ գա'իլ օլուլ իտի։ մէքթէպ չօճուզլարընտան հիչ պիր Թիփ Լէվիս գատար աղըր, աչըզ վէ տօղրու սուրէթտէ օղույամագ իտի։ Գրա'աթ իմթիհանը

'ազապինճէ, խոստումի պիր դօմիսիօն Թիփին սը-
նըֆընտան թարիխ տէրսի ալմադա լայըդ օլան չօ-
ճուգլարը ինթիխապ էտէճէք իտի: Մէքթէպտէ
գրա'աթ տէրսի ալան սընըֆլար իչինտէ Թիփին սը-
նըֆըն էն երևսէք սընըֆ իտի: Գօմիսիօնըն ըէ'իսի
Պատ. Հօլպուռք օն իւչ չօճուգտան միւրէքքէպ օլան
սընըֆըն իչինտէն հալընըդ իքի իսմ, եա'նի Թու-
մաս շօնս վէ Եղուարդ Լէվիս իսմէրինի օգուլըն-
ճա տօղրուսը Թիփին կէօղլէրի սէվինճինտէն փար-
լամադա պաշլատը:

Չէրեէք սա'աթըդ թաթիլ վագթընտա Հովարտ
Մինթըն, Թիփէ խիթապէն "Թիփ, կէլ էլինի սը-
գայըմ. թարիխ սընըֆընա կիրտիյինտէն տօլայը սէ-
վինթիւրիմ. փէք կիւճ ֆագաթ խօշ պիր տէրս տիր,"
տէտի:

Թիփ կիւլէրէք էլինի անա վէրտի պա'տէհու-
պուտալալար սընըֆընա պագտը, վէ վագթըյլէ օլ
սընըֆտա գալմադա նէ վէճիլէ գանի' օլմուչ իտիյինէ
թէ'աճճիւպ էթտի. սօնկրա կիթկիտէ վէ սիւ-
ր'աթլէ իլէրիլէմէքտէ իտիյինի հիսս էյլէտի:

Իմլա տէրսինտէ տախի մուվաֆֆագըյէթէ նա-
"իլ օլտու. հէփ սընըֆտալարը եանըլալար իսէ
տէ քէնտիսի հիչ եանըլմատը օլ տէրէճէ քի արթըդ
Մր. Պրոզ, 'էֆէնտիլէր գաննըմճա օսանտընըդ,
վէ մատամ քի իմթիհանլար կէչմիչ տէրսլէրէ միւն-
հասըր տըր, պէնճէ արթըդ տէվամ էթմէյէ տէյմէզ,
գիրա Եղուարդ պու միւտտէթին իքինճի հաֆթա-
սընտան ի'թիպարէն չիմտիյէ գատար հիչ եանըլ-
մամըլ տըր," տէյրէք քիթալը գափատը:

Իչթէ պու վէճիլէ Թիփ եինէ հէրարէթլէնմիչ օ-

լարագ մուգաֆֆէրանէ կիտիպ եէրինէ օթուրտու.
'իլմի հիսապ իմթիհանընը տախի պիթիւրտիլի հալտէ,
օլ կիւնքի իչինի պիթիւրմիչ օլաճագ իտի: Օլ տէրս
էօյլէն թա'թիլինտէն էվլէլ սօն տէրս օլաճագ իտի
վէ Թիփ փարլագ իմթիհան վէրմէյէ դայէթ մէրագ
վէ արգու էթտիյինտէն փէք միւլթարիպ օլմադա
պաշլատը:

'Ագըպէթ իմթիհան սա'աթը եագլաշտը: Թիփին
սընըֆը, եալաշ եալաշ վէ քէմալը տիրգաթլէ օ-
գույարագ թագսիմ ֆասընը պիթիւրմիչլէր վէ իքին-
ճի միւտտէթտէ քիւսիւրաթա պաշլամադա հազըր-
լանմըլար իտի: Իմթիհան քէմալը մուվաֆֆագի-
յէթլէ կէչիւրիտի: Թիփ օլ գըլըն կէճէ կիւնտիւլը նա-
ֆիլէ չալըլմամըլ իտի: Իչթէ սիյան հիսապ թախթա-
սընըն էօնիւնտէ տուրմըլ իքի իւչ խանէլի թագսիմ
ֆասընտան պիր միսալը հալլէթմէքտէ իտի քի սայ-
քի պիթիւրմէք իւզրէ իտի: Օն տագիգատան սա'-
աթըն եէլգօվան վէ ագըէպի 12 բագամը իւզէրինէ
կէլէճէքլէր իտի: Իչպու օն տագիգա գարֆընտա
Թիփ քէնտի իչինի պիթիւրէճէք վէ օ գէման իմթի-
հանտա հիչ եանըլմամըլ չօճուգլար սընըֆընա կիր-
մէք չէրէֆինէ նա'իլ օլուպ իսմի չէրէֆ տէֆթէրինտէ
անլէրին իսմիլլէ պէրապէր եագըլաճագ իտի: Թի-
փին էլլէրի տիթրէմէյէ պաշլատը. 'աճէպա նէ' վար
իտի. օլ միսալա 'աճէպա նէ' օլտու: Յագլա փէք
չօգ իտի. խայըր, փէք աղ իտի. խայըր, էօյլէ տէ-
միլ իտի. նէ օլտըղընը անկլայամայօր իտի: Հէք
քէս սնը կէօղլէթլէմէքտէ իտի, Թիփ պիր չօճուղըն
ուսուլլէ կիւտիւլիւնիլ իչիթտի: Էօյլէ իսէ պիր
խաթա էթմիչ իտի. 'Աճէպա օլ խաթա նէ' վէ նէ'-

ընտե իտի: Մը. Պրոզ միւլայիմ վէ թաթը պիր
թարզ իլէ տէտի քի,

“Եղուարդ, փոսուլայը չալըրմա, ֆաղլա սայըյա
տիգգաթլէ պազ, մագսուժը ‘ալէյ’ իլէ ֆաղլա
սայընըն իլը բագամլարընը ալ. օթուղ պիրտէ գաչ
տէֆ’ա մոգուզ վար, պոունըն սանա եարտըմը մո-
գունա պիլըր:”

Էլիս Հօլպրուք սիյահ թախթանըն հէման պիր
ատըմ էօթէսինտէ վէ Թիփին թամմ արգասընտա
տուրմագտա իտի: Թիփ անըն “Ենտի,” տէյիւ ֆը-
սըլտատըղընը իշիթտի, վէ մոդրուսը ֆէվգէլ’ատէ
հէրարէթէ կէլմիշ օլտըղընտան տիւշիւնմէյէ պէք-
լէմէքսիզին օլ սայըլը թութուպ ‘ալէլ’ ‘աճէլէ,

“Ենտի տէֆ’ա,” տէյիւ ճէվապ վերտի:

Օ գէման չօճուղլարըն գահ գահա իլէ կիւտիւք-
լէրինի իշիտէրէք քէմալ ը հիճապ վէ քէտէրլնտէն
նաշի թէպաշիրի եէրէ վուրտու վէ սա’աթ 12 յի
չալտը:

Շէրէֆէ նա’իլ օլամատը:

Թա’թիլտէն սօնկրա չօճուղլար Թիփին էթրա-
ֆընա թօփլանտըլար:

Հովարտ Մինթըրն մօսթանէ պիր սուրէթտէ
տէտի քի, “Յէնա օլտու Թիփ, պիր տադիգա տա-
հա սապր էթսէ իտին, մուվաֆֆադ օլուր իտին:”

Թիփ աթէշ քէսիլմիշ օլտըղը հալտէ ճէվապէն
տէտի քի “Էլիս Հօլպրուք օլմասա իտի, մուվաֆ-
ֆադ օլուր իտիմ. Էլիս ալչադ պիր խապիս տիր:”

Ուլի Պէյլի “Թէհէ, նէ էթտի Էլիս,” տէտի: Պու
արատա Էլիս տախի տէօնիւպ կէօղլէրինի պէլէր-
տէրէք տարըլմը օլան Թիփէ փէրվասըղճասընա
պագտը:

“Հիչ, նէ էտէճէք, գաստէն պանա եանիլըն սէօյ-
լէտի. իշթէ էթտիլի օ տըր վէ անը քէնտիսի տէ
պիլըր:”

Թիփ պոունը տէյերէք անլէրտէն այրըլըպ օտա-
տան տըչարը գաչտը:

Հովարտ Մինթըրն չաչա գալտը. քէնտիսին էն
սըզը մօսթը, վէ նամուսը չօճուղլարըն իֆթի-
խարը օլան Էլիս Հօլպրուքըն պէօյլէ պիր ալչադ-
ըգտա պուլունտըղընա ինանաճաղը կէլմէյօր ի-
տի իսէտէ, Թիփին եալան սէօյլէտիլինէ ինանաճադ
տախի կիւճ իտի: ‘Ագըպէթ,

“Էլիս, Թիփ նէ տէմէք իսթէյօր,” տէյիւ սօր-
տու:

Էլիս պէպրլէնէրէք ճէվապէն տէտի քի, “Եկէր
մատտէնին քիւնհիւնէ վարմագ իսթէյօր իսէն,
քէնտիսին սօրման իզթիգա էտէր: Չանըմճա օ
նէ տէմէք իսթէտիլինի սա’իլ հէր քէստէն էյի պի-
լըր:”

Չօճուղլար տէրհալ էվլէրինէ կիթմէք իւզրէ
պիրլիքտէ եօլա չըգտըլար. սըրասը տիւշտիւյիւ դէ-
ման էգլիյէթ վէրմէքտէն հիչ չէքլինմէյէն Պօպ Թըր-
նըր մօսթլարը իլէ պէրապէր Թիփին էթրաֆընը
սարտը վէ տէրհալ սէօղէ պաչայըպ տէտի քի,

“Չէվալը չօճուգ պէճէրէմէտի. վահ, վահ,
վահ, եաղըդ պէ, չօճուղը աղլաթմայընըդ.
Եիրմի փարա վէրէյիմ տէ պիր դարպ ճէտվէլի ալ-
սըն:”

Թիփ դարպ ճէտվէլինտէն հիչ մա’լիւմաթը օլմա-
յան օ կիպի պիր չօճուղտան պէօյլէ պիր սէօղ ի-
շիթմէսի իւզէրինէ հիտտէթինին չիտտէթինտէն նա-
շի զազապլանմանըն պէօյիւք համագաթ օլտը-

դընը ունուտարագ «Սուս օլ, քէս սէսինի», տէտի:

Պօպ Թըրնըր եինէ սէօղէ պաշլայարագ տէտի քի, «Նէ՛ անընաճագ հալ. տէրսի օ դատար կիւղէլ հէճէլէտիքտէն, եիւղլէրինի օլ դատար թէմիլ երդգատըգտան, վէ սաշլարընը կիւղէլճէ տարատըգտան սօնկրա . . . վա՛հ, վա՛հ աղլամա գէվալը չօճուգ, աղլամա եիւղլինիւ պօղարսըն, վա՛հ, գէվալը:»

Թիփ հիտտէթինտէն նաշի սափ սարը քէսիւմիշ օլտըղը հալտէ քէնտիսինէ էգլյէթ վէրէն Պօպ Թըրնըրա տէօնէրէք տէնշէթի պիր սէս իլէ տէտի քի, «Պօպ Թըրնըր, էկէր պիր տահա պէօյլէ պիր սէօղ սէօյլէր իսէն, սէնի եէրէ չարփարըմ, վէ տէօյէ տէօյէ ճանընը չըգարըրըմ հա, անկլայօրմըսըն . . .»

Է՛յ Թիփ Լէվիս, սէնին շիտտէթի զազապընտա աղղընտան էօյլէ պիր սէօղ չըգարտըղընտան տօլայը Ալլահ սէնի 'աֆիլ էյլէյէ: Սա՛րը հէփ իսմէրտէն զիյատէ հիւրմէթ վէ ըի՛այէթ էթտիյինի իզրար էթտիյին միւպարէք իսմի պօշ եէրէ աղղընա ալտըղըն իշիւն Ալլահ սէնի 'աֆիլ էյլէյէ: Օլ քիւֆը աղղընտան չըգար չըգմագ, Թիփին 'աղը պաշընա կէտի, վէ իքի էլլէրիյէ եիւղլէրինի էօրթտիւ վէ պիւթիւն գուվլէթիյլէ եօգուշ եօգարը գաշըպ չօճուղարըն նազարընտան նիհան օլտու:

Հէփ չօճուղար Թիփին քիւֆրիւնիւ իշիթտիլէր. զիրա Հովարտ, էլիս, Ուիլ Պէյլի վէ սա՛րը ալթը եէտի չօճուգ անըն արտընտա տուրմագտա իտիլէր:

Էլիս Հօլպրուք տահա զիյատէ պէպըլէնէրէք տէտի քի, «Իշթէ օ դատար տէյիշիլմիշ վէ պանա օլ գատար վա՛ղ ու նասիհաթլար էթմէյէ չըգըշմագ»

տա օլան իմընտիյինիլ չօճուգ: Թիփտէն կէրի իսէմ տէ զազապընտըրըմ գէման անըն կիպի քիւֆը էթտիյիմ հիշ օլմամըշ տըր:»

Օլ կիւն Թիփ իշիւն նէ ֆէնա պիր կիւն իտի. Թիփ օլ կիւնիւ «ալ» ունութմայաճագ տըր: Օ պէհարիսթանտա տալ պուտագ սալմաղա պաշլամըշ օլան օլ պէօյիւք աղաճըն եանընա կիթտի: Պիր թաշ իւղէրինէ օթուրարագ պիր տէֆ'ա տահա էլլէրիլէ եիւղլինիւ էօրթտիւ վէ 'էօմրիւնտէ ապա կէօրմէմիշ իտիյի հիտտէթ վէ էլէմ ֆուրթուշտընա թութուլտը: Նասըլ, նասըլ օլմուշ տա աղղընտան էօյլէ պիր սէօղ չըգարմըշ իտի:

Տու՛ա էթմէյի էօյրէնտիյինտէն պէրու օլ կիւն նահտան գօրգար իտի. ունուտարագ եինէ աղղընտան ֆէնա սէօղլէր չըգարաճաղընտան գօրգմագտա օլտըղընտան, չօգտան պէրու տու՛ա էտիպ քէմալը տիգգաթլէ տուտագլարընը կէօղէթմէքտէ իտի:

Լաքին եազըն գէմանլարտա հէր կէօնէ գօրգուշը քէնտիսինտէն պէր թարաֆ էթմիշ իտի. ուղուն միւտտէթտէն պէրու պիր տէֆ'ա պիլէ խաթայա տիւշմէմիշ օլտըղընտան արթըգ հիշ խաթայա տիւշմէյէճէյի գաննընա դահիպ օլմուշ իտի:

Քէնտիսինիւն էմին վէ գուվլէթլի տէյիւ գանն էթտիյի հալընտան օլ գատար միւֆթէիլիր իտի քի, օլ կիւն Ալլահտան հիշ եարտըմ տիլէմէմիշ իտի. օլ կիւն քէնտի պիւթիւն վագթընը օլ գատար շէվգ ու հէրարէթլէ 'իլմի հիսապա վէրմիշ իտի քի գուվլէթ քէսպ էթմէք իւղըն Գիթապը Մուգատտէսի օգուլմաղա հիշ ֆուրսաթ պուլամամըշ իտի:

Սճա՛խ պ տէյիւ . խայրը , տողրուսը օլ վէճճիլէ խա-
թայա տիււմէսինէ թէ՛աճճիւ պ օլունմաղ : Գալի
տողրույօրըմ տէյիւ զանն էթտիյինտէն եարտըմ տի-
ւէմէյէ պիւր հաճէթ կէօրմէտի : Իմտի նէ՞ էթմէ-
սի վաճիւ պ իտի : Բէնտի նազարընտա նէ գատար
ալչադ կէօրիւնմէքտէ իտի : Ալլահըն քէնտիսի-
նի 'աֆվ էթմէսի միւմքին տէյիւ մի իտի : Էվվէթ
ֆեմէին էր :

Թիփ տէրունինտէ Ալլահըն ինտինտէ հէր շէյն
միւմքին օլտըղընը հիսս էտէր իտի իսէ տէ , քէնտի-
սինին գապահաթընը խաթըրնա կէթիրէրէք անտէն
պիւր շէյ տիււմէյէ արթըգ ճէսարէթ էտէմէյօր իտի :
Յիսուս Բրիստոսըն կէնահեթալը գուրթարմադ
իչիւն էօլտիւլիւ սանըրսըն պիւր աղ վաղթ անըն
խաթըրնտան չըգտը :

Թամմ պաչընըն իւղէրինէ կէլմիշ օլան կիւնէշ
հօլընտա տէվամ իլէ գէվալ պոււմաղա պաչլատը .
իշթէ մէքթէպ չանընըն սէտասը հօգուշ հօգարը կէլ-
տի իսէ տէ , Թիփ հիշթընմատը . մէքթէպ հազգընտա
դիւշնիւ պիլէ իսթէմէյօր իտի , նէրէտէ գալտը
կէթէ : Տէրհալ էլինի ճէպլինէ սօգուպ Բրիթապը
Մուգատտէսի արաշտըրմաղա պաչլատը . եարտըմ
ֆեմէին իտի : Մեղամիր քիթապը քէնտիւլիյինտէն
աչըլտը վէ Թիփ կէօղիւնէ իլիշէն իւք սաթըրը օգու-
տը . "Սանա համտ էտէրիդ , եա Ալլահ" վէ սա՛իրէ :
Խայրը , օ տէյիւ : Պիւր դաչ սահիֆէ կէրիւն չէվիր-
տի . "Դէյ պիւթին գէմին , Ալլահա աղըշ էտինիդ ,"
վէ սա՛իրէ : Խայրը , խայրը , աղըշ մէղմուրը իս-
թէմէյօր իտի . անըն գալպի դայէթլէ միւքէտտէր
իտի : Իմտի պիւր գաչ սահիֆէ տահա կէրիւն չէ-

վիրտի . "Եա՛ Բապպ պէնի խըշմընլէ թա՛ղիր վէ
դաղապընլէ թէ՛տիպ էթմէ : " Էվվէթ իսթէտիյի իշ-
թէ թամմ օ իտի : Ալլահ անա դայէթլէ դաղապըն-
մըշ իտի — դաղապընմաղա տա հազգը վար իտի —
իշթէ պու սէօղլէր թամմ քէնտիսինին հալընա
ուլղոււն իտի : Պիւթիւն մէղմուրը օգուտը . անըն
հէր սաթըրընըն քէնտի հալինէ ուլղոււն օլտըղընը
կէօրտիւ , վէ ՁԱ ինճի այէթի եա՛նի "Եա Բապպ ,
պէնի թէրք էթմէ , եա Ալլահըմ պէնտէն ուղադ
օլմա , " քէլամընը օգուոյունճա անը տէֆաթլէ թէք-
րարլատը վէ 'աղըպէթ թէ՛հասիւրինտէն նաչի կէօղ
եաչը տէօքտիւլիւ հալտէ , տիդ իւղէրինէ կէլիւ
անը քէմալը թէվաղու՛ իլէ թէքրար էյլէտի :

Պահարըն օլ գըսսա կիւնիւ կէչէրէք օրթալըղը
գարանլըգ պաստը : Թիփ 'աղըպէթ էվէ եէթիշմիշ ,
էրթէսի կիւն իչիւն օտոււն եարմըշ , էվտէ պուլա-
պիլտիյի հէր իշի իճրա էթմիշ , վէ պա՛տէհու վալի-
տէսինին տիքիւ պիթիրմիշ օլտըղը էսվապլարը հա-
զըր էլպիսէճի մաղաղասընա կէօթիւրմիւշ , ֆազաթ
մէքթէպին եանընտան կէչէրէք ըսաթ կէլէ մէքթէպ
շակիրտէրինտէն պիրինի կէօրմէմէք իչիւն տէյիրմէ-
նին արգասընտան տօլաշմըշ իտի : Պա՛տէհու էվէ
կէլիւ աղչամ թա՛մընը քէմալը սիւքիւնէթլէ եէ-
տիքտէն սօնկրա , թալան արասը օլան օտասընա
չէքիտի : Շիմտի էօյլէն վաղթընտան ղիյատէ ըա-
հաթ իտիյսէ տէ , գալպի հէնուղ միւքէտտէր իտի ,
վէ նէ վէ նասըլ էտէճէյինի պիլմէտիյինտէն էրթէ-
սի կիւնտէն գօրգույօր իտի : Կիւն փէնճէնպիսի իտի
իսէ տէ , պու տէֆա տու՛ա մէճիսինէ կիթմէյէ
նիյէթի հօգ իտի : Կատար Թիփէ պէրապէր կիտէ-

լիմ տէմիշ վէ կիթմէսի իշխան անա րէճա վէ միննէթ պիլէ էթմիշ իտիյսէտէ, օ, «Խայրը, խայրը, պու- կէճէ օլմազ», տէյիւ ճէվապ վէրմիշ իտի: Իւք պահար մէվսիմինէ մախսուս նէմնաք հալատա օլ պէօլիւք աղաճըն ալթընտա ուզուս վազթ օթուրմասընտան նաշի վիւճուտընն հէր թարաֆը աղըրըպ սըզ- լամագտա իտի: Տու՛ա մէճլիսինէ կիթմէմէսինին սէպէպի պու օլտըղընա քէնտի քէնտինի գանտըր- մաղա չալըշտը իսէ տէ, կիթմէմէսինին ասըլ սէպէ- պի օլ ագչամ Մր. Պրոզըն վէ չիւպհէսիզ Մր. Հօլպըրուքըն երկդինէ պագամայաճաղը իտի, զիրա թապի՛աթըլէ էլիս հէր շէյի փէտէրինէ նաղլ էթմիշ օլմալը իտի: Փէք եօրուլմըլ օլուպ պաշըլէ վիւճուտընն հէր թարաֆը աղըրմագտա իտի: Քիւ- թապը Մուգատտէստէն պիր պապ օգուտըգտան սօնկրա ույույաճագ իտի: Հէման օլ կիւն գուվլէթ վէ թէսէլլի պուլմուշ օլտըղը 'այնի մէզմուրը սէչէ- րէք անը աղըր աղըր վէ տիգգաթլէ օգուտըգտան սօնկրա տու՛ա էթմէք իւզըն տիզ չէօքտիւ: Փա- գաթ տիզ չէօքիւնճէ անըն էօնիւնէ պաչգա պիր կիւճլիւք չըգտը: 'Աճէպա նէ՛ էթմէսի վաճիպ իտի: Քէնտի շախսը իշխան տու՛ա էթմէյէ պաչայալըտան պէրու էլիս Հօլպրուք վէ Պօպ Թըրնըր իշխան տա- խի տու՛ա էթմիշ իտի իսէ տէ, պու կէճէ անլէրտէն հիշ պիրի իշխան տու՛ա էտէմէզ օլտըղընը հիսս էտիյօր իտի: Օլ իքի չօճուգ անա զարար վէրմէյէ չալըշ- մըլ վէ մէրամալըննա նա՛իլ օլմուշլար իտի: Քէնտի- սի անլէրէ զարար ու զիյան վէրմէք իսթէմէյօր, եախօտ էօյլէն վագթընտա արդուլամըլ օլտըղը կի- պի անլէրի պօղմաղա արդուլէմէյօր իտի իսէ տէ, չիմ-

տի անլէր իշխան տու՛ա էթմէյէ իսթէքսիզ օլտըղը աշիքեար իտի: Տիզ չէօքմիւշ օլտըղը եհրտէն գալ- գըպ զայէթ մահդուս վէ միւքէտտէր պիր սիմա ի- լէ, հէմ մասա հէմ տէ սանտալիյէ մագամընտա գուլ- լանտըղը սանտըղըն իւզէրինէ օթուրտը: Նէ գա- տար չօգ տիւշիւնտիւ իսէ, օ զէման անլէր իշխան տու՛ա էտէմէյէճէյինէ օլ գատար զիյատէ գանտը: 'Ագըպէթ կիւճլիւքտէն դուրթուլմագ իշխան խաթըրնա պիր չարէ կէլտիլինի զանն էթաի: Քէնտի քէնտինէ "Պէն զայէթլէ եօրդուս, սայքի խասթա օլտըղըմ- տան անճագ տու՛ա ի Բապպանիյի սէօյլէյիպ եա- թաղըմա կիրսէմ օլուր, ինթիմալքի եարըն սա- պաշլայըն տույդուլարըմ տէյիշլիլի: տէյիշլիէճէքլէ- րինէ սայքի հիշ չիւպհէմ եօգ տըր," տէյիւք տիզ չէօքտիւ, վէ,

"Էյ սէմավաթտա օլան փէտէրիմիզ" տէյէրէք եալլաշ եալլաշ վէ քէմալը հիւրմէթլէ տու՛ա ի Բապ- պանիյի սէօյլէմէյէ պաշլայըպ սըրա "Պիզէ սուշը օլանլարա պաղըշլատըղըմը միսիլիւ," քէլամընա կէլինճէ օրատա տուրտու: Պու տու՛այը անկլար իտի: Կիրակի մէքթէպինտէ անըն մուխթէլիֆ դըսմլարընա տա՛իր այրը այրը տէրա ալմըլ վէ հէր պիր դըսմը իւզէրինէ թաֆսիլի իզահաթ տինկէ- միշ, վէ հէնուզ պիր կիրակի էվլէլ քէնտիսինին սէօյլէյէմէտիյի իշպուլ 'իպարէ Կիրակի մէքթէպին- տէ սու՛ալ ճէվապ մատտէսի օլմուշ իտի: Թիփ պու- կէճէ մէքըիւր 'իպարէյի սէօյլէյէմէյօր իտի: Էլիս իլէ Պօպըն սուշլարընը 'աֆվ էթմէմիշ իտիլի ափ աշիքեար իտի: Պիր տահա այաղա գալգըպ տիւ- շիւնմէք իւզըն եաթաղընն իւզէրինէ օթուրտը:

Պուռնաճան էվկլէլ պուռ դատար սրգըլտըղը հիչ օլ-
մաւըլ իտի : Նէ՞ էթմէլի : Սճէպա հիչ տու'ա է-
տէ՞մէյէճէք մի : Մր. Հօլպրուք քէնտիսինէ "կէր
չէքտէն արդուլամաւըղըն պիր շէյի Ալլահտան
տիլէմէք անը իսթիհա էթմէք տիր" տէմիշ իտի,
վէ քէնտիսինն օլ տուչըլաւըլը իլէ "Պիղէ սուչըլ
օլանլարա պաղըլաւըլըմըղ միսիլլիւ" սէօղիւնիւ
սէօյլէմէք պաղա պիր շէյ տէյիլ, անճադ Ալլահը
զէվգէլէմէք իտի : Պէօյլէ հիսս էթմէսի ճա'իղ օլ-
մատըղընտան հիսսիյաթը տէյիշիլլէլի, ֆադաթ
նէ՞ վէճհիլէ տիլիշիլէ պիլլիր : Ա. փանսըղ "Օֆ" տէ-
յէրէք երնէ տիղ չէօքտիւ, սէօյլէյէ պիլլէճէք պիր
շէյ պուլմուշ իտի : "Էյ Յիսուս, պանա էօյլէ պիր
բուհ իհսան էյլէ քի Պօպ վէ էլլիս իչիւն տու'ա էթ-
մէյէ մուգթէտիր օլայըմ. պանա էօյլէ պիր գալպ
իհսան էյլէ քի անլէրին կէրչէքտէն խրիսթիյան օլ-
մալարընը տիւն կէճէքի գատար քէմալը չէվգ ու հէ-
րարէթլէ արդուլայա պիլլէյիմ : Պանա եարտըմ էյլէ
քի ճան ու կէօնիւլտէն անլէրին սուչլարընը պաղըլ-
լայայըմ : Պա'տէհու թալան արասընտա քէմալը
սիւքիւնէթ հիւքմ սիւրմէյէ պաչլատը . թիւի հալա
տիղ իւղէրինտէ օլարագ տէրուհինտէ պուլուռնան
նափաք բուհ իլէ օղրաշմագտա իտի քի 'աղըպէթ
անա դալիպ կէլտի, դիրա պիրաղ սօնկրա "Եւ Բապպ
Յիսուս, անլէրին իքիսինին տախի սուչլարընը պա-
ղըլաւըմ," տէտիքտէն սօնկրա "Պիղէ սուչըլ օլան-
լարա պաղըլաւըլըմըղ միսիլլիւ պիղիմ սուչլարը-
մըղը պիղէ պաղըլա" տէյէրէք տու'ասընա խիթամ
վէրտի : Պա'տէհու եաթըպ լահաթլանմագ իւղըն օ-
տատա տէօնիւպ տօլաշտըղը սըրատա "Ալլահն հէր

աղլտան 'ալի օլան սէլամէթի" կէլիպ անըն գալպի-
նի տօլաւըլտըլ : Պիրաղ սօնկրա պաղա պիր միւշ-
քիլէ օղրամըլ կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի, դիրա չիղ-
մէսինին պիր թէքի էլլինտէ, տիկէր թէքի այաղըն-
տա օլտըղը հալտէ օթուրտըղը մտհալտէ օթուրա
գալտը . լաքին պուռ միւշքիլ չափուք հալլ օլուռ-
տու . չիղմէնին թէքինի թէքրար 'աճէլէ իլէ կիյտի
սօնկրա սէթրիսինի ալըպ կիյտի, վէ շափգասընը
գափարագ աշաղա սէյիրթտի :

Պաչընը մաթպալս գափուսընտան իչէրի սօգա-
րագ "Կատար, 'աղըպէթ իշթէ կիտէյօրըմ, սէյիրթ,"
տէտի :

Կատար սէվլինճ իլէ քէնտի շափգասը իլէ շալընը
ալմաղա կիթտի :

Յադաթ թիւի օլ աղչամ տու'ա մէճլիսինտէ աղ-
ղընը հիչ աչմատը . հիճապընտան եէրէ էյիլմիշ օ-
լարագ կէօղլէրինի եօղարը գալտըրամայօր իտի .
կէօղլէրինի չէվիլիպ տէ Հուլարտ Միլթըրն, Ուիլ
Պէյլի վէ սա'իր մէքթէպ չօճուղարընըն օթուր-
մագտա օլտըղը գանափէյէ ապա պագմատը, վէ
օլ գըստա սա'աթ պիթինճէ Մր. Հօլպրուքն կէօղիւ-
նէ կէօրիւնմէք եախօտ անըն սէսինի իշթմէք
իւղըն 'աճէլէ իլէ պիր թարաֆա սէվիշտի իսէ տէ,
սօնկրա իշպու ճէհտինտէ մուվաֆֆագ օլմամասը
քէնտիսի իչիւն խայրըլ օլտու : Սալօնըն ըլը-
ղընտան գարանըղ պիր քէօչէյէ չէքիլպ տէ Կատա-
րա պիր տաղիգա գատար պէքլէր պէքլէմէգ, Մր.
Հօլպրուքն էլլէրինի քէնտի օմուղարըլ իւղէրինտէ
հիսս էյլէտի, վէ անըն սաքին վէ չիլին սէսինի ի-
շթտի :

«Եղուարդ, պու աղչամ մատամ Հօլպրուքն Կատար իլէ պիրազ իշի վար, սէնինլէ պերապէր կէլէյիմ մի:» Թիփ պաշգա պիր չարէ կէօրէմէյէ-րէք անըն հանը սըրա կիթտիյի էանատա Մր. Հօլպրուք տէտի քի «Պու էօյլէնտէն սօնկրա սէնի մէքթէպտէ կէօրմէտիմ. սէպէպի նէ՞ իտի:»

«Պատուելի, սէպէպինի պու էօյլէն էլիս սանա տէմէտի մի:»

«Էլիս պանա հիչ պիր շէյ տէմէտի: Քիւչիւք չօճուգլարըն պիրինտէն աճընաճադ պիր չէյ իշիթտիմ. պանա պիր տէյէճէյին վա՞ր մը:»

«Խայըր, պատուելի եօդ տըր, հէփիսի սահին տիր, Ղայէթլէ զազապլանըպ հիտտէթլի սէօղէր սէօյլէտիմ: Էվլէթ, Ֆէնա սէօղէր տէ սէօյլէտիմ:»

Պու սէօղէրի սէօյլէտիյի սըրատա Թիփին սէսի պօղուլըպ իշիտիլմէզ օլտու. Մր. Հօլպրուք տախի սաքիթ վէ միւքէտտէր իտի իսէ տէ 'ազըպէթ տէտի քի,

«Նէ՞ օ Եղուարդ, եինէ էսքի խուլընամը տէօնիւյօրսըն:»

Մր. Հօլպրուք Թիփին վէրտիյի չափուք վէ սատէ ճէվապա պէքլէտիյի սըրատա եիւրէյինին օյնայըպ սըզլամասընը մէզքիւր վազթտան խայըր սէնէլէր սօնկրա հիչ խաթրընտան չըգարամադ իտի:

«Խայըր, էֆէնտիմ, Ալլահ պէնի օլ վէճիլէ հա-րէքէթ էթմէյէ պրադմայաճադ տըր:»

Օ դէման Մր. Հօլպրուք սէվինճինտէն սէօզ սէօյլէմէյէ դատիր օլմատըղընտան պիրազ սիւքիւթ տուրտու, վէ իշպու տօլանպաճ եօլտան անը սէլամէթ-լէ չըգարըպ տօղրու եօլա գլաղուգլատըղը իշիւն Ալ-

լահա համտ ու սէնա էյլէտի, վէ թաթլը պիր թարզլէ,

«Թիփ, Ալլահ թարաֆընտան 'աֆվա նա'իլ օլ-տըղընը հիսս էտիյօրմըսըն» տէյիւ սօրտու:

«Էվլէթ, էֆէնտիմ:» Թիփ օլ աղչամ ուզուէն ուզատիյէ ճէվապ վէրմէյէ մուգթէտիր տէյիլ իտի:

«Պու աղչամ տու'ա մէճլիսի էանասընտա նի՞չիւն էօյլէ սիւքիւթ տուրտըն:»

Թիփ իշպու սու'ալա ուսուլ իլէ ճէվապ վէրիպ տէտի քի, «Պու կիւնքի վազը'այը խաթրըմա կէ-թիրէրէք, սիզին, Մր. Պրօղըն վէ չօճուգլարըն հուղուրընտա սէօզ սէօյլէմէյէ ութանտըղըմտան:»

«Ալլահտան ութանտըղընտան գիյատէ պիզտէ'ն մի ութանտըն:»

«Էվլէթ էֆէնտիմ, զիրա Ալլահ պէնիմ հալըմը քեամիլէն պիլիր. նէ դատար միւթէ'էսսիֆ օլտըղը-մը, քէնտիսինին պէնի 'աֆվ էյլէմիշ իտիյինի վէ պունտան պէօյլէ պանա եարտըմ էյլէյէճէյինի պի-լիր իտիյսէտէ, սիզին պունլարտան խապէրինիզ եօդ իտի:»

Մր. Հօլպրուք եինէ մէմնուէն օլտու վէ 'ազըպէթ, «Եարըն նէ՞ եափաճադսըն, Եղուարդ,» տէյիւ սօրտու:

Թիփ պու տէֆ'ա փէք ուսուլ իլէ ճէվապ վէրիպ տէտի քի, «Պիլմէմ, նէ էտէճէյիմի պիլմէյօրմ:»

«Էտէճէյինի պիլսէն, էտէր մի սին:»

«Շիւպիէսիզ, էթմէյէ չալըլըրմ էֆէնտիմ:»

«Փէքի, պու կիւն Քրիստոսա 'իզղէթ մի, եօդ-սա հազարէթ մի էյլէտին:»

Թիփ տահա ուսուլ իլէ վէ դօրգարադ ճէվապ վէ-րիպ տէտի քի,

«Անա հաղարէթ էյլէտիմ»

«Այնին ճան ու կէօնիւլտէն թէվպէ ու իսթիդֆար էյլէտիյինտէն չօճուզլարըն խապէրի վա՛ր մը»

«Խայըր, էֆէնտիմ, ապա խապէրլէրի եօզ տըր»

«Բրիստոսըն շան ու իդղէթի իչիւն անլէրին սէնին պու հալընտան խապէրտար օլմալարը լաղըմ կէլտիյինի զանն էթմէ՛զ միսին»

«Էօյլէ օլմալը»

«Անլէրէ խապէր վէրմէք քիմի՛ն պօրճը տըր»

Թիփ իչպու սու՛ալա տէրհալ ճէվապ վէրմէյիպ պիրազ պէքլէտիքտէն սօնկրա,

«Պատուելի, անլէրին հէր պիրինէ այրը այրը նա՛սըլ խապէր վէրէ պիրիւրիմ», տէյիւ սօրտու»

«Պաղալըմ սէնին պու սու՛ալընա սէն քէնտին ճէվապ վէրէմէ՛զ միսին։ Այնին իչպու մուամէլէնտէն հէփ չօճուզլարըն խապէրտար օլաճաղը իհթիմալ տէյիլ մի տիր»

«Իհթիմալ տըր»

«Այնի զէմանտա հէփիսինին էօնիւնտէ սէօյլէմէզսէն, սէօյլէյէճէյինի անլէրին իչթիմէլէրի իհթիմալ մը տըր»

«Լաքին պատուելի, էօյլէ էթսէմ, մէքթէպտէ հէփ չօճուզլարըն հուզուրընտա էթմէմ լաղըմ կէլիր»

«Հա՛յ, հա՛յ»

«Ամմա եարըն սօն կիւն տիր, վէ իմթիհան վար»

«Էլպէթթէ»

Իչպու գըսսա սէօզ սանըրսըն Թիփին եիրէյինէ իչլէտի, զիրա էփէյի վաղթ սիւքիւթ գալտըգտան սօնկրա անճաղ չու եօլտա ճէվապ վէրէ պիրտիր

«Պատուելի, աճէպա էօյլէ էթմէնին նէ գատար

կիւճ օլտըղընը պիրլը միսին»

«Եդուարդ, սէնին էօյլէ վաղթընտաքի սէօզլէրին իչթիմէք խէլասքեարընա նէ գատար կիւճ իտիյինի պիրլը միսին»

Մր. Հօլպրուք Թիփտէն այրըլաճաղը քէօլէյէ եէթիչինճէյէ գատար անըն պիր սէօզ սէօյլէտիյինի իչթիմէտի. օրատա Թիփ զայէթ ուսուլ իլէ վէ մահադուն մահգուն «Կէճէլէր խայր օլտուն» տէտի։

ՊԱՊ 19

«ՊԱՆԱ ՏՈՒ՛Ա ԷԹՏԻՅԻՆՏԷ ԱՆԸ ՄԻՒՍԹԷՃՊ ԳԸԼԱՅԱՂՄ»

ՍՈՒԶԱՅԱԳԱՏԱ ՊԵՆ ԱՆԸՆԷՆ ՊԵՐԱՊԵՐ ՕԼՈՒՊ, ԱՆԸ

ԽԷԼԱՍ ԷՏԵՐԷ՜Ք՝ ՄԻՒՇԵՐՐԷՅ ԳԸԼԱՅԱՂՄ»

Երթէսի սապահլալըն մէքթէպտէ չօզ զիյարէթ՝ ճիլէր եօզ իտի. տահա փէք էրքէն օլտըղընտան, անճաղ միւմէյեիլլէր իլէ չօճուզլարընըն թէրազգըսընա մէրաղըր օլան վալիտէլէր կէլմիչլէր իտի։ Մր. Պրոզ չանը չալմաղա հաղըրլանմադտա իտի։ Պիր գաչ տաղիլլէ սօնկրա իլմի ճէպը իմթիհանը իճրա օլունաճաղ իտի։ Հօվարտ իլէ էլլա եաղըթաչը էլլէրինտէ օլտըղը վէ չանըն սէսինի իչիտիր իչթիմէզ եէրլէրինտէն սըչրամաղա հաղըր պուլունա տըղլարը հալտէ, պիրտէ Թիփ եէրինտէն գաղաբաղ տօստօղրու խօճանըն պուլունտըղը եէրէ կիթտի։ Մր. Պրոզ շաչա դալտը. պու պիւսպիւթին ուսուլտան խարիճ պիր շէյ իտի. Փաղաթ Թիփին սիմասընա պաղընճա նիլէթինի թէպտիլ իլէ անը կէրի եէրինէ կէօնտէրմէտի, անճաղ պաչընը էյիպ Թիփին աճէլէ իլէ քէնտինին գուլաղընա սէօյլէտիլի

պիր դաչ սէօղիւ տինկէտի. օ զէման տահա զի-
յատէ միւթէհայելիր օլարադ պիրադ թէրէտտիւտտէ
գալտըգտան սօնկրա տէտի քի "էօյլէնէ գատար
պէքլէսէն տահա էյի օլմադ մը, պէն չօճուգլարը
պիր դաչ տաղիգա ալըգոյա պիլիրիմ:"

Թիփ պաշնը սալլայարադ վէ հէրարէթլէ սէօյ-
լէնէրէք, "Խայըր, էկէր էօյլէնէ գատար պէքլէնէնէք
օլուր իսէմ, գօրգարըմ քի պու շէյի ասլա էթմէմ,"
տէյիւ ճէվապ վէրտի:

Մը. Պրոզ 'ազըպէթ տէտի քի "Փէքի: Զօ-
ճուգլար, արգատաշլարընըգտան պիրինին սիգէ
սէօյլէնէնէք մուհիմ պիր շէյի վար իմիշ. իշիտէլիմ,
պազալըմ նէ իմիշ:"

Պէրէքէթ վէրսին Թիփ ճէսուր պիր չօճուգ իտի.
հէր կիւն հէնի պիր ճէսարէթ տէրսի ալաճագ սու-
րէթտէ 'էօմր կէշիրմիշ իտի: Եօգսա օլ գատար
քիմսէլէրին կէօղ տիքէրէք մէրաղլէ քէնտիսինէ
պազալըգլարընը կէօրիւննէ ճէսարէթինն զա"իլ օ-
լաճաղընտա շիւպիէ Կօզ իտի: Վազա'ա քէնտիսի-
նին օ հալինտէ պիլէ խօճանըն մասասընտան տէօ-
նիւպ տէ չօճուգլարըն իւղէրինէ պիր պաղընճա
Կիւղիւ սափ սարը քէսիլտի: Պու ճիւմլէ իլէ պէ-
րապէր սէօյլէտիլի զէմանլարտա տա"իմա 'ատէթի
օլտըղը իւղրէ սէօղիւնիւ չափուք սէօյլէյիլ պիլթիր-
տի:

"Սիգէ պէյան էթմէք իսթէրիմ քի տիւնքի հարէ-
քէթիմտէն տօլայը թէ'էսսիւֆ էտէրիմ: Զաննըմճա
հէփինիզ տախի նէ էթտիլիմի պիլիր սինիզ: Ղա-
յէթլէ հիտտէթէ կէլտիմ, վէ աղղըմտան հէյպէթլի
պիր սէօզ չըգարտըմ: Թէքրար օ կիպի պիր կիւ-

նահ իշլէյէճէյիմի զանն էթմէյօր իտիմ: տօղրուսը
անտէն տօլայը չօզ աճընըրըմ: Ֆազաթ չօճուգլա-
րըն պէնիմ արթըգ Յիսուսը սէվմէտիլիմի զանն էթ-
մէլէրինի տէ իսթէմէմ, զիրա պէն Յիսուսը սէվէ-
րիմ: Իսլահ օլմաղա թէքրար չալընմագ իշիւն Օ
թէքրար պանա Կարտըմ էտէճէք տիր:"

Զօճուգլար Թիփին քէնտի սէօղիւնիւ պիլթիրմէսի
իւղէրինէ մէքթէպտէ հասըլ օլան սիւքիւնէթ կիպի
պիր սիւքիւնէթ հիշ ասլա կէօրմէմիշլէր իտի: Մը.
Պրոզ Թիփ Կէրինէ օթուրտըգտան սօնկրա էլիլէ
Կիւղիւնիւ էօրթէրէք պիրադ վաղթ սիւքիւնէթին
հիւքմ սիւրմէսինէ միւսա'ատէ էյլէտի, պա'տէհու
ուսուլ վէ աղըր պաշլըղլէ տէտի քի,

"Զօճուգլար, սիգտէն հիշ պիրինիդին Սլլահն
աֆվ էյլէտիլի գապահաթը զիքը էտէճէք գատար
ալչագ օլմատըղընա գէրրէ գատար շիւպիէմ Կօզ տըր:"

Պա'տէհու չան չալընըպ օլ կիւնէ մախսուս օլան
իշէ պաշլանտը: Թիփ Կէրինէ օթուրըր օթուրմագ
պաշնը մասասընըն իւղէրինէ տայայըպ մէղքիւր
իսթիհան պիլթիննէյէ գատար օ հալտէ գալտը: Թիփ
տէհիշէթլի պիր պուհրանը կէշիրմիշ իտի: քէնտիսի
կիպի պիր չօճուգլըն մէքթէպ չօճուգլարընըն հու-
ղուրընտա տուրու պ անլէրէ խաթայա տիւշմիւշ ի-
տիլինի պէյան էթմէսի կիւճ պիր իշ իտի, վէ իշթէ
օլ իշ օլմուշ պիլթմիշ իտի, վէ էթտիլի շէյին տօղրու
օլտըղընը ճան ու կէճնիլտէն հիսս էտիյօր իտի:

Թիփին Կաննտա օթուրմագտա օլան Պօպ Թըր-
նըր պիլէ Կէրինտէ ուսը օթուրմագտա իտի, զիրա
Թիփ գօլընը պիրտէն պիրէ մասանըն իւղէրինտէն
գալտըրպ տա 'իւմի հիսապ քիթապընը Կէրէ տիւ-

չիւրիւնճէ, Պօպ էյիլիս քիթապը եէրտէն ալտը, վէ ուսուլ իլէ անը կէրի եէրինէ Ղօտու: Պօպըն պու միսիլլիւ պիր խըտմէթտէ պուլունմասը 'աճա'իս իտի:

Էօյլէն վաղթը չօճուղար մուհապպէթ վէ թաթ-լըլըզէ Թիփին էթրաֆընա թօփլանտըլար: Սնէր-տէն հիչ պիրի օլ սապահքի մուհիմմ վաղը'այա տա'իր պիր սէօղ սէօյլէմէտի. հէփիսի տախի Թիփ իլէ տօսթանէ մու'ամէլէտէ պուլունտըլար:

Էլիս Հօլպրուք կէլիս անլէրէ գաթըլտը վէ աղըր պաչըլըզէ, ֆաղաթ սօղուգ պիր թարգտա տէտի քի,

“Տիւն պէնիմ սանա եանկըչ սէօյլէտիյիմի իտ-տի'ա էթմէլէ զայէթ պէօյլէք խաթատա պու-լունտըլընը պիլսէն, զաննըմճա ֆէնա օլմազ. սա-նա' եանկըչ եա տօղրու սէօյլէմէք հիչ խաթըր ու խայալըմտան կէչմէտի. Ֆաղաթ սէնին էօյլէ զանն էթմէնին սէպէպինի պիլլիրիմ: Պէն օ զէման թամմ սէնին արտընտա տուրմուչ օլարադ Մր. Պրօղըն լուղէթ քիթապընտա պիր լուղէթէ պազմազտա իքէն Մր. Պէյլի եանըմա կէլիս, սէնին սընըֆըն-տա դաչ չօճուգ օլտըղընը պանա սօրտու. պէն տա-խի 'եէտի' տէյիւ ճէվապ վէրտիմ:”

Թիփ պիրաղ վաղթ հայրան հայրան պաղտըզ-տան սօնկրա 'աղըպէթ “Տիւն նի'չիւն պէօյլէ սէօյ-լէմէտին” տէտի:

Էլիս սօղուգ պիր թարգտա ճէվապ վէրէրէք տէ-տի քի “Պանա ֆուրսաթ վէրմէտին քի. . պէնիմա-տէմ ալտաթմազ 'ատէթիմ օլմատըղը կիպի, ատէմ ալտատըրըմ սէօղիւնիւ իշիթմէքտէն տախի ալա հաղը էթմէմ:”

Թիփ պիրաղ սօնկրա էլիսին սէօղիւնիւն իքը

զըսմընա ճէվապ վէրէրէք տէտի քի, “Սահիհ, ֆուր-սաթ վէրմէտիմ. պէն զայէթլէ հիտտէթէ կէլմիչ օլտըղըմտան պաչալար պիր սէօղ սէօյլէմէյէ վաղթ պուլմազտան պիրտէն պիրէ պօչանտըմ, եօդսա օ միսիլլիւ պիր մու'ամէլէտէ պուլունմամըչ օլտը-ղընըղը անկլար իտիմ. խայըր, խայըր, պիլլիրիմ քի սիզ էօյլէ պիր շէյ էթմէզ սինիզ:”

Պա'տէհու Թիփ, պրաղըպ պիր թարաֆա կիթտի. էլիս իսէ, քէնտիսինին պիլսապիլթիւն խօր թութ-տըղը չօճուղըն տահա նէճիպ պիր թալըր կէօսթէր-տիյինի վէ քէնտիսինտէն տահա զիյատէ 'ալի ճէ-նապանէ հարէքէթ էթտիյինի տիւչիւնտիւ:

Մէշղուլլիյէթի չօգ օլան կիւն ազչամ օլմազտա իտի. սօն իմթիհան խիթամ պուլտու. չօճուղար միւմէյիլլէրին ըափօրթօսընը իշիթմէք վէ իչլէրին-տէն հանկիլէրինին պիլսապիլթիւն խաթասըղ իմթիհան վէրէրէք իսմլէրինին Շէրէֆ Տէֆթէրինէ գայա օլուն-մըչ իտիլինի պիլմէք մէրազըլլէ պէքլէտիքլէրինտէն նաչի պէօյլէք թէլաչ իչինտէ իտիլէր: Զէվալը Թիփ մահղուն իտի. տիւն սապահ իսմինին Շէրէֆ Տէֆթէրինէ կէչէճէյինէ զէրէ գատար չիւպհսի եօգ իտի. 'ալէլ խուսուս օ չէրէֆէ պիրինճի տէֆ'ա օլարադ նա'իլ օլաճաղընտան Թիփին 'ինտինտէ իտ-մինին օլ տէֆթէրէ կէչմէսի տահա զիյատէ էհէմ-միյէթլի իտի: Շիմտիյէ տէյին փէք չօգ չալըմըչ իտի իսէ տէ, հէփ էմէքլէրի հիչ օլմուչ, օ տա օն տէֆա հալլ էթմիչ օլտըղը պիր մէս'էլէտէն տօլայը հիչ օլմուչ իտի: Իչպու միւլահազա իւղէրինէ ու-ղուն պիր տա չէքտի, վէ պիլթիւն գուվլէթինի Թօփլայարադ ըափօրթը տինկլէմէյէ հաղըրլանտը:

Մր. Պրոզ դաթէն ըստիօրթըն օգոնմասընը ըէճա էթմիշ օլուպ Պատ. Հօլպրուք միւսէյեիլէրին ըէ՛րիսի սըֆէթիլէյէ այաղա գալգաթը իսէ տէ, ըստիօրթըն օգոնլաճագ եէրտէ տէտի քի,

“Մր. Պրոզ, էկէր վաղթ վար իսէ, չակիրալէրէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէմէք իսթէրիմ: Չօճուզլար, սիդին հէփինիդ տախի տիւն Նդուարդ Լէվիսին իմթիհանընը տինկլէմէքտէ իտինիդ, վէ զաննըմճա անըն նէ գատար չալըմըլ օլտըղընը սիդ պէնտէն տահա էյի պիլիւր սինիդ: Զաննըմճա տիւն անը էյիճէ կէօզէթլէմիշ օլանլար ափ աշիքեար կէօրտիւլէր քի էկէր թէլաշա տիւնմէմիշ օլսա իտի, օլ սու՛ալը հալլ էտէ պիլիւր իտի: Մր. Պրոզ, պիր մէս՛էլէյէ տա՛իր չօճուզլարըն ըէյինի անկլամամա միւսա՛տտէ էտէր մի սինիդ:”

Մր. Պրոզ պոնա ճան ու կէօնիւլտէն ըաղի օլտըղընտան Պատուելի սէօզիւնէ տէվամլէ տէտի քի,

“Փէքի, պէն իսթէրիմ քի Նդուարդ Լէվիսին սիյահ թախթանըն էօնիւնէ չէֆէ կէլմէսինի վէ՛այնի սու՛ալը հալլ էթմէսինի, վէ անը հալլ էտէ պիլտիյի թադաիրտէ տիւն պէհէմէհալ գաղանաճաղը չէրէֆէ եինէ նա՛ր օլմասընը արդուլայան հէր պիր չօճուզ այաղա գալգաթըն:”

Իպթիտա էլիս Հօլպրուք սըչրայըպ այաղա գալգաթը, վէ հէփ չակիրալէր անըն էօրնէյինէ ուլտուլար. եալընըլ թիփ եանազլարը աթէշ կիպի եանալտըղ հալաէ եէրինտէ օթուրա գալտը:

Մր. Հօլպրուք “Ա. ֆէրին սիդէ, չիմտի անճագ խօճանըղըն ըիզասընը ալմազըղըմլաղըմ տըր,” տէտի:

Մր. Պրոզ քէնտի ըիզասընը վէրմիշ օլտըղընա

պիր 'ալամէթ օլմագ իւզըն սանտալիյէսինի սիյահ թախթանըն էօնիւնէ չէվիլիւպ էլինէ պիր 'իւմի հիսապ ալտը: “Իլէրի կէլ, Նդուարդ, սու՛ալը օգուլայըմ, հա՞նկիսի իտի:”

“Էլլի պիրինճի սահիֆէտէ օթուղ տօգուզընճը սու՛ալ:”

Թիփ սիյահ թախթանըն էօնիւնէ կէլիպ տուրմըշ իտի: Չօճուզլար անը նէ՛ գատար տիգգաթլէ կէօզէթլէյօրլար իտի, խօճանըն եիւրէյի նա՛սըլ անըն իչիւն թիթրէյօր իտի. անըն մուվաֆֆագ օլմասընը նէ՛ գատար չօգ արդուլէյօր իտի: Թիփ սու՛ալը չափուք վէ ճէսուրանէ պիր սուրէթտէ հալլ էթմէքտէ իտի, անըն էլի տիթրէմէտի. թէպաշիր, փարմազլար, վէ պէյն քէնտիլէրին հիսսէլէրինէ տիւն չէն իչի կիւզէլճէ կէօրտիւլէր: Իշթէ թախթանըն իւզէրինտէ սա՛իր ըազամլար իչինտէ օթուղ պիրտէ գաչ տէֆ՛ա տօգուզ վար տըր մէսէլէսի եինէ կէօրիւնտիւ վէ խարիճի գըսմէթ սըրասընա էւլ ըազամը գօնուլտու: Թիփ սա՛իր ըազամլարը տախի եազարագ էլինի թախթանըն իւզէրինտէ պիր գաչ քէրրէ էօթէ պէրի կէօթիւրիւպ կէթիրտիքտէն սօնկրա պադի գալան 17 ըազամընըն ալթընա պիր չըզիւր չէքէրէք թէպաշիրի եէրէ աթտը, սաչլաւընը ալնընըն իւզէրինտէն պիր թարաֆա սըղատը վէ կիտիպ եէրինէ օթուրտու: Չօճուզլար արթըգ եէրլէրինտէ ըահաթ տուրամատըլար. իպթիտա խաֆիֆ պիր այագ թափըրտընը իչիտիլտի, սօնկրա սիւքիւթ օլուսուզ տէյիւ պիր սէտա կէլմէտիլինի կէօրէրէք հէփ չօճուզլար պիրտէն պէօյիւք պիր ալգըշ սէտասը չըգարտըլար: Ֆազաթ Մր.

Հօլպրուք թէքրար այաղա դալզընճա չօճուզլար
րափօրթ օգուհաճաղընը պիլտիքլէրինտէն տէրհալ
սիւքիւթ օլտըլար :

Մու՛ախարէն էլիս 'աճէլէ իլէ օտատան տըշարը
չըգմագտա իքէն Մր. Հօլպրուք էլինի մուհապպէթ-
լէ անըն օմուզլարը իւզէրինէ դօյարագ տէտի քի,
«էվլատըմ, Եգուարդըն տինտարըլընա տա՛իր պու-
ազչամ էֆքեարըն նէ՞ տիր :»

Էլիս 'աճէլէթէն «Զաննըմճա խալիս տիր, պա-
պա. իսթէրսէն պէնի մա՛ղուր թութ, պապա, Հո-
վարտ կիթմէգտէն պիրազ անընլէ կէօրիւշմէք իս-
թէրիմ,» տէյիւ ճէվապ վէրտիքտէն սօնկրա փէտէ-
րինին հասրէթքէշ նազարընտան գաչըպ պիր թա-
րաֆա կիթտի :

Թիփ իսէ, իմթիհանտան պիր գաչ կիւն սօնկրա
նէշը էտիլմիշ պիր դազէթայը էօտիւնճ ալըպ իմ-
թիհան րափօրթընը օգուտը, վէ կէօզիւնէ շու 'ի-
պարէ իլիշտի. «Վէ հէփ շակիրտլէրտէն պէլքի հիշ
պիրի Եգուարդ Լէվիս դատար չափուք եախօտ
'աճախ՛ պ սուրէթտէ թէրազգը էթմէմիշ տիր :»

Պա՛տէհու մէրազ իլէ տիկէր սիւթուհա կէշտիքի
օրատա շու վէճհիլէ եազըլմըշ իտի .

«Խաթասըզ իմթիհան վէրէն չօճուզլարըն ա. բ. գ.
սըրասըլլէ տիզիլմիշ Շէրէճ Տէֆթիւրի

ԵԴՈՒԱՐԴ ԼԵՎԻՍ

ԷԼԻՍ ՀՕԼՊՐՈՒՔ

ՀԱՐԱՎԷ ՃԻՆԵՆԿՍ

ՈՒԻԼ ՊԵՅԼԻ՛

ՊԱՊ 20

«ԱՆԼԵՐԻ ՊԵՆԵՏԻՔԼԵՐԻ ԹԱՐԻԳԼԵՐՏԵՆ ԿԵՅԹԻՐԻՅԵՑԻՄ :»

Մր. Մինթըրն իմթիհանտան պիր գաչ կիւն
սօնկրա մաղաղասընըն դափուսընտան, «Հէյ, պա-
նա պազ, Թիփ, սէնինլէ պիրազ կէօրիւշմէք իս-
թէրիմ,» տէյիւ չաղըրտը :

Թիփ սէփէթի օմուզընտան էնտիրիպ մաղաղա-
յա կիթտի : Թիփ Մր. Տիւխին իշինի թութմագտա
օլուպ, անըն միւշթէրիլէրինէ [կէօթիւրտիւյիւ է-
թին հէր պիր փարչասը, անա Լաթինճէ 'իւմի սարֆ
վէ լուզէթ քիթապը կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի,
զիրա պու եօլ իլէ գաղանտըղ փարա իլէ օլ իքի
քիթապը էլէ կէշլրէճէք իտի :

Թիփ տէտի քի «Պէնիմ 'աճէլէ իշիմ վար, էֆէն-
տիմ, սէփէթին իշինտէ սիզին էվէ կէօթիւրիւլէճէք
էթ վար, վէ զաննըմճա էվտէ էթ կէօզլէյօրլար :»

Մր. Մինթըրն ճէվապէն տէտի քի, «Սէն կէօ-
թիւրիւնճէյէ գատար պէքլէմէլի տիրլէր. ֆագաթ
պէն պաշգալարըն իշինէ ասլա մանի՛ օլմագ իսթէ-
մէմ : Շիմտի մէքթէպ գափալը տըր, նէ՞ իշ էտէճէք-
սին :»

«Իշ մի՛, մէքթէպ եէնիտէն աչըլընճայա գատար
նէ իշ պուլուրսամ անը էտէճէյիմ :»

«Տէմէք քի մէքթէպէ տէվամ էտէճէքսին, տէ-
յիլ մի : Պապան խասթա օլտըղընտան ֆամիլեանը-
գա եարտըմ էտէ պիլմէն իշիւն ինթիմալ քի թէ-
մէլլի պիր իշ արարսըն տէյիւ զանն էտիյօր իտիմ :
Պիլիւր սին, դըշ եազլաշըյօր, օ դէման չօգ մասրաֆ

օլուր»

Մր. Մինթըրնն ֆիբրի աշիքեար իտի, «Պանա գալսա, պէօյլէ էթմէք վաճիպ տիր», տէմէք իսթէտիյի պէսպէլլի իտի:

Թիփ մահդուն պիր սիմա իլէ տէտի քի, «Պանա իշ եօգ տըր, պու շէհիրտէ պանա միւնասիպ թէմէլլի պիր իշ պուլունա պիլէճէք պիր մահալ պիլմէմ, հաթթա պուլունաս պիլէ, պէն շիմտի օգուս մըշ պիր ատէմ օլմաղա չալըշյօրըմ»

Մր. Մինթըրն պունա ճէվապէն տէտի քի «Պիրատէրիմ Ա. նամ շէհիրտէն պուրայա կէլմիշ տիր. քէնտիսի թաճիր վէ պէօյլէք պիր մաղաղա սահիւ պի օլտըղընտան էլի ալթընտա պիր չօգ ատէմէրի վար տըր: Եանընտա պուլունան չօճուղարտան պիրի կէչէնէրտէ անըն չօգ ճանընը սըգմըշ. պուլ չօճուգ էվէ չըզըն կէթիւրիւրքէն եօլտա չըզընլարը աչար վէ իշինտէ պուլունան նէսնէլէրի չալար իմիշ: Տիւն կէճէ պիրատէրիմ պանա խիթապէն Դէկէր սէն պանա քեամիլէն էմնիյէթլի օլտըղընա քէֆիլ օլա պիլէճէլին պիր չօճուգ կէօթէրիւր իսէն, անը եանըմա ալմաղա, եօլ մասրաֆընը վէ էյի իւճրէթ վէրմէյէ հազըրըմ, տէտի: Պէն անիտէ սիզ խաթըրմա կէլտիլինիզտէն, պիրատէրիմէ, սէնին քէնտինին իշինէ փէք էյի եարայաճաղընը, վէ սատաղաթընա հիշ տէյէճէք օլմատըղընը պէյան էյլէտիմ, պու ճիւմէ իլէ պէրապէր էկէր սէն մէքթէպէ միւտամլէմէթ էտէճէք իսէն, օ իշ սանա օլմաղ»

Մր. Մինթըրն, էվլէլէի կէճէ պիրատէրի իլէթա կէճէ եարըսընա գատար դօնուշմուշ օլարագ, անա Թիփին պաշընտան կէչէն հէփ վաղը՝ ալարը, իպթի-

տա նէ կիպի պիր չօճուգ օլտըղընը, վէ սօնկրա նասըլ թէպտիլ օլտըղընը, վէ ախլագ ու թապի՝ աթընն իսլահնա նէ տէրէճէ դայրէթլէ չալըշտըղընը, տէրսլէրինտէ իմթիհան օլունուպ տա մուվաֆֆազ օլամամասընը, խաթայա տիւշիւպ տէ սօնկրա խաթասընը՝ ալէնէն իզրար էթմէսինի, էթրաֆըլէ նագլ ու հիքեայէ էթմիշ իտիլինի, վէ պիրատէրինին հէփ պու շէյլէրի նէ գատար խահիշլէ տինկէտիլինի վէ քէնտիսի սէօղիւնիւ պիթիլինճէ պիրատէրինին, «Պու միւսիլիւ պիր չօճուգ եար տըմա լայըգ տըր, վէ պէն անա եարտըմ էթմէյէ հազըր իմ», տէտիլինի Թիփէ պէյան էթմէտի:

Լաքին Մր. Մինթըրն սէօղիւնիւ պիթիլինճէ Թիփ սէվինճինտէն գըզարարագ սէփէթի գալտըրմագ իւզրէ եէրէ էյիլտի, զիրա օ կիպի պիր չօճուգ իշիւն քէնտիսինին «սատաղաթընա հիշ տէյէճէք եօգ տըր» սէօղիւնիւ իշիթմէք պէօյլէք շէրէֆ իտի:

Թիփ դաթի սուրէթտէ «Էվլէթ, մէքթէպէ տէվամ էտէճէլիմ. անա հիշ շիւպհէ եօգ տըր, պու ճիւմէ իլէ պէրապէր սիզտէն մէմնունըմ», տէտի:

Տըշարը չըգտը իսէ տէ, սօգաղարը կէզիպ սօլաշարագ հէր նէրէյէ կիթտի իսէ, պիւթիւն վազըթտա Մր. Մինթըրնն սէօղիւրի անըն գուլագլարընտա չընլամագտա իտի: Ղայէթլէ ֆագիլր օլտըղարընտան տօղրուսը թամմ իշէ պաշլայաճագ Չաֆլի իտի. վագա՝ ա շիմտի վալիտէսի էվէ պագմադտա իտի իսէ տէ, ղէվալլը գատըն դօճասը իլէ չօլուգ չօճուղարընը աճըրգտան գուրթարմագ իշիւն, ղայէթ սըզը չալըշմաղա վէ կէճէլէրի կէճ վաղթա գատար օթուրարագ տիքիշ տիքմէյէ մէճպուր օլ-

մագտա խոր : Թիփ զաթէն պու մէս՝էլէ իւղէրի-
նէ տիւշիւնմիւն խորյ սէ տէ , օլ չէ՛հրտէ քէնտի-
սի իչիւն իշ պուլմագ գօլայ օլմատըղը միւլահա-
ղասըյէ միւլթէսէլլի օլմուշ խոր : Տօղրուսը օլ չէ-
հիրտէ քէնտիսի իչիւն տէրսլէրիյլէ մէշղուլ օլմա-
տըղը վազթլարտա պուլա պիլտիյի ուֆագ թէֆէք
իշլէրտէն պաշգա իշ եօգ խոր : Ֆաղաթ պու կիւն
էօյլէ պիր թէսէլլիյէ նա՛իլ օլամատը , Թէմէլլի վէ
ա՛լա պիր իշ պուլմաղա վէ իհթիմալ քի եալաշ եա-
վաշ գանա՛աթ պալաշ իւճրէթ ալմաղա ա՛լա պիր
ֆուրսաթ վար խոր : Մէսրուր օլմամատընն սէպէ-
պի նէ՛ խոր :

Քէնտի նէֆսինի Քրիստոսա թէսլիմ էթտիյի
կիւնտէն պէրու թահսիլ ի ՚իւմ ու քէմալ էթմէք վէ
'ալէլ խուսուս պիր վա՛իզ օլմագ իչիւն գալպինտէ
պիր 'աշգ ու հէվէս հասըլ օլմուշ խոր : Անըն իւմիտ
չէօլէլէրի սէօնիւք վէ զա՛իֆ պիր հալտէ խորյ սէ-
լէր տէ , էմիլ վէ արզուսը կիւնտէն կիւնէ չիտտէթ
քէսպ էթմիշ օլտըղընտան շիմտի մէքթէպէ միւտա-
վէմէթտէն վաղ կէչէճէյի միւհթէմիլ կէօրիւնմէյօր
խոր : Օ քէնտի քէնտինէ տէտի քի "Օլմաղ , քիթապ-
լարըն լէզզէթինի եէնի եէնի ալմաղա վէ մուվաֆ-
ֆագ օլմաղա պաշլատըղըմ պու կիպի պիր զէման-
տա մագսէտիմտէն վաղ կէչմէք պէնիմ իչիւն միւմ-
քինսիզ տիր ՚" Մր . Պրոզ քէնտիսինի չալըշմաղա
թէշլիլէ էյլէմիշ խոր . էկէր անըն իխթար ու նա-
սիհաթը մուճէպինճէ հարէքէթ էթմէսէ , անըն իւ-
միտինի պօշա չըգարմըշ օլուր խոր : "Խալըր , օլա-
մաղ" տէր , վէ մէս՝էլէյի պիթմիշ 'ատտ էտէր խոր .
պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր վալիտէսինին կէճէ կիւն-

տիւղ չալըշմագտա օլտըղը հալտէ քէնտիսինին՝ քի
անըն պիրիճիք օղու խոր , անա եարտըմ էթմէտիյի
տախի խաթըրնա կէլիր խոր : Իշթէ փէտէրի կիւն-
տէն կիւնէ զա՛իֆլէնմէքտէ վէ հէր կէճէ կիթտիքճէ
զիյատէ էօքսիւրմէքտէ խոր , զաթէն չօգտան պէ-
րու փէտէրինին օլէօքսիւրիւքտէն գուրթուլմատընըն
միւմքինսիզ օլտըղընը անկլամըշլար խոր : Իշթէ
մէքթէպէ կիթմէսի լաղըմ օլան Կատար կիտէմէյօր
խոր , զիրա վալիտէսի Կատարըն էտէ պիլէճէյի
էն ճիւղ՝ի խըտմէթէ պիլէ միւհթաճ խոր : Պու մէ-
ս՝էլէ իւղէրինէ տիւշիւնէրէք եարը միւլթէհայէիր
պիր հալէ կէլտի , վէ Մր . Մինթըրնա , անըն պի-
րատէրինէ , Ա . . . չէհրնտէ վաղը՝ մաղաղայա , վէ
սա՛իր քիմսէլէրին չըգընլարընը աշըպ իշլէրինտէն
եշեա չալան չօճուղա հըսըլանմաղա պաշլատը . իշ-
թէ պուլարըն հէփիսի քէնտիսինի թա՛ւմ ու թէր-
պիյէտէն մահրում էթմէյէ չալըշլօրլար խոր : Քէն-
տի քէնտինէ պէլքի ռն տէֆ՛ա արթըզ մէս՝էլէ գա-
փանմըշ տըր տէր խոր իսէտէ տէ , օլ գատար տէֆ՛ա
անը թա իպթիտատընտան սօնուճա գատար ինճէ-
տէն ինճէ նազարը ի՛թիպարէ ալըր խոր : Էթի
կէօթիւրիւլէճէյի եէրէ կէօթիւրիւպ թէսլիմ էթտիք-
տէն սօնկրա , 'աղըպէթ էվէ կիթտի իսէ տէ , էվէ
կիթմէսի անըն մէրաղընը տէֆ՛ էթմէտի : Վաղա՛ա
էվ էվլէլէլէ կիպի մուրտար վէ նիղամսըղ հալտէ
տէյիլ խոր . Կատար իլք ճէհտինտէ մուվաֆֆագ
օլմուշ օլուպ , մատտէլէրին կիրմիշ օլտըղը եէնի
չէք ու հէյ՛էթտէն օլ գատար խօշլանտը քի արթըզ
անլէրի տա՛լմա օլ հալտէ սաղլամագ իչիւն էլինտէն
կէլէն հիշ պիր զայրէթի տիրիլ էթմէտի . պու սէպէպ-

տէն էլին իտարէսի խայրճա իսլահ օլունտու վէ իշ-
պու թէպէտտիւտէն կէրէք Կատար կէրէք վալիտէսի
դայէթլէ խօշանտըլար: Երնէտէ կէրչի օտա թէմիդ
իտի իսէտէ, իչին տէ ինսանըն րահաթ վէ սա'ատէ-
թինէ Եարայան փէք ազ էչեա պուլունտըղընտան
դայէթ հազիր պիր հալտէ իտի: Թիփ պու խուսուսը
էվլէլա հիսս էթմէմիշ իտի իսէ տէ, պու կիւն կէօ-
զիւնիւ տէօթ աչարագ պուսը կէօրտիւ: Իշթէ պու
սէպէպէ մէպնի իտի քի էվէ կիթմէսիյէ, սըզըն-
թըլը միւլահաղալարը քէնտիսինտէն տէֆ' օլմա-
աը: Օտուն Եարտը վէ գուլուտան սու չէքտի վէ
կիթտիքճէ Եիւզիւ թէլաշը պիր հէյ'էթ ալտը: 'Ա-
զըպէթ, ազչամ թա'ամընտան սօնկրա, էտէ պիւ-
տիյի հէփ իշի Եափըպ պիթիլինճէ պիր ահ չէքէ-
րէք րահաթ նէֆէս ալմաղա պաշալտը: Ատէմին տիւ-
չիւնէճէք վազթ պուլմասը դայէթլէ խօշ տըր: Իշթէ
Թիփ քէնտի հազիր օտասընա չըզըպ իւչ կիւն օ-
րատան տըշարը չըզմայաճագ իտի, խայըր չու մէ-
ս'էլէյի դաթ'ի սուրէթտէ հալլ էթմէտիքճէ չըզմա-
յաճագ իտի:

Կատար վալիտէսինին քէնտիսի իչիւն չըզմըշ օլ-
տըղը չըզըղըն իւզէրինտէն տիքիշ տիքմէքտէ վէ
Թիփին կէլիպ տէ քէնտիսինին օլ սա'աթտա վէրէ-
ճէյի տէրսինէ նէ սէպէպտէն պագմատըղընա թէ-
'աճճիւպ էթմէքտէ իտի: Թիփ կէլտի ամմա պիր
սա'աթ կէճ կէլտի վէ իշթէ վալիտէսի տէտի քի,

«Թիփ, էկէր Եանընտա օն փարա վար իսէ, կիթ
տէ Եալրոււմ, փէտէրինէ պիրագ Էօքսիւրիւք 'իլաճը
ալ կէթիր: Ահ, գահվէ ալթը վազթընտան պէրու-
էօքսիւրմէքտէն հիչ պաշ ալամատը:»

Թիփ շափգասընը ալըպ չարչույա սէյիրթտի, վէ
կիտէր իքէն Եիւզիւ պիրագ կիւլտիւ: Էօքսիւրիւք
'իլաճը չէհրին օլ պիր ուճընտա վազը' պիր էճգա-
խանէտէ պուլունուր իտի: Թիփ անտէն ալտըգ-
տան սօնկրա սէյիրտէրէք Մր. Մինթըրըն մաղա-
զասընա կիթտի, վէ գափույը աչընճա Մր. Մինթըր-
ըն մասանըն արգասընտա տուրուր կէօրէրէք թէք-
լիֆսիդճէ,

«Պիրատէրինիդ նէ՞ զէման կիտիյօր,» տէյիւ սօր-
տու:

«Կէլէճէք փաղար էրթէսի:»

«Փէքի, պէն փէտէրիմլէ գօնուշաճաղըմ վէ իհ-
թիմալ քի անընլէ պէրապէր կիթմէք իսթէյէճէյիմ:»

«Փէք ա'լա:»

Պա'տէհու Թիփ գափույը չէքիպ գափայարագ
սալուշտը պիր թարաֆա կիթտի: Մր. Մինթըրըն
չօճուգ պու գարարա կէլինճէյէ գատար նաղարըն-
տա գըյմէթլի օլան նէ գատար իւմիտ վէ արզուլա-
րընտան վազ կէչմիշ իտիլինին հիչ ֆէրգինէ վարմատը:

Պիր իքի կիւնիւն իչինտէ հէր չէյ սըրասընա գօ-
նուլտու: Մր. Մինթըրըն պիրատէրի դայէթ ին-
սանիյէթլի իտի: Թիփ կէօզիւնէ պէօյիւք կէօրիւ-
նէն պիր այլըգ ալաճագ իտի: Քէղալիք փէչին փա-
րա ալըպ գուճաշ սաթուն ալտը վէ վալիտէսի օլ
գուճաշտան Թիփէ պիր դաթ րուպա տիքիպ հա-
զըրլատը:

Պիր քիմսէ միւսթագպէյին Թիփէ փարլագ կէօրիւ-
նէճէյինի զանն էտէ պիլիլ իտիյ սէտէ, օ փէնճէն-
պիհ ազչամը տու'ա մէճլիսինտէ գալպի քէտէրլէ տօ-
լու օլտըղը հալտէ քէնտի Եէրինէ օթուրտու: Իշպու-

մէճլիս Թիփին հազըր պուլուենաճաղը էն սօն մէճլիս օլուպ նէ դատար վազթ ղուրպէթտէ դալաճաղընը պիլմէյօր իտի: Փէք մէմնուն վէ միւթէչէքքըր օլմաղա պօրճուլ իտիյինի հիսս էտիյօր իտիյ սէտէ, պիլաքս միւթէչէքքի իտի:

Իւք իլահլէրին օգունտըղը վէ տու'ալարըն էտիլտիյի էսնատէ Թիփին դալպի կիթտիքճէ միւլքէտտէր օլտու, վէ Մր. Հօլպրուք այաղա դալզըպ տա, օլ աղչամ միւթալա'ա մատտէսի օլմադ իւզրէ սէչմիշ օլտըղը էսասը քէլամը ղիքըր էթմէտիքճէ, օ քէնտիյին տալընըղընտան այըըպ անըն սէօղլէրինի տինկլէյէմէտի: Թիփ քէնտի քէնտինէ տէտի.քի, «Աճա'իպ էսասը քէլամ, 'Թաչը պիղէ քիմ հուվարլայաճադ տըր'» Մր. Հօլպրուք օլ էսասը քէլամ իւզէրինէ 'աճէպա նէ տէյէճէք իտի: Տէյէճէյինի իշիթտի, վէ օլ աղչամ իշիթտիյի շէյի մու'ախիւնէյին տա'իմաղիքըր էթմէյէ սէպէպի օլտու: Օլ մէճլիստէն չըզըպ էվէ կիտէր իքէն անըն խաթըրընա աթիտէքի տիւչիւնճէլէր կէլտի:

«Մր. Հօլպրուքտան պաչգա հիչ պիր քիմսէ օլ պէթ իւզէրինէ էօյլէ Ֆիքըրէր պէյան էտէմէղ իտի, վէ տօղրու սէօյլէտի: Օլ դարըլար մէզքիւր թաչ իւզէրինէ անը նէ վէճիչէ հուվարլայաճաղաըը խուսուսընտա չօդ տիւչիւնիւպ թաչընտըլար իսէ տէ, դապրա եէթիչինճէ 'Թաչը հուվարլանմըլ կէօրտիւլէր': Պէն պունը խաթըրմտա սաղլայըպ վէրտիյիմ դարարըր իճրա էտէճէյիմ: Էօնիւմտէ պիր թաչ կէօրիւնճէ տուրուպ տա անտէն տօլայըր դալզու դասալէթ էթմէյէճէյիմ, անճադ օրայա եէթիչինճէյէ դատար իլէրի կիտէճէյիմ վէ օրայա եէթիչինճէ պէլ-

քի օլ թաչ քէնտիլիյինտէն հուվարլանմըլ պուլուենաճադ տըր'»

ՊԱՊ 21

«ՄԻԻԼԱՍԵՊԵԹԼԷ ՍԵՅԵԼԷՆԻԼԷՆ ՍԵՅՁ ԿԻԻՄԻԻՇՏԷՆ
ԹԷՋԵԻՆԱԹ ԱՐԱՍԵՐԵՏԱ ԱԼԹՈՒՆ ԵԼՄԱԼԱՐ ԿԻՊԻ ՏԻՐ'»

Իշթէ Թիփ Ա. . . նամ շէհրտէ վաթան վէ տօլթարընտան, քիւչիւք Հոլպարտըն 'ամուճասը Մր. Հոլպարտ Մինթըրն միւսթէսնա օլարադ, կէօրէ վէ պիլէ կէլտիյի հէփ քիմսէլէրտէն ուզադ իտի:

Յագաթ Թիփին օրայա կիթմէսի իւզէրինտէն դաթէն էփէյի վազթ կէչմիշ վէ օլ մահալա ալըմըլ օլտըղընտան արթըզ սըզըրմայարադ մու'ամէլէ վէ րահաթ էթմէյէ պաչլայօր իտի: Պու Թիփ իչիւն 'աճա'իպ պիր թէպէտտիւլ իտի: Մր. Մինթըրն եէյիպ իչմէք հաթըպ գալզմադ իւզրէ քէնտի իշճիւլէրինի էվինէ դապուլ էթմէք 'ատէթինտէ տէյիլ իտի իսէ տէ, պիղէ նամա'լիւմ օլուպ հալընըզ քէնտիսինին պիլտիյի պիր սէպէպէ մէպնի Թիփի խանէսինէ դապուլ էյլէտի: Թիփ պիր դաչ կիւն խալիլէր իւզէրինտէքի կիւլլէրին պիլլուրտան հափըլմըլ օլտըլարընը, վէ անլէրին իւզէրինէ պատաճադ օլուր իսէ զըրըլաճաղարընը զանն էթտի իսէ տէ, կիտէ կիտէ հէփ պու շէյլէրէ ալըտըլ: Թա'ամ օտաաընտա քէնտի սանտալիչէսինին քէնտըրնա օթուրաճադ եէրտէ անըն իւզէրինէ տօղրու վէ րահաթ օթուրմաղա, սա'իրլէր կիպի փէչկիւրի կէօքսիւ իւզէրինէ սէրմէյէ վէ հավա կազընըն շաչա'ալը

դիյաւոր ալթընտա կիւմիւշ չաթալ գաշդ իւն եէմէք
եէմէյէ ալըշտը :

Պիր կիւն քիւշիւք Ալիս Մինթըրն, «Անա, պա-
պամ նիշիւն Եղուարդը էվէ կէթէրիւ պիղիմէ
պէրապէր սօֆրայա օթուրթաւըըըըը,» տէյիւ սօ-
րուճա վալիտէսի ճէվապէն տէտի քի,

«Զիւնքի Ալիս, պապան օլ չօճուղա հէր եօլ իւն
եարտըմ էթմէք իսթէյօր . 'ամուճանըն զաննընճա
պու չօճուղ զայէթլէ էյի վէ ֆիրասէթլի տիր :»

Ալիս «Պէն տէ էօյլէ զանն [էտէրիւմ,» տէյէրէք
խօշնուտ գալտը :

Թիփ Լէվիս արթըգ Թիփ իսմիյլէ թէսմիյէ օլուճ-
մայօր իտի . հիշ քիմսէ անը Թիփ իսմիյլէ թանը-
մայօր իտի : Պու չէհրտէ անա հէր քէս Եղուարդ
թէսմիյէ էտէրլէր իտի, շու գատար քի մաղաղատա
չալըշան ուշագլար անա «Եգ» չաղըրըրլար իտի :

Պա'ղէն էօյլէ հիսս էտէր իտի քի, քէնտիսի ֆէրգլի
պիր շախս օլուպ քէնտիսիսին փէք ա'լա թանըտըր
Թիփ Լէվիս չիմտի կէլիպ տէ քէնտիսի կէօրէ պիւ-
սէ, զայէթ թէ'աճճիւպ էտէճէք տիր :

Կիրակի մէքթէպինէ կիտիպ, Մր. Մինթըրնտան
Բիթապ ը Մուգատտէս տէրսի ալան սընըֆա կիր-
տի : Փագաթ խօճալար ազ օլտըղընտան Թիփին
օրատա պուլուճմասը իւղէրինտէն իւշ հաֆթա կէշ-
մէգտէն Մր. Մինթըրն անը պիր թագըմ ուֆագ
չօճուղարա տէրս վէրմէյէ կէօնտէրտի, վէ չօճուղ-
լար անա Մր. Լէվիս թէսմիյէ էթտիքլէրինտէն
քէնտիսիսին ֆէրգլի վէ պէօյիւք պիր քիմսէ օլ-
տըղընը հիսս էթմէյէ պաշաւոր . էվվէթ քէնտիսի-
սին սայքի 16 եաշընտա օլուպ չափուք չափուք

պէօյիւմէքտէ իտիյինին ֆէրգլինէ վարտը :

Շիմտի քէնտիսի մէշղուլիյէթլէ տօլու պիր 'էօմր
կէշիւմէքտէ իտի . պիւթիւն կիւն մաղաղատա չա-
լըշմագտա եախօտ մաղաղա իշլէրինի կէօրմէքտէ
վէ ազշամլայըն զայէթլէ սէվտիյի քիթապլարը իւն
մէշղուլ օլմագտա իտի : Թիփին իշպու սէվկիսի վէ
օլ քիթապլար անա պէօյիւք պիր սիյանէթ օլուպ
անը պիր չօգ ֆէնալըգ վէ իղվալարտտն սաղաւտը-
լար . ֆագաթ մու'ալինսիղ վէ օլ գատար ազ վէ
աղըր չալըշմագլէ կէօգէ չարփաճագ տէրէճէտէ ի-
լէրի կիթմէսի կիւճ իտի : Պա'ղէն կէօյա թաշըգ
պիր եօլտան կէշմէքտէ տիր կիպի եօրուլարազ ահ
չէքէր իտի :

Պիր ազշամ մաղաղատա չալըշան չօճուղարտան
պիրի մաղաղատան այրըլտըգլարը սըրատա անա
խիթապէն տէտի քի «Տօղրուսը սէնի աճըրըմ, տօս-
թոււմ :»

Թիփ թաթլըղլէ տէտի քի, «Նէ' իշիւն պէնի ա-
ճըտըղընը պիլէմէյօրըմ :»

«Հիշ, նէ' իշիւն օլաճագ, իշթէ Մր. Մինթըրնըն
օղլու Բէյ, եա'նի քեամիլ, 'աճա'իպ, վէ հայրէթ էն-
կիղ չիշէք տարիւլ ֆիւնուճտան էվէ կէլտի . տահա
պոնտան պիր սա'աթ էվվէլ, անըն ամիրանէ սու-
րէթտէ 'արապատա օթուրմըլ օլտըղը հալտէ մա-
ղաղանըն էօնիւնտէն կէշտիյինի կէօրտիւմ :»

Եղուարդ, «Նէ'ճի տիր,» տէյիւ սօրտու :

«Հիշ, նէ'ճի օլաճագ, չըգ տըր :»

«Շըգ նէ' տիր :»

«Իհէր չըգ լաֆղընըն մա'նասընը պիլմէյօր իտէն, պիր
խըմպըլ սըն . սանա խօր պագըպ իւղէրինէ ամիր-

լիք սաթմասընա գատար պէքէրսէն, օ զէման պու սէօղիւն մա'նասընը էօյրէնիւսին սանըրմ: Սէյնի էվտէ տա'իմա քէնտի եանընտա կէօրէրէք, քէնտի պօյասընը կէօսթէրմէյէ էյի ֆուրսաթը օլաճագ տըր. հալին փէք եաման տըր:"

Եդուարդ չըգ լուղէթինին մա'նասընը անկլամա- տը, վէ պու սէպէպտէն խըմպըլ լադապընը տախի գաղանտը իսէ տէ, արգատաչընըն գուլլանտըղը լի- սանտան հիւքմ էտէրէք անըն զայէթ նախօշ պիր շէյ օլտըղընա գանտը: Տէրուենինտէն, «Բեաճքի Բէյ Մր. Մինթըրնըն օղլու օլմայա իտի, եախօտ հիչ օլմադ իսէ, անըն էվինտէ պուլունմասա իտի,» տէ- յէրէք մահգուն վէ միւքէտտէր պիր հալտէ էվէ կիթտի: Իշթէ օրատա փէք մէս'ուտ օլմաղա պաշ- լամը իտի, հէր քէս անը թաթըլը գուլլանըպ կէր- չէքտէն սէվիյօրլար իտի. օլ հալը թէպտիլ էթմէք նէ՝ գատար էսէֆլի պիր շէյ օլուր իտի:

Քէնտի քէնտինէ սէօյլէնէրէք տէտիքի, «Անըն նէ չէչիտ պիր եատիկեար օլտըղընը պիլիրիմ. էլ- տիվէն սաթըն ալմագ իւզրէ հաֆթատա իքի տէֆ'ա մաղաղայա կէլիպ տէ կէօյա պանա սէօղ սէօյլէմէք եախօտ միւնասիպ պիր սու'ալ սօրմագ քէնտի շանընա եաղըմաղ իմիշ կիպի հարէքէթ էտէն Մր. Սայմընտա պէնկզէր: Ահ, քեաճքի պուրատա օլ- մասա իտի:"

Թիփ քէմալը տիգգաթլէ վէ կիզլիճէ իչէրի պազըն- ճա թա'ամ օտասընը նուրլար իշինտէ գալմը կէօր- տիւ: Պիրազ սօնկրա ֆամիլեա ա'ղասը օրայա թօփ- լանըպ Մր. Մինթըրնըն կէլմէսինէ պէքլէտիլէր: Եէնի կէրմիշ օլան Բէյ պիր գօլընը Ալիսին պօյնընա

սարմըշ, տիկէրինի տախի ուսուլ իլէ անասընըն տիղլէրի իւզէրինէ տայամըշ օլտըղը հալտէ, սէտի- ըին իւզէրինտէ օթուրմագտա իտի:

Եդուարդ վալիտէսինին սիմաու իմասընտան ա- նըն Բէյին օրատա պուլունմասընը իսթէտիյինի անկլատը: «Ազըպէթ Մր. Մինթըրն կէլտի, վէ Եդ- ուարդ անըն արգասը սըրա ուսուլ իլէ իչէրի կիր- տի իսէ տէ, Ալիա շէվգէ,

«Եդուարդ, Բէյ կէլտի, պուրայա կէլ տէ անը կէօր,"

Տէյէրէք անը քէնտի եանընա չաղըրտը:

Եդուարդ զըփ զըրմըղը քէսիլէրէք օլտըղը եէր- տէ տուրա գալընճա, Մր. Մինթըրն «Հայտէ պա- գալմ," տէտի, Բէյ տախի տօղրու օթուրարագ վէ անա էլինի ուղատարագ տէտիքի,

«Նա'սըլ սըն, Եդուարդ: Ալիա պու կիւն պանա սէնին հագգընտա մա'լիւմաթ վէրիպ սէնի պանա թանըշտըրտը. կէլ, եապանճը տէյիլ սին:"

Բէյ պու սէօղլէրի նա'սըլ աչըգ վէ թաթըլ պիր թարգտա սէօյլէտի: Եդուարդ զայէթլէ թէ'աճ- ճիւպ էթտի: Սօնկրա էլլէրինտէ քիթապլարը օլա- րագ քիւթիւպլսանէտէ քէմալը աիգգաթլէ օդուտըղը սըրատա տահա զիյատէ թէ'աճճիւպ էյէտի: Մր. Մինթըրն օ կէճէ 'ազտ օլունաճագ պիր մէճլիստէ հագըր պուլունմագ իւզրէ կիտէճէք օլուպ էվէ փէք կէճ վազթ 'ալտէթ էտէճէյինի պիլտիլինտէն սօֆրատան գալգար'քէն տէտիքի,

«Պու կէճէ նա'սըլ իչէրի կիրէճէյիմ, անախթարմ իքի փարչա օլմուշ տըր:"

Եդուարդ «Պէն անախթար օլուրմ," տէտի:

“Փէքի, քիթապլարընդը քիւթիւպխանէյէ կէօթիւրիւպ պու ագչամ օրատա ուղուն վազթ միւթ թալաւա էտէ պիլիր սինիզ:”

Իշթէ պու սէպէպտէն Թիփ քիւթիւպխանէյէ կիթմիշ օլարագ օրատա վար օլան գուվլէթիյէ չալըմագտա իքէն պիրտէ գափու ուսուլ իլէ աչըլարագ Րէյ Միւթըն իչէրի կիրտի, վէ զայէթ թաթաւըլէ “Փէք մէշգուլմըսըն,” տէտի:

Եղուարդ անըն եինէ տըշարը չըգմասընը արդու էյէրէք “Եվլէթ էֆէնտիւմ,” տէտի: Տագաթ Րէյին չափուճագ տէֆ’ օլուպ կիթմէյէ նիյէթի եօգ իտի. բաֆտան պիր քիթապ չէքիպ չըգարարագ անըն իւղէրինէ պիր կէօղ կէգաթիրտիքտէն սօնկրա եինէ Եղուարդըն եանընա կիտէրէք,

“Նէօ օգույօրսըն,” տէյինճէ,

Թիփ “Բիւսիւրաթ” տէյիւ ճէվապ վէրտի:

“Կիւճիլք չէքիյօր մըսըն.”

Թիփ քէնտի իշինի իլէրի կէօթիւրմէք իսթէտի-յինտէն եիւղիւնի ասարագ ճէվապ վէրիպ տէտի քի, “Եվլէթ չօգ կիւճիլք չէքիյօրմ, հալընա չալըն-տըղմ շու մէս” էլէյի հալլ էտէմէյօրմ:”

Րէյ “Պագայըմ, նա՞սըլ մէս” էլէ իմիշ օ,” տէտիք-տէն սօնկրա սանտալիյէսինի մասանըն եանընա չէքէրէք օթուրտու, վէ եաղը թաշընը պիր կէօղտէն կէչիրտի:

Պիրագ սօնկրա տէտի քի “Տահա էյի օլուր քի սէն պագասըն: Պիր տէֆ’ա եաղը թաշընըն շու եօգարը թարաֆընտաքի զարպը պիր կէօղտէն կէչիր:”

Եղուարդ Րէյին սէօղիւնէ կէօրէ հարաքէթլէ

բագամլարը կէօղտէն կէչիրինճէ տէտի քի “Վա՛յ կիրտի ույղունսըղ վայ, պէնի պուճա գահմէթէ գօշան օլ իւշ բագամը իմիշ:”

“Իւշ բագամտան զիյատէ ուֆագ նէսնէլէր վար տըր քի ատէմէ չօգ գահմէթ վէրիրէր: Եագընլար-տա հիշ մէքթէպէ կիթմիշ միսին:”

“Պուրայա կէլտիյիմ գէմանա գատար տա” իմա կիտէր իտիւմ իսէ տէ, կէչէն գըշա կէլինճէյէ գա-տար մէքթէպէ կիթմէքտէն փէք օ գատար ֆա” իտէ կէօրմէտիւմ:”

“Կէչէն գըշ նէ՞ վագը՝ օլտու քի . . .,”

Եղուարդ կէօղէրի ըլըատըղը հալտէ “Չօգ չէյ-լէր,” տէյիւ ճէվապ վէրտի իսէ տէ, անլէրի նազլ էթմէյէ փէք օլ գատար մէեալ կէօրիւնմէտի: Րէյ պիր աղ պէքլէտիքտին սօնկրա տէտի քի,

“Եկէր պիր խօճան օլսա իտի, չիմտիքինտէն տա-հա չափուք իլէրի կիթմէ՞ղ մի իտին:”

“Ծիւպհէսիզ. ամմա խօճամ օլմատըղընտան, ան-ճագ գուտրէթիմէ կէօրէ իլէրիլէյէ պիլիրիմ:”

“Եվտէ պուլունտըղըմ միւտտէթճէ պէն սանա խօճալըգ էթսէմ, վէ կէճէ սա’աթ իւշտէն տէօրտէ գատար սէնին տէրսլէրինէ պագսամ օլմագ մը:”

Եղուարդ էլինտէն գալէմի պրագըպ կէօղէրինի Րէյէ չէվիրտի. վէ պիրինճի տէֆ’ա օլարագ անա տօղրուտան վէ չըտըր չըտըր պագմաղա պաշ-լատը:

“Ագըպէթ “Սահիհ, էտէ՞ր մի սին,” տէյիւ սօրտու:

“Ելպէթթէ. էթմէք իսթէմէսէ իտիւմ, սանա պէօյ-լէ տէմէզ իտիւմ: Տէրսինէ պագմամը իսթէմէ՞ղ մի սին:”

“Նա՛սը, իսթէմէմ: Լաքին պիւմէմ . . . Նի՛շիւն պանա եարտըմ էթմէք իսթէյօրսըն:”

“Բէհտի նէֆսինէ եարտըմ էթմէյէ չալըչան չօճուղը սէվտիյիմտէն. արթըգ պու իշ սըրապընա դօնմուշ տէմէք տիր: Սա՛աթ տէօրթ օլմուշ, չիմ տի աըչարըյա կէլի՞ր մի սին քի պիրլիքտէ տու՛ա էտէլիմ:”

Եդուարդ պուշնը իշիթմէսի իւզէրինէ տահա զիւյատէ հայրէթտէ դալարագ,

“ՄՐ. Մի՛նթըն պուրատա՞ մը տըր,” տէյիւ սօրտու:

“Խայըր, ամմա անըն օղլու պուրատա տըր: Փէտէրիմին հազըր պուլուռնաաղըր վաղթտա ֆամիլեաճա տու՛ա էթտիյիմիդէ թէ՛աճճիւկ մի էտիւյօր սըն:”

“Էվլէթ, պիւմէգ իտիմ . . . եա՛նի զանն էթմէգ իտիմ . . . :”

“Պէլքի տու՛ա էթմէյի էյօրէնմիշ “օլտըղըմը զանն էթմէյօր իտին. չի՛քը Սլահա էյօրէնմիշ իմ: Պա՛տէհու էլինի թաթլըղէ Եդուարդըն օմուղը իւզէրինէ դօյարագ “Տօսթում, օլ ա՛լա տէրսի սէ՛ն տէ մի էյօրէնմիշ սին,” տէտի:

Եդուարդ ճէվապէն ուսուլ իլէ “Էվլէթ, չօդտան պէրու,” տէտի:

“Չօգ սէվինիլիմ. օլ դատար մուհիմմ օլան պաշդա հիշ պիր տէրս եօգ տըր: Օ պու տէյիլ ամմա, նի՛շիւն պէօյլէ օդուլուկ էյօրէնիյօր սըն. խուսուսսի պիր մագսէտին վա՞ր մը:”

Եդուարդ մագսէտինի պիր եապանճըյա սէօյլէմէյէ մէճպուր օլտըղընա թէ՛աճճիւկ էտէրէք տէտի

քի “Էվլէթ, իլմ թահսիլ էթմէք, վէ էկէր սօնկրա ֆադիլ օլուր իսէմ, Ինճիլ խատէմէսինտէն օլմագ իսթէրիմ:”

Իէյ էլինի անըն օմուղընտան էստիրէրէք ուսուլ իլէ վէ պիրագ մահուռնանէ սուրէթտէ տէտի քի, “Ալլահ սէնի միւպարէք գըղպ սէնին եարտըմճըն օլտուս: Իւմիտ էտէրիմ քի օլ մագսէտինտէն վագ կէչմէյէ ապա մէճպուր օլմաղսըն:”

Եդուարդ օլ կէճէ շըգ լուղէթի, տիւնեատա էն ա՛լա, էն թաթլը, էվլէթ էն ‘ազըլը կէնճ մա՛նաւ սընտա օլտըղընա դանտը:

ՊԱՊ 22

“ԱՏԵՄԼԵՐԻՆ ՍԻՋԷ ՀԵՐ ՆԷ ՄՈՒՍՏԵԼԷ ԵԹԵԼԵՐԻՆԷ
ԻՍԹԵՐՍԵՆԷՁ, ՍԻՁ ՏԱՆԻ ԱՆԼԵՐԷ ԵՅԵԼԷ ԵՏԵՆԷՁ:”

Եազըն ուզուս վէ պէրրագ, քէզալիք կիւզիւն կիւզէլ վէ միւֆէրբի՛ կիւնլէրի կէչմիշ օլարագ դարա գըշ կէլմիշ իտի: Հէփ պու վաղթտա Եդուարդ զայէթլէ մէշղուլ իտի. մաղաղատա կէօրիւլէճէք փէք չօգ իշ վար իտի. Իշի տէյիլիլմիշ օլտըղընտան սաթըրմըշ էշեայը միւշթէրիլէրին խա՛նէլէրինէ նատիրէն կէօթլուրիւր, եախօտ ուֆադ թէֆէք իյլէրի կէօրմէք իւզրէ նատիրէն տըչարը կէօնտէրիլի իտի: Շիմտի արթըգ անըն էօնիւնտէ քէնտիսինէ մախսուս մասաը վէ խուսուսսի միւշթէրիլէրի վար իտի: Տիկեր պիր թէպէտտիւլ տախի վագը՝ օլմուշ իտի քի անտէ Բէյին փարմաղը

պուլունտըղընա Եդուարդըն հիշ շիւպհէսի եօգ իւտի: Տօղրուսը հէր էլի վէ մուֆիտ իշտէ Բէյլին փարմաղը վար իտի: Շիմտի Թիփ հէր ագչամ ուզուն վազթ տէրսլէրինի օգուլուպ էօյրէնէ պիլիը իտի: Մր. Մինթըրն անա ագչամլարը հիշ պիր իշթութըրմայօր իտի: Ահ, օլ կէճէլէր նէ կիւզէլ կէճէլէր իտի: Նէ գատար չափուք իլէրիլէտի: Բէյ նէ կիւզէլ պիր խօճա իտի: Օ գատար տիգզաթ վէ մուհապլէթլէ պաղըրմագտա օլան պիր չօճուղըն իլէրի կիթմէմէսի 'աճէպա միւմքլ'ն մի իտի:

Բէյ՝ Եդուարդա նէ տէյիլ իտի. իշթէ անա խօճա, տօսթ վէ արգատաշ, տա'իմա հաղըր վէ մուհապլէթլի գլաղուզ օլմուշ իտի: Եդուարդ անը սէվմէյէ, Թափընըրճասընա սէվմէյէ պաշլամըշ իտի:

Եդուարդըն նէ գատար տէյիլիլիշ օլտըղընըն պիգզաթ Եդուարդտան ղիյատէ պաշլալար Փէրգինէ վարտըլար: Ա'գալարընըն քէնտիլէրին հէփ տինճէ ֆարղլարընը հէր կիւն 'վէ հէր սա'աթ ճան ու կէօնիւլտէն վէ քէնտիլիքլէրինտէն իճրայա հաղըր օլան պիր խրիսթիյան ֆամիլեա իշինտէ պուլունմասը նաֆիլէ օլմամըշ իտի: Եդուարդ չափուք վէ պիր տիւզիյէ իլէրիլէտի:

Պիր ագչամ փօսթախանէտէն էվէ պիր չօգ մէքթուպլար կէթիրտի: Իշպու մէքթուպլարըն իշինտէ քէնտիլինէ խիթապէն եաղըրմըշ փէք թուհաֆ կէօրիւնիւլիւ պիր մէքթուպ տախի վար իտի: Անը քէնտի օտասընա պաղիլէրինի տախի քիւթիւպլսանէյէ կէօթիւրտիւ: Քէնտիլինէքի նէ գատար Փէնա պիր մէքթուպ իտի: Եդուարդ կիտիպ փօսթախանէտէն մէքթուպլարը կէթիրմէք պաշլասընըն տէ-

յիլ տէ քէնտիլին իշի օլմասընտան, վէ քէնտիսի նին օլ մէքթուպըն էն իւսթ պաշընտա եաղըրմըշ օլան «Թիփ» խամինի մաղաղա ուշաղլարընտան հիշ պիրինին կէօրմէմէսինտէն տօլայը սէվինտի: Թիփ խամի անա նէ գատար չիրքին կէօրիւնիւյօր իտի, վէ մէքթուպըն իւզէրինի օգուտըղընտա գուլաղընա նէ գատար նախօշ կէլտի: Ուզուն վազթտան պէրու օլ խամի հիշ իշիթմէմիշ օլտըղը կիպի, հիշ իշիթմէք տախի իսթէմէյօր իտի: Բէյ Մինթըրնըն քէնտիլինէ ապա Թիփ թէսմիյէ էթմէմիշ, վէ Թիփ խամինի ապա իշիթմէմիշ օլմասընտան տօլայը սէվինի իտի:

Օլ մէքթուպը 'աճէպա քիմ եաղմըշ իտի: Կատարտան պաշղա հիշ քիմսէ անա մէքթուպ եաղմաղ իտի: Վալիտէսի տախի պա'գէն եաղար իտի իսէ տէ, պու մէքթուպ էվտէն կէլէն մէքթուպլարա պէնկզէմէյօր իտի: 'Աղըպէթ մէքթուպը աշըպ անտէ աթիտէքի սէօզլէրի օգուտը

Սէվկիւլիւ Թիփ

Անամ էօլտիւ, հալըմ փէք եաման տըր. անը պիլիը սինիղ. իմտի ղիյատէ նէ տէյէյիմ: Իշ արայօրըմ. սէնի հէփ չօճուղլարտան ղիյատէ սէվէրիմ: 'Աճէպ եանընա կէլիպ տէ, սիղին մաղաղատա իշլէմէմէ պիր եօլ պուլունմա'գ մը: Էյի տալրանմաղա չալըլըլըմ: Էվլէթ նամուսըմ հազըր իշիւն եէմին էտէրիմ քի էկէր պանա պիր եէր պուլուրսան, էյի հարէքէթ էտէրիմ: Օրայա կէլմէք իշիւն եօլ խարճըղըմ հաղըր տըր: Ուիլեամըն թարլասընտա փաթթէս թօիլայարագ պու փարայը դաղանտըմ:

Պանա չափուք պիր ճէվապ հազ, էյի պիր չօճուգ
օլ. օրայա կէլմէյի չօգ իսթէրիմ:

ՊՕՊ ԹԸՐՆԸՐ "

Եգուարդ 'ատէթա ելլալըմտան վուրուլմը կի-
պի օլտու, վէ նէֆրէթլէ մէթուպը ետէր աթտը:
Շիմտի նէ էթմէսի կէրէք իտի. Պօպ Թըրնըրն
քէնտի հանընա կէլմէսի թէսալվուրը պիլէ անը տէհ-
չէթէ տիւշիւրիւյօր իտի իսէ տէ, պէրէքէթ վէրսին
անըն պու տուլղուսը սօնկրա զա"իլ օլտու: Տօղրուսը
Մր. Մինթըրն հարտըմա միւնթաճ օլուպ հէման օլ
կիւն պիր չօճուգ արաշտըրմը իտիյ սէտէ, Պօպ կիպի
պիր չօճուգ արաշտըրմալըր աշիքեար իտի. Ֆազաթ
Պօպըն անասը էօլմիւշ իտի: Պօպ անասընը սա"իր
հէր քէստէն զիյատէ սէվմիշ իտի, վէ օլ ֆէլաքէթտէն
տօլայը անըն փէք քէտէր էթտիլինէ Եգուարդըն
հիչ շիւպհէսի հօգ իտի: Էվլէթ Պօպ շիմտի տօսթ-
սըզ գալմը շօլուպ պիր տօսթա փէք միւնթաճ իտի:
Ֆազաթ Եգուարդա Պօպը քէնտի հանընտա խայալ
էթմէք փէք նախօշ իտի, զիրա օ պաշգալարտան
պիւսպիւթիւն ֆէրզիլ օլուպ քէնտիսինէ տա"իմա
Թիփ թէսմիյէ էտէճէք վէ տա"իմա քէնտիսին էթ-
րաֆընտա տէճիւպ տօլաշաճազ իտի. Էվլէթ սա-
նըրսըն Պօպ քէնտիսինի արթըզ պիւսպիւթիւն ազատ
օլմը տէյիւ զանն էթտիլի ֆէնա հօլարա սափտը-
րըզ եինէ Էվլէթի ուսուլ վէ 'ատէթլէրինի իճրա
էթտիլիէճէք իտի: Խայըր. օ կիպի պիր շէյ իւզէ-
րինէ տիւշիւնմէյէ պիլէ տէյմէզ, վէ լաքին. . . .
Իշթէ պիրազ սօնկրա պիրտէն խաթըրնա պաշգա
պիր ֆիքըր կէլտի: Պօպ իշիւն նէ գատար վազթ-

տան պերու տու'ա էտէյօր իտի: Պէլքի Ալլահ քէն-
տիսինէ տու'ա էթմէք իշիւն օլտըզը կիպի իշիւնմէք
իշիւն տախի ֆուրսաթ վէրէրէք տու'ասընա ճէվապ
վէրմէք իսթէյօր իտի: Պէլքի տէ Պօպըն կէլմէսինէ
արղուլէմէյէ քէնտիսի պօրճու իտի: Քէնտիսինի
պու կիպի պիր տօսթու օլմասընտան տօլայը ու-
շաղարըն քէնտիսինի զէվլէնմէլէրինին զարարը
հօգ. օլ սէպէպտէն նէ գատար սըզլէթ ու սըզընտը
չէքէրսէ չէքսին զարարը հօգ. Էկէր պիրատէրինէ
հարտըմ էթմէսինի Ալլահ քէնտիսինէ էյի էտիյօր
իսէ, անա ճէվապ վէրմէմէք նէ գատար հէյպէթլի
պիր շէյ օլուր:

Պու մէս"էլէ իւզէրինէ տիւշիւնմէք իւզըրէ եէրինէ
օթուրտու. ալճէպրա քիթապը էճիւնտէ աշըզ
տուրմազտա իտի. հէնուզ տէրսինի էյիճէ հազըր-
լամամը իտի իսէ տէ, շիմտիլիք ճէպր տէրսինէ
պազմազա գատիր տէյիլ իտի:

Օ քէնտի քէնտինէ տէտի քի, "Պազայըմ. Էկէր
սօն սօնուտա գապիլ օլուր տա Պօպ պուրայա կէ-
լիրսէ, պէն նէ էտէճէլիմ. շու գատարը պէսպէլի
տիր քի հա օ պէնի իտարէ էտէճէք, հա տա պէն
անը: Պիրլիքտէ պուլուստըղըմըզ զէման տա"իմա
պէօյլէ օլուր իտի: Շիմտի նա"սըլ օլաճազ: Էկէր
օ պէնի իտարէ էտէրսէ, պէնի քէօթիւլիյէ սափը-
տաճաղընտա հիչ շիւպհէ հօգ տըր. Էկէր պէն աշը
իտարէ էտէր իսէմ, անը ֆէնալըզ իճրասընտան
սաղընտըրմայա չալըրըրմ, կիւն կիպի աշիքեար
տըր քի պէնէ" անը իտարէ էթմէմ լաղըմ տըր: Իմ-
տի, պազայըմ անը նա"սըլ իտարէ էտէ պիլիլիմ:
Պօպըն կէրչէքտէն խրիսթիյան օլմասը լաղըմ տըր,

հօգսա իբր տաղիգա պիլէ էմին հալտէ դալամադ։ Ալլահ քէնտիսինին տու'այը իշխոէն Ալլահ խալիյնի աչըգտան աչըղա պէյան էյլէմիշ տիր։ Էկէր պուռնա ինանըյօր իսէմ, Պօպըն Ալլահա իման էթմէսի ի-չիւն նէտէն տու'ա էթմէյօրըմ։ Անըն իչիւն տա-
"Իմա տու'ա էտիյօր իսէմ տէ, պուռ տու'ա եարը պուռչուգ տու'ա կիպի պիր շէյ տիր. սանըրսըն օ շէյ Ալլահ իչիւն էփէյի կիւճ պիր իշ տիր տէյիւ տիւշիւնիւրիւմ. պուռ եանկլըշ տըր։ Ալլահ անըն էմնիլէթտէ օլմասընը իսթէր վէ անըն էմնիլ-յէթտէ օլմատըղընը պիլտիյինտէն անա եարտըմ էթմէյէ հաղըր տըր. եարտըմ էթմէմէսինտէն տօլայը պէն սուշը իմ։ Իշիւմ, տէրսէրիւմ վէ էմսալի շէյլէր սէպէպիլյէ չօգ տէֆ'ա Պօպ, Էլիւ, վէ հաթթա փէ-տէրիւմ պիլէ խաթրըմտան չըգարար։ Պուռ իսէ եանկլըշ օլտըղընտան պէօյլէ էթմէքտէն վաղ կէչմէլիւմ։ Մր. Մինթըրընըն սէօղիւնէ կէօրէ, պիր իշէ հէր կիւն խուսուսի սուրէթտէ մու'այեհէն վաղթ սարֆ օլուն-մատըգճա օլ իշին եարըսը պիլէ կէօրիւլմիւշ օլմադ։ Պուռ դա'իտէյի թէճրիպէ էտէյիւմ. հէր աղչամ սա'աթ սէքիլ պուռչուգտա պուռայա, օտամա չէքիլէյիւմ, դափումը դափայայըմ վէ Պօպ իչիւն տու'ա էտէ-յիւմ, ճէվապ ալաճաղըմա էմին օլարադ տու'ա է-տէյիւմ. Հիչ պիր շէյին վաղթ ու ղէմանըլէ պուռ-րայա կէլմէմէ մանի' օլմասընա միւսա'ատէ էթմէ-յէյիւմ. գուտրէթիւմտէն իւսթիւն օլան պիր սէպէպէ մէպնի մէն' օլունուրսամ, անա տէյէճէք հօգ։ Պուռն-տան պաչղա էկէր էլիւմտէն կէլիւսէ անա պիր եէր պուլայըմ։"

Եղուարդ Էվլէքի դատար ղայրէթլի վէ ճէսա-

րէթլի իտի։ Պուռ գարարը վէրինճէ, աչաղը էնտի, վէ տօս տօղրու քիւթիւպլսանէյէ կիտէրէք դա-փուլը չալտը։

Մր. Մինթըրն օրատա եափա եալընըղ օլարադ չօգ մէշղուլ իտիյսէ տէ, քէնտիսինին "Կէլ" տէմէսի իւ-ղէրինէ Եղուարդըն իչէրի կիրտիյինի կէօրիւնճէ,

"Կէլ, գուզոււմ, նէ՞ վար," տէտի։

"Աղ պիր իշ իչիւն վաղթընըղ վա՞ր մը։"

"Իշ իչիւն տա'իմա վաղթըմ վար տըր, օթուր պաղալըմ, նէ՞ չէշիտ իշ տիր։"

"Պիր չօճուգ արայօր իտինիլ, պուլտունըղ մը, էֆէնտիւմ։"

"Խայըր. սէն պուլտըն մը։"

"Էվլէթ էֆէնտիւմ, գարիյէմիղտէ պիր չօճուգ վար քի պուրայա կէլմէք իսթէյօր. շիւմտի անտէն պիր մէքթուպ ալտըմ. ատը Թըրնըր, Պօպ Թըր-նըր տըր։"

"Էյլ' պիր չօճուգ մը տըր։"

"Խայըր, էֆէնտիւմ։"

"Էօյլէ իսէ, նէ՞ տէյիւ անըն սէօղիւնիւ էտիյօր սըն։"

"Իսթէյօրըմքի, էֆէնտիւմ, սիղ անըն էյի պիր չօճուգ օլմասընա սէպէպ օլասընըղ։"

"Էյ, տահա նէ՞։ Պէն չօճուգլարը եհնի եափա-մամ եա, Էմի'ն մի տիր։"

"Խայըր, էֆէնտիւմ, փէք օ դատար էմին օլտը-ղընը դանն էթմէմ, եա'նի սիղին անկատըղընըղ մա'նատա էմին տէյիլ տիր։ Ճաղաթ վալիտէսի էօլ-միւշ օլուպ շիւմտի անըն հիչ տօսթու հօգ տըր, արգատաշլարը փէք քէօթիւ չօճուգլար օլտըղըն-տան, էկէր օրատա դալաճադ օլուր իսէ, աղ վա-

զըթտան տահա ֆէնալաշաճադ տըր։”

“Եւանի, զաննընդճա, անը պուրայա մաղաղամա
այլալ դուրթուլմասընա չալըշմադ պէնի՞ սօրճոււմ
տըր, էօյլէ՞ մի։ Փէքի, էկէր անը ալըսամ, սէն
քէնտի թարաֆընտան նէ՞ էտէրսին։”

“Պէնտէ չալըշըրըմ։”

“Նա՛սըլ։”

“Տօղրուլըգ էօյրէնմէսի, վէ տօղրուլըգլէ եաշա-
մասը իչիւն չալըշըրըմ։”

“Փագաթ եա օ սա՛նա քէօթիւլիւք էօյրէտիպ
իճրա էթտիրմէյէ չալըշըր սա։”

Եղուարդ դաթի սուրէթտէ ճէվապ վէրէրէք “էօյ-
լէ պիր շէյ էտէմէդ,” տէտի։

“Նէտէն պիլիրսին։”

“Ձիրա հէր կիւն հէմ պէնիմ հէմ տէ Պօպ իչիւն
տու՛ա էտէճէյիմ, վէ Ալլահ տու՛այը իչիտիր։”

“Էվլէթ, ամմա Ալլահըն գուլլարը չօգ տէֆ՛ա
անտէն ուղաղալըրլար։ էկէր Պօպ տէտիքլէրի պու-
լճօնուգ “էնի եօլտան չըգարըր սա, անըն իսմինի ի-
չիթտիյիմ իչիւն պիլէ էսէֆ էտէճէյիմ։”

Եղուարդ պու տէֆ՛ա տահա սաքին սուրէթտէ
ֆագաթ տահա աղ էմիլէյթլէ սէօյլէյէրէք տէտիքլի,
“Պէնիմ չօգ գօրգոււմ եօգ տըր, զիրա, պէր դարար
տու՛ա էտէրսէմ, տօղրու եօլտան սալիմամ, պիլիր-
սին եա, հէր շէյ իչիւն ճան ու կէօնիւլտէն վէ ի-
մանլէ տու՛ա էտէրսէմ սալիմամ։”

“Փէքի, պու ֆէնա պիր թէտպիր տէյիլ տիր,
զաննըմճա օլ դանունա կէօրէ եաշայարադ, լաղըմ
օլտըղը դատար էմիլէթ ի հալտէ օլուր սըն։”

Սղըպէթ Եղուարդ չիմտիյէ դատար զիքը էթմէ-

միշ օլտըղը էն ա՛լա սէպէպլէրինտէն պիրինի պէ-
յան զըմնընտա տէտիքլի, “Ալ էլ խուսուս պիր
քիմսէ թանըրըմ քի Պօպա չօգ եարտըմ էտէճէք
տիր։ Մր, Բէյ Պօպըն թապիա՛թընը էլիճէ անկա-
յարադ անա եարտըմ էտէճէք տիր։”

Մր. Մինթըրնըն կէօղլէրի փարլատը, վէ պիրաղ
հիւզնէնկիլ սուրէթտէ կիւլիւմսիւտիւքտէն սօնկրա
տէտիքլի,

“Էվլէթ, կէրչէք սէօյլէյօրսըն։ Բէյին պիր քիմ-
սէյէ եաղլալըպ տա անա եարտըմ էթմէմէսի միւմ-
քինսիլ տիր։ Փէքի, օլ չօճուղա եաղ տա կէլսին,
անը սընարըղ։ եօլ խարճըղը իչիւն եէթէր դատար
փարասը վա՛ր մը։”

Եղուարդ, “Էվլէթ, էֆէնտիմ, սէօյլէյիչինէ կէօ-
րէ վար տըր,” տէյէրէք սէվինէ սէվինէ օտաւտան
տըշարը չըգտը, զիրա Պօպըն օրայա կէլմէսինի ար-
թըգ արդուլամաղա պաշլամըշ իտի։

ՊԱՊ 23

“Է. ԿԵՐ ՍԻՁ ՊԵՆՏԷ ԳԱԼԳ ՏԱ ՊԵՆԻՄ ՍԵՁԼԵՐԻՄ ՏԱԽԻ
ՏԵՐՈՒՆԵՆԻՁՏԷ ԵԵՐ ԵՏԵՐՍԷ, ԻՍԹԵՏԻՑԻՆԻՁԻ ՏԻԼԵՑԷ-
ՃԵՔՍԻՆԻՁ, ՎԷ ՍԻՁԷ ՕԼԱՃԱԴ ՏԸՐ։”

Պիր սապահ. Եղուարդ եաթաղընտան ֆէվգէլ՛ատէ
թէմքին ու վագար իլէ դալդտը. սանըրսըն քի էվլէլ-
քի սապահտան պէրու սէնէլէրճէ վաղթ կէշմիշ, կէօյա-
քի իխթիյարլանմըշ իտի. անըն սիմասը մանգուռն իտի.
օմուղլարը իւղէրինէ աղըր պիր մէս՛ուլլէյէթ եիւ-
քիւ զօնմուշ իտիյինի հիսս էթմէքտէ իտի. էվլէթ,

մէս՝ ուղիւյէթ ալթընա կիրմիշ իտի, զիրա իշթէ փէ-
տէրսիզ գաւըշ իտի: Պիր չօգ էլէմ վէ աղըրլար-
տան միւզթարիպ օլան զա'իֆ վիւճուտ 'ազըպէթ
բահաթլանմըշ իտի: Կատար իքի սաթըրյըզ պիր
մէքթուպ եազարազ անա պու գարա խապէրի վէրմիշ
իտիյ սէ տէ, մէքթուպ քէնտիսինէ պիր հաֆթա
սօնկրա եէթիշտի: 'Այնի վազթտա Մր. Հօլպրուք-
տան տախի պիր թա'ղիյէթ նամէ ալտը: Իշպու
մէքթուպտա փէտէրինին պիր պէհար կիւնիւնտէ
Յոլհանըն մէզարը եանընտա նէ վէճիլէ կէօմիւլտիւ-
յիւ հիքեայէ օլունմըշ իտի:

Եղուարդ օլ մէքթուպը մէրազլէ օգուլարազ շու
սէօզլէրէ եէթիշտի. "Սէվկիւլիւ չօճուղըմ, սիզէ
զայէթ կիւզլէ պիր միւժտէ վէրմէյէ մէ'մուր օլմու-
շըմ. վէֆաթընտան պիր սա'աթ էվվէ փէտէրինին
եանընտա իտիմ: Փէտէրին պանա տէտի քի, 'Բէճա
էտէրիմ, տու'ասընըն սէօինի իշիտիպ Ալլահըն պէ-
նի խէլաս էյլէտիյինի, վէ պէնիմ անըն ճէննէ-
թէ կէլմէսինէ վէ հէփ պաղի գալանլարը տախի
քէնտիսիյլէ պէրապէր կէթիրմէսինէ մուսթազըր
օլտըղըմը թիփէ խապէր վէրէսին: Եղուարդ, փէ-
տէրինին իշլապըեարըն եանընտա օլտըղընա զէրէ
գատար շիւպհէմ եօգ տըր: 'Աֆվընըզա մաղրուրէն,
պուրաճըգտա վազթըյլէ սիզէ զիքը էթմիյիմ պիր
այէթի թէքրարէն զիքը էտէճէյիմ. 'Մէսրուր իմ,
զիրա Բապպ պէնիմ ալազ վէ նիյազըմը իշիթտի:"

Պուրայա եէթիշինճէ մէքթուպ անըն էլինտէն
տիւշտիւ, վէ Եղուարդ պիրինճի տէֆ'ա օլարազ
փէտէրի իչիւն կէօզ եաշը տէօքտիւ:

Մր. Մինթըրն իլէ օլլու Բէյին թիփէ տէրտտաշըզ

կէօսթէրմէլէրինին մուսթէլիֆ թարղլարը ճալիպ է
մէրազ իտի:

Մր. Մինթըրն պու վազ'ըատան խապէրտար օլուք
օլմազ, "Նի'շիւն էվվէտէն եազմատըլար քի սէնի
կէօնտէրէ իտիմ," տէյինճէ,

Եղուարդ ճէվապէն տէտի քի "Չիւնքի, էֆէն-
տիմ, փէտէրիմ ափանսըզ վէֆաթ էթմիշ օլտըղըն-
տան, անամ ճէնազէ ալայընտա հազըր պուլունմազ
իչիւն օլ գատար եէրէ եօլճուլըզ էթմէք հալըմա
էլվէրմէզ տէյիւ տիւշիւնմիւշ:"

"Հալընա էլ վէրմէզ մի: Օ նէ՞ տէմէք. պէն սա-
նա մասլաֆ մը էթտիրէճէյիմ տէյիւ գանն էթմիշ:"

Եղուարդ մու'ախիւէրէն Մր. Հօլպրուքըն մէք-
թուպընը Բէյէ կէօսթէրտի, վէ Բէյին անը օգու-
յուպ պիթիրտիյինի կէօրիւնճէ, օլ գարա խապէրի
ալալըտան պէրու գալպինտէ հիւքմ սիւրմէյէ պաշ-
լամըշ, վէ 'ալէլ խոսոսու Մր. Մինթըրնըն սէօյլէ-
տիյի սէօզլէրի սէպէպի իլէ քէսպ ի գուվվէթ էթմիշ
օլան հիսսիյաթընը անա պէյան էյլէտի:

"Փէտէրիմին ճէնազէսինտէ հազըր պուլունմա-
տըղըմտան տօլայը տա'իմա էսէֆ էտէճէյիմ:"

Շէֆգաթ վէ մուհապպէթինի պէյան էթմէք իւզ-
րէ Բէյ գօլունը ուսուլ իլէ անըն օմուզը իւզէրինէ
գօյարազ տէտի քի, "Խայըր, սէվկիւլիւմ, խայըր,
էսէֆ էթմէյէճէք սին. Ճէննէթէ կիթտիյին զէման
իշլապըեարընըն ճէլիւ հուզուրընա չըզըպ փէտէրի-
նի եիւզ եիւզէ կէօրէճէք սին, փէտէրինին ճէնա-
զէսինտէ հազըր պուլունմատըղընտան տօլայը էսէֆ
էթտիյինի օ զէման խաթրա պիլէ կէթիրմէյէճէք սին:"

Պուրաճըգտա զիքը էտէլիմ քի Պօպ շիմտի օ-

բայա կելմիշ վէ իշէ պաշլամըշ իտի իսէ տէ, Մր. Մինթըրնըն խանէսինէ ալընմամըշ իտի. խալըր, թա'ամընը տըշարտա եէր իտի: Եղուարդ օլ թէր-թիպի անկլայարագ փէք խօշնուտ գալմըշ իտի, զի-րա հիշ պիր թարափտան պիր միւտախէլէ օլմայա-րագ երինէ էվվէլքի կիպի Րէյ իլէ պիրլիքտէ պիր սա'աթ վազթ կէշիրէճէք իտի:

Պօպ փէք էյի տավրանտը. թանըշլարընտան հիշ պիրի անըն օ գատար էյի տավրանաճաղընը խա-յալ էտէմէշ իտի. տօղրուսը հիւսնիւ հարէքէթտէ պուլուենմաղա գալլիյէն գարար վէրմիշ կիպի կէօ-րիւնիւյօր իտի: Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր «Թիփի» իսմինի իշիթմէքտէն հիշ խօշլանմալըպ, իքրահ է-տէն Եղուարդա անըն հուզուրը պէօյիւք պիր ճան սըգընթընը իտի: Թիփի իսմի սօգաղարտա կէզիպ տօլաշարագ քէօթիլիւք էթմէք 'ատէթինտէ օլան օլ ուզուրսըզ, իւսթիւ պաշը երթըզ, վէ տօսթը օլմայան չօճուղա 'ա'իտ պիր իսմ օլուպ, Ա. . . չէհ-րինին էն կիւզէլ մաղաղասընտա քէմալ ը սատա-գաթլէ չալըշան, կիրակի մէքթէպինտէ տէրս վէրէն վէ էփ էյի լաթինճէ վէ ալճէպրա պիլէն կէնճէ միւնա-սիպ պիր իսմ տէյիլ իտի: Փագաթ պուրասընը Պօպ թըրնրրա անկլաթմագ խալընճա միւշքիլ իտի: Կէր-չի Պօպ Եղուարդըն կիտիլի թէմիշ սիյահ ըուպայը կէօրէրէք հայրան գալտը, վէ Մր. Մինթըրնըն քէն-տինին էսքի տօսթը իլէ պէրապէր կիտիպ կէտիլի, վէ պիր չօզ եօլար իլէ անա ըի'այէթ էթտիլի զէման կէօլլէրինի տէօրթ աշտը իսէ տէ, երինէ տէ պէլքի կիւնտէ օն տէֆ'ա պիւթիւն մաղաղայը ինկլէտէն պէր-րագ վէ աշըզ պիր սէսլէ անա «Թիփի» տէյիւ չաղըրըր

իտի: Իշթէ պիր ագշամ Եղուարդ պու տիւշիւնճէ իլէ վէ միւքէտտէր պիր սիմա իլէ քիւթիւպխանէյէ կիրէրէք հիտտէթլէ տէտի քի:

«Քեա'շքի Պօպըն շու պիր շէյտէն խապէրի օլսա:»

Րէյ Եղուարդըն ըշը վէ երլարագ կէօլլէրինէ պագարագ, վէ ուսուլ իլէ կիւլիւմիւյէրէք «Նէօ վար, պագալմ», տէտի:

Եղուարդ պիրագ կիւլտիւ: «Հիշ, նէօ օլաճագ: Տօղրուսը հիտտէթիմի դապթ էտէմէյօրըմ, հէր նէ-րէյէ կիտէյօր իսէմ Պօպ արգամտան օլ մէքրուհ իս-մի զիքը էտէրէք պանա չաղըրըյօր: Օլ իսմտէն իք-րահ էտէրիմ. քեա'շքի Պօպ պուենը անկլասա:»

«Նա'սըլ օլտու տա սանա թիփի ատընը վէրտի-լէր:»

Եղուարդ լուղէթ քիթապընըն սահիֆէլէրինի չէ-վիրէրէք տէտի քի, «Քիւշիւք հէմշիրէմ Կատար տահա փէփէլէտիլի զէման անը եափտը: Անը Ե-ղուարդ իսմիմտէն նասըլ չըգարտըղընը պիւմէյօ-րըմ. ահ, քեա'շքի օ զէման ուշանըզ օլմայա իտի տէ, պանա պու կիպի պիր ատ թագամա սա իտի. լաքին հէր նէ հալ իսէ, օ պանա թիփի թէսմիլէ էթմիշ վէ թա օ զէմանտան պէրու տա'իմա պու իսմլէ պիլինմիլիմ:»

«Էօլէն մա'սոււմ Յուլան պիրատէրի'ն տախի մի սանա թիփի թէսմիլէ էտէր իտի:»

Եղուարդըն սիմասը տուլուզլանմաղա պաշլատը, վէ ուսուլ իլէ տէտի քի,

«Չօզ տէֆ'ա, տահա քիւշիւք պիր չօճուղ օլտը-ղընտան, սալքի անճագ օ իսմի թէլէֆֆիւզ էտէ պիլիլ իտի:»

«Էօյլէ իսէ, Եդուարդ, մատամքի էօլմիւշ օլան փէտէրին սանա օլ իսմլէ թէսմիյէ էթմիշ վէ սէնին սէօյլէյիշինէ կէօրէ անը տա՞րմա թաթլըլըլէ գուլլանմըշ տըր, վէ մա՛սու՛մ Յոփան սէնի անձադ օլ իսմլէ տէրխաթըր էտէ պիլիւր, օլ իսմին սէնձէ մէնֆուր օլմասընն հիքմէթինի անկլայամայօրըմ։»

Րէյ պիրադ սօնկրա, Եդուարդըն սէօյլէմէք իսթէմէտիլինի կէօրէրէք սէօղիւնէ շու վէճիլէ տէվամ էյլէտի։ «Պուրատա տիւշիւնէճէք իքի խուսուս օլուպ, պիրի շու տըրքի, էկէր պու էսքի տօսթուշնը իմանա կէթիրմէյէ իւմիտ էտիյօր վէ անա ֆա՛րտէլի օլմագ իսթէյօր իսէն, անտէն, օլ դարարադ քիւշիւք իսմտէն տահա չօդ ֆէնա շէյլէր իշիթմէյէ տախի հաղըր օլմալըսըն։ պէլքի պիր վագթտան սօնկրա օ սէնին տօղրու իսմինի էօյրէնէճէք տիր։ Տիկէր խուսուս տախի շու տըր։ Պօպլընընըն տօղրու առը նէ՞ տիր, տօսթում։»

Եդուարդըն եիւզիւ գրփ գըրմըղը քէսիլտի, տուտաղլարը կէօյա կիւլէճէք կիպի տիթրէմէյէ պաշլատը վէ պիրտէն պիրէ գահգահա իլէ տէտի քի,

«Պէօյլէսի պիր չօճուղա Րօպէրթ թէսմիյէ էթմէք, կիւլիւնձ պիր շէյ տիր։ Հէր նէ հալ իսէ Րէյ, էկէր պագմագ իսթէր իսէն, իշթէ տէրսիւմ հաղըր տըր։»

Րէյ դադապա թահրիք էտէն օլ քիւշիւք իսմտէն տօլայը արթըգ պիր կէօնա շիքէայէթ իշիթմէտի։

Պիր ագշամ պիր իշ միւնասէպէթիլէ կէճ վագըթ մաղադատա չալմըշ օլարագ էվէ կիթմէյէ հաղըրլանտըղը, վէ Պօպ տախի փէնձէրէլէրին գա-

նատլարընը գափամաղլէ մէշղուլ պուլուշտըղը սըրատա, Պօպ Եդուարդա ըէճա էտէրէք տէտի քի «Պանա պագ, Թիփ, պու ագշամ եանըմա կէլ, նէ՞ օլուր։ Մր. Րէյին պաշը շիտտէթլի աղըրտըղընտան, պու ագշամ օլ ուղղունսըղ տէրսլէրին սանա պիր մանի՛ օլմամաղլար։ Պէնտէն մա՛տա մաղադատա չալըշանլարըն ճէփիսի պու ագշամ թէաթրօյա կիտիյօրլար, վէ պէն օտամտա եափա եալընըղ գալաճաղըմտան ճանըմ փէք սըղըլըյօր։»

Եդուարդ «Սէնին տէ կիթմէտիլինէ տօղրուսը թէ՛աճճիւպ էտէրիւմ,» տէտի։

«Խայըր, պէն կիտէմէմ։ Զանըմձա, պա՛ղէն վէրտիլիւմ սէօղիւ եէրինէ կէթիրէ պիլիւրիւմ։ Շու Րէյ Միւթընն եօ՞գ մը եա, առէմէ հէր իսթէտիլինի եափա տըրըյօր։ տէլիլիք էթտիւմտէ կիթմէյէճէյիւմէ տա՛ր անա սէօղ վէրտիւմ։ Կէլ, պէնիւմէ պէրապէր կէլ։ Նէ՞ օլուր, սէն էյի պիր չօճուղ սըն։»

Եդուարդ գաթ՛ի սուրէթտէ «Խայըր, կէլէմէմ,» տէտի։

«Ա՛հ, Թիփ Լէվիս, սէն կէրչէքտէն ալչագ պիր չօճուղ սըն։ պէնիւմէ կէօրիւշմէյէ հիշ կէլմէյօրսըն, սանըրսըն պէնի պուլմագ իշիւն գըրգ կիւլիւք եօլ եիւրիւյէճէքսին։ Պէնիւմէ կէօրիւշմէյէ ութանըյօր սըն կիպի հարէքէթ էտիյօրսըն։ Պու ճիւմէ իլէ պէրապէր պէն սէօղիւմտէ տուրարագ էյի տալրանըյօրըմ։ էկէր պէօլիւք պիր խանէտէ եէյիպ իշտիլին, եաթըպ գալգտըղըն, վէ պիր շըգ կիպի կէյինիպ պէգէնտիլին սէպէպտէն, պէնիւմէ կէօրիւշմէյէ թէնէղղիւլ էթմէյօր իսէն, ալչագ վէ գօրգագ պիր չօճուղ սըն։»

Եղուարդ ճէվապէն տէտի քի, "Նէ՛ պօշ սէօզ սէօյ-
լէյօրսըն սէն : Մր. Մինթըրնըն կէօրիւշիւպ գօնուշ-
աղըդ պիր ատէմ իլէ կէօրիւշմէքտէն ութանմադը-
ղըմ միւմքլին մի տիր. լաքին պանա պագ, Պօպ,
պու ագշամ կէլէմէյէճէյիմ կիպի սա՛իր ագշամլար
տախի պու վաղթտա պուրայա կէլէմէմ, դիրա պա-
'աթ իքի պուշուգտա պաշգա իշ թութմաղա վէ
միւմքլին մէրթէպէ օլ իշտէն կէրի գալմամաղա սէօզ
վէրմիշիմ. չիմտի իսէ սա'աթ իքի պուշուգա չօգ
պիր շէյ գալմամըշ :

Պօպ քէմալ ը մէրագ վէ տիգգաթլէ կէօղլէրինի
Եղուարդըն իւգէրինէ տիքտի, վէ 'աղըպէթ տէտի
քի, "Թիփ, սահիհ, սէն փէք 'աճա'իպ պիր չօճուգ
սըն : Իշին տէրս հաղըրլամագ մը տըր :

"Խայըր, խայըր, տէրս տէյիլ :

"Եա նէ՞ . օլ իշինտէ պէն տախի սանա Եաբը՞
էտէմէզ մի իմ :

Եղուարդ պիրագ տուրուպ տիւշիւնտիքտէն սօնկ-
րա տէտի քի, "Էտէ պիլիրսին . պու իշիմտէ հիշ
քիմտէ պանա սէնին գատար եարտըմ էտէմէզ, ամ-
մա պիլիրիմ քի իսթէմէզսին :

Պօպ չէվլլէ ճէվապ վէրիպ տէտի քի, "Էյ, սանա
եարտըմ էտէրիմ տէյօրըմ. էկէր իշինին նէ օլտը-
ղըն պանա տէր իսէն, սէօղլիմտէ տուրուրըմ, հէ-
ման պու կէճէ եարտըմ էտէրիմ :

Եղուարդ, "Սէօզ վէրլի միսին," տէյիւ սօրտու:
"Էվլէթ, սէօզ վէրլիրիմ, վէ պիլիրսին քի Թիփ
Լէվիս, պէն պիր շէյ պիր տէֆ'ա սէօզ վէրլիր իսէմ,
պիլիրսին քի վէրտիյիմ սէօղլի իճրա էտէրիմ :

Եղուարդ էյիճէ գափանմըշ օլտըղընը վէ պրա-

գրպ կիթմէքտէ պիր մուխաթարտ օլմատըղընը
կէօրմէք իւզրէ գափույը տիգգաթլէ եօղլատըգտան
սօնկրա տէտի քի "Փէքի, էօյլէ իսէ սանա սէօյլէ-
յէյիմ. Հէր կէճէ թամմ սա'աթ իքի պուշուգտա,
օտամա կիրիպ, կէրչէքտէն խրիսթիյան օլմաղա սա-
նա արգու իհսան էթմէսի իշիւն Ալլահա ճան ու
կէօնիւլտէն նիյազ էտէրիմ :

Պօպ հիշ ճէվապ վէրմէտի. Եղուարպ իլէ պիր-
լիքտէ սօգազլարըն իշինտէն 'աճէլէ իլէ եիւրիւյէ-
րէք վէ աղընտան հիշ պիր սէօզ չըգարմայարագ
Մր. Մինթըրնըն խանէսինին տըշ գափուսընա եէ-
թիշիպ անընլէ պէրապէր գափույը չալտը, վէ գա-
փուսըն աշըմասընա պէքլէտիյի սըրատա, "Թիփ,
օ շէյ ալչաղըդ տըր," տէտի :

"Նէ՞ շէյ"

"Պիր ատէմէ իճրասընա գատիր օլմատըղը պիր
շէյէ սէօզ վէրտիրմէք :

"Պէն էօյլէ պիր շէյ էթմէտիմ. Կէրչէքտէն խրիս-
թիյան օլմագ իսթէմէզ միսին :

"Պէնիմ էօյլէ պիր շէյէ մէրագըմ եօգ տըր :

"Լաքին օ սէֆիհանէ պիր սէօզ տիր. սէն պիր
տօսթա, սանա տա՛իմա եարտըմ էտէ պիլիր պիր
տօսթա միւշիթաճ սըն. վէ տիլէմէք իլէ էօյլէ պիր
տօսթ էտինէ պիլտիյին հալտէ, տօղրուսը իսթէմէտի-
յինին սէպէպլինին անկալամայօրըմ. Պոնտան պաշ-
գա պէն Անտէն սէնի կէրչէքտէն խրիսթիյան էլ-
"Էնէ տիլէտիմ՝ տէմէտիմ, տէտիմ քի 'Կէրչէքտէն
խրիսթիյան օլմաղա սանա արըն Ենան էյլէմէսի
իշիւն Անա նիյազ էտիյօրըմ : Տու'ա էտէ պիլլէճէ-
յինէ զէրրէ գատար շիւպչէմ Եօբըր. հէր նէ հալ

իսէ, սէօղ վէրտին, պէնտէ սանա ինանտըմ:"

Պօպ Եղուարդըն արգասը սըրա կիտէրէք վէ սա-
լօնըն իչինտէն կէչէրէք իւսթ գաթա չըգտը, վէ
անըն քիւչիւք թէմիդ օտասընա կիրիպ արգատաչը
լամպայը եաղմագ իւղըն պիր քիպրիթ թութուչ-
տըրտըղը սըրատա ըսըդ չալմաղա պաչալտը:

Փարլագ զիյա նէֆիս խալի վէ օտատա պուլու-
նան սա'իր կիւղէլ էչեա իւղէրինէ լէմ'ան էթմէ-
յէ պաչալընճա, Պօպ էթրաֆընա պաղարագ տէտի
քի 'Ահ, էչեան նէ' գատար թէրթիպլի վէ մուսթա-
ղամ տըր:"

Եղուարդ "Էվլէթ, պուրատա հէր շէյ մուսթա-
ղամ վէ սըրասընտա տըր: Պօպ, սա'աթ իքի
պուչուգ տըր," տէտի:

"Փէքի, նէ էտէճէք իսէմ, պանա սէօյլէ. պիլիր-
սին եա, պու իչ պէնիմ իչիւն եէնի պիր շէյ տիր:"

"Տիդ չէօքիւպ սէսին իչիւն տու'ա էտէճէյիմ, վէ
'այնի վէճիլէ մու'ամէլէ էթմէյէ սէն պանա "սէօղ
վէրտին:"

Եղուարդ եաթաղընըն եանը պաչընտա տիդ չէօք-
տիւ վէ Պօպ եարը կիւլէրէք անըն էօրնէյինէ իմ-
թիսալ էյլէտի: Փագաթ շիւպիէ եօգ քի Բրիստոս
տախի օ գէման տու'ա էտիպ Եղուարդըն աղղընա
սէօղ դօտու: Չօղա վարմաղտան Պօպ քէնտի ի-
րատէթինէ գարչը օլարագ էլինի ուղատըպ կէօգ-
լէրինտէն տէօքիւլէն պիր իքի տամլա կէօղ եաչընը
սիլմէյէ մէճպուր օլտու: Օ կիւնէ գատար քէնտի-
սի իչիւն տու'ա 'արդ օլունտըղընը հիչ իչիթմէմիչ
իտի:

Պիր գաչ սէպէպլէրէ մէպնի օլ ագչամ Պօպ իչիւն

չայանը թիգքեար պիր ագչամ իտի: Րէյ ատէմ
կէօնտէրիպ օլ իքի չօճուղը քէնտի օտասընա տա'-
վէթ էյլէտի: Վագա'ա քէնտիսի խասթա իտիյսէտէ,
Պօպը կէօրիւպ անընլէ կէօրիւլմէյէ ֆուրսաթ
պուլունճա տա'իմա քէնտի խասթալըղընը ունուտուր
իտի: Պօպ իլէ կէօրիւշտիւյիւ եարըմ սա'աթ միւտ-
տէթինտէ անըն իլէ օլ գատար թաթըր մու'ամէլէտէ
պուլունտու քի, Պօպ անըն կէլիպ չօգ տէֆ'ա քէն-
տիսինի կէօրմէք պապընտա քի թէքլիֆինէ պին
ճան իլէ բաղի օլտու: 'Ուլէ խուսուս օ քէնտինին
իչպու վա'տընը իճրա էյլէտի, վէ սա'աթ իւչ
րատտէլէրինտէ Եղուարդըն օտասը էօնիւնտէն հէր
կէչտիյի գէման, օրատա քէնտիսի իչիւն տու'ա 'արդ
օլունտըղընը պիլէրէք տա'իմա եալաչ եալաչ եիւ-
րիւր իտի: 'ագըպէթ քէնտիսի տախի քէնտի շախ-
սը իչիւն տու'ա էթմէյէ տէրուսինտէ եէնի պիր
արդու ուչանմը օլտըղընը հիսս էյլէտի: Պիր ագ-
չամ Րէյին տախի հէր ագչամ քէնտիսի իչիւն տու'ա
էթտիյինի անկլայարագ անըն գալպինտէքի իչպու
պէլիսիդ արդու քէսպ ի գուվլէթ էյլէտի, վէ օլ
իքի չօճուղըն քէնտիսի իչիւն քէմալը մէրագ իլէ
Ալլահտան տիլէտիքլէրի շէյէ պիղղաթ արդուքէչ
պուլունմագ քէնտիսինին պօրճը իտիյինէ գանտը:
"Իսթէտիյինիղի տիլէյէճէքսինիդ, վէ սիդէ օլա-
ճագ տըր:"

Եղուարդ իչպու վա'տա քեամիլէն ինանմը իտի,
վէ իչպու վա'տըն շարթ ու չուրութընը քէմալը սա-
տագաթլէ իճրա էտէճէք սուրէթտէ եաչար, եա'նի
կէրչէքտէն Բրիստոստա գալըր իտի, վէ Ալլահ
վագթը միւնասիպինտէ քէնտի սէօղիւնիւ իճրա

էյլէտի :

Պիր ագչամ Բէյին պաշը շիտտէթլէ աղրըտըղը սըրատա, Պօպ, «Ահ, քեանքի սանա պիր մու'աւ վէնէթտէ պուլունա պիլսէմ», տէտի :

Բէյ տէրհալ ճէվապէն տէտի քի «Էվլէթ պուլունա պիլիւրսին, պէնիմ փէք խօշունա կէլէն պիր մու'աւ մալէլէտէ պուլունա պիլիւրսին» :

«Նէ՞ տիր օ» :

Պօպ իշպու սու'ալը խալիսանէ վէ չէվգ իլէ սօրտու :

«Քէնտինի Գրիստոսա վէրմէք» :

Պօպ պունը իշիտէրէք ասըգ վէ թէմքինլի պիր չէհրէ իլէ սիւքիւթ տուրտու :

Պիրազ սօնկրա «Նասըլ վերէճէյիմի պիլսէմ, վէրիւր իտիմ», տէտի :

«Սահիհ մի տէյօրսըն» :

«Էվլէթ, սահիհ. պէքլէմէքտէն վէ պիլզաթ քէնտիմտէն սանտըմ» :

«Նասըլ վերէճէյինի սանա սէօյլէսէմ իճրա էտէր մի սին» :

«Հայ, հայ» Պօպըն պու սէօղիւ խուլուն իլէ սէօյլէտիյինէ շիւպհէ եօգ իտի :

«Էօյլէ իսէ եանըմա տիզ չէօք տէ, Ալլահա, կերչէքտէն խրիսթիյան օլմագ իսթէտիյինի, վէ քէնտի նէֆսինի շիմտի վէ իլէլ էպէտ Անա վագֆ էթմէյէ վէ սանա էմր էթտիյի հէր չէյի իճրայա հաղըր օլտըղընը պէյան էյլէ» :

Պօպ տուրուգսուտը, պիր աղ իսթէքսիզ կէօրիւնտիւ, վէ 'ազըպէթ տիւզ չէօքտիւ : Իւշ խալիս չօճուգ իթթիֆաղլէ վէ ճան ու կէօնիւտէն տու'ա

էտէրլէր իքէն, օտատա սիւքիւնէթ հիւքմ սիւրմէքտէ իտի. շիւպհէ եօգ քի Գրիստոս գուլաղընը մէյլ էտիպ անլէրին նիյաղընը իշիթտի. Պօպ այաղա գաղգար իքէն Բէյ էլինի անըն գօլու իւզէրինէ գօյարագ վէ տիկէր էլիլէ աղրըմագատ օլան պաշընը թուլթարագ վագար իլէ տէտի քի,

«Էյ միւպարէք Յիսուս, իշթէ սանա թէսլիմ օլան պիր ճան : Անը գապուլ էտիպ գըյմէթլի գանընլէ եըյգա վէ ճէննէթէ միւնասիպ գըլ : Սէնին վա'տլարընա կիւվէնէրէք ճէսարէթլէ տիլէրիզ, վէ վա'տլարընըն մուհագագ օլտըղընը պիլիւրիզ» :

Էրթէսի ագչամ Պօպ կիւնահլարընըն եըյգանըպ փաքլէնմիշ օլտըղը իւմիտիլէ անլէրտէն այրընպ սէվինճ իլէ օտասընա կիտինճէ, Բէյ տէտի քի «Եղուարդ, Պատ. Հօլպրուքըն սանա կէօնտէրտիլի մէքթուպտա զիքր էթմիշ օլտըղը օլ այէթ նէ իտի» :

«Մէսրուր ըմ, զիրա Բապպ պէնիմ ալագ ու նիյաղըմը իշիթտի» : Եղուարդ իշպու այէթի սէվինէրէք վէ կէօղլէրի ըլըլայարագ սէօյլէտի :

ՊԱՊ 24

«ՊԱԳԼՊ ԹԱՇԸՆ ԵՈՒՎԱՐԼԱՆՄԸՆ ՕԼՏԸՂԸՆԸ ԿԵՕՐՏԻՒԼԵՐ» :

Կիւնլէր չափուք կէչտի. 'ազըպէթ Եղուարդըն Ա. . չէհրինէ իւք տէֆ'ա կիրմէսինին իւշիւնճիւ սէնէսինին թէմամ օլտըղը կէճէ կէլտի եէթիշտի : Եղուարդ իշպու իւշ սէնէ զարֆընտա 'աճա'իպ սուլրէթտէ թէրագգը էյլէտի : Քէմալ ը միւտալէթլէ

ազնամ տէրսլէրինի իւրի կէօթիւրտիւ : Քէնտիսի զայրէթլի վէ չալըզան պիր չակիրտ , Րէյ իսէ սատըգ պիր խօծա օլտու : Պու ազնամ քիւթիւրպիւնէտէ օթիւրմը Րէյին կէլիլինէ պէքլէմէքտէ իտի իսէ տէ , սիմասընտա իղթիրապ 'ալամէթլէրի կէօրիւնմէքտէ իտի : Կատարըն ուղոնմէքթուպընը պիր տէֆ'ա տահա գօյնուստան չըգարտը : Կատար իքի հաֆթատա պիր ուղոն պիր մէքթուպ կէօնտէրի իտի իսէ տէ , օլ մէքթուպարտա վալիտէսինին 'իլավէ էթտիլի սէօլլէր նատիր իտիլէր : 'իլավէյէ պազար վէ անը թէքրար օգուտը , չօգ թաթլը պիր 'իլավէ իտի : օլ 'իլավէտէ չօգ րահաթ օլտըզարը , վալիտէսինին սըհ-հէթ ու 'աֆիյէթի պէրքէմալ իտիլի , զիրա միւ-թէվէֆա փէտէրինին էօքսիւրմէսի սէպէպիլլէ ույ-գուսը գաչմատըղընտան կէճէլէյին րահաթճա ույու-տըղը , տա'իմա մոնթազամ իշի օլուպ հէմ քէնտի-նին հէմ տէ Կատարըն կէչիմինի չըգարապիլտիլին-տէն , պոնտան պէօյլէ Եգուարղըն քէնտի գազան-ճընը իսթէտիլի կիպի գուլլանմաղա ազատ օլտըղը զիքր օլունմը վէ խաթիմէսինտէ շէօյլէ Եազըլմը իտի : "Կատարըն սէօյլէյիլինէ կէօրէ մէքթէպէ կիթ-մէք արգուսընտա սըն . Եկէր էօյլէ իսէ , գազանտը-ղըն ազչէյի օլ մագսէտ ուղըրնա գուլլանմագ իւղըէ սազլա : Ձէվալը փէտէրին սէնին օգուտը պիր ա-տէմ օլաճաղընը դանն էտիլօր իտի . Եկէր օգուտը պիր ատէմ օլուր իսէն , դաննմճա պապան փէք սէվինիր :

Տօղրուսը , Եգուարղ պոնտան տահա թաթլը վէ միւշֆիդանէ պիր մէքթուպ ումամաղ իտի , վէ իշ-թէ օլ մէքթուպ Լեւիսի կէլիլինէ իտի : Էօյլէ ի-

սէ օղը կիպի վալիտէսի տալի տէյիլիլինէ իտի : Լաքին իշթէ ասըլ պու մէքթուպ անը զայէթլէ րահաթսըղ էթտի , իշթէ թահսիլ ի 'իլմ էտիպ վա'իլլիյէ հազըրլանմագ խուսուսընտա քի էվ-վէլքի շէտիտ արգուսը Եինէ ույանտը քի անըն գուլվէթի ալթընտա սայքի էգիլմէքտէ իտի : Ահ , քէնտիսինին պու արգուսը նէ գատար պէօյիւք իտի . իւշ սէնէ զարֆընտա իշպու արգու գա'իֆ-լէնէճէք Եէրտէ կիթտիքճէ գուլվէթլէնմիլ իտի : Լաքին ասըլ մէս'էլէ նէ վէ նասըլ էթմէսի լազըմ կէլտիլինտէ իտի , քի շիւպհէսիլ պոնը հալլ էթմէյէ կէլտիլինտէ իտի , քի շիւպհէսիլ պոնը հալլ էթմէյէ տահա հազըր տէյիլ իտի : Եկէր պուլոնտըղը Եէր-տէ գալըպ տա մաղազատա պիւթիւն կիւն իշ իլէ մէշղուլ օլտա իտի , պէհէմէ հալ լազըմ օլան տէվ-րէ ի թահսիլի նէ վէճիլէ պիթիրէ պիլիլ իտի : Շիմ-տի քէմալը զայրէթլէ իքմալը թահսիլէ թամմ պաշլայաճագ վազթը իտի : Քէնտիսինի քէմալը մոնհապպէթլէ խանէլէրինէ գապուլ էտիպ կէօյա գուլլանմըլ օլան սէվկիւլիւ տօթլարտան այրըլտա իտի , թահսիլ ի 'իլմ էթտիլի գէման նասըլ կէչինէ-ճէք իտի : Աճէպա թահսիլ ի 'իլմէ նէ վէճիլէ մուգ-թէտիր օլաճագ իտի : Իշթէ պու սըրատա , Եգ-ուարղ , վաթանընտա իքէն կէճէ տու'ա մէճլիսին-տէ Մր . Հօլպրուքտան իշիթտիլի սօն սէօլլէրի , վէ օ գէման վէրմիշ օլտըղը գարարը խաթըրնա կէթի-րէրէք քէնտիսի իլէ թաշըն արասընտա փէք օլ գա-տար պէօյիւք պիր մէսաֆէ գալմամը , անճագ թա-շըն Եանընա վարմըլ օլուպ պաշգա պիր ատըմ ալ-մաղա գատիր տէյիլ տիր տէյիլ տիւշիւնտիւ , վէ

քենտիսինն ուղաղը կէօրմէյէն կէօղլէրինէ օլ թաշ զայէթ պէօյլուք վէ գըմըլտանմադ կիպի կէօրիւնս տիւ :

Թամմ զայէթլէ միւքէտտէր օլմաղա պաշլատըղը սըրատա Բէյ կէլէրէք վէ գանափէնին իւթիւնէ օ- թուրարադ տէտի քի, "Դայէթ եօրղուն կէօրիւնիւ յօրսըն :

Եղուարդ թէլաշլէ տէտի քի, "Բէյ, պու աղշամ պանա տէրս վէրէմէզ սին. սըհէթին փէք օլ գա- տար եէրինտէ տէյիլ տիր :

Բէյ կիւլիւմսիւյէրէք ճէվապ վէրիպ տէտի քի, "Խայըր, սէնինլէ կէօրիւնէք իսթէտիյիմտէն վէ- րէմէմ. Պիր շէյտէն տօլայը տիւշիւնիւպ թաշընը- յօրըմ վէ եարտըմընս միւնթամ իմ : Պու տէֆ'ա տէրսին գալսըն. իւմիտ էտէրիմ քի վա'իզ օլմադ պապընտա քի գարարընտան վազ կէշմէմիշսին. նա- սըլ տըր :

"Խայըր, Բէյ, ասլա վազ կէշմէմ :

"Պէն տէ էօյլէ սանըյօր իտիւմ. անտէն վազ կէշ- մէք սէնին շանընս եազըլմադ : էօյլէ իսէ, պէլլի պիր իշ կէօրէճէք սըրա արթըզ կէլմէմիշ մի տիր :

Եղուարդ մահղուն պիր սուրէթտէ, "Էվլէթ, էլ- պէթթէ, կէլմիշ տիր, ամմա նէ էթմէլի," տէտի :

"Սանա պէնիմ ֆիքրիմի սէօյլէյէյիմ : Եղուարդ, պիւթիւն 'էօմրիւնտէ սէնին քէմայը հասրէթլէ եէ- թիւնէյէ չալըլտըղըն մէնդիլ ի մագսուտա էրիւմէք արղուսընտա պուլունմըլ օլտըղմտան խապէրին վա'ր մը :

Եղուարդ, շէֆգաթքեարանէ սուրէթտէ, "Խայըր, հիշ խապէրիմ եօդ տըր," տէտի :

Բէյ մահղունանէ պիր թէպէսսիւմ իլէ տէտի քի "Էվլէթ, օ արղուտա իտիւմ, վէ իւմիտ էտէրիմ քի սիզ տախի պէնիմ կիպի արղունըզտան վազ կէշմէք մէճպուլիյէթինտէ պուլունմադ սընըզ. վազա'ա շու- սօն վազըթլարա կէլինճէյէ գատար իշպու մագսէ- տիմտէն վազ կէշմիշ իտիլիմի իտտի'ա էտէմէմ : Պունտան իւշ սէնէ մուգատտէմ հէր կէօնէ 'իւմ թահսիլինտէն վազ կէշիպ գուվլէթլէնմէք իւզրէ է- վէ կէլտիւմ. պու խուսուստա նէ տէրէճէ նա'իլի միւրատ օլուպ օլմատըղըմ սանա մա'լիւմ տիր : Պուրատա Բէյ քէնտիսինն զա'իֆ վէ գուրումըլ էլի իլէ թէրլի ալնընը սըղատը : "Շիմտի պէր միւրատ օլաճաղըմտան պէ- պէ-նիւն գաթ'ի իւմիտ էյլէ- միշիւմ տիր : Բէյ կէօղլէրինի էլլէրիլէ ըըզտան մուհաֆադա էյլէտիքտէն սօնկրա տահա զիյատէ ֆէրահ ֆէրահ սէօղ սէօյլէմէյէ պաշլատը : "Պէնիւմ իշիւն արթըզ իշ իշտէն կէշմիշ իսէ տէ, սէնին ի- շիւն կէշմէմիշ տիր. իմտի Եղուարդ իշթէ սանա ուղուն սէօղիւն գըսասսը. սէնին իսթի'տատ, զայ- րէթ վէ սըհէթին պէնիւմ տէ փարամ օլտըղընտան, պունուն տէօրտիւ պիրլէյէրէք սէնի պէր միւրատ էտէ պիլիլիլէր, Սէն նէ տէրսին :

Եղուարդ պիւսպիւթիւն շաշմըլ օլարադ "Պէն մի. . . պէն սէնին ֆիքրինի անկլայամայօրըմ," տէտի :

"Տահա աշըղընը սէօյլէյէյիւմ. իսթէյօրըմ քի սէն պիր ան էվլէլ էյի պիր ի'տատիյէ, պա'տէհու գօլէ- ճէ վէ էնսիհայէ 'իւմ ի իւհի մէթթէպինէ միւտա- վէմէթ էտէսին. իշպու իւշ մուհիմ խուսուսըն իճրասը իշիւն լաղըմ կէլէն վասըթալար էլինիզտէ

հաղըր տըր : Պու աչըգ տէյիլ մի տիր :"

Եղուարդ ճէվապէն տէտի քի "Տօղրուսը Բէյ, նէ տէյէճէյիմի, նէ սէօյլէյէճէյիմի պիլէմէյօրմ. պէնի պիւս պիւթիւն հայրէթտէ պրագտըն, լաքին . . . մէմնուն իմ :"

"Էօյլէ իսէ գապուլ էտէճէք սին, տէյիլ մի :"

"Անճագ քի, — Բէյ :"

"Նէ վար :"

"Օ կիպի շէյլէրտէ ի'անէյի րէտտ էթմէք ինսա-
նիյէթին շանընա եագըշըր պիր մու'ամէլէ տէյիլ մի
տիր :"

"Փէք եանկըշ պիր մու'ամէլէ տիր : Տէտիյիմի
սանա իսպաթ էտէյիմ." — տօղրու օթուրարագ 'աչգ
ու շէվգ իլէ սէօյլէմէյէ պաշլատը — "Տիւնեատա
պիր ատէմին քէնտի սա'յ ու ղայրէթիյլէ իլէրի կիթ-
մէյէ չալըշպ չապալամաք տօղրու վէ մէտհէ շա-
յան տըր, Փագաթ 'ինտիմիդտէ սէվկիլիւ վէ գըյ-
մէթտար՝օլան պիր մագսէտին իճրասընա մէտար օլան
եարտըմլարը րէտտ էթմէք տախի պէօյլէք համագաթ
տըր : Իշթէ Ալլահ պանա ագչէ վերմիշ օլուպ պէն
անը քէնտիսինէ կերի վերմէյէ հաղըր վէ միւնթա-
ղըր իմ : Բէնտի նէֆսիմի վա'իզլիյէ վագֆ էտէ
պիւսէ իտիմ, մէմնուն օլուր իտիմ. պու մագսէտլէ
քէմալը թէգարրու' իլէ նիյաղ էթմիշ վէ շէվգ ու
ղայրէթլէ չալըշպ չապալամը իսէմ տէ, Ալլահ
պէնի պերմիւրատ էթմէյի միւնասիպ կէօրմէմիշ տիր :
Պէնիմ վագֆ էտէճէք գուվլէթիմ եօգ, սէսին վար,
վէ վագֆ էթմէյէ հաղըր սըն : Հէտիյէմիզի պիր-
լիքտէ կէօթիւրսէք տէ, պու վէճիլէ սէն պանա իշ-
լէմէյէ Ֆուրսաթ վերէճէք օլսան, զաննընա Ալ-

լահ պու հէտիյէտէն տահա՞ աղ մը խօշնուտ օ-
լուր :"

Եղուարդ փէք եալաշ եալաշ ճէվապ վերէրէք "Խա-
յըր, Փագաթ, պէն մագսէտիմի եալընը Ալլահըն
եարտըմըլլէ իճրա էթմէք իւմիտինտէ իտիմ," տէ-
տի :

Բէյ թէքրար եաստըղա տայանարագ ճանը սը-
գըլտըղ հալտէ շէօյլէ տէտի,

"Եա'նի մէքթէպէ կիրմէք իչիւն խայլը սէնէլէր
կէչիւրիպ տէ շիմտիքի գուվլէթինին նըսֆընը նա-
ֆիլէյէ թէլէֆ էթմէյի, պէն քէնտիմ իչիւն պիր շէյ
էտէմէտիյիմ սէպէպտէն էլիմտէն կէլէնի սէնին ի-
չիւն էթմէյէ պանա Ֆուրսաթ վերմէքլէ օլանճա
գուվլէթինի մուհաֆագա էթմէյէ միւրէճճահ սա-
յըյօր սըն, հը :

"Փագաթ, Բէյ, պանա եարտըմ էթմէսէն պիլէ,
եարտըմա միւնթաճ ատէմլէրին հիսապը եօգ տըր :
Տիւնեա, 'իլմ թահսիլինէ չալըշպ չապալայան ֆա-
գիր կէնճլէր իլէ տօլու տըր :"

"Էվլէթ, էօյլէ տիր : Տէմէք քի սէն պանա եար-
տըմ էթմէքտէն իսէ, տիւնեանըն օ պիր ուճընտա
եաշայան կէնճլէրէ եարտըմ էթմէքտէն տահա գի-
յատէ խօշանըր սըն :"

Եղուարդ չափուճագ Բէյին օթուրտըղը գանա-
փէնին եանընա կէլիպ էլլէրինի շէֆգաթլէ անըն
գափանըգ կէօլլէրի իւզէրինէ գօտըգտան սօկրա
տէտի քի,

"Բէյ, սէնին իչիւն հէր շէյին իճրասընա հաղը-
րմ :

"Պիր ա՛ն էվլէլ պիր վա'իզ օլման իչիւն ագչէմ

իլէ սանա եարտըմ էթմէյէ պէնի պրագըր մը սըն :"

"Բէմալը մէմնունիյէթլէ . սէնին պու թէքիֆին պէոյիւք վէ 'ալիճէնապանէ պիր թէքիֆ օլուպ անտէն տօլայը սէնտէն ճան ու կէօնիւտէն մէմնունըմ . Զանն էթմէ քի պէն սանա միւթէչէքքիր տէյիլ իմ, ֆագաթ պէն տիւշիւնտիւմ քի... պէլքի... :"

Եղուարդ տուրուգսըյարագ սօլուգ ալտըղընտան, Րէյ տէտի քի, "Պիլիլիմ . էֆքեարընը անկլայօր իսէմտէ, ագալի պու խուսուս իչիւն եանկըն օլտըղլարընա շիւպհէսիղիմ : Պիրատէր, պու մու'ա-մէլէնյէ պէնի սանա նէ տէրէճէ միւնէթտար գըլտըղընա վագըֆ օլսան, մէսրուր օլուրսըն սանըրըմ :"

"Ելվէթ, տօղրուսընը տէմէլի իսէ, պու էյիլիլի-նիզ շիմտիյէ գատար պանա էթտիյինիզ էյիլիլքէրին եանընտա փէք օ գատար պէոյիւք պիր շէյ տէյիլ տիր : Զաննըմճա օլ էյիլքէրինիզէ նիսպէթլէ փա-րա հիչ մէսապէսինտէ տիր : Րէյ, ի'թիգատըմճա տիւնեատա սէնին գատար սէվտիլիմ վէ սէվէ պիլէ-ճէյիմ հիչ պիր քիմսէ եօգ տըր :"

Րէյ եղուարդըն պու սէօղիւնիւն սըհիէթինէ ի-նանմագճասընա կիւլիւմսիւտի իսէ տէ, անտէն փէք խօշանտը : Պիր աղ սիւքիւթ գալտըգտան սօնկրա թաթլըլըզլէ տէտի քի,

"Փէք էյի սըրասընա գօնուլտու . Զաննըմճա պէնտէն չօգ ֆա'խտէլի օլաճագ սըն : Հէման Ալլահ սէնի միւպարէք գըլա, սէվիլիւլիւ պիրատէրիմ :"

Պա'տէհու եղուարդ օտասընա կիտիպ ուֆագ գըրմըզը ֆիթապ ը Մուգատտէսի, քէնտինին օլ գըյ-մէթլի չըրաղընը չըգարտը, վէ անտէ գայատա օ-

յուլմըն գապըն հիքհայէսինի աշարագ օգուճաղա պաշլայըպ "Վէ պագըպ թաշըն եուվարլանմըն օլտըղընը կէօրտիւլէր," այէթինէ գատար օգուճա-սընա տէվամ էյլէտի : Իշպու այէթի էթրաֆընա գուրչուճ գալէմիյլէ գալըն չըզղըլար չէքէրէք իշա-րէթ էյլէտի, վէ Րապպըն մէլէյինին տիւնեատա հալա իշ կէօրմէքտէ օլտըղընա գանտը :

Պու իշին սըրասընա գօնմասընտան իքի կիւն սօնկ-րա, Պօպըն եաղըլսանէսի էօնիւնտէ տուրարագ "Պօպ, եարըն սապահլայըն սիւայա կիթմէք իւզրէ եօլա չըգաճաղըմ," տէտի :

Պօպ պու սէօղիւն մա'նասընը էյիճէ անկլամագ իւզրէ քէնտի իշինի պրագարաղ շէվգ իլէ տէտի քի, "Եա', էօյլէ մի : Ա'հ, քեա'չքի պէն տէ սէնինյէ պէ-րապէր կէլսէ իտիմ տէ, առէմէրին նէ տէյէճէքլէ-րինի պիր կէօրսէ իտիմ :"

Եղուարդ կիւլէրէք վէ Պօպ թըրնըրտա կէօրիւլէն թէպէտտիւլտէն նաշի միւթէհայէրի վէ մէսրուր օ-լարագ "Եա'նի, սէնին հագընտա, տէյիլ մի," տէյիւ սօրտու :

Պօպըն տախի քէնտիսինէ մախսուս եաղըլսանէսի օլուպ արթըզ իչէրի տըշարը կէօնտէրիլմէյօր իտի . օլ մաղագատա նատիրէն օլ գատար չափուք թէ-րագգը կէօրիւլմիւշ իտի : Ասըլ հագըգաթ շու ի-տի քի Մր . Մինթըրն թա իպթիտատէն Պօպ թըր-նըրըն վա'իզ, եախօտ տա'վա վէքիլի եախօտ հաթ-թա օգուլմըն պիր քիմսէ պիլէ օլմաղա տէյիլ, ան-ճագ քեամիլ, ղայրէթլի վէ իշինտէ մուվաֆֆագ պիր թաճիր օլմաղա միւնասիպ իտիյինէ հիւքմ էթ-միշ, վէ պինա'էն 'ալէյն անա ֆուրսաթ իթասընա գարար վէրմիշ իտի :

Պու սէպէպտէն Պօպ մաղաղատա նամ ու շէօհ-
րէթ, վէ մաղաղատա պուլունան սա"իր հէփ ու-
շազարըն հիւան ի թէվէճճիւհիւհիւ գաղանտը վէ
քէնտիսինի արաշտըրըպ իսթէտիքէրինի քէնտիսին-
տէն սաթուն ալան միւշթէրիլէրէ մալիք օլտու :
'Ալէլ խուսուս Պօպ, հերարէթլի պիր իրիսթիյան
օլտու : Բէյ Մինթըրնը ֆէվզէլ'ատէ սէվմէսի վէ սայ-
քի անա թափընմաքը , սէպէպիլէ իղվայա կէլմէք
մուխաթարասընտան 'արի գալտը , վէ մաղաղա-
տա չալըշան ուշազարա նուֆուզ իշլէթմէյէ պաշ-
լատը : Պօպըն Եղուարդտան զիյատէ սէվիլմէսի
թապի'ի իտի , զիրա Եղուարդ օլ գատար չափուք
հիւքսէլտի , վէ Մր. Մինթըրնըն պիւթիւն խանէսի
խալգըյլէ օլ գատար թէքլիֆսիզ օլտու քի քէնտի
իւզէրինէ սա"իրլէրին հասէտինի ճէլպ էյլէտի :

"Դէհ, թիփ," Պօպ Եղուարդա պէօյլէ թէսմիյէ
էթմէքտէն հիշ վաղ կէշմէմիշ , վէ ինթիմալ քի հիշ
տէ վաղ կէշմէյէճէք իտի , "Օրատա հէր քէսէ էյի
վէ բահաթ օլտըղըմը վէ անլէրտէն հիշ պիրինի
կէօրմէք իսթէմէտիյիմի սէօյլէ : Օրատա տօսթում
պուլընտըղընը զանն էթմէմ, վէ տօղրուսը տօսթու-
մըն պուլունմասընա տախի լայըգ տէյիլ իմ :

ՊԱՊ 25

"ՆիւզճիւզԱՆ ԲԵՆՏԻ ԹԱՐԻԳԻՆԵ ՆԵ՞ ԻԼԷ ՓԱՔԼԵՑԵ ՊԻԼԻՐ .
ՍԵՆԻՆ ԲԵԼԱՄԸՆԱ ԿԵՕՐԵ ՀԸՅՁ ԷԹՄԵՍԻՅԼԵ ՕԼՈՒՐ :

Կատար Լէվիա դըրմըզը բէքլի եէնի ֆիսթա-
նընըն գաթլարընը սիքիպ պօյնուընն էթրաֆըն-
տաքի կիւզէլ տանթէլանըն էյի կէօրիւնտիւշիւհիւ
անկլամադ իւզրէ պէլքի ծն տէֆ'ա ուֆադ այինէ-
նին էօնիւնտէն կէշիպ տէօնտիւ . սօնկրա օտատա
էտիլէճէք վէ էտիլմէսիլէ օտանըն տահա զիյատէ
կիւզէլ վէ տիւզկիւն կէօրիւնմէսինէ մէտար օլա-
ճադ էքսիք կէտիք պուլունուպ պուլունմատըղընը
կէօրմէք իւզրէ օտայը պիր էյիճէ կէօզտէն կէշիրտի :

Իշպու օտատա Կատար քէնտի չօճուզըղը հէնկեա-
մընը կէշիրմիշ վէ իշինտէն իպթիտա Յուվան վէ խայ-
լը վազթ սօնկրա 'ա"իլէնին փէտէրի արթըգ կէրի
տէօնմէմէք իւզրէ տըշարը չըգարըլմըշար իտի :
Վէ լաքին օտա թըպզը էվլէլքի հալտէ տէյիլ ի-
տի . շիմտի օրատա Միլատ Էօրթուսը միւնասէպէ-
թիլլէ Մատամ Մինթըրնըն հէտիյէ էթմիշ օլտըղը
կիւզէլ խալի սէրիլմիշ իտի . օտանըն քէօշէսինտէ
տուրմագտա օլան մասանըն իսթիւնէ դըրմըզը պէզ
սէրիլմիշ վէ անըն իսթիւնէ պիր գաշ քիթապ վէ
ղազէթա գօնմուշ իտի . ուզուըն վէ պէյաղ փէնճէրէ
փէրտէսինին աշաղըքի ուճը Էօգարը գալտըրըլմըշ
օլուպ կիւնէշին պէրրագ զիյասը օտայը թէնպիլը
էթմէքտէ իտի . հէր շէյ թէմիզ պէրրագ վէ միւ-
ֆէրրիս իտի : Սօֆրա ազշամ թա'ամը իշիւն գու-
րուլմուշ իտի . պէյաղ սօֆրա պէզինին իւզէրինտէ

իւթիւլէնտիյի գէման պիւքիւտիւլիւ դաթլար կէօ-
րիւնմէքտէ իտի . սօֆրանըն իւղէրինէ գօնուլմը
գատէն վէ թապագլարըն սայըսընտան անըն իքի
տէյիլ իււ քիչի իչիւն գուրուլմըն օլտըղը կէօրիւլ-
մէքտէ իտի . Կատարըն օտանըն էթրաֆընտա թէ-
լաչլէ կէզիպ տօլաշմասը , վէ մատամ Լէվիսին սըգ
սըգ փէնճէրէտէն տըշարը պագմասը տախի մէ-
րագլէ պիր քիմանին կէլմէսինէ մոնթաղըր իտիք-
լէրինի կէօսթէրմէքտէ իտի :

'Ագըպէթ Կատար տէտի քի , "Շարգ սիւր'աթ դա-
թարը կէլտի . էկէր պու կէճէ կէլիրսէ , իււ տագիդա-
տան պուրայա եէթիլիր : " Ֆիլ հագիդա իււ տագի-
դա սօնկրա իպթիտա տըշարըտա չագըլ թաշա-
րընըն , պա'տէհու գափուըն էօնիւնտէքի թախ-
թանըն իւղէրինտէ չափուք վէ գուվկէթլի պիր
այագ սէսի իլիտիտի , վէ 'ագըպէթ գափու աշըլըպ
իււ սէնէ էվլէլ անտէն այըլմըն օլան Եգուարգ
Լէվիս իչէրի կիրտի :

Կատար , "Ահ , թիփ , " տէյէրէք իլէրի աթըլմաղա
վէ անըն պօյնուհա սարըլմաղա պիւս պիւթիւն հա-
ղըր իտիյսէ տէ , օլտըղը եէրտէ տուրա գալտը : Կա-
տար թիփ իլէ օլ գատար սէնէ մէքթուպլաշմըն ի-
տիյսէ տէ , անը տա'իմա գուվկէթլի , էսմէր եիւղլիւ ,
իւսթիւնէ պօղ վէ գապա գոււմաշտան եափըլմըն պիր
գաթ ըուպա , այագընա պիր չիֆթ գալըն չիդ-
մէ կիյմիշ վէ պաշընա հասիր պիր չափա գօմուշ
պիր չօճուգ հալինտէ , եախօտ ագալլի անտէ
պա'ղը թէպէտտիւլաթ կէօրէճէյինի մէ'մուլ էթ-
միշ իտի : Էվլէթ , չիւպհէսիղ թիփին պա'ղը տէրէճէ
տէյիլիմիշ օլաճաղընը պիլիր իտի իսէ տէ , պօյնուըն

պու գատար ուղայաճաղընը , վէ էլէրի իլէ եիւղիւ-
նիւն պու գատար փարլագ վէ թօմպուլ օլաճաղընը ,
եախօտ ըուպասընըն սիյահ վէ կիւղէլ օլուպ իւս-
թիւնտէ պիթիպ պէօյիւմիւշ տիր կիպի քէնտիսինէ
եաղընաճաղընը , եախօտ անըն եաղասընըն օլ գատար
պէյագ եախօտ փօթինլէրինին աւֆագ վէ կիւղէլ
օլաճաղարընը զանն էթմէյօր իտի : Պու սէպէպտէն
Կատար օլտըղը եէրտէ չապ կիպի տօնուպ հիշ սէս
չըգարմատը : Ֆաղաթ վալիտէսի անըն սիմասընտա
քէնտիսին միւթէվէֆֆա սէվկիւլիւ գօճասընըն , հէփ
միհնէթ ու մէշագգաթ , ֆագըր ու զարուրէթ , վէ
աղըր ու էլէմ գէմանլարընտա սէվմիշ օլտըղը գէվ-
ճինին ըէսմինի կէօրմէքտէ իտի : Օղլուըն սէլամիւ-
մագ իւղրէ իլէրի կէչինճէ դալպինտէ պուլուհան
հէփ չէֆգաթ ու մուհապպէթինի գըսսաճա շու
սէօղլէր իլէ պէյան էյլէտի 'Ահ , պէնիմ 'էվլէ-
օղլում :

Օլ կէճէ օլ խանէտէ պէօյիւք մէսէրրէթ վար ի-
տի . անճագ քի եաթագ օտասընըն գափուսը գա-
փալը օլուպ Եգուարգ փէտէրինին եաթաղը պօշ ի-
տիլինի պիլիր իտի :

Էրթէսի կիւն չէհրի կէզիպ տօլաշտըղը սըրատա
կէօղիւնէ իլիչէն նէսնէլէր անըն տէրուհինտէ նէ
'աճիպ խաթըրէլէր ույանտըրմագտա իտի : Հէր եէ-
րի կէօրմէյէ կիթտի : Հէր սօգաղը կէդմէյէ վէ չօ-
ճուղըղընտա պասմըն օլտըղը հէր պիր թաշըն իւ-
գէրինէ պասմաղա հէվէսի վար իտի : Գալըպ , պիր
եաղ կիւնիւ սապահայըն եաթըպ տա պալըգլարա
հասէտ էթմիշ իտիլի օլ ըրմագ սահիլինէ կիթտի ,
վէ օրատա տուրարագ Մր . Հօլպուընըն Կիրակի

մէքթէսլնտէ պուրուսնան նիզամադ շակիրտէրէ մախսուս սընըֆընտան տօլայը Ալլահա համտ էյլէտի : Պա'տէհու մէզարըղա կիթտի քի օրատա Յովնա- նըն մէզարը գուրպինտէ քէնտինին եէնի 'էօմրիւ պաշլամը իտի : Յովնանըն ուֆադ մէզարը եանըն- տա շիմտի ուզուն պիր մէզար տախի վար իտի . օրատա տուրարադ փէտէրի իլէ մա'սուս Յովնանը ճէննէթտէ կէօրէճէյինէ տա'իր օլան իւմիտտէն տօ- լայը Ալլահա չիւքը էյլէտի : Օրատան պայըրըն է- թէյինտէքի պէօյիւք դարա աղաճըն եանընա կիթ- տի , վէ օրատա տուրարադ ուֆադ դըրմըզը եիւզ- լիւ Քիթապը Մուգատտէսի պիր տէֆ'ա տահա ճէպինտէն չըզարտը վէ մէրադ իլէ անըն սահիֆէ- լէրինի տէօնտէրտի . Մր . Հօլպուրըն եէտիլէ եա- զըմը իսմին իւզէրինէ պագտը վէ օլ քիթապտա օգուսըն օլտըղը իլք այէթի թէքրար աչտը , "Մէ- նին քէլամըն այաղլարըմա չըրաղ վէ եօլըմա նուր տըր" : Օլ սէօղիւն կէրչէք օլտըղընը թէքրար պէ թէքրար պա թէճըրիպէ թահգիդ էյլէմիշ իտի : Իշ- թէ հէման օլ աղաճըն ալթընտա օլ սէօղիւն մէն- ֆա'աթընը կէօրմիւշ վէ Շէյթան իլէ ճէնքէչէրէք անա դալիպ կէլմիշ իտի : Քիթապը Մուգատտէս- տէն տօլայը տախի Ալլահա չիւքը էյլէտի : Պա'տէ- հու տօղրուտան չէհրէ կիթտի , վէ էսքի կիւնլէրին խաթըրէսի իչիւն գասսապ տիւքքեանընա կիրտի :

Պիր քիման Մր . Տիւլիյէ տիւքքեանա քիմին կէտլիյի- նի խապէր վէրտի վէ օ տախի "Վայ, սէն մի սին, թիփ" տէյիւ չաղըրմագա հաղըրլանտը իսէ տէ, օլ վէճիլէ չա- ղըրաճագ եէրտէ դալլէնին արգասընտան չըզպլրի'ա- յէթլէ անըն էլինի թութտու , վէ "Նա'սըլ սընըղ Լէ-

վիս, քէյֆինիդ եէրինտէ' մի , սիդի կէօրտիւյիւմէ սէվինիւրիւմ," տէտի :

Եա պէօյիւք չէհրտէ եափըմըն օլան բուպատա, եա տա բուպայը կիյէնին թէմքին ու վագարըն- տա էօյլէ պիր շէյ վար իտի քի Մր . Տիւլիյի էօ- նիւնտէ տուրմուշ օլան ուզուն պօյը կէնճէ "Վայ, սէն մի սին , թիփ" չաղըրմագտան մէն' էյլէտի :

Մր . Մինթըն քէմալը մուհապպէթլէ անըն է- լինի սըզըպ "Պաշգա պիր քիմսէնին պախթիյարը- ղընտան տօլայը 'էօմրիւմտէ պու գատար մէսըրուր օլտըղըմ հիշ օլմամըն տըր," տէտիքտէն սօնկրա , "Իչէ նա'սըլ տըր : Մ'հ , էվվէթ , էվվէթ , զէվալը- նըն նասըլ օլտըղընը պիլիւրիմ : Պիլիւրիմ քի սէն վէ չիւպհէ եօգ քի հէր քէս անը սէվէր ," տէյիւ 'իւս- վէ էյլէտի :

Շիմտի դիյարէթ էտիլէճէք մահալ եալընըղ մէք- թէպ գալմըն իտի . Եդուարդ տա'իմա կէչմիշ օլտը- ղը օլ ճատտէ եօլտան կէչէր իքէն , պու տէֆ'ա Պօպ թըրնըրըն քէնտիսի իլէ պէրապէր պուլուն- մասընա տէրուն ի տիլտէն արդուլատը : Վէ լաքին իհթիմալէն օ զէման Պօպ օլ պէօյիւք չէհրտէ վագը' թիւճճար մագաղասընտա պէլքի օլ էսքի մէքթէպի եախօս անըն իչինտէ կէչիւրտիլի օլ աճընրլաճագ կիւնլէրի հիշ խաթըրնա պիլէ կէթիւմէյէրէք 'ատէթա պիր թօփ կիպի պիր թարաֆտան օլ պիր թարա- ֆա աթըլմագտա իտի :

Պիզղաթ Մր . Պրոզ գափուլը աչտը , վէ թաթ- լըլըզլէ անա "Իչէրիյէ պուլուրընըղ" տէտի : Կէ- չէն իւշ սէնէ դարֆընտա օրատա էփէյի թէպէտ- տիւլաթ վուզու' պուլմուշ իտի . Եդուարդ տէրհալ

տէօնիւպ, պիտիք թանրորդարնը, մէսէլա Ուիլի, Հովարար, էլիսի վէ սա՛իր պէշ ալթը տօսթլարընը կէօրմէք իւզըէ էթրաֆընա պագարը վէ պիրտէ անւէրնն հօգտան պէրու 'ալի մէքթէպլէրէ կիրմիշ օլտըզարը խաթրընա կէլտի: Մէքթէպի թէրք էթտիյի զէման, ուզուն թագսիմ տէրսի ալան շափիրտլէր շիմտի օլ արգատաքի գանաիէլէրտէ օթուրուպ ալճէպրա վէ Լաթինճէ էօյրէնմէքտէ իտիլէր: Սիյան թախթաննն եանընտա օթուրտու, վէ Յովսէփ Պարթլէթին թագսիմ ֆասընտան պիրինէք վէ գօյունա տա՛իր օլան վէ միւ"էպպէտէն զիքրէ շայան պուրունան մէ"սէլէյի հալլ էթմէքտէ օլտըղընը կէօրտիւ: Քէմալը շէվգ իլէ էլինէ պիր 'իւմ ի հիսապ քիթապը ալար:

"Մր. Պրոզ օլ մէս"էլէյի տէրխաթըր էտիյօր մը սըն:"

Մր. Պրոզ, կիւլէրէք տէտի քի "Օլ մէս"էլէյին շիմտիյէ գատար գըրգ էլլի հօճուղը շաշըրթմըշ օլտըղընը խաթրըմա կէթիրէ պիլիթ իսէմ տէ, անա տա՛իր խուսուսի պիր շէյ խաթրըմա կէլմէյօր:"

"Պէնիմ խաթրըմա կէլիյօր. պէնիմ պիրինճի տէֆ'ա օլարագ եիւքսէք սընըֆա կիրմէմէ սէպէպ օլ մէս"էլէ օլտու:"

"Եւ, սահլ'ն մի. գօրգարըմ քի զէվալլը Յովսէֆին օլ վէճհլէ եիւքսէք պիր սընըֆա կիրմէսինէ սէպէպ օլմայաճագ տըր. իշթէ Յովսէփ անա պիւս պիւթիւն մաղլուպ օլմուշ կիպլի կէօրիւնիւյօր:"

Մր. Պրոզ զաթէն 'իւմ ի սարֆ տէրսիլէ մէշղու պուրունտըղընտան, Եղուարդ շաշմըշ գալմըշ օլան Յովսէփէ եարտըմ էթմէյէ չըգըշտը, վէ սիյան թախ-

թանն իւզէրինէ պագարագ թաթլըլըզլէ տէտի քի,

"Օլ գօյունլար խաթրըմա կէլիյօր 'Սնա մալ օլտու' սէօղլս սէնի շաշըրըյօր, տէյիլ մի:" Յովսէփ սէօյլէնէրէք ճէվապ վէրիպ տէտի քի "էվլէթ, էօյլէ տիր, անտէ պիր մա՛նա կէօրէմէյօրըմ:"

"Պէն սանա կէօսթէրէյիմ: Տէյէլիմ քի —" Եղուարդ փէտէրինին քէնտիսինէ էթմիշ օլտըղը իզահաթը պաշտան պաշա պէյան էյլէտի: Իշպու իզահաշըն նէթիճէսի պա՛րս ի մէմնունիլէթ օլտու. Յովսէփ անը անկայըպ քէմալը զայրէթլէ սու՛ալը հալլ էթմէյէ տէվամ էթտի:

Եղուարդ խօճայա տէօնէրէք տէտի քի, "Պունը փէտէրիմ պանա իշթէ պու վէճհլէ իզահ էյլէտի," վէ կէօղլէրի եաշարտը:

Պիր ազ սօնկրա պիր քիմսէ Մր. Պրոզա պիր թէզքէրէ կէթիրտի: Մր. Պրոզ անը օգուցուպ տա մասանն իւզէրինէ գօտըղը սըրատա տէտի քի,

"Պագ, Եղուարդ, էկէր մէքթէպտէն գաշաճագ եէրտէ միւտալէմէթ էթմիշ օլսա խտին, շիմտի պու ալճէպրա տէրսինի սանա իհալէ էտէրէք, պիր գաշ տագիգատէ պիր եէրէ կիտիպ կէլէ պիլիթ խտիմ: Շէհրտէ պիր տօսթում վար տըր քի, իքինճի թրէն միւֆարագաթ էթմէզտէն էվլէլ անը կէօրմէյէ դաշէթլէ արգուքէշ իմ:"

"Եինէ պանա իհալէ էթ, նէ՞ օլուր:"

Մր. Պրոզ թէ՛աճհիւպ իլէ կէօղլէրինի անըն իւզէրինէ տիքէրէք տէտի քի,

"Ալճէպրա օգումը՜ մը սըն, Եղուարդ:"

"Պիր ազ:"

"Նէրէյէ գատար եէթիշմիշսին:"

«Պիթիրմիշ իմ»

Մր. Պրոդ ալճեպրատա ձէզը չըգարմա ֆապընը աշարագ,

«Պու մէս"էլէյի հալլ էտէ պիլէճէյինէ 'ադըն քէ-սէր մի," տէյիւ սօրունճա,

Եդուարդ Մր. Պրոդըն շիւպհէլէնտիյինէ կիւլիւմ սիւյէրէք "ֆէսէր" տէյիւ ճէվապ վէրտի:

Բէյ ալճեպրայը անա էյիճէ էօյրէթմիշ իտի:

Մր. Պրոդ կիթտի, վէ Եդուարդ սանտալիյէսի-նի մասանըն եանընա կէօթիւրիւպ տէրսի տինկ-լէմէյէ պաչատը: Զօճուգար Եդուարդըն մէք-թէպի թէրք էթտիյի վագթ տահա թադսիմ պա-պընտա օլտըղընը պիւտիքէրինտէն պիլկիճլիք սա-թըպ պէպըլէնմէյէ պաչատըլար: Վէ լաքին շիմտի անըն եա ալճեպրանըն պիր դըսմընը եախօտ պէլ-քի հէփիսինի օգուչըպ պիթիւրմիշ վէ ադ վագթ-տան տէրսին հէր պիր սու"ալընը սայքի հարֆ պէ հարֆ էզպէրէմիշ օլտըղընը անկատըլար:

Պա'տէհու Մր. Պրոդ տախի կէլիպ քէմալ ը հայ-րէթ վէ մահգուգիյէթլէ անը տինկլէտի, վէ տէրսին խիթամընտա Եդուարդա,

«Ճան ու տիւտէն 'արդ ը թէշէքքիւր էտէրիմ: Սէն խօճալըղա հազըրլանմալը սըն. ֆագաթ, Եդուարդ, սէն ալճեպրայը քէնտի պաչընա էօյրէնմէտին, տէ-յիւ մի," տէտի:

Եդուարդ Բէյի խաթըրնա կէթիւրէրէք դըփ դըր-մըղը քէսիլտիյի հալտէ, «Խայըր, պէնիմ խօճամ, էն էյի վէ էն ֆիրասէթլի խօճա իտի," տէյիւ ճէվապ վէրտի:

Պա'տէհու կիտիպ քէնտինին էսքի եազը խանէսի

էօնիւնտէ օթուրտու, վէ անըն եինէ քէնտի եազը խանէսի օլտըղընը, վէ պիրադ սօնկրա Պօպըն կէ-լիպ իմլա տէրսինի էօյրէնտիյի սըրատա քէնտիսինէ սըզընտը վէրէճէյինի խայալ էթմէյէ չալըչտը: Փա-զաթ խայալ էտէմէտի: Իչլէր տէյիլիմիշ, չօգ տէ-յիլիմիշ իտի: Իվվէլ պէ էվվէլ շիմտի Բէյի թանըյօր իտի քի անը օ դէմանլարտա թանըմադ իտի: Եդ-ուարդ քէնտի քէնտինէ, «Իկէր օ դէման Բէյի թա-նըսա իտիմ, իչլէր տահա էրքէն տէյիլիլիւրէր իտի," տէտի:

Շէհրէ 'ավտէթ էտէրէք Մր. Հօլպրուքա բասթ կէլտի, վէ անընլէ պէրասէր եիւրիւմէյէ պաչատը:

Ուզուճ միւլադաթ խիթամ պուլունճա Մր. Հօլ-պրուք տէտի քի, «Պու վէճիլէ կէլէճէք հաֆթա կի-տէճէքսին տէմէք, տէյիլ մի:"

«Իվվէթ, Սալը կիւնիւ, էֆէնտիմ:"

Փէքի, Ալլահ սէնի միւլպարէք դըլա տօսթուճ, նիթէքիմ գաթէն միւլպարէք դըլմը ալը, վէ դըլա-ճադ տըր:" Պիրադ սիւքիւթ տուրտըդտան սօնկրա շէօյլէ 'իւալլէ էյլէտի: «Եդուարդ, պիլիւրմիսին, օդ-լըմ տահա եանկըլը եօլտա կէզիպ տօլաչմագտա տըր: անը հալա տու'ալարընտա զիքը էտիյօր մը սըն:"

Եդուարդ պէլլի վէ աչըգ պիր սէս իլէ ճէվապ վէրիպ տէտի քի, «Տա'իմա, էֆէնտիմ, Պատուելի, Ալլահ ալլա ունութմադ:"

Իկէր Եդուարդ Մր. Մինթըրընըն մաղաղասը էօ-նիւնտէն կէչէրքէն, քէնտի հազընտա սէօյլէնիլէն պիր գաչ սէօղիւ իչիտէ պիլսէ իտի, պիր եազ կիւ-նիւ սապահընտա քէնտիսինին պալըզարա խիթա-

պէն սէօյլէմիշ օլտըղը պիր սէօղիւ ինթիմալ քի խաթրընա կէթիրիր իտի :

Մր. Մինթըրն անըն արգասընտան պազարադ,
Մր. Տիւիյէ տէտի քի,

“Իշթէ չէհրին էն էյի վէ իւմիտլի կէնճէրինտէն պիրի կէշմէքտէ տիր :”

Մր. Տիւի պիրադ կիւլէրէք ճէվապէն “Էվլէթ,
էվլէթ,” տէտի : Օլ մահալըն հէփ միւթէպէր քիմ-
սէլէրինին էֆքեարը տախի պու մէրքէղտէ իտի :

ՊԱՊ 26

“ԶԻՐԱ ՆԻՁԷ ԿԻՆԵԼԷՐՏԷՆ ՍՕՆԿՐԱ ԱՆԸ ՊՈՒԼԱՃԱԳՍԸՆ”

“Վիրինիդ” տէտիքտէն սոնկրա Պատ. Եդուարդ
Լէվիա քիթապընը մասանըն իւզէրինէ գօտու, սան-
տալիյէսինի կէրիյէ եիթտի վէ միւթալա’ա խանէ-
նին դափուսընը չալան քիմսէյի գապուլ էթմէյէ
հաղըրլանտը :

Պատուելինին տա’վէթինի իշիտէրէք իշէրի կիրէն
զըզճըղադ “Մր. Լէվիա, փէտէրիմ չիմտի փօսթա-
խանէտէն կէլիպ սիզին իշիւն պիր գաշ մէքթուպ-
լար կէթիրտի, իշթէ անլէր,” տէտի :

Մր. Լէվիա գօմշուսընըն զըզընա ‘արդ ը մշմնու-
նիյէթլէ մէքթուպլարը ալտը, վէ օտատա եինէ սիւ-
քիւնէթ հիւքմ սիւրիւնճէ սանտալիյէյէ օթուրա-
րադ անլէրի օգոււմաղա պաշլատը :

Իշպու մէքթուպլարտան պիրինճիսի պիր վա’իդ
թարաֆընտան օլ կիրակի կիւնիւ պէճաիշ ի մինպէր

էթմէք մագսէտիյլէ հաղըրմըշ իտի : Իքինճիսի անը
հայրէթ վէ մէսրուրիյէթլէ տօլտուրտու, դիրա անըն
հաղըսը էլիա Հօլպրուքըն հաղըսը օլտըղընը թա-
նըտը : Մէքթուպը օգույընճա, ‘ալ էլ խուսուս շու-
սաթըրլար, հա’նի “Փէտէրիմէ, սիզէ վէրէճէք պիր
խապէրի վա’ր մը տէյիւ սօրտըղըմտա, ճէվապէն
“Մէսրուր իմ, դիրա Բապա պէնիմ ալազ ու նիյա-
զըմը իշիթտի,” տէյիւ հազ, վէ պէնիմ իշպու ալէթի
զիքը էթմէյէ եինէ խուսուսի սէպէպիմ օլտըղընը
պէյան էյլէ’ տէտի : Իշթէ կէօրիւյօրսընըզ քի հա-
լընըզ օլ ալէթ, իշպու ուզոււն մէքթուպ օլմագսը-
զըն պիլէ հէփ քէյֆիյէթի պանա պէյան էտէր ի-
տի : Ալահա համտ էտէրիմ քի սիզի պէնիմ իշիւն
տու’ա էթմէյէ թէշվիզ էյլէտի, ‘Ալէլ խուսուս Ալ-
լահա շիւքը էտէրիմ քի սիզին նիյազընըզ իշիթ-
տի : Ալլահ սիզի միւպարէք գըլսըն : Շուրասընը
տէմէյէ ունութ մայայըմ քի փէտէրիմ Յուլիսին իլք
կիրակիսինտէ սիզին հարտըմընըզ տիլէյօր : Ումա-
րըմ քի սիզ իշպու թէքիֆէ բազի օլուրսընըզ -
փէտէրիմին սէօյլէյիշինէ կէօրէ սիզ դաթէն օլ դէ-
մանլարտա պու թարաֆլարա կէլմէք նիյէթինտէ
իմիշսինիդ :

‘Աճէպա տիւնհատա Պատ. Լէվիսին քէնտինին էս-
քի մէքթէպ րէֆիզինին մէքթուպընը պիր թարաֆա
գօտըղը սըրատա մէմնուն վէ մահալուզ օլտըղը դա-
տար մէմնուն վէ մէսրուր օլան պիր քիմսէ օլմուշ մը
տըր : Պատ. Լէվիա էլիա Հօլպրուք իշիւն նէ կիպի պիր
միւտալէմէթ վէ պա’ղէն ա’հ, ‘նէ գատար մէ’յուսի-
յէթլէ տու’ա էյլէմիշ իտի : Գա’չլարճա տէֆա քէն-
տի քէնտինի “Րէխալէթտէ պուլունմատըղըմըզ

Թագաւորտէ , մէվսիմնտէ պիչէճէյիդ , " սէօզիւ իլէ
ճէսարէթլէնտիրմէյէ մէճպուր օլմուշ իտի : Իշթէ
քէլամ Ուլլահն միւհքէմ վէ կէրչէք օլտըղընը եհնէ
պա թէճրիպէ կէօրտիւ : Մէքթուպը թէքրար էլի-
նէ ալըպ էլլիսին ագտէմճէ աւլա եազմամըշ օլտըղը
" Բապպտա պիրատէրինիդ , " խաթրիմէսինէ հայրան
հայրան պազտը :

Տահա օգուռնուլաճագ պիր իւչիւնճի մէքթուպ
տախի վար իտի : Օլ մէքթուպըն եազըսընը տախի
թանըյօր իտի . կէչմիշ սէնէլէրտէ օլ եազըյը չօգ տէ-
ֆ'ա կէօրմիւշ իտի : Մէքթուպը կիւլէրէք օգուտը ,
զիրա օլ մէքթուպ մուհարրիբի կիպի թուհաֆ իտի :

Ա . . . Յունիս . . . 18 . .

Սէվկիտիլի Թիֆ , — Պու սէնէ սիդ Յուլիսին
տէօրտիւնճիւ կիւնիւնէ մախսուս օլան զիյնէթի իճրա
էտէճէք մի սինիդ : Պիդ պուրատա էտէճէյիդ , տահա
տօգրուսը պիզիւմ ալլուտա իճրա էտէճէյիդ , Պիդ տա-
հա վաթանըմըգտա սէֆիլ վէ փէրիչան չօճուզլար ի-
քէն Մր . Մինթըրնըն էվինտէ իճրա օլունան պաւ կի-
պի պիր զիյնէթ պէլքի խաթրընա կէլիյօր : Սէսին
խաթրընա կէլմէյօր իտէ , պէսիւմքինէ կէլիյօր , վէ պի-
զիմքի օլ զիյնէթին էքիդ պիրատէրի օլաճագ տըր :
Թանըտըղըմ հէփ սէֆիլ , իւսթիւ պաշը քիրլի վէ տէ-
լիք տէչիք չօճուզլար իշպուլ զիյնէթէ տա'վէթ օլուն-
մըշար տըր : Կիւղէլ ֆիշէնքլէր աթըլաճագ , կիւղէլ
կիւղէլ իւսիլէր օգուռնաճագ , վէ սօֆրայա լէզզէթլի
թա'ամլար չըգարըլաճագ : Զիյնէթ պիր գաթ տահա
մունթագամ օլսուն տէյիւ , սօֆրա չըգարմայը զէվ-
ճէմ 'իւսվէ էյլէտի : Պիր շէյտէ զէվճէմին փարմաղը

պուլունուրսա , օլ շէյ էքսէրիյա մունթագամ օլուր :
Շիմտի պու մէքթուպըն ասըլ մատտէսինէ կէլէլիմ .
օլ միւնասէպէթլէ իրատ օլունաճագ նութգը , սէն
սէօյլէյէճէք սին : Գահամագ դապուլ էթմէմ : Պու
թէրթիպի պիր կիւն էսքի մէքթէպ օտասընտա
տիւշիւնտիւմ վէ իճրասընա գարար վէրտիւմ : 'Աճէ-
պա իսթիյարըղը սէպէպիլլէ Մր . Պրոզըն խօճալըղը
պրագմըշ օլտըղընը տուլտուլըմ մը : 'Աճա'իպ շէյ ,
տէյիլ մի : Պաշգալարը իսթիյարլանմագ տէյիւ զանն
էտիյօր իտիւմ : Մէրհում Բէյ՝ Յուլիսին 4 իւնճիւ
կիւնիւնտէ վէֆաթ էթմիշ օլտըղընտան , իպլիտա օլ
կիւնտէ զիյնէթ իճրասընա նիյէթիւմ եօգ իտի ի-
սէ տէ , պու խուսուտա Մ . Մինթըրն իլէ կէօ-
րիւշտիլիւմտէ , օ պանա Բէյին պու շէյտէն մէմ-
նուն վէ մահդուլ օլաճաղընը զիքը էյլէտի , վէ պի-
լիւ սին քի պու կէրչէք տիր : Սազըն , զանն էթ-
մէյէսին քի պիդ շէհրին հէփ էհալիսինի թօփլայա-
ճաղըղ . պէն վէ զէվճէմ Կիրակի մէքթէպիւնտէ
անճագ նըգամսըղ սընըֆըն քիւշիւք շալիրտլէրի-
նի սէվիպ անլէրին թէրագըսընա չալըշտըղմըղ-
տան եալընըղ անլէրի տա'վէթ էթտիք :

" Հովարտ իլէ Կատարա հէր հալտէ քէնտիլէրի
կէօղլէյէճէլիմիդի խապէր վէր . իսթէրլէրտէ , պիր
գաշ հաֆթա էվլէլ կէլիպ պիզիւմ էվտէ վազթ կէ-
չիլէ պիլիլէր : Սման , ազ գալտը քի ունուտաճագ
իտիւմ . էկէր եազընլարտա էլիւ Հօլպուրտան մէք-
թուպ ալմըշ իսէն , չիւպէմ եօգ քի շիմտի ' Համա
Ալէլուիա ' իւսիսինի օգույօր սըն :

" Պու սաթրլարը մաղազանըն եաղը օտասընտա
վէ դայէթ աճէլէ իլէ եաղըյօրըմ : Հէր հալտէ Յու-
լիս 3 է գատար պուրայա եէթիշմէլի սինիլ :

Մուհիպպինիդ , ՊՕՊ ԹԸՐՆԸՐ

Իշպուռ մէքթուպլար ձոռմ'ա էրթէսի ազչամը կէլ-
տի : Էրթէսի կիւնիւ սապահլայըն կիրակի մէքթէ-
պի նազըրը չան չալընճա Պատուելի նիզամսըզ կէ-
լէն շակիրտլէրին սընըֆընը թէրքլէ մինպէրէ տող-
րու կիթմէյէ պաշլատը : Էվլէլա փարլազ կէօզլիւ
քիւնէլք գըզլարտան միւրէքքէպ պիր սընըֆըն էօ-
նիւնտէ օթուրմըջ օլան փարլազ կէօզլիւ պիր խա-
նըմ իլէ կէօրիւշմէք իւզըրէ տուրտու :

“Այատար , Հովարտ նէրէտէ :”

“Էվտէ , պաշը աղըրյօր :”

“Փէքի . իշթէ սիզէ իքինիզէ տախի խօշ կէլէճէք
մէքթուպլար . տիւն կէճէ կէլտի . պիրի տա'վէթ-
նամէ տիր : Հովարտա սէօլէ քի հէր հալտէ կիթ-
մէյէ չալըշմալըզ : Վալիտէմ սիզի պիզլիմ էվտէ
կէօրմէք իսթէյօր . քէնտիսի պու կիւն տըշարը
չըգմատը :”

Պատէհու իլէրի վարտը : Շակիրտլէր տօղրու օ-
թուրըպ էլ պաղլամազա պաշլատըլար : Էկէր Մր.
Լէվիսին սէօլէմէսինի իսթէրլէրսէ , գուլազ վէրմէ-
լէրի լազըմ կէլտիյինի պիրիլէր իտի : Հէր կէօզ
քէնտիսինին իւզէրինէ տիքիլինճէ Մր. Լէվիս մէ-
րամընը շու վէճհլէ իֆատէ էթմէյէ պաշլատը :

“Զօճուզլար , պու կիւն սիզէ պէնիմ հագըրմտա
փէք զըսա պիր հիքեայէ նազլ էտէճէլիմ : Պուռ-
տան սէնէլէրճէ էվլէլ պէն հէնուզ քիւնէլք պիր չօ-
ճուզ իքէն , կիրակի մէքթէպիւնտէ պիզլէ տէրս վէ-
րէն մու'ալլիմէ պիր սապահ պիզլէ պիր հիքեայէ
նազլ էյլէտի քի պէնիմ Յիսուսա ճէլպ օլուռնամամ
վասըթա օլտու : Ալլահտան սօնկրա , էկէր օլ մու-
'ալլիմէ օլմասա իտի , շիմտի պէն պուրատա պիր Ին-

ճիլ վա'իզի մագամընտա տուրամազ իտիմ : Օլ խա-
նըմ գըզ պիզլիմ տա'խի խօճամըզ օլմայըպ օրատա
միւսաֆիր իտի : Թա օ վագթտան շիմտիյէ գատար
անը կէօրմէմիշիմ : Պէօյիւլիւպ պիր վա'իզ օլալը-
տան պէրու անը պուլուպ քէնտիսինին պիր սա'աթ-
լըզ սատըգանէ խօճալըզ պէնիմ իչիւն նէլէր էթմիշ
իտիյինի անա հիքեայէ էթմէյէ նէ տէրէճէ իշթիյազ
չէքտիլիմի խայալ էտէ պիրիսինիզ : Պիրիլիմ քի
պուռտան տօլայը փէք մէսրուր օլուպ ճէսարէթլէ-
նէճէք իտի : Իհթիմալ քի օ պու վագը'այը պաշգա
խօճալարա նազլ էտէճէք , վէ անլէր միւսթէֆիտ օ-
լաճազլար իտի : Յագաթ անը պուլմազ իչիւն չօզ
տիւնիւնիւպ թաշընտըմ , վէ ճան ու կէօնիւտէն
չալըշպ չապալատըմ իսէ տէ , կէչէն հաֆթայա կէ-
լինճէյէ գատար անը պուլամատըմ : Պիրիսինիզ քի ,
չօճուզլար , սիզէ չօպան օլմազ իւզըրէ պէն պուրա-
յա կէլէլիտէն պէրու օն սէնէ կէշմիշ տիր , վէ տա-
հա կէչէն հաֆթա անկլատըմ քի պիւթիւն պու
միւտտէթտէ , օ գատար վագթտան պէրու արա-
յըպ թարատըզըմմու'ալլիմէտէն անճազ 20 միլ ու-
զագտա եաշամազտա իմիշիմ : Պաշգա տահանէ ի-
շիթտիմ տէլիւ դանն էտէր սինիզ : Իշիթտիմ քի օ
պուռտան իքի հաֆթա էվլէլ վէֆաթ էթմիշ տիր :
Զօճուզլար , անա արթըզ թէչէքքիւր 'արզ էտէմէ-
մէյէճէլիմի կէօրէրէք իպթիտա դայէթլէ միւքէտ-
տէր օլտու : Լաքին պիրիսինիզ քի Էրէ պիւթիւն
Իւմիտ էտէրիմ քի չօղա վարմազտան պիր կիւն ա-
նա 'արզը թէչէքքիւր էտէ պիլէճէլիմ : Էվլէթ , ճէն-
նէթէ կիտինճէ , իք իշիմ անը արայըպ պուլմազ
վէ պու վագը'այը անա հիքեայէ էթմէք օլաճազ

տըր: Իշխե կէօրիւյօրսընըզ քի օ պու վազը՝ատան խապէրտար օլաճազ տըր, զիրա սէմալի մէլէքլէր-տէն պա՛ղըսը պէլքի շիմտիյէ գատար անա պուճու հիքեայէ էթմիլէր տիր:

«Թամմ պուրաճըգտա խօճալարա խիթապէն պիր սէօզ սէօյլէմէք խիթէրիմ: Իշպու վազը՝ա սիղին գալպլէրինիղի զայէթլէ ճէսարէթլէնտիրսէ սէզա տըր, զիրա պու վազը՝ա սիղին տէֆ՛աթլէ պիթիւ պմէյվէ վէրէն սէօզլէր սէօյլէտիլինիղի սիղէ իխթար էտէճէք տիր: Իշպու մէյվէլէր թա Ալլահա եէթիւ շէճէք իսէ տէ, թաճլարընըզ ալըպ տա «Նէտէ՛ն պուճլարըն իւզէրինտէ պու գատար եըլտըզլար վար տըր,» տէյիւ սօրաճաղընըզ վազթա գատար պէլքի սիղէ մա՛լիւմ օլմայաճազ տըր:

«Սէվկիւլիւ չօճուզլար, պէնի Բրիտոսա ճէլպ էտէն օլ հիքեայէյի սիղէ կէլէճէք Կիրակի կիւնիւ նազլ, վէ պիւթիւն կէլէճէք հաֆթա զարֆընտա մէզքիւր հիքեայէնին շակիրտլէրիմտէ՝այնի նէթիւ-ճէյի հոսըլ էթմէսի պապընտա տու՛ա էտէճէյիմ:

«Պու կիւնէ մախսուս այէթի սիղէ տաղըտաճազ վազթ արթըզ կէլմիշ տիր: Էկէր սիղտէն պա՛ղըսը սիղէ նազլ էթտիյիմ շէյին նէ սէպէպտէն պու այէթի խաթըրմա կէթիրտիլինի ֆիրասէթլէ անկ-լայաճազ օլուրլար իսէ, կէլէճէք Կիրակի կիւնիւ պանա պէյան էտէ պիլիւրէր: Շիմտի շու այէթի պիրիլքտէ սէօյլէյլիմ: «Էքմէյինի սուլարըն երւզիւ իւզէրինսէ աթ, զիրա նիչէ կիւնլէրտէն սօնկրա անը պուլաճազ սըն:»

պաճը տըր: Իշխե կէօրիւյօրսընըզ քի օ պու վազը՝ատան խապէրտար օլաճազ տըր, զիրա սէմալի մէլէքլէր-տէն պա՛ղըսը պէլքի շիմտիյէ գատար անա պուճու հիքեայէ էթմիլէր տիր:

«Թամմ պուրաճըգտա խօճալարա խիթապէն պիր սէօզ սէօյլէմէք խիթէրիմ: Իշպու վազը՝ա սիղին գալպլէրինիղի զայէթլէ ճէսարէթլէնտիրսէ սէզա տըր, զիրա պու վազը՝ա սիղին տէֆ՛աթլէ պիթիւ պմէյվէ վէրէն սէօզլէր սէօյլէտիլինիղի սիղէ իխթար էտէճէք տիր: Իշպու մէյվէլէր թա Ալլահա եէթիւ շէճէք իսէ տէ, թաճլարընըզ ալըպ տա «Նէտէ՛ն պուճլարըն իւզէրինտէ պու գատար եըլտըզլար վար տըր,» տէյիւ սօրաճաղընըզ վազթա գատար պէլքի սիղէ մա՛լիւմ օլմայաճազ տըր:

«Սէվկիւլիւ չօճուզլար, պէնի Բրիտոսա ճէլպ էտէն օլ հիքեայէյի սիղէ կէլէճէք Կիրակի կիւնիւ նազլ, վէ պիւթիւն կէլէճէք հաֆթա զարֆընտա մէզքիւր հիքեայէնին շակիրտլէրիմտէ՝այնի նէթիւ-ճէյի հոսըլ էթմէսի պապընտա տու՛ա էտէճէյիմ:

«Պու կիւնէ մախսուս այէթի սիղէ տաղըտաճազ վազթ արթըզ կէլմիշ տիր: Էկէր սիղտէն պա՛ղըսը սիղէ նազլ էթտիյիմ շէյին նէ սէպէպտէն պու այէթի խաթըրմա կէթիրտիլինի ֆիրասէթլէ անկ-լայաճազ օլուրլար իսէ, կէլէճէք Կիրակի կիւնիւ պանա պէյան էտէ պիլիւրէր: Շիմտի շու այէթի պիրիլքտէ սէօյլէյլիմ: «Էքմէյինի սուլարըն երւզիւ իւզէրինսէ աթ, զիրա նիչէ կիւնլէրտէն սօնկրա անը պուլաճազ սըն:»

